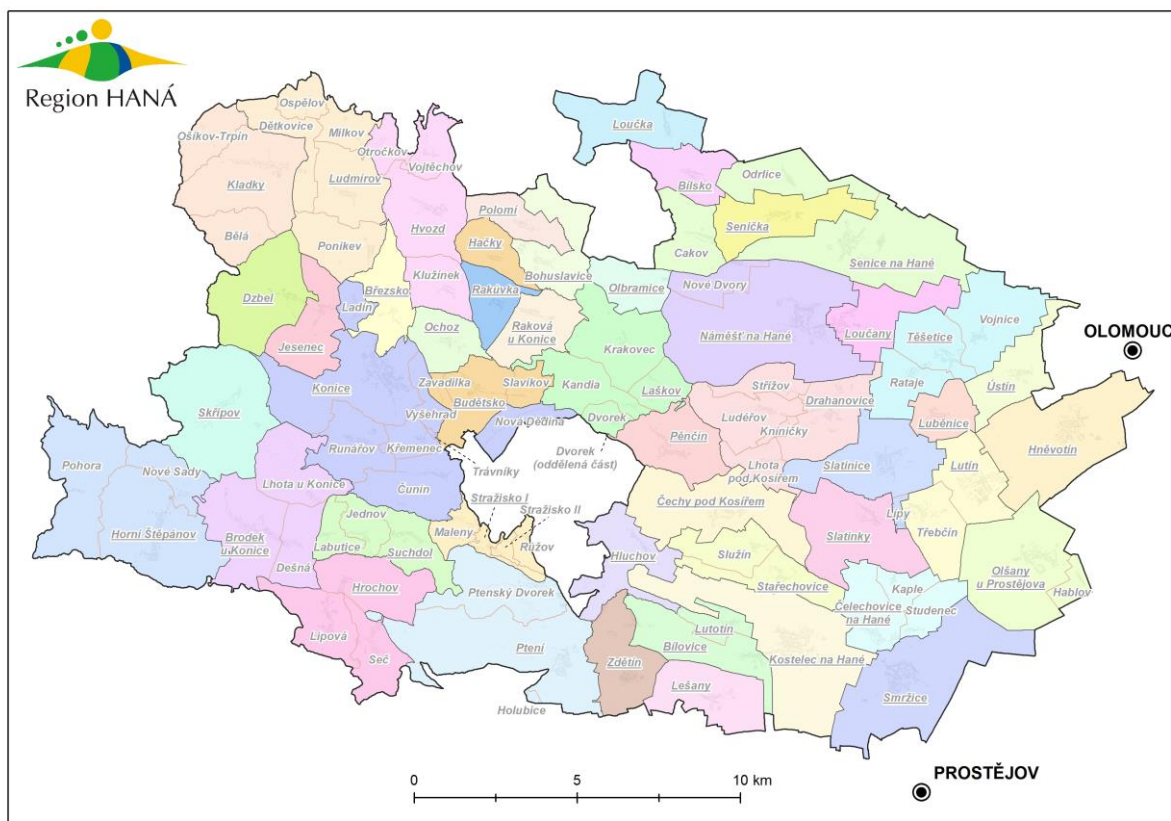

INTEGROVANÁ STRATEGIE ÚZEMÍ MAS REGION HANÁ

průběžná verze 0.20

31.8.2014

Příprava tohoto dokumentu je podpořena z OP Technická pomoc, název projektu: „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Region HANÁ“, č. CZ.1.08/3.2.00/14.00304, žadatele Region HANÁ, o.s.

Obsah

I.	Úvod	4
II.	Vymezení území a základní popis území.....	5
II.1	Základní informace o MAS	6
II.1.1	Identifikace právnické osoby a její orgány.....	6
II.1.2	Popis místního partnerství a jeho orgány	10
II.2	Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území	12
II.3	Definování odpovědností za realizaci.....	15
III.	Analýza jednotlivých oblastí rozvoje.....	16
III.1	Obyvatelstvo – vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura	16
III.2	Technická infrastruktura	28
III.3	Dopravní infrastruktura	32
III.3.1	Silniční síť	32
III.3.2	Cyklistická infrastruktura v regionu.....	32
III.3.3	Dopravní obslužnost regionu.....	33
III.4	Podnikání, výroba, zaměstnanost	36
III.4.1	Základní hospodářská charakteristika	36
III.5	Obce a místní samospráva.....	47
III.5.1	Situační analýza	47
III.6	Spolky a neziskové organizace	53
III.6.1	Analýza stávajícího neziskového sektoru na území MAS Region Haná.....	53
III.6.2	Analýza nepokrytých a nedostatečně řešených oblastí v činnosti spolků a NNO.....	65
III.6.3	Dobrovolnictví	66
III.6.4	Financování spolkové činnosti.....	67
III.6.5	Realizované projekty	69
III.6.1	Analýza cílových skupin, jejich problémů a potřeb	76
III.6.2	Analýza rizik.....	79
III.6.3	SWOT Analýza	81
III.7	Školství	82
III.7.1	Situační analýza	82
III.7.2	Analýza problémů.....	108
III.7.3	Analýza potřeb.....	109
III.7.4	Analýza SWOT	110
III.8	Sociální oblast	112
III.8.1	Předmět a cíl analýzy poskytovatelů	112
III.8.2	Sběr a zpracování dat.....	112
III.8.3	Poskytovatelé sociálních služeb v Regionu HANÁ	113
III.8.4	Přehled poskytovaných sociálních služeb v Regionu HANÁ	114
III.8.5	Cílové skupiny uživatelů	120
III.8.6	Kvalita poskytovaných sociálních služeb.....	120
III.8.7	Finanční analýza poskytovatelů sociálních služeb.....	121
III.8.8	Přehled zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území Regionu HANÁ působící na území MAS.....	123
III.8.9	Přehled návazných služeb v Regionu HANÁ	129
III.8.10	Analýza problémů.....	131
III.8.11	Analýza potřeb.....	132
III.9	Zemědělství	139
III.9.1	Geologicko-pedologické poměry	139
III.9.2	Klimatické podmínky.....	140
III.9.3	Hydrologické poměry	142
III.9.4	Krajinná matrice	144
III.9.5	Kategorizace zemědělské půdy.....	145
III.9.6	Méně příznivé oblasti (LFA).....	147
III.9.7	Zranitelné oblasti	148
III.9.8	Meliorace	149
III.9.9	Eroze půdy.....	149
III.9.10	Zemědělské podnikání a výroba.....	150
III.9.11	Analýza problémů.....	152
III.9.12	Analýza potřeb.....	153

III.9.1	Analýza SWOT	154
III.10	Cestovní ruch.....	155
III.10.1	Situační analýza - Úvod.....	155
III.10.2	Obecné podmínky regionu	155
III.10.3	Trendy v oblasti cestovního ruchu	156
III.10.4	Marketing a management v cestovním ruchu	157
III.10.5	Analýza nabídky v CR I - atraktivita regionu.....	159
III.10.1	Analýza nabídky v CR II – infrastruktura / služby	178
III.10.1	Analýza poptávky v CR	186
III.10.2	Analýza ukazatelů pro rozvoj cestovního ruchu	187
III.10.3	Analýza problémů	190
III.10.4	Analýza potřeb	192
III.11	Sociální podnikání	194
III.11.1	Situační analýza	194
III.11.2	Analýza problémů	207
III.11.3	Analýza potřeb	208
IV.	Zmapování strategií	210
V.	Strategie 2020	212
V.1	Definování MISE.....	212
V.2	Vize strategie	213
V.3	Definování z vize vyplývajících klíčových oblastí rozvoje území.....	214
V.4	Stanovení strategických cílů	214
VI.	Stanovení opatření k realizaci strategie	216
VI.1	<i>Oblast rozvoje 1: Obce a místní samospráva .....</i>	<i>216</i>
VI.2	<i>Oblast rozvoje 2: Spolky a neziskové organizace .....</i>	<i>216</i>
VI.3	<i>Oblast rozvoje 3: Školství .....</i>	<i>217</i>
VI.4	<i>Oblast rozvoje 4: Sociální oblast .....</i>	<i>218</i>
VI.5	<i>Oblast rozvoje 5: Sociální podnikání .....</i>	<i>219</i>
VI.6	<i>Oblast rozvoje 6: Zemědělství .....</i>	<i>220</i>
VI.7	<i>Oblast rozvoje 7: Cestovní ruch .....</i>	<i>222</i>

I. ÚVOD

Tato integrovaná strategie je zpracována jako strategický dokument pro rozvoj území místní akční skupiny Region HANÁ. Integrovaná strategie zahrnuje široké spektrum oblastí rozvoje venkovského regionu, bez ohledu na následující finanční nástroje na realizaci. Dotační programy a další nástroje, pro naplnění cílů této integrované strategie, budou následně rozpracovány v dalším stupni – tzv. finančních rámcích.

Tvorba rozvojové strategie MAS je podpořena z OP Technická pomoc, název projektu: „Podpora vzniku strategie komunitně vedeného místního rozvoje pro území MAS Region HANÁ“, č. CZ.1.08/3.2.00/14.00304, žadatele Region HANÁ, o.s.

Dostává se Vám do rukou průběžná verze této strategie, ve stadiu verze 0.20., zpracována ke dni 31.8.2014. Tato verze bude zveřejněna na stránkách MMR k připomínkování. Po uplynutí termínu k připomínkování budou tyto zapracovány, a postupně zpracovány následnické verze. Harmonogram dalšího zpracování strategie bude záviset především na harmonogramu přípravy a schvalování jednotlivých programových dokumentů příslušných operačních programů, které budou sloužit k realizaci této strategie.

II. VYMEZENÍ ÚZEMÍ A ZÁKLADNÍ POPIS ÚZEMÍ

Konkrétní vymezení území a jeho základní popis, základní charakteristika (na základě dostupných statistických dat)

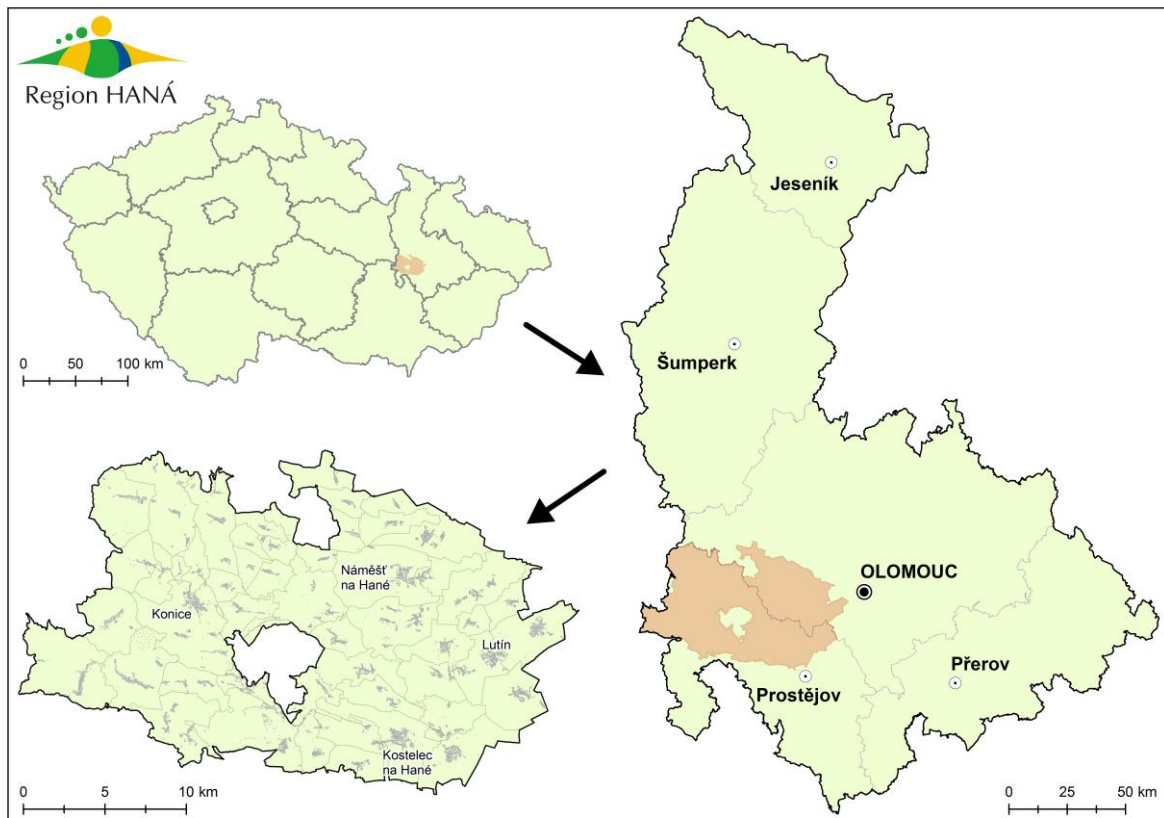
Region HANÁ je místní akční skupinou (MAS) v programu LEADER, nacházející se ve středu Moravy, v území západně od měst Olomouc a Prostějov. Region HANÁ byl založen v roce 2002, jako projekt iniciovaný mikroregionem Kosířsko a sousedními obcemi, první registrace právní subjektivity proběhla na počátku roku 2004. MAS byla registrována jako občanské sdružení (o.s.), po schválení nového občanského zákoníku v roce 2014 se sdružení Region HANÁ transformovalo na formu zapsaný spolek (z.s.)

V dnešní době je území MAS tvořeno územím 48mi členskými obcemi. Zasahuje do území 2 okresů, 4 „obcí s rozšířenou působností“ (ORP), a sdružuje obce tří mikroregionů celých (Kosířsko, Kostecko, Konicko) a jednoho mikroregionu částečně (Litovelsko).

Tab. 01 Přehled členských obcí Regionu HANÁ

č.	Obec	člen mikroregionu	ORP	č.	Obec	člen mikroregionu	ORP
1	<i>Bohuslavice</i>	Konicko	Konice	25	<i>Luběnice</i>	Kosířsko	Olomouc
2	<i>Bílovice-Lutotín</i>	Kostecko	Prostějov	26	<i>Ludmírov</i>	Konicko	Konice
3	<i>Bílsko</i>	Litovelsko	Litovel	27	<i>Lutín</i>	Kosířsko	Olomouc
4	<i>Brodek u Konice</i>	Konicko	Konice	28	<i>Náměšť na Hané</i>	Litovelsko	Olomouc
5	<i>Březsko</i>	Konicko	Konice	29	<i>Ochoz</i>	Konicko	Konice
6	<i>Budětsko</i>	Konicko	Konice	30	<i>Olbramice</i>	Litovelsko	Litovel
7	<i>Čechy p. Kosířem</i>	Kostecko	Prostějov	31	<i>Olšany u PV</i>	Kosířsko	Prostějov
8	<i>Čelechovice na Hané.</i>	Kostecko	Prostějov	32	<i>Pěňčín</i>	Kostecko	Prostějov
9	<i>Drahanovice</i>	Kosířsko	Olomouc	33	<i>Polomí</i>	Konicko	Konice
10	<i>Dzbel</i>	Konicko	Konice	34	<i>Ptení</i>	Kostecko	Prostějov
11	<i>Hačky</i>	Konicko	Konice	35	<i>Raková u Konice</i>	Konicko	Konice
12	<i>Hluchov</i>	Kostecko	Prostějov	36	<i>Rakůvka</i>	Konicko	Konice
13	<i>Hněvotín</i>	Kosířsko	Olomouc	37	<i>Senice na Hané</i>	Litovelsko	Litovel
14	<i>Horní Štěpánov</i>	Konicko	Konice	38	<i>Senička</i>	Litovelsko	Litovel
15	<i>Hvozd</i>	Konicko	Konice	39	<i>Skřípov</i>	Konicko	Konice
16	<i>Jesenec</i>	Konicko	Konice	40	<i>Slatinice</i>	Kosířsko	Olomouc
17	<i>Kladky</i>	Konicko	Konice	41	<i>Slatinky</i>	Kosířsko	Prostějov
18	<i>Konice</i>	Konicko	Konice	42	<i>Smržice</i>	Kostecko	Prostějov
19	<i>Kostelec na Hané</i>	Kostecko	Prostějov	43	<i>Stařechovice</i>	Kostecko	Prostějov
20	<i>Laškov</i>	Kostecko	Prostějov	44	<i>Stražisko</i>	Konicko	Konice
21	<i>Lešany</i>	Kostecko	Prostějov	45	<i>Suchdol</i>	Konicko	Konice
22	<i>Lipová</i>	Konicko	Konice	46	<i>Těšetice</i>	Kosířsko	Olomouc
23	<i>Loučany</i>	Litovelsko	Olomouc	47	<i>Ústín</i>	Kosířsko	Olomouc
24	<i>Loučka</i>	Litovelsko	Litovel	48	<i>Zdětín</i>	Kostecko	Prostějov

Mapka území MAS Region HANÁ

II.1 Základní informace o MAS

II.1.1 Identifikace právnické osoby a její orgány

Region HANÁ je registrován jako občanské sdružení pod č.j. : VSA/ 1 - 1/ 567469/O4 - R u Ministerstva vnitra ČR

Jméno: Region HANÁ, o.s.
 adresa: nám. T.G.Masaryka 99
 783 44 Náměšť na Hané

IČ: 26656426
 č.ú: 19-1133140247/0100
 Právní forma: občanské sdružení
 Datum vzniku: 15.3. 2004 na ustavující valné hromadě

Řídící a organizační struktura MAS RH

Předseda RH	Mgr. Marta Husičková
Místopředsedové RH	Ing. Miroslav Mačák
	Jarmila Stawaritschová

Rada RH

9 členů

Tab. 02 Složení Rady MAS:

č.	Název subjektu	pozn.
1	Ing. Pavel Solovský	soukromý zemědělec, Olbramice
2	Mgr. Petr Vařeka	místostarosta města Konice
3	Ing. Jan Tichý	podnikatel, Stařechovice - Služín
4	Jaromír Crha	starosta obce Slatinky
5	Zdeňka Žáková	O.S. U nás, Drahanovice
6	Ing. Miroslav Mačák	člen - fyzická osoba, Lutín
7	Mgr. Marta Husičková	starostka městyse Náměšť na Hané
8	Ing. Milan Kubíček	fyzická osoba, Olšany u Prostějova
9	Jarmila Stawaritschová	starostka obce Čelechovice na Hané

Rada MAS v tomto složení byla schválena Valnou hromadou v Laškově dne 21.3.2013. Na svém prvním zasedání dne 21.3.2013 si členové Rady zvolili ze svého středu předsedkyni Mgr. Martu Husičkovou. Místopředsedy sdružení jsou Ing. Miroslav Mačák a Jarmila Stawaritschová.

Revizní výbor

6 členů

Tab. 03 Složení Revizní výbor:

č.	Název subjektu	pozn.
1	Ing. Josef Vyroubal	podnikatel, předseda rev. výboru, Laškov
2	Iveta Botková	člen-fyzická osoba, Rodinné centrum Pohádka Náměšť n. H.
3	Zdena Tomková	člen-fyzická osoba, Lutín
4	Ing. Josef Šmíd	starosta obce Hvozd
5	Ing. Eliška Dostálová	člen-fyzická osoba, Senice na Hané

Revizní výbor v tomto složení byl schválen Valnou hromadou v Laškově dne 21.3.2013. Na svém prvním zasedání dne 21.3.2013 si členové RV zvolili ze svého středu předsedu Ing. Josefa Vyroubala.

Výběrová komise RH:

12 členů

Tab. 04 Složení VK:

č.	Název subjektu	pozn.
1	Ing. Milan Kubíček	fyzická osoba, Olšany u Pv.
2	Ing. František Vychodil	Svaz chovatelů Stařechovice
3	Zdeňka Koppová	podnikatel, OS U nás, Drahanovice
4	Michal Širotek	místostarosta, obec Těšetice
5	Ing. Miroslav Mačák	fyzická osoba, Lutín
6	Ing. Jaroslav Dvořák	starosta obce Hněvotín
7	Lubomír Mader	fyzická osoba, Čechy pod Kosířem

8	Jaroslav Kroner	starosta obce Stražisko
9	Mgr. Marta Husičková	starostka Městyse Náměšť na Hané
10	Ing. Pavel Solovský	zemědělský podnikatel, Olbramice
11	Ing. Jan Tichý	podnikatel, Stařechovice - Služín

Sekretariát RH

Manažer MAS: Ing. Jaroslav Brzák, manažer Regionu HANÁ

Pracovníci MAS: Bc. Nela Kalábová, projektová manažerka
 Ing. Ivana Bartelová, účetní RH
 Bc Petr Husička, projektový manažer
 Ing. Ludmila Solovská, externí spolupracovník Meziobecní spolupráce

Externí tematičtí spolupracovníci:

Mgr. Jan Martínek
 Ing. Kateřina Sedlářová
 Mgr. Patr Šimáček
 Ing. Vlastimil Mikulášek
 Vojtěch Miller

Tab. 05 Programovací výbor:

č.	Název subjektu	pozn.
1	Ing. Pavel Solovský	soukromý zemědělec, Olbramice
2	Mgr. Petr Vařeka	místostarosta města Konice
3	Ing. Jan Tichý	podnikatel, Stařechovice - Služín
4	Jaromír Crha	starosta obce Slatinky
5	Zdeňka Žáková	O.S. U nás, Drahanovice
6	Ing. Miroslav Mačák	člen - fyzická osoba, Lutín
7	Mgr. Marta Husičková	starostka městyse Náměšť na Hané
8	Ing. Milan Kubíček	fyzická osoba, Olšany u Prostějova
9	Jarmila Stawaritschová	starostka obce Čelechovice na Hané

Pracovní skupiny**Pracovní skupina Děti a mládež**

Mgr. Marta Husičková
 Ing. Jaroslav Brzák
 Ing. Iveta Botková
 Mgr. Radka Chmelařová
 Markéta Klíčová
 Hana Doleželová
 Hana Kubíčková

Lenka Trnková
Alena Jedličková
Edita Ferencová
Ondřej Mikmek
Pracovní skupina Ženy

Zdeňka Žáková, předsedkyně

Ing. Eliška Dostálová
Ing. Hana Lebedová
Jarmila Stawaritschová
Mgr. Marta Husičková
Mgr. Alena Brzáková

Pracovní skupina Zemědělci

Ing. Pavel Solovský, předseda
Ing. Ivo Tobiáš
Ing. Antonín Kurfürst,
Václav Koutný
Jindřich Solovský

Pracovní skupina Cestovní ruch

Bc. Vladimíra Kolářová, předsedkyně
Mgr. Marta Husičková
Ing. Jaroslav Brzák
Bc. Tomáš Vysloužil
Ing. Sandra Draganová
Ivo Richter
Ing. Milan Kiebel
Ing. Josef Hofman
Zdenka Žáková

Pracovní skupina Životní prostředí

Ing. Jaroslav Brzák, předseda
Ing. Miroslav Mačák
Ivo Richter
Jaromír Crha
Luboš Mader
Jindřich Solovský

II.1.2 Popis místního partnerství a jeho orgány

Místní partnerství je tvořeno všemi členy MAS. Orgány místního partnerství jsou tedy orgány spolku: Předseda a 2 místopředsedové, Rada, Revizní výbor, Výběrová komise. Výkonným prvkem je sekretariát MAS, řízený Manažerem MAS.

Aktuální přehled členů MAS:

<http://www.regionhana.cz/index.php?nid=7320&lid=cs&oid=1249973>

Místní partnerství se odehrává na půdorysu členských obcí MAS. Členskými obcemi pro strategii 2014 – 2020 jsou:

<http://www.regionhana.cz/index.php?nid=7320&lid=cs&oid=1249973>

Partnerství MAS externí:

MAS region Haná již několik let, i díky realizaci předchozích strategií LEADER, spolupracuje s celou řadou dalších MAS, mikroregionů a jiných organizací, a to jak na meziregionální, tak na mezinárodní úrovni.

Stručný výčet (přehled) aktivit spolupráce

Mezinárodní spolupráce

Polsko – Olomoucký kraj je regionem sousedícím s Polskou republikou, a proto i řada kontaktů samotné MAS i jednotlivých obcí je realizována s polskými partnery. Region Haná má uzavřenu smlouvu o spolupráci s polským regionem Klodska (Fundacja Klodska Wstega Sudetów Lokalna Grupa Dzielania). S touto polskou MAS připravujeme společné projekty v rámci přeshraniční spolupráce. Smlouvy o partnerství jsou přiloženy.

Slovensko – dvě partnerské MAS na území Slovenska, se kterými si vyměňujeme zkušenosti a udržujeme pravidelné kontakty. V současné době připravujeme záměry projektů vzájemné spolupráce.

Partnerské MAS na Slovensku:

- MAS Požitavie – Širočna
- MAS Termál

Slovensko – v roce 2009 členové MAS navštívili partnerský region Kamnik ve Slovinsku. Při návštěvě jsme shlédli řadu příkladů dobré praxe a dohodli se na započetí spolupráce.

Rakousko - v roce 2009 členové MAS navštívili partnerský region v okolí obce Moskirchen a region v jižních Korutanech v Rakousku. I zde jsme shlédli řadu příkladů dobré praxe a dohodli se na započetí spolupráce.

Probíhají příležitostné kontakty s jinými zahraničními MAS i regiony, některé z nich vyústí v budoucnu v projekty spolupráce.

Meziregionální spolupráce

MAS Bystřička

Od roku 2009 naše MAS úzce spolupracuje se sousední MAS Bystřička. Vzájemně konzultujeme realizaci našich SPL, seznamujeme se s příklady dobré praxe a s připravovanými i realizovanými projekty. V přípravě je několik námětů na společné projekty, jako například projekt zaměřený na podporu kulturně-spoločenského života partnerských regionů.

Příležitostně probíhají vzájemné kontakty a výměny i s jinými MAS v rámci ČR, některé z nich v budoucnu vyústí ve společné projekty.

Dále jsou uzavřeny tyto partnerské smlouvy

Našimi partnery se tak staly rovněž:

- **Sigmundova střední škola strojírenská Lutín**
- **Asociace soukromého zemědělství Olomouckého kraje**
- **Sdružení SAKRANDER, o.s. Olbramice**
- **Mateřské centrum Pohádka o.s. Náměšť na Hané**
- **SK Náměšť na Hané**
- **TJ Sokol Čelechovice na Hané**

II.2 Historie MAS, zkušenosti s rozvojem území

Region HANÁ byl založen v roce 2002, jako projekt iniciovaný mikroregionem Kosířsko a sousedními obcemi, první registrace právní subjektivity proběhla na počátku roku 2004. MAS byla registrována jako občanské sdružení (o.s.), po schválení nového občanského zákoníku v roce 2014 se sdružení Region HANÁ transformovalo na formu zapsaný spolek (z.s.).

Při svém založení Region HANÁ působil na území 15ti obcí. Již v prvních letech, po úspěšném realizování projektů z předvstupních dotačních nástrojů, projevíly zájem o členství v MAS další obce. Proběhlo několik vln rozšíření. Velikostně nejvýznamnější proběhla v roce 2013, kdy byly ke spolupráci přizvány a za členy přibrány zbývající obce mikroregionů Konicko a Kosteletko. Tím se území rozrostlo až na současných 48 obcí. Na tomto půdorysu by činnost MAS měla být realizována po celé období 2014 – 2020, a pro toto území je také plánována tato strategie.

Region HANÁ má dobré zkušenosti s využíváním regionálních, národních i evropských programů a politik regionálního rozvoje. Jestliže využití regionálních a národních programů je srovnatelné s dalšími obdobnými regiony v ČR, v případě realizace evropských podpůrných politik, zejména předvstupních programů Phare, Sapard a následně programů LEADER (obecně celého OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství), je situace v mikroregionu ještě daleko příznivější – Region HANÁ je velmi aktivní ve využívání prostředků ze strukturálních fondů EU.

V Regionu HANÁ se principy LEADER uplatňují již od roku 2002.

Region z tohoto hlediska patří k průkopníkům programů typu LEADER, MAS Region HANÁ je rovněž nejúspěšnější MAS v Olomouckém kraji.

Tab. 06 Iniciativa LEADER:

Program	Zaměření projektu	Dotace	Rok
LEADER ČR	„Program LEADER v Regionu HANÁ“ Zlepšení kvality života ve venkovských oblastech	5.100.000 Kč	2004
LEADER +	„HANÁCKÉ LIDR“ Aktivní péče a rozvoj přírodního a kulturního dědictví Hané	11.000.000 Kč	2004
LEADER ČR	„NAŠA HANÁ“ Tvorba podmínek pro zlepšení kvality života, Podpora podnikatelských aktivit v regionu	3.600.000 Kč	2005
LEADER 2007 - 2013	SPL Regionu HANÁ	??	2008

Projekty ostatních fondů

Strukturální fondy EU

Od roku 2004 se již mohly podávat první žádosti o dotace ze strukturálních fondů EU. Některé z obcí mikroregionu i místních podnikatelských subjektů tuto možnost také začali využívat a prvními úspěšnými výsledky jsou projekty:

SROP	Opatření 4.2.2. Rozvoj cestovního ruchu Obec Náměšř na Hané, projekt Rekonstrukce zámku Celkové náklady 32 mil. Kč, dotace ERDF 24 mil. Kč
GS SROP	Podopatření 4.1.2 Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu Region HANÁ, projekt Rok na Hané

OP RVMZ	Náklady 3,0 mil. Kč, dotace Grantového schématu Olomouckého kraje 2,7 mil. Kč Opatření 1.1. Investice do zemědělského majetku, e) stroje a zařízení Zemědělské družstvo Těšetice, projekt Pořízení aplikátoru kejdry Celkové náklady 1,8 mil. Kč, dotace EAGGF 0,63 mil. Kč
GS SROP	Podopatření 4.2.2. Podpora regionální a místní infrastruktury CR Doc. MUDr. Aleš Sobek CSc., projekt Sportovní a kulturní centrum – Slatinice Náklady 9,3 mil. Kč, dotace Grantového schématu Olomouckého kraje 4,6 mil. Kč
GS SROP	Podopatření 4.1.2 Podpora regionálních a místních služeb cestovního ruchu Doc. MUDr. Aleš Sobek CSc., projekt Propagace Kulturního a sportovního centra Náklady 2,1 mil. Kč, dotace Grantového schématu Olomouckého kraje 1,0 mil. Kč

Společný regionální operační program (SROP)

V roce 2006 a 2007 připravila a realizovala dva projekty přímo MAS Region Haná, a to konkrétně ze Společného regionálního operačního programu s podporou SF EU:

- Projekt „Rok na Hané“
- Projekt „Prezentační film – Region Haná“

Oba projekty byly úspěšně zadministrovány, řádně ukončeny a následně platební jednotkou proplaceny.

Projekt ROP „VOLNOČASOVÁ INFRASTRUKTURA OBCÍ MAS REGION HANÁ“

Během let 2012 a 2013 byl úspěšně realizován projekt „Volnočasová infrastruktura obcí MAS Region HANÁ“. Projekt s podporou z ROP sdužoval výstavbu hřišť a sportovišť v řadě obcí Regionu HANÁ.

Přehled realizovaných objektů:

DĚTSKÉ HŘIŠTĚ DRAHANOVICE, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ STŘÍŽOV, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ LUDÉŘOV, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ KNÍNIČKY, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ LHOTA POD KOSÍŘEM, VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ SENICE NA HANÉ, VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ SENICE NA HANÉ II, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ LUTÍN, MULTIFUNKČNÍ HŘIŠTĚ TĚŠETICE, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ TĚŠETICE – VOJNICE, MULTIFUNKČNÍ HŘIŠTĚ SLATINICE, SKATE PARK SLATINICE, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ U FARY SMRŽICE, VÍCEÚČELOVÉ HŘIŠTĚ SMRŽICE, DĚTSKÉ HŘIŠTĚ NÁMĚŠŤ NA HANÉ, REKONSTRUKCE ŠKOLNÍHO HŘIŠTĚ ZŠ OLŠANY U PROSTĚJOVA.

Tvořivé dílny tradičních řemesel

Tvořivá dílna tradičních řemesel se uskutečnila dne 15. 6. 2014 na nádvoří zámku v Náměšti na Hané. Tvořivých dílen se zúčastnilo 12 lidových řemesel: např. Paličkování a malování perníčků, výroba košíků z pedigu, práce s bylinkami nebo výroba z kukuřičného šustí (ze Slovenska). Každý návštěvník, který si přišel vyzkoušet tradiční řemeslo, mohl si také svůj výtvar odnést zdarma domů. O každé řemeslo byl velký zájem. Účastníci si mohli vyzkoušet řemeslo pod vedením odborníků – řemeslníků, kteří jim pomáhali metodicky při výrobě. Díky této akci se přenesla technika rukodělné práce na další generace a návštěvníkům se tak připomněla tradiční tvorba. Hlavně mládež a děti měli možnost se s postupy tradiční výroby seznámit.

Divadelní víkend v Regionu HANÁ

Divadelní víkend v Regionu HANÁ proběhl v termínu od 15. 11. do 16. 11. 2013. Divadelního víkendu se zúčastnily 4 divadelní soubory: O. s. Za dveřmi z Náměště na Hané, Osvětová beseda Velká Bystřice, Divadelní soubor Inovec Čiřné Klačany (SK), Divadelní soubor Velké Vozokany

(SK). Divadelní představení proběhlo v těchto 4 obcích během dvou dní: 15. 11. v Hněvotíně a Jesenci a 16.11. v Loučanech a v obci Suchdol. Ve všech obcích divadelní soubory zaplnily sály. Zrealizovaná akce měla přínos zejména ve zvýšení atraktivity a kulturnosti života v obcích, ve kterých se Divadelní víkend konal. Akce posílila a uchovala tradiční kulturní činnost na venkově.

Projekty spolupráce

Spojují nás tradice

V roce 2012 realizovala MAS Region Haná, o.s. mezinárodní projekt s názvem „Spojují nás tradice“ ve spolupráci s MAS Požítavie – Širočina, o.s. a MAS Bystřička, o.p.s. Spolupráce a partnerství mezi třemi regiony probíhala již od roku 2008, od té doby se uskutečnila řada seminářů, workshopů a vzájemných návštěv. Projekt byl zaměřen na podporu tradičních řemeslníků ve třech regionech, podpořil také ochotnické divadelní spolky nákupem techniky, dále v rámci projektu proběhly folklorní akce a výstavy tradičních řemeslných výrobků a umění ze tří partnerských regionů.

Společnou cestou naproti rodině a dětem

v roce 2013 probíhala spolupráce partnerských MAS Regionu HANÁ a Bystřička spolu s mateřskými a rodinnými centry. Celý rok běžel na území obou MAS projekt, který byl zaměřen na podporu rodin s dětmi, na vzájemnou spolupráci a předávání zkušeností napříč regiony. Do projektu se zapojilo 8 mateřských a rodinných center. Proběhla řada vzdělávacích cyklů a série kulturních a sportovních akcí. Projekt napomohl k dobudování zázemí rodinných a mateřských center, v rámci projektu se pořídilo vybavení pro zlepšení a rozšíření činnosti.

Dobrovolní hasiči - historie a budoucnost

Během spolupráce v posledních 5ti letech zástupci dobrovolných hasičů přišli s nápadem a požadavkem na realizaci společného projektu spolupráce, který by jejich činnost posunul kupředu, směrem ke společným aktivitám. Při dalších schůzkách jsme zjistili, že SDH máme ve všech partnerských regionech velmi mnoho. Sami zástupci SDH přišli s nápadem, zaměřit se při spolupráci především na děti a mládež, kteří jsou budoucností nejen dobrovolného hasičství regionů.

Na přípravě projektu mezinárodní spolupráce se podílejí celkově tři partneři: MAS Region HANÁ, o. s.(ČR) jako KMAS, MAS Bystřička, o. p. s. (ČR) a Občianske združenie pre rozvoj mikroregiónu "Požítavie - Širočina" (SR) jako PMAS. (Dále v projektu někdy též zkratkou RH, B, PŠ).

Spolupráce mezi partnery probíhá již od roku 2008. Od této doby se uskutečnila řada seminářů, schůzek a společných aktivit. Společně byl realizován projekt Spojují nás tradice, u kterého bude požádáno o proplacení v lednu 2013. Partnerské MAS prezentovali svoji činnost a projekt spolupráce Spojují nás tradice na Agrokomplexu v Nitře a Zemi živitelce. Spolupráce mezi partnery probíhá i nad rámec projektů spolupráce mezi jednotlivými obcemi - např. spolupráce obce Nová Ves nad Žitavou (SK) + Náměšť na Hané (spolupráce klubů seniorů).

Ve všech třech partnerských regionech existují SDH, které mají i své oddíly dětí a mládeže a jsou na dobré úrovni. V této oblasti však často chybí dostatek financí ke zkvalitnění jejich činnosti, zejména na investice do zázemí spolků, vzdělávání. Na základě této podpory by hasičský sport mohl nadchnout další zájemce a tím pokračovat i v budoucnosti.

Tento projekt napomohl k propagaci a pokračování hasičského sportu, k jeho podpoře zajištěním investic do dobudování zázemí. Dojde také ke zlepšení možností pořádání akcí a aktivit díky nově pořízenému vybavení.

Jedním z hlavních důvodů, proč se projekt realizoval, byla potřeba jednotlivých SDH získat dobré podklady pro jejich činnost s dětmi a mládeží. Tomu by měla přispět jak vzájemná výměna informací a zkušeností, tak především vytvořená metodická publikace o práci SDH s dětmi a mládeží.

II.3 Definování odpovědností za realizaci

Zodpovědnost za realizaci strategie je dána hierarchií MAS Region HANÁ. Každý z orgánů MAS má v rámci realizace strategie svou úlohu. Jde o následující orgány:

Valná hromada

Valná hromada členů spolku je nejvyšším orgánem spolku. Určuje činnost výkonného orgánu – Rady. Schvaluje strategii MAS. Schvaluje jednotlivé programové rámce, opatření. Volí ostatní orgány MAS.

Rada

Rada spolku je výkonným orgánem spolku, za svoji činnost odpovídá valné hromadě.

Rada spolku se zabývá zejména: rozhodne o kladném účetním hospodářském výsledku tak, že bude použit na financování neziskové činnosti spolku, tvoří a schvaluje Interní dokumenty MAS, které nejsou v kompetenci Valné hromady, schvaluje uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci strategie, schvaluje výzvy k podávání žádostí - stanovuje výši alokace na základě návrhu výběrové komise, či pracovníků realizace strategie.

Revizní výbor

Revizní výbor je kontrolním orgánem spolku.

Revizní výbor se zabývá zejména: Nejméně jedenkrát ročně podává zprávu nejvyššímu orgánu MAS o výsledcích své kontrolní činnosti, projednává výroční zprávu o činnosti a hospodaření MAS, dohlíží na to, že MAS vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a strategií, svolává mimořádné jednání valné hromady a rady spolku, jestliže to vyžadují zájmy MAS, kontroluje metodiku způsobu výběru projektů MAS a její dodržování, vyřizuje odvolání žadatelů proti výběru MAS, zodpovídá za monitoring a hodnocení strategie.

Výběrová komise

Výběrová komise je orgánem pro výběr projektů na základě objektivních kritérií.

Výběrová komise je svolána na základě rozhodnutí Rady spolku, v souladu s potřebami realizace jednotlivých výzev.

Výběrová komise postupuje v souladu s danými programovými rámci, a zejména podle schváleného manuálu pro hodnocení projektů.

Manažer ISU

Manažer ISU (manažer MAS) řídí tým pracovníků MAS, a touto vzájemnou spoluprací zabezpečuje naplňování cílů strategie.

Manažer programového rámce

Manažer programového rámce je zodpovědný za činnosti vedoucí k úspěšné iniciaci, vyhodnocení, a realizaci projektů daného programového rámce.

Tematické pracovní skupiny

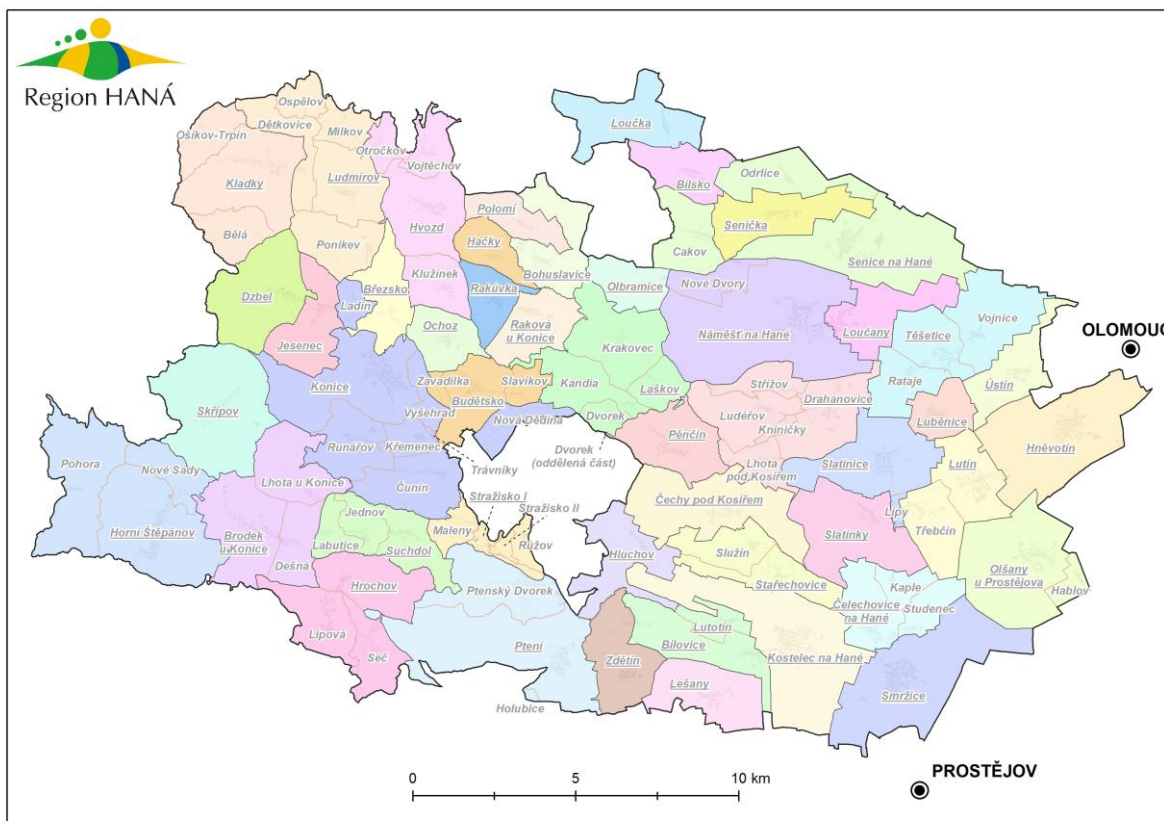
Jsou poradním orgánem Rady MAS. Zabývají se specifickou problematikou jednotlivých oblastí. Jsou iniciátory individuálních projektů.

Poznámka pro verzi před schválením:

Konkrétní odpovědnosti a rozložení funkcí bude upřesněno po definování požadavků ze strany řídicího orgánu a po ustanovení procesů v rámci jednotlivých operačních programů

III. ANALÝZA JEDNOTLIVÝCH OBLASTÍ ROZVOJE

III.1 Obyvatelstvo – vývoj osídlení, věková struktura, vzdělanostní struktura

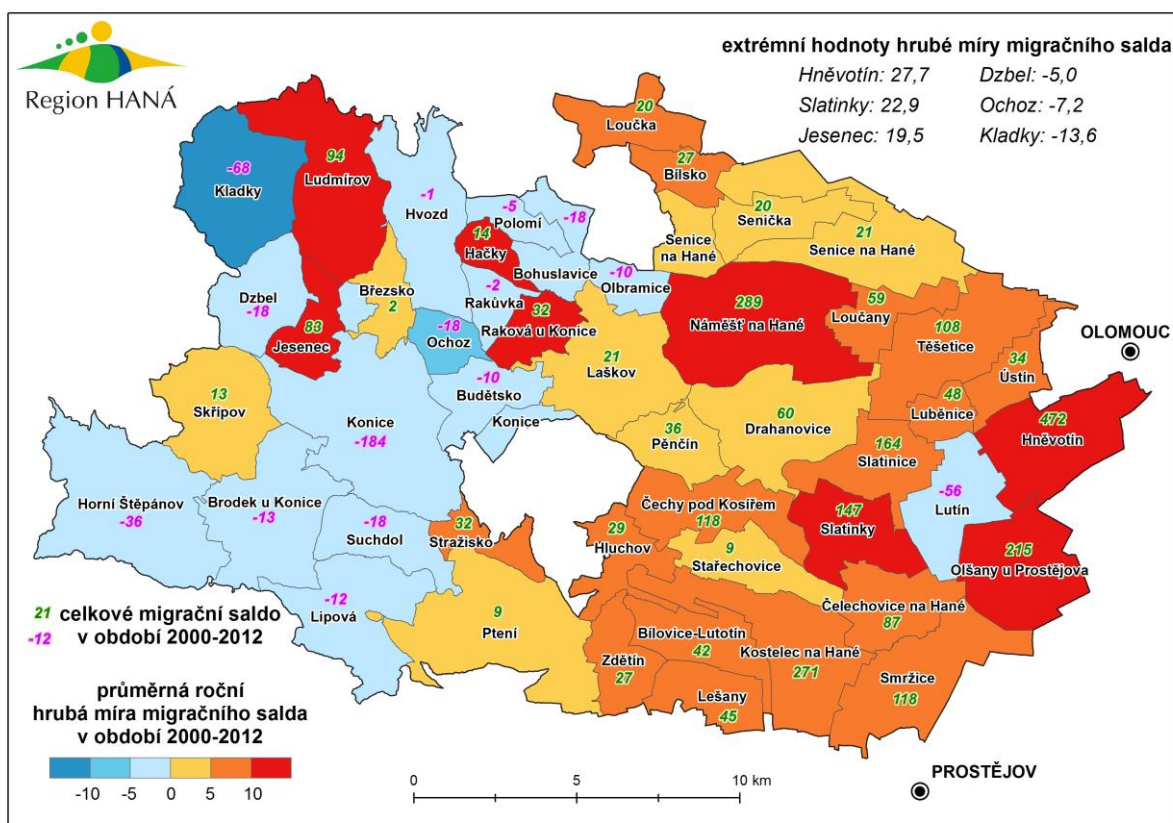
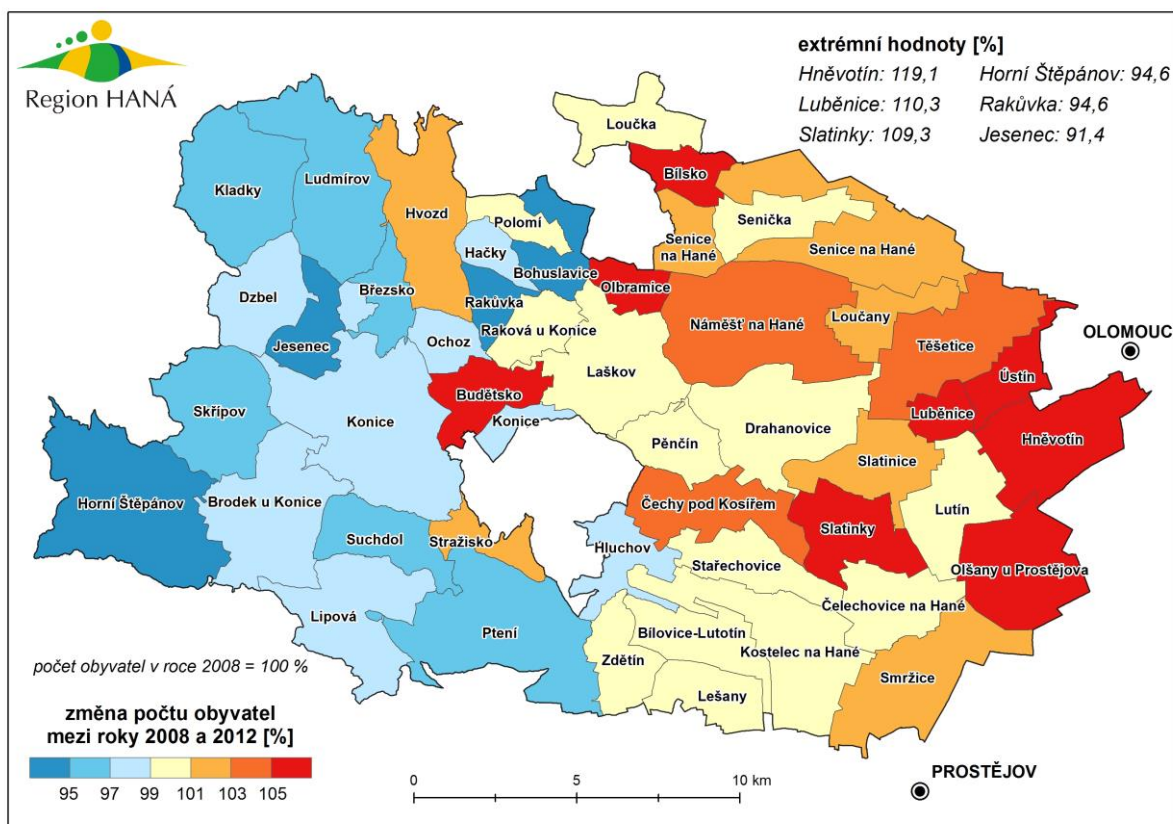
Tab. 07 Obce a počet obyvatel

č.	Obec	počet obyvatel celkem	narození v obci trvalého bydliště	V obci původně narozených (%)
1	Bílovice-Lutotín	505	241	47,72
2	Bílsko	217	97	44,7
3	Bohuslavice	459	172	37,47
4	Brodek u Konice	906	401	44,26
5	Březsko	216	112	51,85
6	Budětsko	393		
7	Čechy p. Kosířem	1051	522	49,67
8	Čelechovice n.H.	1260	517	41,03
9	Drahanovice	1684	876	52,02
10	Dzbel	257	138	53,7

11	Hačky	105	47	44,76
12	Hluchov	359	198	55,15
13	Hněvotín	1556	551	35,41
14	Horní Štěpánov	932		
15	Hvozd	620	344	55,48
16	Jesenec	300		
17	Kladky	364	207	56,87
18	Konice	2884	1462	50,69
19	Kostelec na Hané	2791		
20	Laškov	572	300	52,45
21	Lešany	401	175	43,64
22	Lipová	742	433	58,36
23	Loučany	624	281	45,03
24	Loučka	196	104	53,06
25	Luběnice	440	234	53,18
26	Ludmírov	575	288	50,09
27	Lutín	3192	1314	41,17
28	Náměšť na Hané	1986	992	49,95
29	Ochoz	191	110	57,59
30	Olbramice	229	127	55,46
31	Olšany u PV	1615	863	53,44
32	Pěnčín	757	415	54,82
33	Polomí	152	77	50,66
34	Ptení	1097	607	55,33
35	Raková u Konice	210	100	47,62
36	Rakůvka	103	54	52,43
37	Senice na Hané	1821	1033	56,73
38	Senička	349	179	51,29
39	Skřípov	357	165	46,22
40	Slatinice	1534	699	45,57
41	Slatinky	575	254	44,17
42	Smržice	1654	760	45,95
43	Stařechovice	549	282	51,37
44	Stražisko	440	208	47,27
45	Suchdol	629	385	61,21
46	Těšetice	1323	617	46,64
47	Ústín	400	184	46
48	Zdětín	305	129	42,3

Podíl původního obyvatelstva v obcích Regionu HANÁ osciluje mezi 35% v případě obce Hněvotín až po 61% v obci Suchdol, průměrný podíl původního obyvatelstva v obcích Regionu HANÁ je 49,5%. V obcích Regionu žije tedy přibližně polovina původního obyvatelstva.

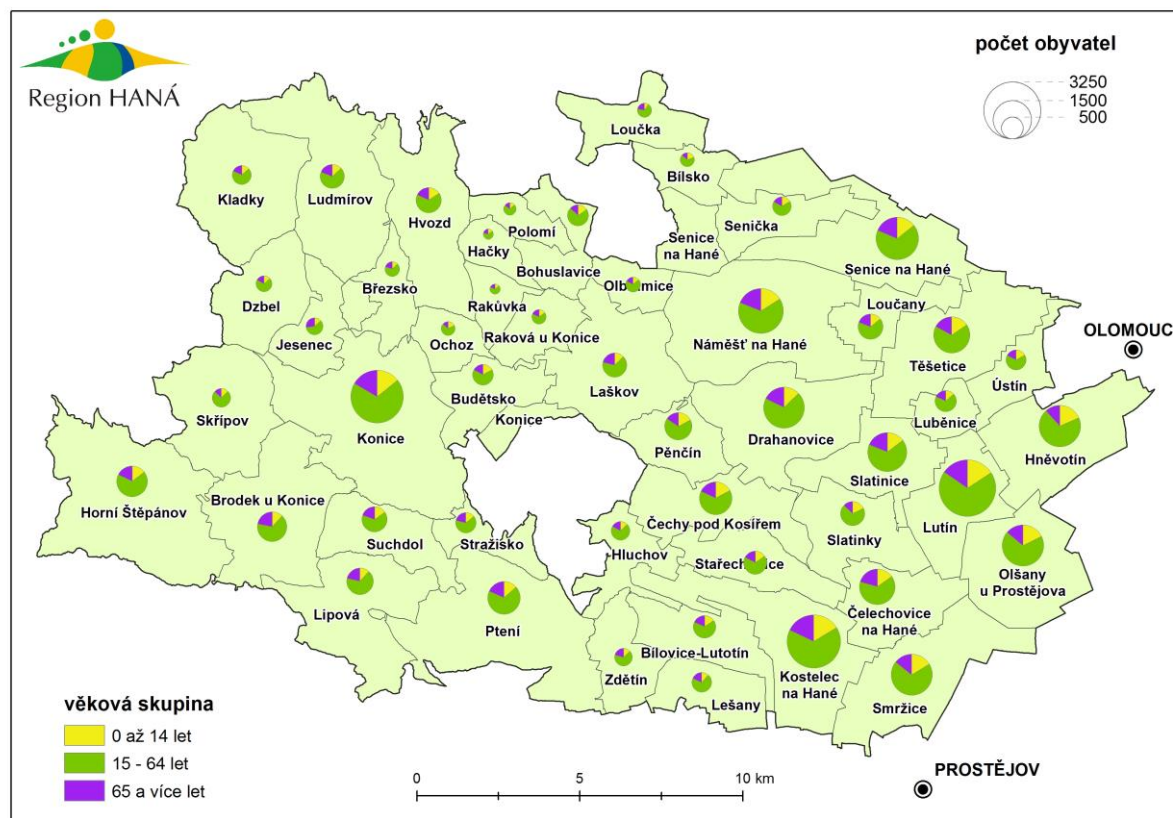

Tab. 08 Obyvatelstvo poměr muži / ženy

č.	Obec	počet obyvatel	muži	ženy	podíl (%)	
					muži	ženy
1	Bílovice-Lutotín	505	258	247	51,1	48,9
2	Bílsko	217	114	103	52,5	47,5
3	Bohuslavice	459	222	237	48,4	51,6
4	Brodek u Konice	906	440	466	48,6	51,4
5	Březsko	216	118	98	54,6	45,4
6	Budětsko	393	211	182	53,7	46,3
7	Čechy p.Kosířem	1051	528	523	50,2	49,8
8	Čelechovice n.H.	1260	618	642	49	51
9	Drahanovice	1684	854	830	50,7	49,3
10	Dzbel	257	127	130	49,4	50,6
11	Hačky	105	52	53	49,5	50,5
12	Hluchov	359	163	196	45,4	54,6
13	Hněvotín	1556	770	786	49,5	50,5
14	Horní Štěpánov	932	446	486	47,8	52,2
15	Hvozd	620	322	298	51,9	48,1
16	Jesenec	300	156	144	52	48
17	Kladky	364	174	190	47,8	52,2
18	Konice	2884	1408	1476	48,8	51,2
19	Kostelec na Hané	2791	1343	1448	48,1	51,9
20	Laškov	572	293	279	51,2	48,8
21	Lešany	401	198	203	49,4	50,6
22	Lipová	742	375	367	50,5	49,5
23	Loučany	624	324	300	51,9	48,1
24	Loučka	196	103	93	52,6	47,4
25	Luběnice	440	230	210	52,3	47,7
26	Ludmírov	575	278	297	48,3	51,7
27	Lutín	3192	1566	1626	49,1	50,9
28	Náměšť na Hané	1986	986	1000	49,6	50,4
29	Ochoz	191	96	95	50,3	49,7
30	Olbramice	229	119	110	52	48
31	Olšany u PV	1615	780	835	48,3	51,7
32	Pěňčín	757	387	370	51,1	48,9
33	Polomí	152	78	74	51,3	48,7
34	Ptení	1097	553	544	50,4	49,6
35	Raková u Konice	210	98	112	46,7	53,3

36	Rakůvka	103	48	55	46,6	53,4
37	Senice na Hané	1821	905	916	49,7	50,3
38	Senička	349	162	187	46,4	53,6
39	Skřípov	357	178	179	49,9	50,1
40	Slatinice	1534	785	749	51,2	48,8
41	Slatinky	575	276	299	48	52
42	Smržice	1654	867	787	52,4	47,6
43	Stařechovice	549	274	275	49,9	50,1
44	Stražisko	440	214	226	48,6	51,4
45	Suchdol	629	325	304	51,7	48,3
46	Těšetice	1323	643	680	48,6	51,4
47	Ústín	400	197	203	49,3	50,8
48	Zdětín	305	156	149	51,1	48,9
				PRŮMĚR (%)	50,03	49,97

Genderový pohled na strukturu obyvatel Regionu Haná uvádí, že procentuální zastoupení jednotlivých pohlaví je téměř vyrovnaný. Rozdíly v zastoupení obou pohlaví jsou velice nepatrné, jedná se o 0,03 procentního bodu ve prospěch mužů. Na celkový počet obyvatel obce je nejvyšší podíl mužů v Březsku, kde jsou zastoupeni z 54,6 %. Nejnižší pak v obci Hluchov, a to 45,4 %.

Tab. 09 Dělení obyvatelstva dle věkových kategorií

č.	Obec	počet obyvatel celkem	0-14 let	15-64 let	65 a více
1	Bílovice-Lutotín	505	84	343	78
2	Bílsko	217	31	160	26
3	Bohuslavice	459	66	330	63
4	Brodek u Konice	906	118	606	182
5	Březsko	216	26	154	36
6	Budětsko	393	46	281	66
7	Čechy p.Kosířem	1051	168	705	178
8	Čelechovice n.H.	1260	179	835	246
9	Drahanovice	1684	233	1180	271
10	Dzbel	257	37	181	39
11	Hačky	105	11	66	28
12	Hluchov	359	51	247	61
13	Hněvotín	1556	275	1081	200
14	Horní Štěpánov	932	140	646	146
15	Hvozd	620	96	423	101
16	Jesenec	300	35	173	91
17	Kladky	364	46	244	74
18	Konice	2884	422	2050	412
19	Kostelec na Hané	2791	438	1883	464
20	Laškov	572	74	379	119
21	Lešany	401	49	280	72
22	Lipová	742	95	510	137
23	Loučany	624	86	429	109
24	Loučka	196	27	127	42
25	Luběnice	440	58	304	78
26	Ludmírov	575	81	397	97
27	Lutín	3192	480	2279	433
28	Náměšť na Hané	1986	269	1346	371
29	Ochoz	191	29	135	27
30	Olbramice	229	36	157	36
31	Olšany u PV	1615	256	1141	218
32	Pěčín	757	128	509	120
33	Polomí	152	19	106	27
34	Ptení	1097	155	769	173
35	Raková u Konice	210	34	135	41

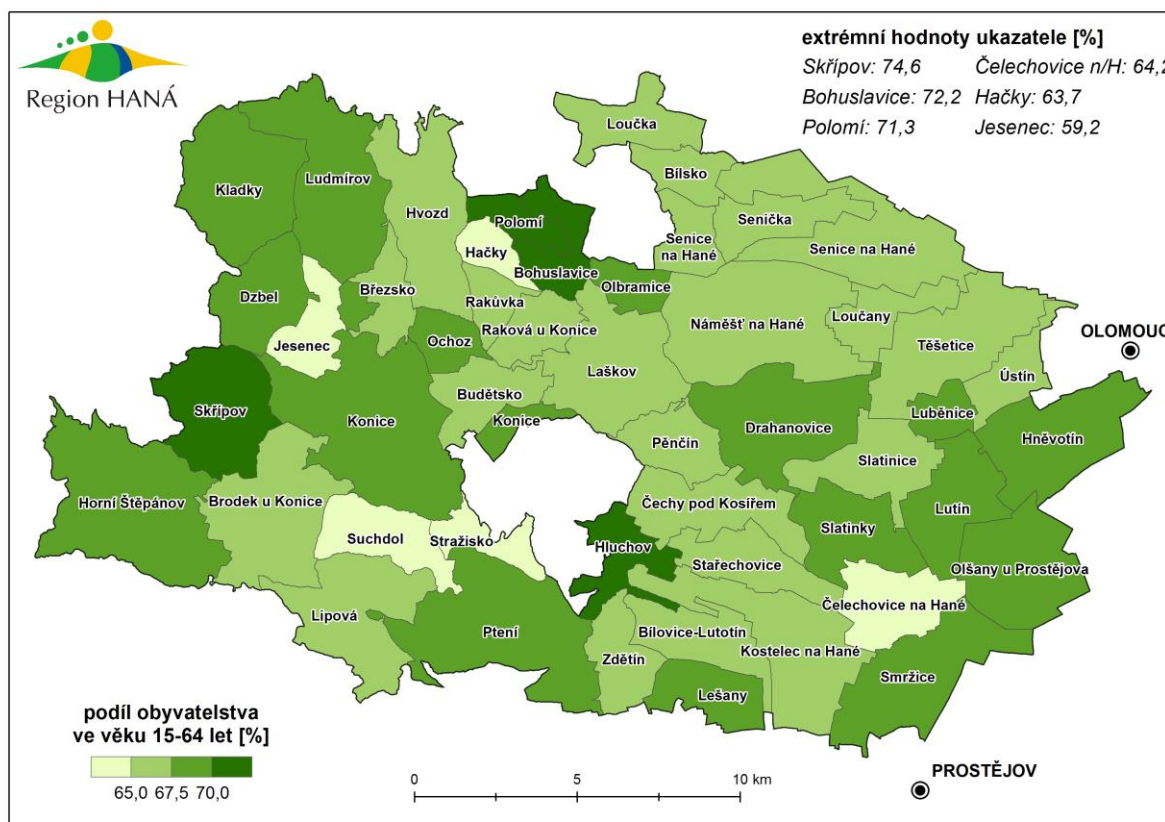
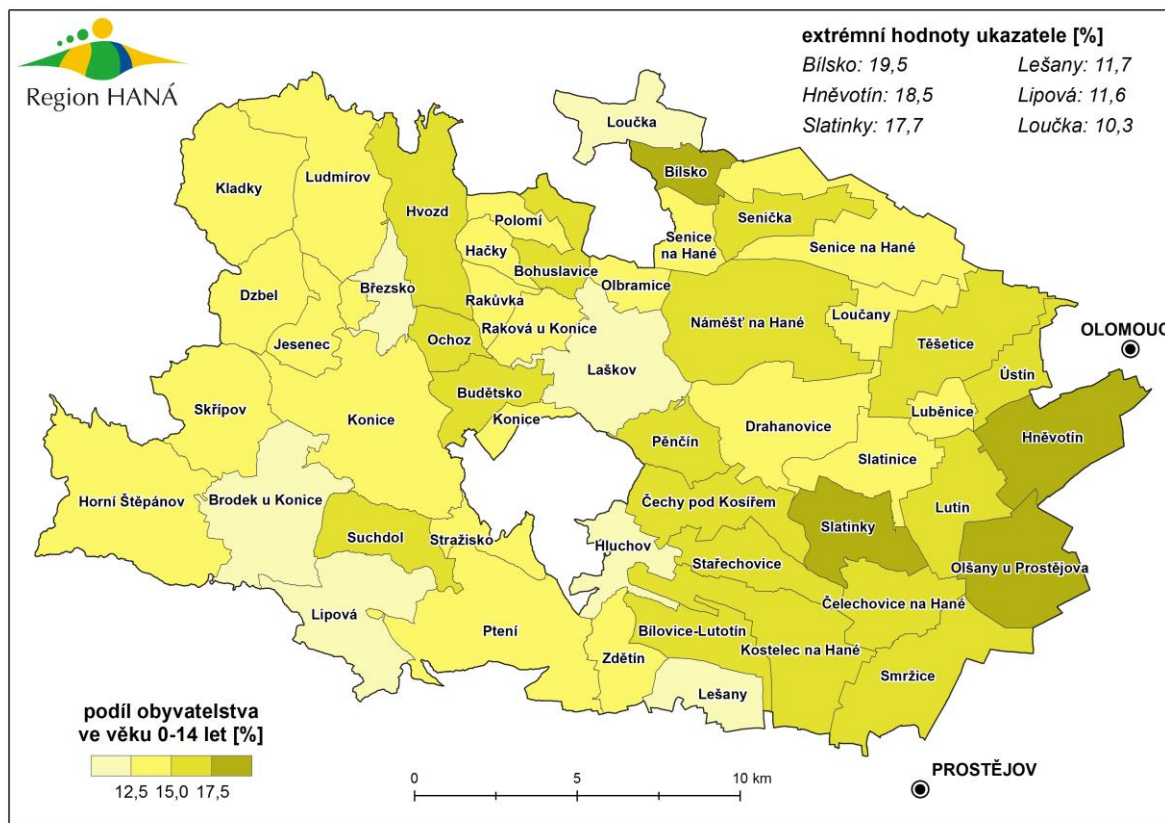
36	Rakůvka	103	13	72	18
37	Senice na Hané	1821	260	1252	309
38	Senička	349	63	228	58
39	Skřípov	357	54	256	47
40	Slatinice	1534	219	1039	276
41	Slatinky	575	102	399	74
42	Smržice	1654	254	1179	221
43	Stařechovice	549	87	383	79
44	Stražisko	440	66	281	93
45	Suchdol	629	92	420	117
46	Těšetice	1323	190	909	224
47	Ústín	400	69	256	75
48	Zdětín	305	70	205	60

Tab. 10 Dělení obyvatelstva dle věkových kategorií – relativní hodnoty

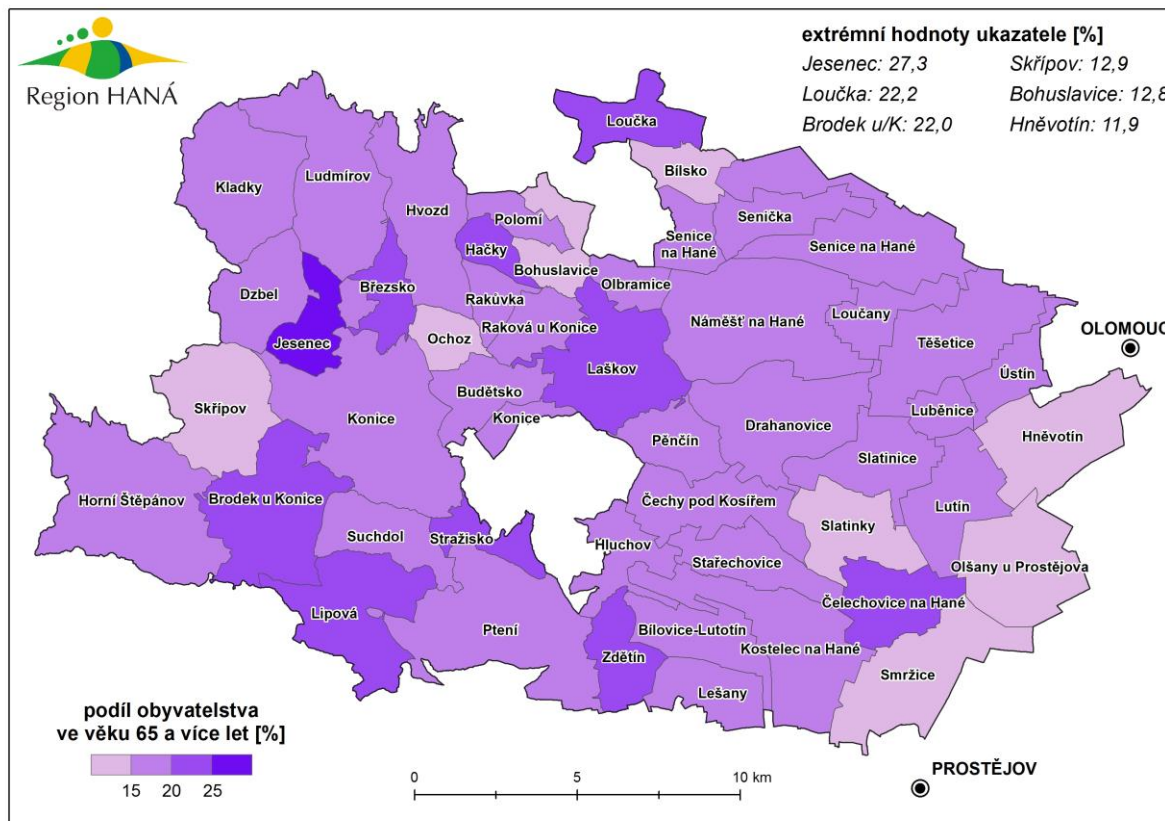
č.	Obec	počet obyvatel celkem	0-14 let	15-64 let	65 a více
1	Bílovice-Lutotín	505	16,6	67,9	15,4
2	Bílsko	217	14,3	73,7	12
3	Bohuslavice	459	14,4	71,9	13,7
4	Brodek u Konice	906	13	66,9	20,1
5	Březsko	216	12	71,3	16,7
6	Budětsko	393	11,7	71,5	16,8
7	Čechy p.Kosířem	1051	16	67,1	16,9
8	Čelechovice n.H.	1260	14,2	66,3	19,5
9	Drahanovice	1684	13,8	70,1	16,1
10	Dzbel	257	14,4	70,4	15,2
11	Hačky	105	10,5	62,9	26,7
12	Hluchov	359	14,2	68,8	17
13	Hněvotín	1556	17,7	69,5	12,9
14	Horní Štěpánov	932	15	69,3	15,7
15	Hvozd	620	15,5	68,2	16,3
16	Jesenec	300	11,8	57,8	30,4
17	Kladky	364	12,6	67	20,3
18	Konice	2884	14,6	71,1	14,3
19	Kostelec na Hané	2791	16,7	67,5	16,6
20	Laškov	572	12,9	66,3	20,8
21	Lešany	401	12,2	69,8	18
22	Lipová	742	12,8	68,7	18,5
23	Loučany	624	13,8	68,8	17,5

24	Loučka	196	13,8	64,8	21,4
25	Luběnice	440	13,2	69,1	17,7
26	Ludmírov	575	14,1	69	16,9
27	Lutín	3192	15	71,4	13,6
28	Náměšť na Hané	1986	13,5	67,8	18,7
29	Ochoz	191	15,2	70,7	14,1
30	Olbramice	229	15,7	68,6	15,7
31	Olšany u PV	1615	15,9	70,7	13,5
32	Pěňčín	757	16,9	67,2	15,9
33	Polomí	152	12,5	69,7	17,8
34	Ptení	1097	14,1	70,1	15,8
35	Raková u Konice	210	16,2	64,3	19,5
36	Rakůvka	103	12,6	69,9	17,5
37	Senice na Hané	1821	14,3	68,8	17
38	Senička	349	18,1	65,3	16,6
39	Skřípov	357	15,1	71,7	13,2
40	Slatinice	1534	14,3	67,7	18
41	Slatinky	575	17,7	69,4	12,9
42	Smržice	1654	15,4	71,3	13,4
43	Stařechovice	549	15,8	69,8	14,4
44	Stražisko	440	15	63,9	21,1
45	Suchdol	629	14,6	66,8	18,6
46	Těšetice	1323	14,4	68,7	16,9
47	Ústín	400	17,3	64	18,8
48	Zdětín	305	23	67,2	19,7
	průměr		14,5	68,3	17,2

Průměrný podíl obyvatel v obcích Regionu HANÁ ve věku 0 – 14 let je 14,5 %, ve věkové skupině 15 – 64 let je to 68,3 % a ve věkové skupině 65 let a více 17,2 % obyvatel. I zde jsou patrné rozdíly mezi jednotlivými obcemi, kdy je věková skupina obyvatel ve věku 0 -14 let v obci Zdětín zastoupena z třidvaceti procent, zatímco v obci Hačky se na celkové populaci podílí pouze z 10,5 %. Hačky jsou i kvůli tomu obcí s nejvyšším podílem zastoupení obyvatel starších než 65 let, a to z 26,7 %.

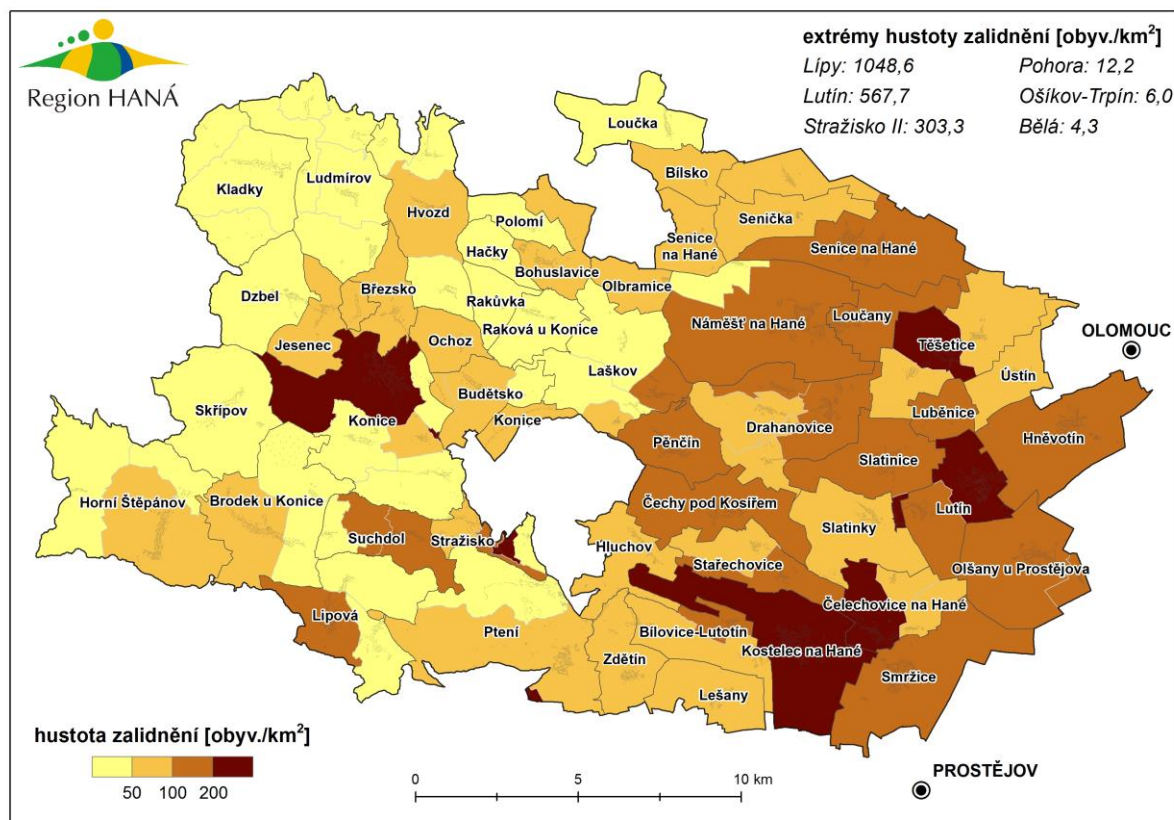

Tab. 11 – Hustota osídlení

Hustota osídlení (obyv./km ²) území v jednotlivých obcích Regionu Haná v letech 2001 - 2012												
obec	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Bílovice-Lutotín	70	71	72	74	75	74	75	75	75	74	74	75
Bílsko	55	55	56	58	57	57	57	56	57	58	58	60
Bohuslavice	96	97	96	95	96	95	98	100	105	107	106	107
Brodek u Konice	66	65	67	66	67	67	66	65	64	65	65	63
Březsko	56	55	55	54	57	58	57	54	52	52	52	52
Budětsko	73	70	72	73	74	74	70	70	69	70	72	75
Čechy pod Kosířem	101	105	107	107	108	110	112	113	113	113	115	117
Čelechovice na Hané	164	168	168	168	167	169	176	176	175	174	174	176
Drahanovice	128	127	126	126	127	124	126	125	124	126	125	125
Dzbel	39	39	40	39	39	38	37	36	35	34	35	35
Hačky	37	35	34	35	37	37	36	39	39	40	38	38
Hluchov	63	64	64	66	64	64	66	67	65	65	65	66
Hněvotín	97	99	102	107	109	112	115	120	123	127	137	143
Horní Štěpánov												
Hvozd	55	54	53	54	53	53	53	51	51	51	51	52
Jesenec	74	75	73	73	71	68	64	63	62	62	59	57
Kladky	33	32	31	31	29	29	29	29	28	27	28	28
Konice	122	122	120	120	119	118	118	118	118	118	117	116
Kostelec na Hané												
Laškov	45	46	46	45	44	45	44	45	45	45	44	45
Lešany	65	66	68	68	68	69	71	71	71	70	72	70
Lipová	62	61	63	65	64	63	63	62	63	62	61	61
Loučany	121	123	125	125	126	128	128	127	126	126	127	128
Loučka	35	37	36	36	35	34	34	33	33	33	31	33
Luběnice	146	150	149	146	145	145	147	147	152	155	161	163
Ludmírov	39	38	39	38	38	38	39	39	38	38	38	38
Lutín	393	391	390	390	396	396	393	393	394	394	392	396
Náměšť na Hané	101	100	100	101	101	103	104	105	107	107	107	109
Ochoz	62	60	60	59	59	58	60	58	57	56	59	57
Olbramice	71	73	70	68	68	69	69	71	70	69	76	76
Olšany u Prostějova	128	129	130	129	130	131	135	141	142	143	148	152
Pěnčín	140	140	142	142	142	139	141	143	144	145	142	144
Polomí	52	52	51	50	50	50	49	51	49	50	51	51
Ptení	60	59	59	59	60	60	61	61	61	60	60	59
Raková u Konice	44	44	45	46	48	48	48	48	49	50	49	48
Rakůvka	35	36	38	38	38	38	39	38	37	35	36	36

Senice na Hané	95	95	95	95	95	94	95	93	94	95	94	94
Senička	60	60	59	57	57	57	58	61	62	62	61	61
Skřípov	31	32	32	31	32	31	31	32	32	32	31	31
Slatinice	181	186	187	188	188	191	191	192	194	197	198	198
Slatinky	54	56	57	58	60	62	63	66	68	71	73	72
Smržice	124	125	125	126	127	127	128	129	130	133	134	133
Stařechovice	83	81	81	80	81	83	83	84	83	84	84	84
Stražisko	120	124	123	122	121	119	121	121	125	122	123	122
Suchdol	98	97	97	97	98	97	97	97	96	93	93	94
Těšetice	96	98	97	97	98	101	102	103	103	105	107	107
Ústín	81	81	80	84	82	83	84	83	86	87	91	90
Zdětín	55	54	55	57	57	58	57	59	58	57	57	59

III.2 Technická infrastruktura

Tato část mapuje vybavenost jednotlivých obcí Regionu HANÁ technickou infrastrukturou, a to především kanalizací a vodovodní sítí. Ve druhé části se pak zabývá dopravní infrastrukturou v regionu včetně infrastruktury pro cyklisty a dopravní obslužností Regionu HANÁ.

Tab 12 Kanalizace

č.	Obec	Počet obyvatel (3/2011)	Počet napojených obyvatel (2010)	Předpokládaný vývoj r. 2015	Podíl napojení obyvatelé/obyvatelé
1	Bílovice-Lutotín	505	300		59,4
2	Bílsko	217	0		0
3	Bohuslavice	459	200		43,6
4	Brodek u Konice	906	860 (820 ČOV)	880 (860 ČOV)	94,9
5	Březsko	216	180		83,3
6	Budětsko	418	0		0
7	Čechy p.Kosířem	1051	900		85,6
8	Čelechovice n.H.	1260	0	895 vč. ČOV	0
9	Drahanovice	1684	0	900 vč. ČOV	0
10	Dzbel	257	0		0
11	Hačky	105	0		0
12	Hluchov	359	0		0
13	Hněvotín	1556	1000	1150	64,3
14	Horní Štěpánov	932	0	790	0
15	Hvozd	620	0		0
16	Jesenec	299	0		0
17	Kladky	364	0		0
18	Konice	2884	2100	2170	72,8
19	Kostelec na Hané	2791	2430	2800	87,1
20	Laškov	572	320	325	55,9
21	Lešany	401	0		0
22	Lipová	742	485	520	65,4
23	Loučany	624	600	610	96,2
24	Loučka	196	0		0
25	Luběnice	440	0	395 bez ČOV	0
26	Ludmírov	575	0		0
27	Lutín	3192	3070		96,2
28	Náměšť na Hané	1986	1800	1900	90,6

29	Ochoz	191	0		0
30	Olbramice	229	0		0
31	Olšany u PV	1615	1340		83
32	Pěňčín	757	0	690 vč. ČOV	0
33	Polomí	152	0		0
34	Ptení	1097	750	850	68,4
35	Raková u Konice	210	0		0
36	Rakůvka	103	0		0
37	Senice na Hané	1821	1300	1340	71,4
38	Senička	349	0		0
39	Skřípov	357	0		0
40	Slatinice	1534	1610	1630	105
41	Slatinky	575	0	420 vč. ČOV	0
42	Smržice	1654	270	1530 vč. ČOV	16,3
43	Stařechovice	549	0	500 vč. ČOV	0
44	Stražisko	440	0		0
45	Suchdol	629	0		0
46	Těšetice	1323	580	600	43,8
47	Ústín	400	0		0
48	Zdětín	305	0		0
	REGION HANÁ	36178	17845	23475	49,32555697

Zdroj: Olomoucký kraj, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Na kanalizační síť je v Regionu HANÁ napojeno 17 845 obyvatel, tj. přibližně 50% všech obyvatel Regionu HANÁ. Toto číslo je velmi relativní, jelikož mnohé obce a jejich obyvatelé nemají žádné napojení na stávající kanalizační síť, zatímco v jiných obcích je pokrytí domácností kanalizační sítí stoprocentní. Předpokládaný vývoj do r. 2015 naznačuje, že podíl napojených obyvatel se zvýší o 16% na 66%, tj. 23 475 obyvatel. Ani toto číslo nelze brát jako berné, nedá se očekávat, že by se plán výstavby nových kanalizací případně jejich rozšíření uskutečnilo přesně dle naplánovaného harmonogramu.

Tab 13 Vodovody

č.	Obec	Počet obyvatel (3/2011)	Počet zásobených obyvatel (2010)	Předpokládaný vývoj r. 2015	Počet zásobených obyvatel/počet obyvatel
1	Bílovice-Lutotín	505	250	300	49,5
2	Bílsko	217	195		89,9
3	Bohuslavice	459	550	560	119,8
4	Brodek u Konice	906	650	670	71,7
5	Březsko	216	220		101,9
6	Budětsko	418	250	255	59,8

7	Čechy p.Kosířem	1051	815	830	77,5
8	Čelechovice n.H.	1260	1052	1055	83,5
9	Drahanovice	1684	1544	1688	91,7
10	Dzbel	257	270		105,1
11	Hačky	105	99	96	94,3
12	Hluchov	359	300	305	83,6
13	Hněvotín	1556	950	1150	61,1
14	Horní Štěpánov	932	800	800	85,9
15	Hvozd	620	580		93,5
16	Jesenec	299	350	350	117,1
17	Kladky	364	320		87,9
18	Konice	2884	2954	2964	102,4
19	Kostelec na Hané	2791	2230	3030	79,9
20	Laškov	572	680	690	118,9
21	Lešany	401	220		54,9
22	Lipová	742	1034	1104	139,4
23	Loučany	624	567	576	90,9
24	Loučka	196	198	200	101
25	Luběnice	440	296		67,3
26	Ludmírov	575	530	540	92,2
27	Lutín	3192	2840	2870	89
28	Náměšř na Hané	1986	1800	1850	90,6
29	Ochoz	191	200		104,7
30	Olbramice	229	210	200	91,7
31	Olšany u PV	1615	700	750	43,3
32	Pěňčín	757	596		78,7
33	Polomí	152	150		98,7
34	Ptení	1097	1467		133,7
35	Raková u Konice	210	200		95,2
36	Rakůvka	103	100		97,1
37	Senice na Hané	1821	1656	1684	90,9
38	Senička	349	297	318	85,1
39	Skřípov	357	330		92,4
40	Slatinice	1534	1340	1400	87,4
41	Slatinky	575	440		76,5
42	Smržice	1654	1555	1550	94
43	Stařechovice	549	555	565	101,1
44	Stražisko	440	370	380	84,1
45	Suchdol	629	589	580	93,6
46	Těšetice	1323	1020	1050	77,1

47	Ústín	400	310	320	77,5
48	Zdětín	305	114		37,4
REGION HANÁ		36178	31713	31948	87,7

Zdroj: Olomoucký kraj, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Na vodovodní síť je napojeno v rámci Regionu HANÁ 31 113 obyvatel, tj. přes 87% všech obyvatel Regionu. Tato hodnota se dle předpokladů pro r. 2015 příliš nezvýší, konkrétně o necelé 3% na 90%, tj. 31 948 obyvatel. Jak je na první pohled patrné, počet obyvatel napojených na vodovodní síť je řádově o několik desítek procent vyšší, než podíl obyvatel napojených na kanalizaci.

III.3 Dopravní infrastruktura

III.3.1 Silniční síť

Vztáhneme-li současnou dopravní infrastrukturu k poloze Regionu HANÁ, tak již při pohledu na mapu je jasně zřetelné, jaké silniční tahy tvoří páteřní osy Regionu a zároveň i jeho hranice, jsou to ze severu rychlostní silnice R35/E442 spojující krajské město Olomouc s Mohelnicí a prepokládaným prodloužením až na Hradec Králové, a to především v úseku Olomouc – Litovel a z východní strany Regionu pak rychlostní silnice R46 spojující Olomouc a Prostějov prakticky po celé délce tohoto úseku. Ze západní strany tvoří pomyslnou hranici Regionu komunikace II. třídy č. 373 spojující Litovel a Konici. Z jihu pak komunikace II. třídy č. 366 v úseku Kostelec na Hané – Dzbel. Další dvě komunikace II. třídy, a to II/499 a II/448 tvoří na první pohled na sebe kolmé úhlopříčné osy Regionu. Výše zmíněné komunikace se dají považovat za stěžejní pro silniční dopravu v Regionu HANÁ. Železniční infrastruktura je tvořena dvěma železničními tratěmi zajišťujícími osobní přepravu, a to mezi Olomoucí a Prostějovem a mezi Kostelcem na Hané a Konicí.

Tab 14 Silnice II. třídy v Regionu HANÁ

č.	č. silnice	úsek
1	II/366	Kostelec na Hané - Dzbel
2	II/373	Hvozď - Konice
3	II/448	Ústín - Konice
4	II/449	Senice na Hané - Smržice
5	II/570	Hněvotín - Slatinice

Zdroj: mapy.cz

III.3.2 Cyklistická infrastruktura v regionu

Tab 15 Cyklotrasy na území Regionu HANÁ

č.	odkud - kam	km	obtížnost	typ kola	třída
5	Smržice - Olšany u Prostějova	7,5	lehká	všechny	I.
5028	Boskovice - Konice - Prostějov	52	střední	MTB, trekking	IV.
5030	Bouzov - Konice	20	střední	MTB, trekking	IV.
5031	Konice - Ptení - Plumlov	18,5	lehká	všechny	IV.
5039	Horní Štěpánov - Čelechovice	27	střední	všechny	IV.
6025	Olomouc - Bouzov	38,5	lehká-střední	všechny	IV.
6025a	Neředín - Vojnice	7	lehká	MTB, trekking	IV.
6033	Pěnčín - Nový Dvůr u Červenky	22,5	střední	všechny	IV.
6034	Těšetice - Čechy pod Kosířem	15	střední	všechny	IV.
6037	Ješov - Nové Pole - Krakovec	11	střední	všechny	IV.

Zdroj: cyklotrasy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází deset cyklotras, z nichž je 90% IV. třídy, tedy významu regionálního a jediná cyklotrasa č. 5 je významu mezinárodního, tzv. Jantarová stezka, která však protíná Region pouze v délce 7,5 km v úseku Smržice – Olšany u Prostějova. Většina cyklotras je lehké až střední obtížnosti, v závislosti na terénu, nicméně z tohoto lze odvodit, že cykloturistika v rámci Regionu je doporučenímhodná i pro méně zdatné cykloturisty. Nejvhodnějším kolem pro cykloturistiku po Regionu se jeví trekkingové, případně horské kolo, ale i vyznavači silniční cyklistiky si na vedlejších silničních tazích najdou své trasy s malým provozem.

Cyklostezky v Regionu HANÁ tvoří poměrně řídkou síť, která se vyznačuje především krátkými úseky spojujícími jednotlivé obce, případně slouží jako součást již vedené cyklotrasy nebo propojení stávajících cyklotras i mimo působnost území MAS. Celkem se tedy v rámci Regionu HANÁ a přilehlých obcí napojených na cyklistickou infrastrukturu Regionu nachází 7 cyklostezek o celkové délce přibližně 12,2 km.

Tab 16 Cyklostezky v Regionu HANÁ

č.	cyklostezka	km
1	Těšetice - Ústín	1,3
2	Těšetice - Rataje	0,7
3	Těšetice - Luběnice	0,9
4	Smržice - Držovice	2,2
5	Smržice - Prostějov	1,8
6	Loučany - Náměšť na Hané	0,9
7	Kostelec na Hané - Prostějov	4,4

Zdroj: cykloserver.cz

III.3.3 Dopravní obslužnost regionu

Dopravní obslužnost Regionu HANÁ zabezpečuje především autobusová doprava, která spojuje obce Regionu s okolními velkými městy (Olomouc, Prostějov) a zároveň slouží jako dopravní spojení mezi jednotlivými obcemi Regionu. Je zajišťována soukromými dopravci jako například Veolia Transport Morava a.s., VYDOS BUS a.s., a dalšími. Železniční dopravu zajišťuje společnost České dráhy a.s.

V rámci síťové analýzy byla stanovena dvě centra dojížděky, a to krajské město Olomouc a okresní město Prostějov, obě dvě města leží v přibližně ve stejné vzdálenosti od obcí Regionu HANÁ, v případě Olomouce je tato vzdálenost v průměru 23,5km, v případě Prostějova pak 19,4km, průměrný čas dojížděky autobusovou dopravou je z obcí Regionu do Prostějova cca 50 minut, do Olomouce přibližně 62 minut. Více patrný čas dojížděky do těchto center je z přiložených map síťové analýzy, která zobrazuje časovou dostupnost Prostějova a Olomouce autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ. Časové a kilometrové vzdálenosti dojížděky jsou znázorněny v Tab. 06 a Tab. 07.

Tab. 17 Dostupnost krajského města Olomouc autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ

Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou- Olomouc							
č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)	č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)
1.	Bílovice-Lutotín	26	50	25.	Luběnice	13	60
2.	Bílsko	22	60	26.	Ludmírov	32	80
3.	Bohuslavice	26	75	27.	Lutín	12	25

4.	Brodek u Konice	37	73	28.	Náměšť na Hané	16	45
5.	Březsko	32	90	29.	Ochoz	29	80
6.	Budětsko	27	80	30.	Olbramice	21	70
7.	Čechy pod Kosířem	20	53	31.	Olšany u PV	11	30
8.	Čelechovice na Hané	17	60	32.	Pěnčín	20	60
9.	Drahanovice	14	31	33.	Polomí	27	90
10.	Dzbel	40	75	34.	Ptení	30	70
11.	Hačky	30	80	35.	Raková u Konice	26	70
12.	Hluchov	23	60	36.	Rakůvka	27	80
13.	Hněvotín	8	20	37.	Senice na Hané	20	50
14.	Horní Štěpánov	48	120	38.	Senička	21	60
15.	Hvozd	32	90	39.	Skřípov	35	120
16.	Jesenec	36	80	40.	Slatinice	15	40
17.	Kladky	35	110	41.	Slatinky	16	60
18.	Konice	30	60	42.	Smržice	18	60
19.	Kostelec na Hané	24	60	43.	Stařechovice	21	60
20.	Laškov	21	60	44.	Stražisko	28	75
21.	Lešany	24	60	45.	Suchdol	33	70
22.	Lipová	40	70	46.	Těšetice	10	25
23.	Loučany	14	40	47.	Ústín	8	20
24.	Loučka	27	60	48.	Zdětín	28	60
					PRŮMĚR	27,2	67,4

Zdroj: mapy.cz, idos.cz

Tab. 18 Dostupnost okresního města Prostějov autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ

Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou-Prostějov							
č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)	č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)
1.	Bílovice-Lutotín	8	20	25.	Luběnice	17	60
2.	Bílsko	25	90	26.	Ludmírov	31	60
3.	Bohuslavice	24	60	27.	Lutín	15	40
4.	Brodek u Konice	29	60	28.	Náměšť na Hané	17	70
5.	Březsko	26	60	29.	Ochoz	24	65

6.	Budětsko	22	50	30.	Olbramice	22	80
7.	Čechy pod Kosířem	12	25	31.	Olšany u Prostějova	11	20
8.	Čelechovice na Hané	7	25	32.	Pěňčín	15	30
9.	Drahanovice	15	70	33.	Polomí	25	60
10.	Dzbel	27	70	34.	Ptení	16	30
11.	Hačky	28	50	35.	Raková u Konice	23	50
12.	Hluchov	13	25	36.	Rakůvka	26	60
13.	Hněvotín	16	35	37.	Senice na Hané	19	80
14.	Horní Štěpánov	29	90	38.	Senička	22	90
15.	Hvozd	29	60	39.	Skřípov	29	80
16.	Jesenec	26	60	40.	Slatinice	12	35
17.	Kladky	33	70	41.	Slatinky	10	30
18.	Konice	23	50	42.	Smržice	6	15
19.	Kostelec na Hané	7	15	43.	Stařechovice	9	20
20.	Laškov	18	40	44.	Stražisko	19	35
21.	Lešany	10	20	45.	Suchdol	23	40
22.	Lipová	24	40	46.	Těšetice	20	70
23.	Loučany	16	65	47.	Ústín	19	60
24.	Loučka	27	80	48.	Zdětín	12	25
					PRŮMĚR	20,6	51,3

Jak je patrné z výše znázorněných tabulek, časová dostupnost jednotlivých obcí je často velmi neúměrná jejich vzdálenosti od dojíždkových center. Při vypracování byly brány v úvahu průměrné údaje o čase dojíždky vzhledem k faktu, že každý autobus nevolí stejnou trasu a doba čekání na přestupech je často velmi odlišná, i tak jsou patrné dojíždkové časy nabývající až absurdních hodnot. Pro příklad průměrný dojíždkový čas ze Seničky do Prostějova je 90 minut, během kterých urazí cestující pouhých 22km. Těchto případů je několik bez ohledu na to, zda se jedná o dojíždku do Olomouce či Prostějova.

III.4 Podnikání, výroba, zaměstnanost

III.4.1 Základní hospodářská charakteristika

Základní charakteristika hospodářství Regionu HANÁ se skládá především z charakteristiky podnikatelských subjektů a jejich zaměření, dále pak land-use, který úzce souvisí s hospodářskými aktivitami v rámci Regionu. Další částí je pak charakteristika trhu práce včetně nezaměstnanosti.

Tab 19 Podnikatelské subjekty a obor podnikání (k 31. 12. 2010)

č.	Obec	Podnikatelské subjekty celkem	Zemědělství, lesnictví, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Doprava a spoje
1	Bílovice-Lutotín	88	5	13	18	2
2	Bílsko	35	7	8	5	0
3	Bohuslavice	103	10	20	16	4
4	Brodek u Konice	181	19	40	27	1
5	Březsko	45	4	10	5	1
6	Budětsko	89	21	22	8	4
7	Čechy p.Kosířem	187	8	37	36	6
8	Čelechovice n.H.	176	10	35	22	5
9	Drahanovice	290	19	43	44	9
10	Dzbel	38	6	7	3	0
11	Hačky	23	3	7	1	0
12	Hluchov	67	3	10	19	1
13	Hněvotín	292	15	39	34	14
14	Horní Štěpánov	159	32	29	13	6
15	Hvozd	109	10	38	10	1
16	Jesenec	57	9	7	5	1
17	Kladky	68	9	16	11	0
18	Kostelec na Hané	603	17	123	59	15
19	Konice	625	26	119	85	12
20	Laškov	99	7	25	9	1
21	Lešany	81	7	14	8	4
22	Lipová	133	8	33	15	4
23	Loučany	137	11	25	20	4
24	Loučka	42	7	8	5	2
25	Luběnice	79	1	14	12	1
26	Ludmírov	104	14	20	15	1
27	Lutín	546	8	108	70	13
28	Náměšť na Hané	377	15	59	47	8

29	Ochoz	44	7	8	3	6
30	Olbramice	56	11	11	3	3
31	Olšany u PV	293	12	43	47	9
32	Pěňčín	150	14	44	24	2
33	Polomí	24	2	2	2	0
34	Ptení	194	11	31	26	3
35	Raková u Konice	29	4	5	3	1
36	Rakůvka	18	0	4	1	1
37	Senice na Hané	321	19	63	43	9
38	Senička	55	3	8	4	6
39	Skřípov	50	3	9	7	2
40	Slatinice	265	8	52	31	11
41	Slatinky	114	9	25	11	4
42	Smržice	354	11	53	57	11
43	Stařechovice	93	4	14	14	8
44	Stražisko	78	2	14	4	6
45	Suchdol	92	16	20	14	4
46	Těšetice	251	9	41	37	11
47	Ústín	56	0	10	11	4
48	Zdětín	60	4	4	14	0
CELKEM MAS Region HANÁ		6668	411	1238	883	198

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

Na území Regionu HANÁ bylo registrováno k 31. 12. 2010 celkem 6522 podnikatelských subjektů v rámci 44 obcí. Nejvíce podnikatelů pak sídlí v obcích Konice, Lutín, Náměšť na Hané, Senice na Hané, Hněvotín, Smržice, Olšany u Prostějova, Těšetice, Drahanovice, kde jejich počet přesahuje více než 250 subjektů. Nejméně podnikatelů se nachází v obcích Hačky, Polomí, Raková u Konice a Rakůvka, kde jejich počet nepřesahuje hodnotu 30 subjektů.

V rámci těchto podnikatelských subjektů se největším podílem v průměru za celý Region HANÁ vyznačují obory Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství, tuto kategorii zaujímá téměř třetina všech podnikatelů v Regionu HANÁ, konkrétně 29,2%. Další v pořadí je pak průmysl, 18,5%, stavebnictví 13,7%. Nejméně podnikatelských subjektů je registrováno v oboru veřejná správa, školství a zdravotnictví a doprava a spoje, kde jejich podíl tvoří méně než 3%. Větším překvapením je fakt, že v zemědělsky velmi úrodném regionu tvoří obor zemědělství, rybolovu a lesnictví pouhých 5,8% všech podnikatelských subjektů, celkem 381 podnikatelských subjektů v rámci celého Regionu HANÁ. Nicméně tato skutečnost odráží pouze fakt, že zaměstnanost a podnikání v primárním sektoru hospodářství je stále na ústupu, a to i v regionech velmi vhodných pro zemědělství. Je ovšem nutné podotknout, že k 31. 12. 2011 byla zaměstnanost v České republice v primárním sektoru hospodářství cca 3%.

Pokud porovnáme jednotlivé hodnoty podílu podnikatelských subjektů na hospodářství v Regionu HANÁ se zaměstnaností v jednotlivých sektorech národního hospodářství (I. zemědělství, rybolov, lesnictví, II. průmysl a stavebnictví a III. služby) v rámci Olomouckého kraje a ČR, je dobře patrná paralela mezi těmito subjekty. Plyne z toho především:

- Region HANÁ je více orientován na primární sektor

- sekundární sektor částečně zaostává za průměrem kraje a ČR v důsledku vyššího podílu v primárním a terciárním sektoru
- terciární sektor Regionu HANÁ v průměru převyšuje hodnoty v kraji a ČR

Tab 20 Zaměstnanost v sektorech NH (%), k 31. 12. 2010

	I.	II.	III.
Region HANÁ	5,8	32,2	62
Olomoucký kraj	3,5	41,3	55,2
ČR	3	38,4	58,6

Zdroj: portal.mpsv.cz

Tab 21 Podnikatelské subjekty a obory podnikání č. 2 (k 31. 12. 2010)

č.	Obec	Obchod, prodej a opravy motor. vozidel (1)	Ostatní obchodní služby	Veřejná správa (2)	Školství a zdravotnictví	Ostatní (3)
1	Bílovice-Lutotín	27	8	3	2	8
2	Bílsko	7	4	2	1	2
3	Bohuslavice	23	11	2	2	10
4	Brodek u Konice	45	18	2	7	17
5	Březsko	18	4	2	0	3
6	Budětsko	11	6	2	0	0
7	Čechy p.Kosířem	48	22	2	4	13
8	Čelechovice n.H.	43	25	3	6	22
9	Drahanovice	103	35	5	4	21
10	Dzbel	14	1	2	1	3
11	Hačky	7	0	2	1	2
12	Hluchov	14	9	2	1	8
13	Hněvotín	91	44	3	6	35
14	Horní Štěpánov	28	10	3	1	10
15	Hvozd	26	4	4	3	8
16	Jesenec	9	7	2	1	0
17	Kladky	15	5	2	2	8
18	Kostelec na Hané	137	53	4	7	53
19	Konice	189	71	6	31	82
20	Laškov	23	12	3	7	8
21	Lešany	27	9	2	0	7
22	Lipová	39	9	4	2	17

23	Loučany	43	17	2	1	15
24	Loučka	4	7	2	0	3
25	Luběnice	18	13	2	0	13
26	Ludmírov	22	6	4	1	14
27	Lutín	166	109	2	12	55
28	Náměšť na Hané	118	56	3	15	45
29	Ochoz	12	2	2	0	3
30	Olbramice	15	4	1	1	2
31	Olšany u PV	96	33	3	8	29
32	Pěňčín	42	12	2	3	8
33	Polomí	7	2	2	0	4
34	Ptení	67	22	2	3	28
35	Raková u Konice	7	0	2	0	4
36	Rakůvka	6	3	2	0	0
37	Senice na Hané	101	41	4	5	29
38	Senička	18	3	2	1	6
39	Skřípov	12	4	1	2	5
40	Slatinice	81	28	3	7	31
41	Slatinky	23	20	2	4	12
42	Smržice	106	42	2	7	55
43	Stařechovice	31	8	3	1	11
44	Stražisko	23	9	2	1	9
45	Suchdol	15	7	4	1	10
46	Těšetice	76	33	4	5	22
47	Ústín	15	7	2	4	1
48	Zdětín	20	5	2	1	5
CELKEM MAS Region HANÁ		1923	797	117	164	693

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

- Pozn. (1) Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství
 (2) Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění
 (3) Ostatní veřejné, sociální a osobní služby

Tab 22 Land use (k 31. 12. 2011)

č.	Obec	Celková výměra pozemku (ha)	z toho:			
			zemědělská půda	lesní půda	vodní plochy	zastavěné plochy
1	Bílovice-Lutotín	687	473	98	12	12
2	Bílsko	373	301	48	1	5
3	Bohuslavice	485	214	228	10	8
4	Brodek u Konice	1416	886	323	11	18
5	Březsko	404	316	67	1	5
6	Budětsko	581	386	155	2	9
7	Čechy p.Kosířem	918	557	244	6	15
8	Čelechovice n.H.	727	628	6	4	19
9	Drahanovice	1353	836	403	5	26
10	Dzbel	744	352	339	3	6
11	Hačky	268	173	82	1	3
12	Hluchov	537	345	144	11	8
13	Hněvotín	1173	1063	7	8	24
14	Horní Štěpánov	2000	814	1094	16	18
15	Hvozd	1237	912	250	5	16
16	Jesenec	481	238	213	2	5
17	Kladky	1311	650	581	4	10
18	Kostelec na Hané	1386	1111	112	14	35
19	Konice	2445	1375	778	40	44
20	Laškov	1287	557	659	15	15
21	Lešany	550	492	17	2	10
22	Lipová	1216	619	519	4	14
23	Loučany	498	451	0	5	12
24	Loučka	620	260	340	2	5
25	Luběnice	276	254	0	2	7
26	Ludmírov	1503	940	486	2	14
27	Lutín	820	677	1	4	40
28	Náměšť na Hané	1865	870	857	12	31
29	Ochoz	330	267	41	2	5
30	Olbramice	305	203	79	0	5
31	Olšany u PV	1104	1066	2	6	24
32	Pěnčín	532	438	54	5	11
33	Polomí	290	196	76	0	4
34	Ptení	1852	632	1095	12	24
35	Raková u Konice	420	256	141	3	7

36	Rakůvka	288	222	49	2	4
37	Senice na Hané	1925	1581	176	11	35
38	Senička	569	448	80	4	8
39	Skřípov	1108	580	299	14	10
40	Slatinice	778	580	118	2	19
41	Slatinky	803	428	342	1	7
42	Smržice	1256	1143	9	6	26
43	Stařechovice	659	579	34	4	11
44	Stražisko	356	195	112	9	8
45	Suchdol	668	443	174	3	10
46	Těšetice	1248	1138	0	10	24
47	Ústín	440	410	3	3	7
48	Zdětín	534	377	114	4	9
	CELKEM	39240	26007	9843	275	639

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

Tab 23 Podíl land-use (k 31. 12. 2011)

č.	Obec	podíl na celkové výměře (%)				
		zemědělská půda	lesní půda	vodní plochy	zastavěné plochy	ostatní
1	Bílovice-Lutotín	68,9	14,3	1,7	1,7	13,4
2	Bílsko	80,7	12,9	0,3	1,3	4,8
3	Bohuslavice	44,1	47	2,1	1,6	5,2
4	Brodek u Konice	62,6	22,8	0,8	1,3	12,6
5	Březsko	78,2	16,6	0,2	1,2	3,7
6	Budětsko	66,4	26,7	0,3	1,5	5
7	Čechy p.Kosířem	60,7	26,6	0,7	1,6	10,5
8	Čelechovice n.H.	86,4	0,8	0,6	2,6	9,6
9	Drahanovice	61,8	29,8	0,4	1,9	6,1
10	Dzbel	47,3	45,6	0,4	0,8	5,9
11	Hačky	64,6	30,6	0,4	1,1	3,4
12	Hluchov	64,2	26,8	2	1,5	5,4
13	Hněvotín	90,6	0,6	0,7	2	6,1
14	Horní Štěpánov	40,7	54,7	0,8	0,9	2,9
15	Hvozd	73,7	20,2	0,4	1,3	4,4
16	Jesenec	49,5	44,3	0,4	1	4,8
17	Kladky	49,6	44,3	0,3	0,8	5
18	Kostelec na Hané	80,2	8,1	1	2,5	8,2
19	Konice	56,2	31,8	1,6	1,8	8,5
20	Laškov	43,3	51,2	1,2	1,2	3,2
21	Lešany	89,5	3,1	0,4	1,8	5,3
22	Lipová	50,9	42,7	0,3	1,2	4,9
23	Loučany	90,6	0	1	2,4	6
24	Loučka	41,9	54,8	0,3	0,8	2,1
25	Luběnice	92	0	0,7	2,5	4,7
26	Ludmírov	62,5	32,3	0,1	0,9	4,1
27	Lutín	82,6	0,1	0,5	4,9	12
28	Náměšť na Hané	46,6	46	0,6	1,7	5,1
29	Ochoz	80,9	12,4	0,6	1,5	4,5
30	Olbramice	66,6	25,9	0	1,6	5,9
31	Olšany u PV	96,6	0,2	0,5	2,2	0,5
32	Pěnčín	82,3	10,2	0,9	2,1	4,5
33	Polomí	67,6	26,2	0	1,4	4,8
34	Ptení	34,1	59,1	0,6	1,3	4,8
35	Raková u Konice	61	33,6	0,7	1,7	3,1
36	Rakůvka	77,1	17	0,7	1,4	3,8

37	Senice na Hané	82,1	9,1	0,6	1,8	6,3
38	Senička	78,7	14,1	0,7	1,4	5,1
39	Skřípov	52,3	27	1,3	0,9	18,5
40	Slatinice	74,6	15,2	0,3	2,4	7,6
41	Slatinky	53,3	42,6	0,1	0,9	3,1
42	Smržice	91	0,7	0,5	2,1	5,7
43	Stařechovice	87,9	5,2	0,6	1,7	4,7
44	Stražisko	54,8	31,5	2,5	2,2	9
45	Suchdol	66,3	26	0,4	1,5	5,7
46	Těšetice	91,2	0	0,8	1,9	6,1
47	Ústín	93,2	0,7	0,7	1,6	3,9
48	Zdětín	70,6	21,3	0,7	1,7	5,6
PRŮMĚR		68,9	22,8	0,7	1,6	6

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>, vlastní výpočet

Využití půdy v rámci Regionu HANÁ orientováno na zemědělskou půdu, která v průměru zaujímá skoro 70% celkové výměry Regionu, tento fakt současně poukazuje na výše zmíněný podíl jednotlivých podnikatelských subjektů a v rámci toho vyšší podíl subjektů zemědělských. Druhá v pořadí je pak půda lesní, jež zaujímá 22% plochy Regionu a dále ostatní plochy s 6 % podílem. Další plochy, a to konkrétně vodní plochy a plochy zastavěné zaujímají pouze minoritní podíl. V rámci land-use je velmi patrný rozdíl mezi katastry obcí v Regionu, jenž leží v úrodné části Hané, která je intenzivně zemědělsky využívána a katastry obcí, jenž leží v méně úrodných oblastech s vyšší průměrnou nadmořskou výškou a mnohem vyšším podílem lesů. Například katastr obce Olšany u Prostějova je tvořen z 96,6% zemědělskou půdou, lesní půda zaujímá pouhých 0,2%. Dalších 5 katastrů obcí v Regionu se vyznačuje více než 90% podílem zemědělské půdy. Na druhé straně leží obce, na jejichž území zemědělská půda nezaujímá ani 50% výměry. V tomto ohledu je nejmenší podíl v obci Ptení (34,1%), Loučka (41,9%), Laškov (43,3%), ad., zatímco podíl lesů zde zaujímá více než 50% plochy.

Tab 24 Trh práce, nezaměstnanost (k 31. 12. 2011)

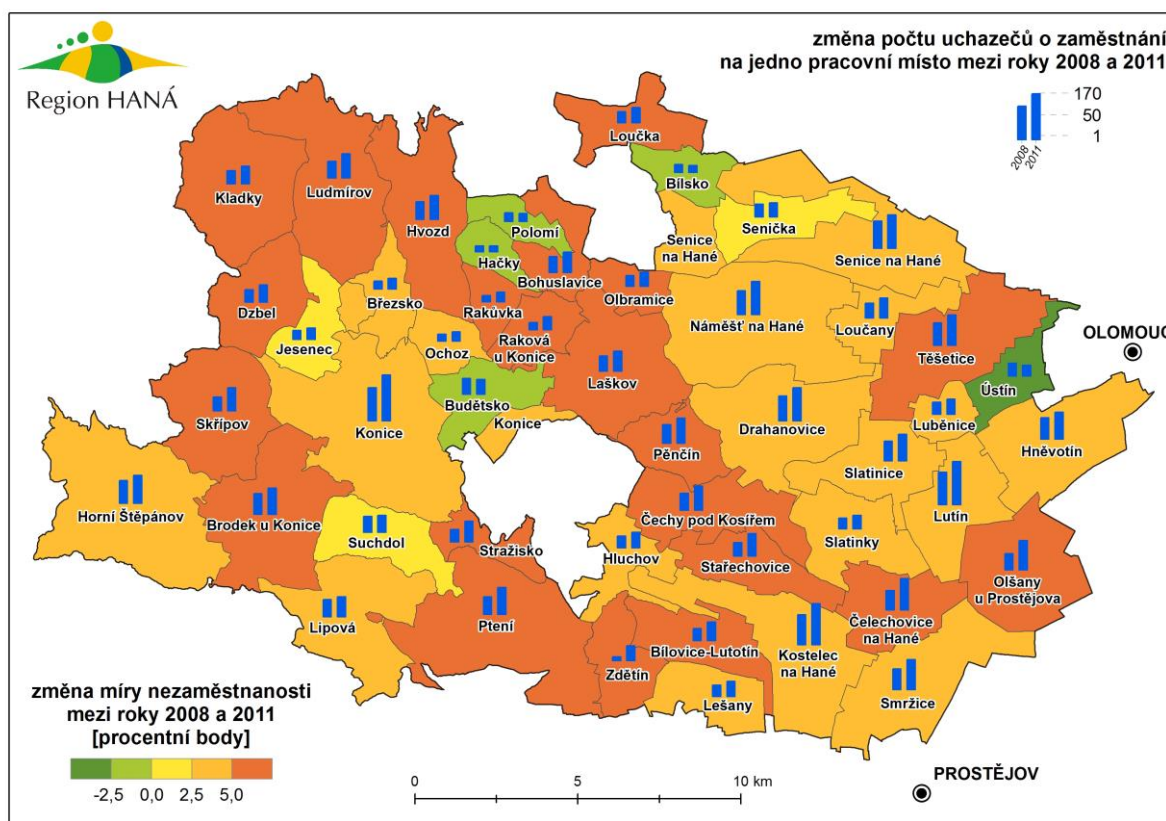
č.	Obec	Počet obyvatel	EAO	Dosažitelní uchazeči	Volná místa	Míra nezaměstnanosti (%)
1	Bílovice-Lutotín	505	240	28	9	11,7
2	Bílsko	217	90	3	0	3,3
3	Bohuslavice	459	231	33	0	14,3
4	Brodek u Konice	906	450	53	7	11,8
5	Březsko	216	103	7	0	6,8
6	Budětsko	418	200	15	0	7,5
7	Čechy p.Kosířem	1051	442	44	0	10
8	Čelechovice n.H.	1260	546	66	1	12,1
9	Drahanovice	1684	798	84	0	10,5
10	Dzbel	257	150	21	0	14
11	Hačky	105	41	3	0	7,3

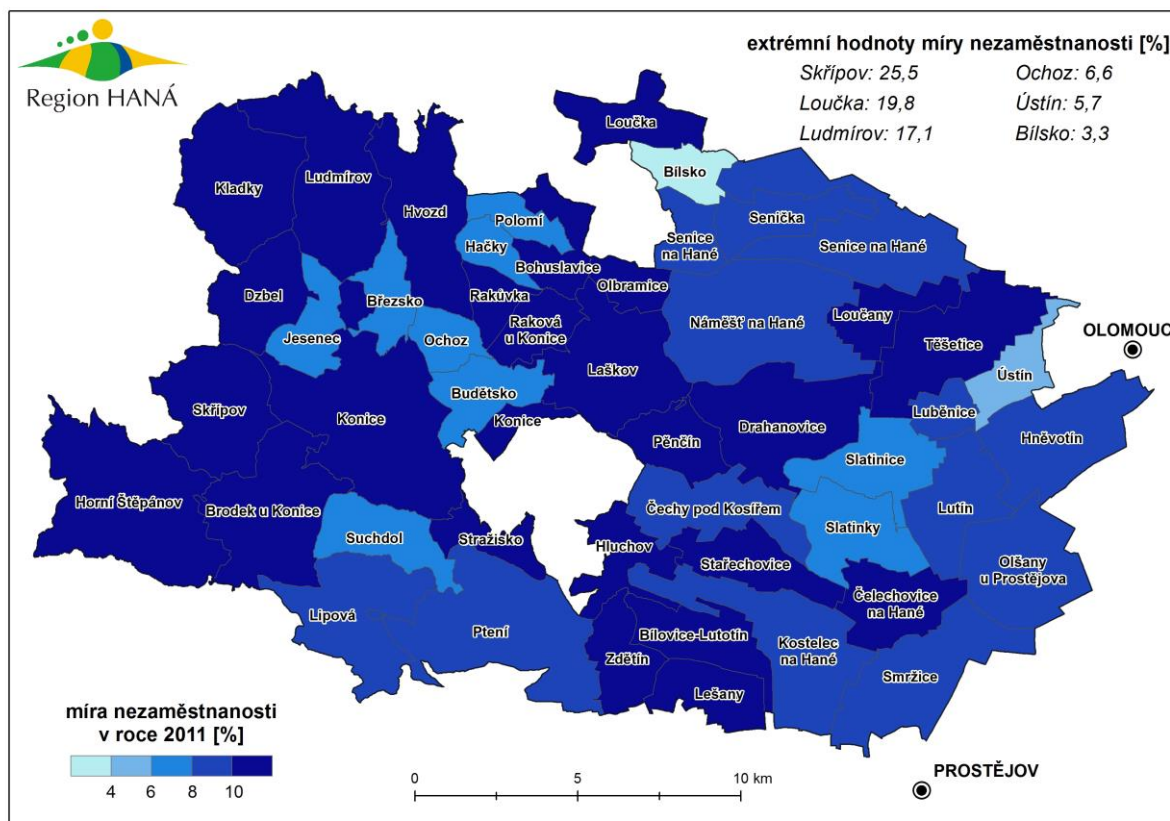
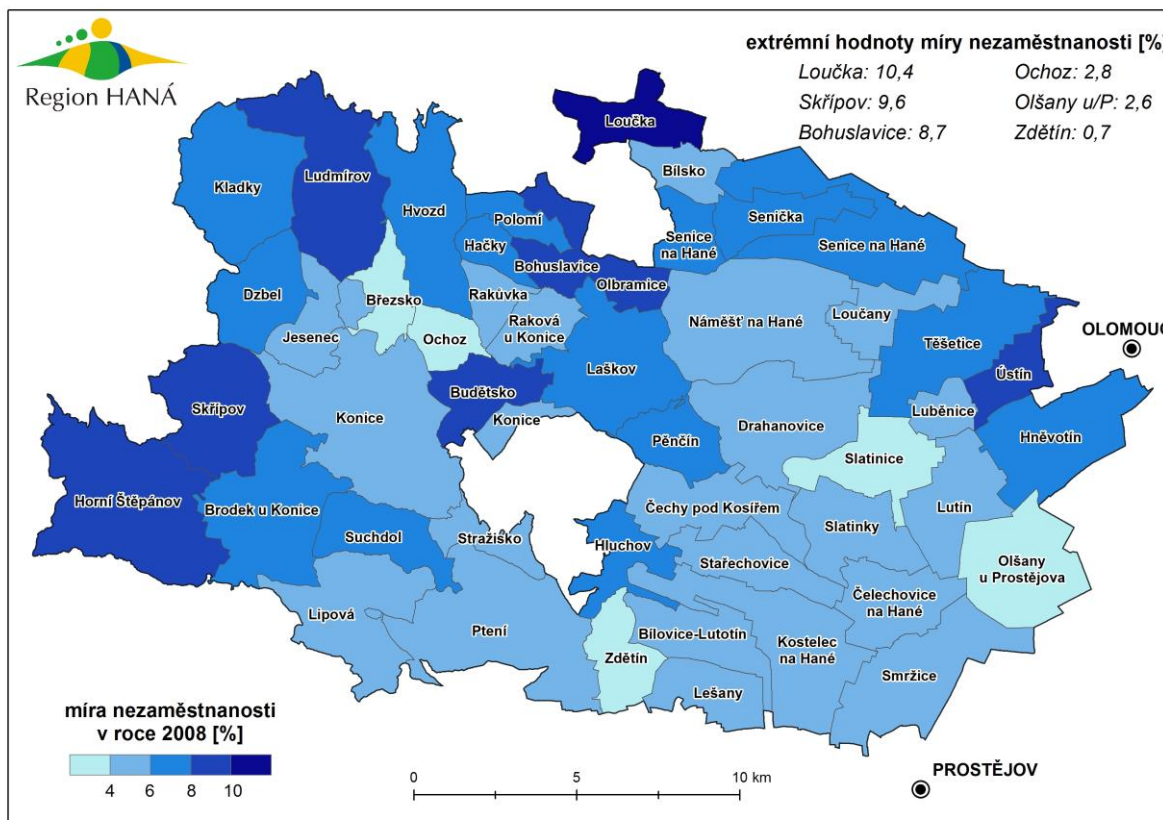
12	Hluchov	359	148	17	0	11,5
13	Hněvotín	1556	584	57	1	9,8
14	Horní Štěpánov	932	655	73	0	11,1
15	Hvozd	620	335	41	0	12,2
16	Jesenec	299	125	9	0	7,2
17	Kladky	364	183	23	0	12,6
18	Kostelec na Hané	2791	1917	59	0	7,6
19	Konice	2884	1539	156	3	10,1
20	Laškov	572	264	31	0	11,7
21	Lešany	401	173	18	0	10,4
22	Lipová	742	373	30	0	8
23	Loučany	624	310	32	0	10,3
24	Loučka	196	96	19	0	19,8
25	Luběnice	440	201	17	0	8,5
26	Ludmírov	575	252	43	0	17,1
27	Lutín	3192	1657	143	10	8,6
28	Náměšť na Hané	1986	903	84	0	9,3
29	Ochoz	191	106	7	0	6,6
30	Olbramice	229	108	15	0	13,9
31	Olšany u PV	1615	727	66	1	9,1
32	Pěňčín	757	344	48	0	14
33	Polomí	152	68	5	0	7,4
34	Ptení	1097	541	53	0	9,8
35	Raková u Konice	210	82	12	0	14,6
36	Rakůvka	103	51	7	0	14,6
37	Senice na Hané	1821	907	87	4	9,6
38	Senička	349	169	16	0	9,5
39	Skřípov	357	157	40	0	25,5
40	Slatinice	1534	706	55	0	7,8
41	Slatinky	575	192	13	0	6,8
42	Smržice	1654	768	68	0	8,9
43	Stařechovice	549	294	35	0	11,9
44	Stražisko	440	201	33	0	16,4
45	Suchdol	629	277	22	0	7,9
46	Těšetice	1323	592	68	0	11,5
47	Ústín	400	159	9	0	5,7
48	Zdětín	305	135	14	0	10,4
MAS Region HANÁ		35456	16688	1719	36	11

Zdroj: *portal.mpsv.cz*

V Regionu HANÁ žije celkem 35 456 obyvatel, z toho ekonomicky aktivních je 16 688 obyvatel, tj. 47%. Průměrná míra nezaměstnanosti v Regionu HANÁ k 31. 12. 2011 byla 11%, tato hodnota však úplně přesně neodráží situaci s nezaměstnaností v rámci jednotlivých obcí, kde je rozptýl od 3,3 %, což je nejnižší míra nezaměstnanosti v obci Bílsko až po 25,5% v obci Skřipov, tj. rozdíl 22%. Porovnáme-li nezaměstnanost v rámci Regionu HANÁ s nezaměstnaností v Olomouckém kraji a v ČR, pak toto porovnání vyznívá nepříznivě pro Region, v rámci kraje je hodnota nezaměstnanosti 10,1%, resp. 8,3% v rámci ČR.

Je ovšem třeba vzít v úvahu velmi důležitý faktor, jenž ovlivňuje míru nezaměstnanosti, a to počet volných míst, kterých bylo k 31. 12. 2011 v rámci Regionu HANÁ pouhých 36, vztáhneme-li toto číslo k počtu dosažitelných uchazečů o práci, pak vychází velmi nelichotivý údaj, a to cca 48 uchazečů o 1 volné pracovní místo.

III.5 Obce a místní samospráva

III.5.1 Situační analýza

Region HANÁ se rozkládá na katastrálním území 48 obcí západně od města Olomouc. Severní hranici regionu Haná lze přibližně vymezit pomocí rychlostní komunikace R 35 ve směru Mohelnice, od které se hranice odklání v okolí Senice na Hané a to směrem Konice. Východní hranice jsou tvořeny obcemi sousedícími s Olomoucí, jižní hranice katastrálního území obcí sousedí s územím Prostějova a vojenského újezdu Březina, západní hranice Regionu Haná pak koresponduje s hranicemi Olomouckého kraje.

Geomorfologicky se Region HANÁ rozkládá v Hornomoravském úvalu, resp. v jeho střední části, která se dělí na vlnící se západní část a plošší východní část. Západní část Regionu se řadí mezi vysočiny a východní část do nížin. Co se týče půdního fondu, největší část území zaujímají spraše, které plynule navazují na údolní nivy především pak ve východní části Regionu. Nejvyšším bodem Regionu Haná je bezejmenný vrchol mezi obcemi Konice a Brodek u Konice, který dosahuje nadmořské výšky 644 m.n.m. Nejnižším bodem je údolí řeky Blaty ve směru od Těšetic, do Lutína a Olšan u Prostějova, kde její koryto dosahuje nadmořské výšky cca 220 mnm. Mezi vodní toky, které protékají, případně pramení v Regionu HANÁ, patří např. řeky Šumice, Romže, Haná, Blata apod.

Dle počtu obyvatel je největší obcí Regionu Haná Lutín (3234), Konice (2873), Kostelec na Hané (2791), Náměšť na Hané (2002). Statut města má Konice a Kostelec na Hané, městysem je Náměšť na Hané. Nejmenšími obcemi jsou Hačky (103 ob.) a Rakůvka (105). Celkem v Regionu HANÁ žije 39 973 obyvatel (k 31.12. 2011). Obcí pod 500 obyvatel má Region HANÁ celkem 20.

Řada obcí spravuje kromě území vlastní obce také území místních částí. Místních částí bez vlastní správy je v území Regionu HANÁ 39, celkem je tedy v Regionu HANÁ 83 sídel včetně místních částí.

Tab. 25 Obce - základní údaje

č.	Obec	počet obyvatel	rozloha (ha)	č.	Obec	počet obyvatel	rozloha (ha)
1	Bílovice-Lutotín	508	687	25	Luběnice	444	276
2	Bílsko	215	373	26	Ludmírov	575	1503
3	Bohuslavice	456	485	27	Lutín	3211	820
4	Brodek u Konice	913	1416	28	Náměšť na Hané	1988	1865
5	Březsko	211	404	29	Ochoz	196	330
6	Budětsko	417	580	30	Olbramice	232	305
7	Čechy p.Kosířem	1055	918	31	Olšany u PV	1603	1104
8	Čelechovice n.H.	1266	727	32	Pěnčín	757	532
9	Drahanovice	1684	1353	33	Polomí	148	290
10	Dzbel	262	744	34	Ptení	1102	1852
11	Hačky	103	268	35	Raková u Konice	205	420
12	Hluchov	350	537	36	Rakůvka	105	288
13	Hněvotín	1605	1173	37	Senice na Hané	1816	1925
14	Horní Štěpánov	932	305	38	Senička	348	569
15	Hvozd	633	1237	39	Skřípov	344	1108
16	Jesenec	285	482	40	Slatinice	1538	778

17	Kladky	361	1311	41	Slatinky	584	803
18	Kostelec na Hané	2791	1416	42	Smržice	1679	1255
19	Konice	2857	2445	43	Stařechovice	553	659
20	Laškov	572	1287	44	Stražisko	438	356
21	Lešany	399	550	45	Suchdol	623	668
22	Lipová	744	1216	46	Těšetice	1330	1248
23	Loučany	635	498	47	Ústín	401	440
24	Loučka	194	620	48	Zdětín	305	534

Zdroj: MOS, 2011

Největší obcí dle rozlohy jsou Konice, jejíž katastr zaujímá 2445 ha, následuje Senice na Hané s 1925ha a Náměšť na Hané s 1865 ha. Obec s nejmenší katastrální výměrou Regionu Haná jsou Hačky s 268 ha, dále pak Luběnice s 276 ha. Celkovou plochu, na které se společně rozkládají všechny obce Regionu Haná, zabírají plochu 40 960 ha, tj. 409,66 km².

Vyšší územně-správní celky

Území Regionu HANÁ leží v České republice, na střední Moravě, v Olomouckém kraji. Obce se nacházejí na části území čtyř obcí s rozšířenou působností (ORP): Konice, Litovel, Olomouc, Prostějov.

Stát: Česká republika

ORP (obce III.stupně): Konice

NUTS II: Střední Morava

Litovel

Kraj: Olomoucký

Olomouc

Okresy: Olomouc

Prostějov

Prostějov

Mikroregiony: Konicko, Kosířsko, Kostelesko, Litovelsko, k mikroregionu Konicko náleží 20 obcí, k mikroregionu Kosířsko 9 obcí, k mikroregionu Kostelesko 13 obcí a k mikroregionu Litovelsko 7 obcí.

Rozdělení obcí Regionu HANÁ dle ORP (obce III. stupně):

Konice - 20 obcí

Litovel - 5 obcí

Olomouc - 9 obcí

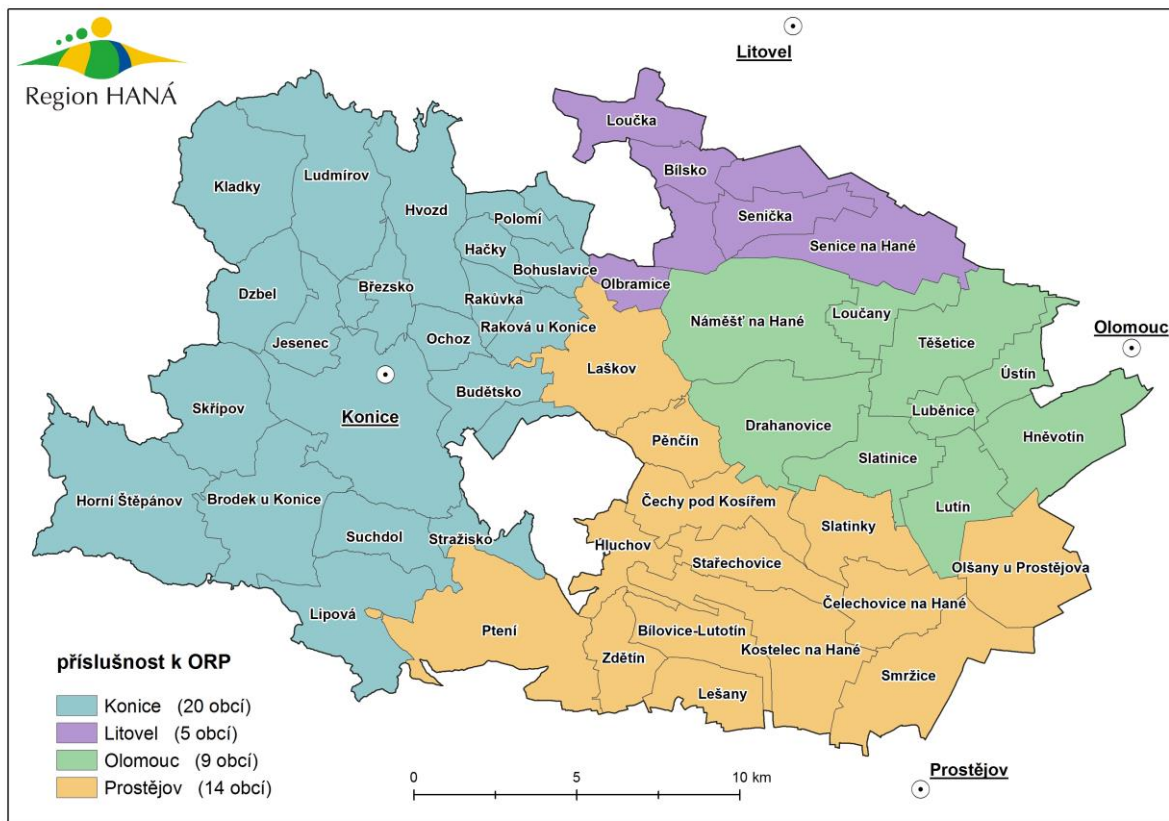
Prostějov - 14 obcí

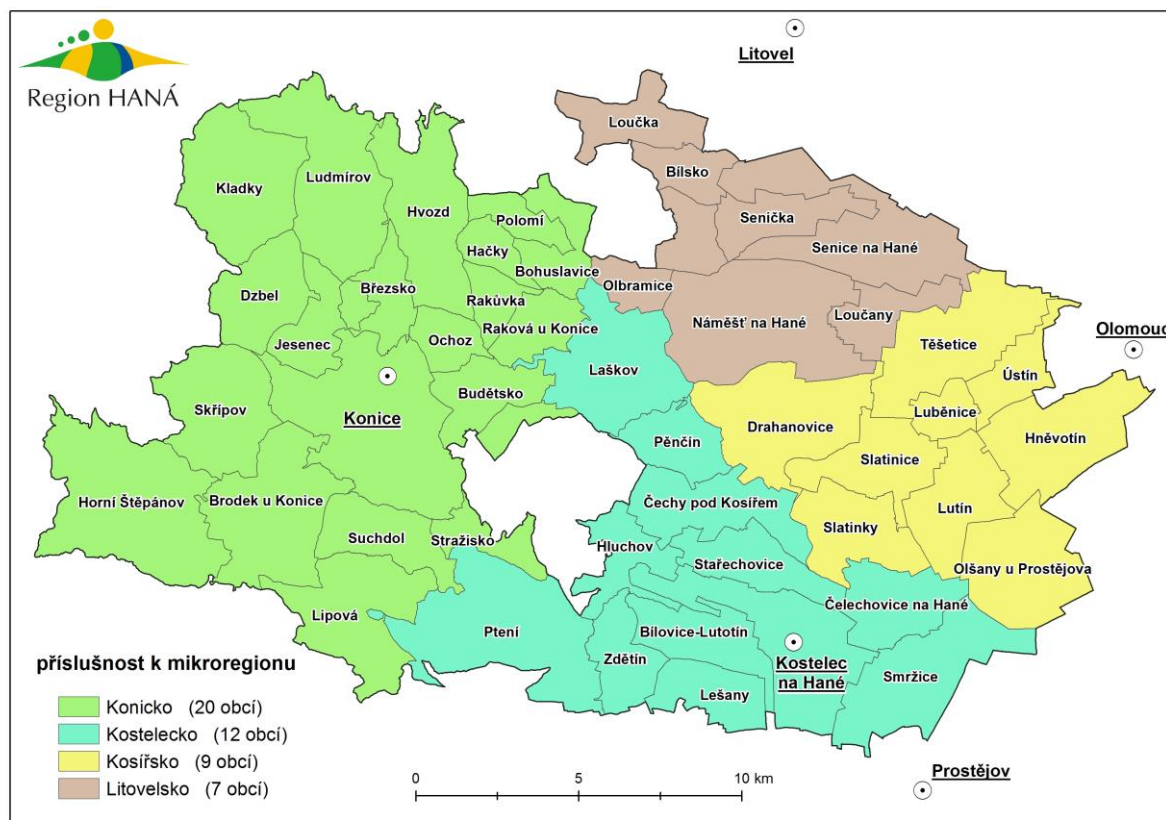
Tab. 26 Příslušnost obcí k mikroregionu a ORP

č.	Obec	člen mikroregionu	ORP	č.	Obec	člen mikroregionu	ORP
1	Bílovice-Lutotín	Kostelesko	Prostějov	25	Luběnice	Kosířsko	Olomouc
2	Bílsko	Litovelsko	Litovel	26	Ludmírov	Kostelesko	Konice
3	Bohuslavice	Konicko	Konice	27	Lutín	Kosířsko	Olomouc
4	Brodek u Konice	Konicko	Konice	28	Náměšť na Hané	Litovelsko	Olomouc
5	Březsko	Konicko	Konice	29	Ochoz	Konicko	Konice
6	Budětsko	Konicko	Konice	30	Olbramice	Litovelsko	Litovel
7	Čechy	Kostelesko	Prostějov	31	Olšany u PV	Kosířsko	Prostějov

	p.Kosířem						
8	Čelechovice n.H.	Kostecko	Prostějov	32	Pěňčín	Kostecko	Prostějov
9	Drahanovice	Kosířsko	Olomouc	33	Polomí	Konicko	Konice
10	Dzbel	Konicko	Konice	34	Ptení	Kostecko	Prostějov
11	Hačky	Konicko	Konice	35	Raková u Konice	Konicko	Konice
12	Hluchov	Kostecko	Prostějov	36	Rakůvka	Konicko	Konice
13	Hněvotín	Kosířsko	Olomouc	37	Senice na Hané	Litovelsko	Litovel
14	Horní Štěpánov	Konicko	Olomouc	38	Senička	Litovelsko	Litovel
15	Hvozd	Konicko	Konice	39	Skřípov	Konicko	Konice
16	Jesenec	Konicko	Konice	40	Slatinice	Kosířsko	Olomouc
17	Kladky	Konicko	Konice	41	Slatinky	Kosířsko	Prostějov
18	Konice	Konicko	Konice	42	Smržice	Kostecko	Prostějov
19	Kostelec na Hané	Kostecko	Prostějov	43	Stařechovice	Kostecko	Prostějov
20	Laškov	Kostecko	Prostějov	44	Stražisko	Konicko	Konice
21	Lešany	Kostecko	Prostějov	45	Suchdol	Konicko	Konice
22	Lipová	Konicko	Konice	46	Těšetice	Kosířsko	Olomouc
23	Loučany	Litovelsko	Olomouc	47	Ústín	Kosířsko	Olomouc
24	Loučka	Litovelsko	Litovel	48	Zdětín	Kostecko	Prostějov

Obecní úřady, samospráva

Jednotlivé obce jsou spravovány obecními úřady, jejichž velikost je závislá na velikosti obce. Konice je největší obcí, a je také od 1. 1. 2003 jako jediná v Regionu HANÁ obcí s rozšířenou působností pro správní celek s počtem obyvatel 11 193 (r. 2008) a rozlohou 17 805 ha.

Obce a státní správa

Obce mimo jiné vykonávají státní správu, a to jak specializovanou (například stavební úřady, matriční úřady), tak všeobecnou (politickou) v přenesené působnosti.

Úřady s matričním úřadem – Bohuslavice, Brodek u Konice, Čechy p. Kosířem, Drahanovice, Kladky, Konice, Laškov, Lutín, Náměšť na Hané, Ptení, Senice na Hané, Smržice, Těšetice, celkem 14 obcí

Úřady se stavebním úřadem – Konice, Lutín, Náměšť na Hané, Senice na Hané, celkem 4 obce

Tab. 27 Obce a státní správa - příslušnost k matričnímu úřadu

č.	Obec	Matrika	příslušnost k matrice	č.	Obec	Matrika	příslušnost k matrice
1	Bílovice-Lutotín	NE	Kostelec na Hané	25	Luběnice	NE	Lutín
2	Bílsko	NE	Cholina	26	Ludmírov	NE	Kladky
3	Bohuslavice	ANO	-	27	Lutín	ANO	-

4	Brodek u Konice	ANO	-	28	Náměšť na Hané	ANO	Náměšť na Hané
5	Březsko	NE	Konice	29	Ochoz	NE	Konice
6	Budětsko	NE	Konice	30	Olbramice	NE	Cholina
7	Čechy p.Kosířem	ANO	-	31	Olšany u PV	NE	Prostějov
8	Čelechovice n.H.	NE	Smržice	32	Pěnčín	NE	Laškov
9	Drahanovice	ANO	-	33	Polomí	NE	Bohuslavice
10	Dzbel	NE	Konice	34	Ptení	ANO	-
11	Hačky	NE	Bohuslavice	35	Raková u Konice	NE	Bohuslavice
12	Hluchov	NE	Čechy pod Kosířem	36	Rakůvka	NE	Bohuslavice
13	Hněvotín	NE	Olomouc	37	Senice na Hané	ANO	-
14	Horní Štěpánov	ANO	-	38	Senička	NE	Senice na Hané
15	Hvozd	NE	Bohuslavice	39	Skřípov	NE	Brodek u Konice
16	Jesenec	NE	Konice	40	Slatinice	NE	Lutín
17	Kladky	ANO	-	41	Slatinky	NE	Smržice
18	Konice	ANO	-	42	Smržice	ANO	-
19	Kostelec na Hané	ANO	Kostelec na Hané	43	Stařechovice	NE	Čechy pod Kosířem
20	Laškov	ANO	-	44	Stražisko	NE	Konice
21	Lešany	NE	Kostelec na Hané	45	Suchdol	NE	Brodek u Konice
22	Lipová	NE	Brodek u Konice	46	Těšetice	ANO	-
23	Loučany	NE	Náměšť na Hané	47	Ústín	NE	Těšetice
24	Loučka	NE	Cholina	48	Zdětín	NE	Ptení

Tab. 28 Obce a státní správa - příslušnost ke stavebnímu úřadu

č.	Obec	stavební úřad	příslušnost ke stavebnímu úřadu	č.	Obec	stavební úřad	příslušnost ke stavebnímu úřadu
1	Bílovice-Lutotín	NE	Kostelec na Hané	25	Luběnice	NE	Lutín
2	Bílsko	NE	Litovel	26	Ludmírov	NE	Konice
3	Bohuslavice	NE	Konice	27	Lutín	ANO	
4	Brodek u Konice	NE	Konice	28	Náměšť na Hané	ANO	
5	Březsko	NE	Konice	29	Ochoz	NE	Konice
6	Budětsko	NE	Konice	30	Olbramice	NE	Náměšť na Hané
7	Čechy p.Kosířem	NE	Kostelec na Hané	31	Olšany u PV	NE	Prostějov
8	Čelechovice n.H.	NE	Prostějov	32	Pěnčín	NE	Kostelec na Hané
9	Drahanovice	NE	Náměšť na Hané	33	Polomí	NE	Konice
10	Dzbel	NE	Konice	34	Ptení	NE	Kostelec na Hané
11	Hačky	NE	Konice	35	Raková u Konice	NE	Konice
12	Hluchov	NE	Kostelec na Hané	36	Rakůvka	NE	Konice
13	Hněvotín	NE	Lutín	37	Senice na Hané	ANO	
14	Horní Štěpánov	NE	Konice	38	Senička	NE	Senice na Hané
15	Hvozd	NE	Konice	39	Skřípov	NE	Konice
16	Jesenec	NE	Konice	40	Slatinice	NE	Lutín
17	Kladky	NE	Konice	41	Slatinky	NE	Prostějov
18	Konice	ANO	Konice	42	Smržice	NE	Prostějov
19	Kostelec na Hané	ANO	Kostelec na Hané	43	Stařechovice	NE	Kostelec na Hané
20	Laškov	NE	Kostelec na Hané	44	Stražisko	NE	Konice
21	Lešany	NE	Kostelec na Hané	45	Suchdol	NE	Konice
22	Lipová	NE	Konice	46	Těšetice	NE	Lutín
23	Loučany	NE	Náměšť na Hané	47	Ústín	NE	Lutín
24	Loučka	NE	Litovel	48	Zdětín	NE	Kostelec na Hané

III.6 Spolky a neziskové organizace

III.6.1 Analýza stávajícího neziskového sektoru na území MAS Region Haná

III.6.1.1 Obecná charakteristika spolků a NNO

Charakteristika neziskového sektoru

Neziskový sektor tvoří organizace, které jsou založeny na jiných motivech, než je ekonomický zisk, a veškeré případné zisky vkládají zpět do činnosti organizace.

NNO jsou autonomní vůči státu a existují téměř ve všech oblastech lidské činnosti. Do neziskového sektoru patří například subjekty poskytující veřejné služby, subjekty pracující pro své členy, subjekty financující činnosti ostatních apod.

NNO pracují v mnoha veřejně prospěšných oblastech, jako jsou sociální služby, péče o zdravotně postižené, řešení sociálních patologií, ochrana životního prostředí, kultura a ochrana kulturních památek, volnočasové aktivity dětí a mládeže, sport a rozvoj komunitního života. Různorodost je hlavním rysem a silnou stránkou tohoto sektoru, s nímž se obvykle také spojuje řada přínosů pro demokratickou společnost.

Nestátní neziskové organizace (NNO) jsou organizace, které mají následující právní formy:

- Občanská sdružení a jejich organizační jednotky,
- Nadace a nadační fondy,
- Církevní právnické osoby zřizované církvemi a náboženskými společnostmi,
- Obecně prospěšné společnosti.

Spolky a NNO v Regionu Haná

V Regionu Haná má činnost spolků a NNO (dále jen spolková činnost) zásadní roli pro **zachování a rozvíjení kvality života obyvatel** a současně napomáhá k udržení jeho obyvatel v této venkovské oblasti. To co je v městském prostředí běžně zajišťováno komerčním sektorem, či státem zřizovanými a podporovanými organizacemi (zejména v oblasti kultury, práce s dětmi a mládeží, prevence sociálně-patologických jevů, sport, atd.), se ve venkovském prostředí s menším ekonomickým a tržním potenciálem velmi těžko realizuje bez intervence obce či samotných občanů. V řadě oblastí by aktivity nebyly dostupné bez **zapojení neziskového sektoru a dobrovolné práce**. Provázanost činnosti a aktivit spolků s aktivitami obcí je značná, k oboustrannému prospěchu. Jde zejména o oblasti sportu, kultury, práce s dětmi a mládeží, a další oblasti.

Cílem tohoto dokumentu by měla být analýza stavu a pokrytí oblasti v neziskovém sektoru a jeho činnosti a specializace, a analýza vzájemné součinnosti s obcemi. Dále proběhne analýza potřeb a nedostatků a vytvoření podpory pro spolkovou a neziskovou činnost. Budou identifikovány oblasti působení, přínosy a dopady činnosti neziskových organizací a jejich vliv na venkovský život. Bude potřeba identifikovat jejich další potřeby (investiční, neinvestiční, hmotné, lidské zdroje) a dále zabezpečit iniciaci rozvojových projektů, včetně přenosu příkladů dobré praxe. Sumarizovány budou přínosy spolků pro obec jako celek, formy spolupráce s obcí, a dobré příklady budou navrženy k přenosu do dalších obcí regionu. Cílem bude také naučit neziskový sektor spolupráci a aktivitám nad rámec vlastní jedné obce, v kontextu meziobecní spolupráce. Identifikována bude role obcí v podpoře a zapojení do činnosti neziskových organizací a provázanost potřeb spolků a obcí.

Hlavním cílem intervence v této oblasti je pak **podpora a společenský i ekonomický rozvoj regionu a sociální koheze**.

Základní legislativa

Od 1. 1. 2014 vstoupil v platnost nový Občanský zákoník č. 89/2012 Sb., který upravuje činnost spolků a NNO (konkrétně § 214–302 Občanského zákoníku).

Dle občanského zákoníku je spolek obecně sdružení či skupin osob. V českém právu je od 1. ledna 2014 spolek zvláštní forma právnické osoby určená pro samosprávné a dobrovolné sdružení osob vedených společným zájmem, které je založeno nejméně třemi osobami. Účelem spolku mohou být buď vzájemně prospěšné cíle, tedy společné aktivity zaměřené jen na členy spolku (sportovní kluby, myslivecká sdružení apod.), nebo veřejně prospěšné cíle směřující vůči veřejnosti (poskytování sociálních služeb, vzdělávací a informační aktivity apod.), případně cíle smíšené. Spolek může vlastním jménem podnikat, ale nesmí to být jeho hlavní činností a případný zisk musí být použit na podporu dosažení vlastních cílů spolku. Členy spolku mohou být fyzické i právnické osoby. Název musí obsahovat slova „spolek“ nebo „zapsaný spolek“, případně zkratku „z. s.“ Zapisuje se do spolkového rejstříku, který je veden příslušným rejstříkovým soudem.

Dalšími důležitými právními úpravami, kterými se řídí některé oblasti, mající těsný vztah k NNO, jsou:

- Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
- Zákon č. 117/2001 Sb., o veřejných sbírkách a o změně některých zákonů
- Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů.

V platném právním řádu ČR existuje celá řada obecných zákonů, které platí i pro NNO, z nichž nejdůležitější jsou např.:

- Daňová legislativa (např. zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů v platném znění, zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty)
- Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů.

III.6.1.2 Činnost spolků a NNO

Spolky a neziskové organizace hrají podstatnou roli v životě občanské společnosti. Významnou měrou se podílejí na aktivním a smysluplném trávení volného času, na kulturním a společenském životě obyvatel regionu.

Volnočasové aktivity, které spolky a NNO nabízejí především, mají několik základních charakteristik:

- výběr činností, kterými člověk svůj volný čas naplní, **je svobodný**;
- volný čas **má hédonistickou povahu**, tzn. činnosti jsou v jeho průběhu prováděny pouze pro samotné potěšení z nich, požitků a blaha jimi způsobené jsou jejich jedinými účely;
- jednou z charakteristik je i **různorodost aktivit** naplňující volný čas, člověk pestrost potřebuje mj. proto, aby vyhověl svým různým potřebám;
- volný čas slouží, resp. může sloužit, **k rozvoji lidských schopností a vědomostí**, je prostorem pro rozkvět přirozené touhy po vzdělání a objevování;
- volný čas umožňuje **vyjádření individuality jedince**, tím, jak své volno tráví, vyjadřuje člověk sebe.

Pod pojmem volnočasové aktivity chápou spolky a NNO nejčastěji:

- výchovu dětí a mládeže mimo rodinu a vyučování směřující k nabytí nových poznatků a zkušeností a zdokonalení získaných dovedností a schopností, osvojení a rozvoji pozitivních společenských postojů, s výjimkou činnosti škol a školských zařízení upravené zvláštními předpisy nebo učebními dokumenty;
- činnost zaměřená k účelnému využívání volného času.

Významným znakem volného času je, že umožňuje prevenci sociální exkluze a výskytu sociálně patologických jevů.

Spolky a NNO působící v oblasti volnočasových aktivit se snaží tyto negativní projevy soudobého životního stylu minimalizovat a svojí nabídkou činností a aktivit reagují na aktuální potřeby cílových skupin v regionu. Jejich služby můžeme tedy rozdělit na:

- služby výchovného charakteru;
- služby zaměřené na sportovní aktivity;
- služby zaměřené na rekreační aktivity;
- služby zohledňující specifické zájmy příslušníků cílové skupiny.

Uvedená struktura služeb poskytovaných organizacemi nestátního neziskového sektoru v regionu vyplývá také z jejich četnosti – pravidelné činnosti a nahodilé (jednorázové) činnosti.

V rámci **pravidelných volnočasových aktivit** nabízejí NNO uživatelům služeb pravidelně se opakující činnosti. Tyto aktivity probíhají většinou od září do června a „kopírují“ tak školní rok. V létě je navíc pro uživatele připraven letní tábor, soustředění či rekreace. Cílová skupina navštěvuje tyto volnočasové aktivity zpravidla 1-2x týdně (někdy i častěji) po dobu celého školního roku. Do této skupiny lze zařadit např. organizace typu Junák, Sdružení dobrovolných hasičů, apod. a řadu dalších organizací bez celostátní působnosti. V kategorii pravidelných volnočasových aktivit se nacházejí organizace, které potřebují pro svou činnost určité zázemí (např. zasedací místnost, klubovnu apod.) a na provoz tohoto zázemí vybírají od uživatelů členských příspěvky. Tzn. účastníci pravidelných volnočasových aktivit jsou zpravidla členy dané organizace.

Dalšími volnočasovými aktivitami jsou **nepravidelné (tzv. spontánní) aktivity**. Jedná se o nejrůznější akce NNO typu dětských dnů, loučení se školním rokem, Mikuláš, karnevaly, oslavy apod. (z nichž některé se mohou i opakovat) a dále pak akce zcela nahodilé (např. sportovní odpoledne u příležitosti výročí v obci apod.) Některé z těchto aktivit jsou pořádány také subjekty mimo nestátní neziskový sektor (podniky, jednotlivci apod.).

Činnosti a aktivity výchovného charakteru

Služby výchovného charakteru jsou často dány minulostí a tradicí národa.

O oblast volného času se stará řada celostátních sdružení typu Sokol, Junák, Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska, Český svaz chovatelů, Český zahrádkářský svaz apod., ale také řada organizací s místní působností (kluby, mateřská centra, atd.). Tyto organizace se snaží o rozvoj osobnosti, její zdatnost, toleranci, sebepoznání či porozumění. Většina těchto organizací působí kontinuálně a činnost se zpravidla opakuje 1x týdně a jsou ve velké míře soustředěny do větších obcí.

Sportovní aktivity

Další okruh služeb je zaměřen na sportovní aktivity z nejrůznějších oblastí na neprofesionální (neplacené) úrovni rozšířené po celém území kraje, včetně malých obcí. NNO nabízejí řadu aktivit pro trávení volného času – nejrozšířenějšími jsou: fotbal, volejbal, hokej, basketbal a řada dalších. Velká část organizací je sdružena v Českém svazu tělesné výchovy, Sokolu či Orlu a jejich aktivity mají charakter přísně pravidelné opakující se činnosti (někdy i 2-3x týdně).

Rekreační aktivity

Do služeb zaměřených na rekreaci lze zařadit jak sportovní, tak výchovné volnočasové aktivity a jejich uživatelům se dostává stejných služeb s tím rozdílem, že se jedná o akce nepravidelné a většinou jednorázové. NNO, které tyto služby poskytují, jsou v mnoha případech výchovnými či sportovními organizacemi a rekreační volný čas využívají k rozšíření své členské základny nebo k vedlejší výdělečné činnosti sloužící k pokrytí hlavní činnosti sdružení (např. spolufinancování grantů).

Služby zohledňující specifické zájmy příslušníků cílové skupiny

Služby zohledňující specifické zájmy příslušníků cílové skupiny jsou zpravidla poskytovány NNO, které lze popsat jako do určité míry uzavřené organizace (nejčastěji se jedná o občanská sdružení), které poskytují volnočasové aktivity pro vlastní základnu a svůj status používají spíše jen formálně.

III.6.1.3 Neziskové organizace a spolky podle typu činnosti**Spolky sportovní**

Sport a pohyb je nedílnou součástí života člověka i dnešní moderní doby. Díky sdělovacím prostředkům jsou popularizovány sporty, o kterých předešlé generace neměly ani ponětí. Úspěchy sportovců na vrcholových soutěžích a kláních se přenáší do menších obcí a tělovýchovných jednot. Zde pak vzrůstá zájem o sportovní dění a vznikají nové sportovní aktivity, ale podporují se také klasické sportovní volnočasové aktivity, jimiž jsou fotbal, volejball, tenis, hokej, sportovní kroužky, kondiční cvičení, aerobic, apod.

Sportovní spolek nebo sportovní klub je spolek, jehož cílem je, umožnit sportovně nadšeným lidem využívání fotbalových hřišť nebo sportovních hal popřípadě sportovních nástrojů k sportovním volnočasovým aktivitám.

Tabulka: Sportovní a tělovýchovné spolky v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Brodek u Konice	TJ Jiskra Brodek u Konice	
Čechy p.Kosířem	TJ Sokol Čechy pod Kosířem	
Čelechovice n.H.	TJ Sokol Čelechovice na Hané	
	FUTSAL Čelechovice na Hané	
Drahanovice	TJ Sokol Drahanovice	
Dzbel	Fotbalová klub SK Jesenec	
Hluchov	SK Amater Hluchov	
Hněvotín	FC Hněvotín	150
Horní Štěpánov	TJ Horní Štěpánov	
Hvozd	FC Hvozd	
Jesenec	SK Jesenec	
Konice	TJ Sokol Konice - Fotbal	
	TJ Sokol Konice - Šachy	
	Orel Jednota Konice	9
	Klub orientačního běhu Konice	

	Klub českých turistů Konice-Konické Štrapáce	
Kostelec na Hané	FC Kostelec na Hané	
	SAVANA - klub kuší Kostelec na Hané	
	Lukostřelecký klub TJ Sokol Kostelec na Hané	
Laškov	TJ Laškov	
Luběnice	FC Luběnice	
Lutín	TJ Sigma Lutín	
Náměšť na Hané	Sportovní klub Náměšť na Hané	
	T.J. Sokol Náměšť na Hané	
Olšany u PV	TJ Sokol Olšany	310 (9 oddílů)
Ptení	FC Ptení	
	TJ Sokol Ptení	
Raková u Konice	Sportovní klub	35
Senice na Hané	Tj Senice na Hané:	198 členů (32 žáci)
	Oddíl házené	
	Oddíl malé kopané	
	Odbor sport pro všechny (SPV), zájmové skupiny: Ping-pong, florbal	
	Hanácký svaz technických sportů Senice na Hané	
	TJ Sokol Odrlice	
Slatinice	Sk Slatinice	
Slatinky	Sportovní klub Slatinky	
Smržice	Klub českých turistů Smržice	78
	TJ Smržice - oddíl kopané	
	TJ Sokol Smržice	173
Suchdol	Orel Jednota Suchdol u Prostějova	42
Těšetice	TJ Sokol Těšetice	
	Zdraví Hanáci, o.s.	
Ústín	Hébem se" o.s.	
Zdětín	TJ Sokol Zdětín	

Komentář k tabulce

Z tabulky je možné vyčíst, že sportovní aktivity zajišťují, ve více než polovině obcí regionu Haná, tělovýchovné jednoty, fotbalové a sportovní kluby, turistické kluby a jiné sportovní neziskové organizace. Menší obce využívají nabídky sportovního vyžití větších střediskových obcí, proto je možné říct, že nabídka sportovních aktivit uspokojuje regionální poptávku.

Sbory dobrovolných hasičů

Sbory dobrovolných hasičů v ČR zastřešuje Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska. Toto sdružení si klade za cíl především:

- Spolupůsobit při vytváření podmínek k účinné ochraně života a zdraví občanů a majetku před požáry a při poskytování pomoci při živelních pohromách a jiných událostech, při nichž je v nebezpečí život, zdraví nebo majetek.
- Vytvářet podmínky pro činnost s dětmi a mládeží, podporovat zdravý rozvoj jejich osobnosti, zejména pak jejich psychických, intelektuálních, sociálních a fyzických schopností, vést mladé členy k odpovědnosti za rozvoj své osobnosti, úctě k vlasti, přírodě a celému lidskému společenství jako i k dodržování preventivně výchovných zásad v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva a při dalších mimořádných událostech.
- Podporovat všeobecnou sportovní činnost svých členů s ohledem na zdravý rozvoj jejich osobnosti, jejich intelektuálních a tělesných schopností a zvyšování tělesné kondice v duchu zásad sportu pro všechny a zdravého životního stylu, sportovní reprezentaci a přípravu na ni.

Kromě hašení požárů zasahují hasiči obvykle také v případech povodní, jiných živelných pohrom, ekologických haváriích, pomáhají při dopravních nehodách, technické pomoci a jiných mimořádných událostech. Vykonávají tedy také další činnosti, které v jiných zemích vykonávají specialisté zvaní záchranáři. Spolupůsobí též při prevenci požárů a dalších podobných nežádoucích událostí.

Tabulka : Sbory dobrovolných hasičů v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Bílovice - Lutotín	SDH Bílovice	
	SDH Lutotín	
Bílsko	SDH Bílsko	
Bohuslavice	SDH Bohuslavice	
Brodek u Konice	SDH Brodek u Konice	
Budětsko	SDH Budětsko	59
Čechy pod Kosířem	SDH Čechy p. Kosířem	
Čelechovice na Hané	SDH Čelechovice na Hané	
	SDH Studenec	
Drahanovice	SDH Drahanovice	
	SDH Luděřov	
Dzbel	SDH Dzbel	
Hluchov	SDH Hluchov	56 (+ 18 - družstvo žáků SDH)
Horní Štěpánov	SDH Horní Štěpánov	
Hněvotín	SDH Hněvotín	
Hvozd	SDH Hvozd	
Jesenec	SDH Jesenec	
Kladky	SDH Kladky	
Konice	SDH Konice	
Kostelec na Hané	SDH Kostelec na Hané	

Laškov	SDH Laškov	
Lešany	SDH Lešany	
Lipová	SDH Lipová	
	SDH Seč	
	SDH Hrochov	
Loučany	SDH Loučany	
Loučka	SDH Loučka	
Luběnice	SDH Luběnice	
Ludmírov	SDH Ludmírov	
Lutín	SDH Třebčín	
Náměšť na Hané	SDH Náměšť na Hané	
Ochoz	SDH Ochoz	
Olšany u PV	SDH Olšany u PV	
Pěňčín	SDH Pěňčín	
Polomí	SDH Polomí	
Ptení	SDH Ptení	138
Raková u Konice	SDH Raková u Konice	87 (z toho 20 do 18 let)
Rakůvka	SDH Rakůvka	
Senice na Hané	SDH Senice na Hané	
	SDH Odrlice	
Senička	SDH Senička	
Slatinice	SDH Slatinice	
Slatinky	SDH Slatinky	
Smržice	SDH Smržice	36
Stařechovice	SDH Stařechovice	
	SDH Služín	
Stražisko	SDH Stražisko	
Suchdol	SDH Suchdol	
	SDH Jednov	
	SDH Labutice	
Těšetice	SDH Těšetice	
	SDH Rataje	
	SDH Vojnice	
Ústín	SDH Ústín	
Zdětín	SDH Zdětín	

Komentář k tabulce

Sbory dobrovolných hasičů jsou zastoupeny v 44 z celkových 48 obcí Regionu Haná. Toto hojné zastoupení hasičských sborů svědčí o velké popularitě a oblíbenosti ze strany občanů (senioři, dospělí, děti a mládež). Sbory dobrovolných hasičů jsou také často organizátory kulturních a společenských akcí v regionu.

Myslivecké spolky

Hlavním posláním mysliveckých spolků je ochrana přírody a krajiny a společné provádění výkonu práva myslivosti v souladu s příslušnou legislativou. Myslivecký spolek plní své poslání tím, že:

- zajišťuje zlepšování životního prostředí zejména lovné zvěře
- propaguje ochranu přírody, myslivosti a její kulturní dědictví
- zajišťuje chov, vypouštění, ochranu zvěře a péči o ni
- zajišťuje růst odborné a společenské úrovně svých členů v návaznosti na myslivecké tradice a zvyky
- zajišťuje rozvoj myslivecké kynologie, sokolnictví a lovecké střelectví
- využívá státní a jiné dotační tituly a programy

Myslivecké sdružení při své činnosti na úseku ochrany přírody a krajiny, myslivosti, zemědělství a lesnictví spolupracuje s příslušnými orgány státní správy a ostatními zájmovými organizacemi.

Tabulka: Myslivecká sdružení v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Bílovice - Lutotín	Myslivecký spolek	
Čelechovice na Hané	Myslivecké sdružení Haná	
Horní Štěpánov	Myslivecké sdružení	
Hněvotín	Myslivecké sdružení	
Hvozd	Myslivecké sdružení Blata	29
Náměšť na Hané	Myslivecké sdružení Náměšť na Hané	
Olbramice	Honební společenstvo Olbramice	
Olšany u PV	Myslivecké sdružení Olšany u Prostějova	
Senice na Hané	Myslivecký spolek Senice na Hané	
Senička	Myslivecké sdružení Senička/Odrlice	
Slatinice	Myslivecké sdružení Slatinice	
Slatinky	Myslivecké sdružení Kosíř o.s.	
Smržice	Myslivecké sdružení Smržice	20

Komentář k tabulce

Myslivecké spolky a myslivecká sdružení jsou zastoupena v 13 obcích Regionu Haná. Vzhledem k tomu, že členové sdružení musí splňovat specifické podmínky přijetí (lovecký lístek, minimální věk 18 let, atd.) nejsou tyto spolky tak hojně zastoupené jako např. sbory dobrovolných hasičů nebo tělovýchovné jednoty, i přesto ale hrají významnou roli v životě na venkově.

Kulturní spolky

Kulturní spolky jsou zakládány za účelem celkového rozvoje kulturního dění a zachování kulturních tradic regionu. Snaží se zkvalitňovat kulturní život v obcích regionu:

- prostřednictvím aktivit v oblasti kultury, divadla, literatury a výtvarného umění (výstavy, koncerty, literární pořady atd.)
- prostřednictvím vzdělávacích akcí
- publikační činností
- navazováním spolupráce s ostatními spolky v regionu, s institucemi a dalšími osobnostmi, které se věnují podobným cílům.

Tabulka: Kulturní spolky v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Konice	Kruh přátel hudby Konice (Městské kulturní středisko, p.o.)	
	VETERAN vehicle club KONICE	
Kostelec na Hané	Hanácký folkórní soubor Kosíř	
Náměšť na Hané	Občanské sdružení ZA DVEŘMI Náměšť na Hané	
Ochoz	EQUES-TEMPUS, skupina historických aktivit	
Senice na Hané	Taneční skupina HEART-BEAT	
	AbelonArt, z.s.	
Těšetice	Ochotnické divadlo Těšetice	

Komentář k tabulce

V tabulce nalezneme 8 kulturních spolků a občanských sdružení. Kulturní a společenské akce v regionu ale zajišťují prakticky všechny spolky (tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, zájmové a sociální spolky, spolky v oblasti práce s dětmi a mládeží, apod.)

Spolky v oblasti práce s dětmi a mládeží

Posláním jednotlivých spolků dětí a mládeže je pomoc při výchově, formaci a rozvoji osobnosti u dětí a mládeže na území regionu. Zvláště se zaměřují na účelné a smysluplné využívání volného času.

Spolky si kladou za cíle především:

- vyvíjet aktivity, aby děti a mládež mohli účelně a smysluplně využívat svůj volný čas a k tomuto je systematicky vést
- pomáhat animátorům - tj. těm, kteří konkrétně pracují s dětmi a mládeží - skrze školení a metodickou pomoc
- skrze kvalitní formaci vedoucích prohlubovat a zkvalitňovat veškerou práci s dětmi a mládeží na jarních i letních dětských táborech i v pravidelné činnosti během roku, a tím neustále zvyšovat úroveň činnosti.
- snažit se co nejvíce dětí a mládeže zapojit do pravidelné činnosti v jednotlivých místech e) pomáhat při vytváření osobního životního stylu dětí a mládeže, ve kterém by uměli zajímavě trávit volný čas, a tím jim umožnit alespoň z části čelit negativním vlivům společnosti

- prezentovat svoji činnost a aktivně se podílet na různých akcích - regionálních i celostátních

Tabulka: Spolky v oblasti práce s dětmi a mládeží v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Čechy pod Kosířem	Junák - svaz skautů a skautek Čechy pod Kosířem	
Hněvotín	DMM Vlčata Hněvotín (Družina mladých myslivců)	
	Mateřský klub Beruška	
Konice	Junák - svaz skautů a skautek Konice	
	Mateřské centrum Srdíčko (Charita Konice, c.o.)	
Luběnice	Sdružení Koťátko	
Lutín	Rodinné centrum Klásek, o.s.	
Náměšť na Hané	Rodinné centrum Pohádka, z.s.	
Olbramice	Sarkander, z.s. - pobočka Litovel	
Ptení	Junák - svaz skautů a skautek Ptení	
Raková u Konice	Mateřské centrum o.s. Rakováček	
Senice na Hané	Aktiv plus, o.s.	
Senička	Junák - svaz skautů a skautek Senička	
Slatinice	Mimi klub - hrášek Slatinice	
Suchdol	Sarkander, z.s. - pobočka Konice	

Komentář k tabulce

Na území regionu se nachází 14 spolků, které mají svoji náplň činnosti konkrétní práci s dětmi a mládeží. Ve skutečnosti se ale dětem a mládeží věnuje široké spektrum regionálních spolků (tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, rybáři, včelaři, chovatelé, apod.)

Specializované zájmové spolky – rybáři, chovatelé, zahrádkáři

Tabulka: Rybáři, včelaři, chovatelé, zahrádkáři v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Konice	Moravský rybářský svaz - místní organizace Konice (MRS MO Konice)	
	Český svaz včelařů - Základní organizace Konice	
Loučany	Svaz zahrádkářů, chovatelů, myslivců - Osvětová beseda	
Loučka		
Luběnice	ZO 0211 Luběnice	
Náměšť na Hané	Český svaz chovatelů Náměšť na Hané	
	ZKO č.06 Náměšť na Hané (Základní	

	kynologická organizace)	
	Český zahrádkářský svaz č.705074	
	Místní skupina rybářského svazu	
Olšany u PV	Český zahrádkářský svaz Olšany u Prostějova	95
Polomí	Jezdecký Klub Stáj Brettyнка, o.s.	
Senice na Hané	ZO chovatelů poštovních holubů - 0211 Luběnice	
	ZO Českého svazu chovatelů Senice na Hané	
	Stáj Fénix o.s.	
	Jezdecký klub Eldorado Odrlice	
Senička	Český kynologický svaz	
Slatinice	Chovatelé Slatinice	
Smržice	Český zahrádkářský svaz – ZO Smržice	70

Komentář k tabulce

V regionu Haná najdeme především Český svaz chovatelů, Český zahrádkářský svaz, Moravský rybářský svaz, Český svaz včelařů, jezdecké stáje apod. Jedná se o spolky se specifickou činností, jejíž členové musí splňovat podmínky dané spolkem. Přesto se jich na území regionu vyskytuje celá řada, což svědčí o velkém zájmu o rybářství, včelařství, zahrádkářství a chov domácích zvířat.

Spolky sociální

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Viz. Ustanovení § 37 zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách v platném znění.

Sociální spolky poskytují pouze doplňkovou činnost v sociální oblasti.

Tabulka: Spolky sociální v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Bílovice - Lutotín	Seniorklub	
Čechy pod Kosířem	Klub seniorů	45
Hněvotín	MS ČČK Hněvotín	77
Náměšť na Hané	Klub seniorů Náměšť na Hané, o.s.	
	Betanie, o.s.	
Senice na Hané	Seniorklub Senice na Hané	
Slatinice	o.s. SPES Slatinice	
Smržice	Sdružení rodičů při mateřské školce	
Těšetice	Senior klub Těšetice	
	Jatar, o.s.	

Komentář k tabulce

Hlavními poskytovateli sociálních služeb v Regionu Haná jsou Domovy důchodců, Domovy s pečovatelskou službou, Domovy se zvláštním režimem, terénní a sociálně aktivizační služby pro

širokou veřejnost, zejména pro seniory. Sociální spolky zajišťují v této oblasti pouze doplňkovou činnost v podobě seniorklubů, sdružení rodičů při MŠ a ZŠ, apod.

Organizační složky

Charakteristiku organizační složky územně samosprávného celku upravuje § 24 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech takto:

Vznik organizačních složek územního samosprávného celku

(1) Organizační složka územního samosprávného celku (dále jen "organizační složka") vzniká rozhodnutím zastupitelstva územního samosprávného celku. Organizační složka hospodaří jménem svého zřizovatele a není účetní jednotkou. Tuto formu svého hospodaření volí územní samosprávný celek pro takové činnosti, které:

- a) nevyžadují velký počet zaměstnanců
- b) nepotřebují složité a rozsáhlé strojní nebo jiné technické vybavení
- c) nejsou vnitřně odvětvově či jinak organizačně členěné
- d) nevstupují do složitých ekonomických nebo právních vztahů.

(2) Pracovníci organizační složky jsou zaměstnanci zřizovatele, pokud zvláštní zákon nestanoví jinak.

(3) Zřizovatel jmenuje vedoucího organizační složky a určí jeho práva a povinnosti.

Tabulka: Organizační složky v Regionu Haná

Obec	Název spolku	Členská základna
Budětsko	SPOZ Budětsko (Sbor pro občanské záležitosti)	
Těšetice	SPOZ Těšetice	

Komentář k tabulce

Celá řada OÚ Regionu Haná disponuje těmito organizačními složkami, kterými zajišťuje aktivity, které by jinak samostatně nefungovaly.

III.6.2 Analýza nepokrytých a nedostatečně řešených oblastí v činnosti spolků a NNO

Aby byla nezisková organizace životaschopná, musí pokrývat určité oblasti. Mnohé neziskové organizace se liší svou strukturou, ale po obsahové stránce se v nich vždy vyskytuje:

- **Oblast produkční** - oblast, ve které organizace realizuje svou misi a lidé produkují něco smysluplného a hodnotného. Mělo by se zde vytvářet to, co je důvodem existence organizace.
- **Oblast inovační** - navazuje na oblast produkční. Zabezpečuje, aby organizace realizovala svůj cíl co možná nejlépe, aby nezaostávala na určité úrovni.
- **Oblast finanční** - zabezpečuje finanční zdroje na realizaci mise, tvoří plán a informuje o tom, kolik finančních prostředků organizace potřebuje v určitém čase na zabezpečení činnosti.
- **Oblast personální** - má na starosti lidi (řádné zaměstnance nebo dobrovolníky), kteří jsou potřební pro realizaci aktivit v neziskové organizaci. Do této oblasti patří také zabývání se motivací pracovníků a jejich potřebami.
- **Oblast materiálně - technická** - zabezpečuje všechno hmotné, co lidé potřebují, aby mohla organizace efektivně fungovat.
- **Oblast komunikační** - zabezpečuje komunikaci uvnitř organizace i s vnějším okolím.

Každá z těchto oblastí je závislá na druhé, vzájemně se ovlivňují a navzájem na sebe navazují, v mnohých organizacích se dokonce překrývají. Jde zejména o menší organizace, kde jeden člověk pokrývá tři anebo čtyři oblasti a někdy si to ani neuvědomuje. Také v situaci, kdy všichni dělají všechno a z každé oblasti něco, může organizace dobře fungovat. Horší jsou případy, kdy zůstane některá oblast nepokrytá. Forma zabezpečení jednotlivých oblastí je závislá na míře organizovanosti, velikosti, charakteru aktivit organizace, ale také na dalších faktorech. V kontextu jiných činností je marketing proces, který pomáhá umístit na trhu produkt. Z hlediska komerčních zájmů jde o podporu prodeje určitého produktu, z hlediska neziskového o podporu realizace poslání určité organizace.

NNO pracují v mnoha veřejně prospěšných oblastech, jako jsou sociální služby, péče o zdravotně postižené, řešení sociálních patologií, ochrana životního prostředí, kultura a ochrana kulturních památek, volnočasové aktivity dětí a mládeže, sport a rozvoj komunitního života. Různorodost je hlavním rysem a silnou stránkou tohoto sektoru, s nímž se obvykle také spojuje řada přínosů pro demokratickou společnost.

Pokryté a nedostatečně pokryté oblasti v činnosti spolků a NNO v Regionu Haná

Dostatečně pokrytou oblastí činnosti spolků a NNO v Regionu Haná je oblast sportu. Tělovýchovné jednoty, Sokol, sportovní a turistické kluby a jiné sportovní neziskové organizace zajišťují sportovní aktivity ve více než polovině obcí regionu Haná, Menší obce využívají nabídky sportovního vyžití větších střediskových obcí.

Téměř v každé ze 48 obcí Regionu Haná nalezneme Sbory dobrovolných hasičů, kteří se významnou měrou podílí na kulturním a společenském životě regionu.

Myslivecké spolky a myslivecká sdružení jsou zastoupena v 13 obcích Regionu Haná. Vzhledem k tomu, že členové sdružení musí splňovat specifické podmínky přijetí (lovecký lístek, minimální věk 18 let, atd.) nejsou tyto spolky tak hojně zastoupené jako např. sbory dobrovolných hasičů nebo tělovýchovné jednoty, i přesto ale hrají významnou roli v životě na venkově.

Na území regionu se nachází 14 spolků, které mají svoji náplň činnosti konkrétní práci s dětmi a mládeží. Ve skutečnosti se ale dětem a mládeží věnuje široké spektrum regionálních spolků a NNO (mateřská a rodinná centra, tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, rybáři, včelaři, chovatelé, apod.)

Je možné říci, že tato oblast je nedostatečně pokrytá spolky a NNO, které se věnují adolescentům, problémové mládeži a prevenci sociálně patologických jevů. Tyto služby jsou soustředěny do větších měst, v našem případě do Olomouce nebo Prostějova.

Z poloviny pokrytou oblastí je činnost specializovaných zájmových spolků – rybářů, chovatelů, zahrádkářů apod. V regionu Haná najdeme především Český svaz chovatelů, Český zahrádkářský svaz, Moravský rybářský svaz, Český svaz včelařů, jezdecké stáje apod. Jedná se o spolky se specifickou činností, jejíž členové musí splňovat podmínky dané spolkem. Přesto se jich na území regionu vyskytuje celá řada, což svědčí o velkém zájmu o rybářství, včelařství, zahrádkářství a chov domácích zvířat.

Sociální spolky poskytují pouze doplňkovou činnost v sociální oblasti života regionu.

Kulturní a společenské akce zajišťují ve spolupráci s obcemi a ostatními veřejnými institucemi v podstatě všechny spolky a NNO v Regionu Haná.

III.6.3 Dobrovolnictví

V činnosti spolků a NNO hraje dobrovolnictví významnou a nepostradatelnou roli. Je předpokladem pro dobré fungování organizace, řada spolků a NNO realizuje svoji činnost jen díky dobrovolné práci mnoha zainteresovaných osob, které pracují ve svém volném času bez nároku na mzdu a tím zvyšují přidanou hodnotu aktivit spolků a NNO.

Dobrovolnictví je základním stavebním prvkem občanské společnosti. Uskutečňuje nejvznešenější aspirace lidstva - touhu po míru, svobodě, příležitostech, bezpečí a spravedlnosti pro všechny.

Dobrovolnictví, individuální nebo skupinová činnost, umožňuje:

- udržovat a posilovat takové lidské hodnoty jako jsou družnost, zájem o druhé a služba jiným lidem
- aby jednotlivci mohli uplatňovat svá práva a odpovědnost jako příslušníci komunity a aby se zároveň mohli po celý život učit a růst, realizovat veškerý svůj lidský potenciál
- propojení navzdory rozdílům, které nás neustále rozdělují, abychom mohli žít ve zdravých, udržitelných komunitách a abychom mohli společně usilovat o nalezení nových řešení pro společné úkoly a mohli jsme utvářet náš kolektivní osud

Na úsvitu nového tisíciletí se dobrovolnictví stalo nepostradatelným prvkem každé společnosti. Účinně a prakticky převádí deklaraci Spojených národů, kde se praví: "My, lid," máme moc změnit svět, do běžného života.

(Zdroj: Všeobecná deklarace o dobrovolnictví)

Dobrovolnictví jako společenský jev

Nejprve je třeba říci, že lidé si pomáhají od nepaměti, solidarita a vzájemná pomoc tvoří základ existence lidské společnosti. Každý z nás je v životě někdy dobrovolníkem. Těžko se hledá hranice mezi pomocí příbuzným, sousedům, kterým nabídneme pomoc, a dobrovolnou prací pro školu, sportovní klub či obecní park.

III.6.4 Financování spolkové činnosti

Na financování spolků a NNO je nutno pohlížet jako na problematiku typického vícezdrojového financování. Organizace pro svoji činnost využívají dva základní zdroje financování, jednak vlastní zdroje, jednak zdroje získaných od druhých osob.

Zdroje financování neziskových organizací:

- Vnitřní (vlastní) zdroje financování
- Vnější (nevlastní) zdroje financování:
  - ✓ nadace, nadační fondy
  - ✓ veřejné rozpočty
  - ✓ dárcovství
  - ✓ sponzorství
  - ✓ daňové úlevy
  - ✓ návratné finanční prostředky

III.6.4.1 Vnitřní (vlastní) zdroje financování

Vlastní zdroje můžeme rozdělit na příspěvky členů a příjmy z vlastní činnosti organizace.

Příspěvky členů

U neziskových organizací, které jsou konstituovány na členském principu, tj. především občanská sdružení, profesní komory, politické strany i některé církve a družstva, tvoří členské příspěvky pravidelný, předem plánovatelný finanční zdroj. Daňové zákony zohledňují, při zdaňování tohoto druhu příjmů, zda se jedná o povinné nebo dobrovolné členství v organizaci.

Příjmy z vlastní činnosti organizace

Do vlastní činnosti neziskové organizace můžeme zařadit:

- **prodej vlastních výrobků a služeb** (např. provozujeme-li chráněnou dílnu pro tělesně postižené či vlastníme-li farmu, kde se pěstují zemědělské výrobky); obecně se má za vhodné, aby nezisková organizace vyžadovala platbu od svých klientů, třebaže symbolickou, důležitý je zde moment, aby si klient uvědomoval hodnotu služby.
- **pořádání nejrůznějších akcí např. burzy, plesy, aukce**

III.6.4.2 Vnější (nevlastní) zdroje financování

Nadace, nadační fondy

Přestože od 1. 1. 1998, tj. od účinnosti zákona o nadacích a nadačních fondech, již nemohou být nadacím poskytovány dotace ze státního rozpočtu, je jejich paleta příjmů velice pestrá: dary fyzických a právnických osob, veřejné sbírky a benefiční akce, vlastní činnost, která je v souladu s posláním nadace, zahraniční zdroje, závěti fyzických osob a výnosy z vlastního majetku. Tyto zdroje pak nadace rozdělují ve formě příspěvků nazývaných granty třetím subjektům.

Veřejné rozpočty

Podpora státu představuje významný podíl financování neziskového sektoru.

V současné době poskytuje státní dotace 11 resortních ministerstev. Vždy 1x za rok vyhlašují soutěž, kde se neziskové organizace mohou ucházet o dotační tituly. Dotace jsou zcela v kompetenci ministerstev a jsou poskytovány formou spolufinancování jednorozhodných projektů které předkládají neziskové organizace na základě smlouvy, uzavřené mezi ministerstvem a příjemcem dotace. Dotace musí příjemce použít a vyúčtovat ve stejném kalendářním roce, v kterém mu byly poskytnuty.

Nabídkou služeb pro širokou veřejnost spolky a NNO doplňují činnost obcí regionu v mnoha oblastech (především v oblasti sportu, dětí a mládeže, kultury, vzdělávání a volnočasových aktivit).

Na místní úrovni se skrývají značné rezervy v podpoře aktivit nestátních neziskových organizací. Obce mají možnost tvorby vlastních rozpočtových pravidel a vlastní distribuce části finančních zdrojů. Řada obcí již má zřízeny účelové fondy k podpoře neziskových aktivit a tento trend je třeba podporovat a posilovat.

Dárcovství

Do této skupiny řadíme nejen finanční prostředky, ale i ostatní věcné dary, které spolkům a neziskovým organizacím poskytuje veřejnost, tedy lidé, kteří s činností organizace sympatizují a jsou přesvědčeni o prospěšnosti poslání této organizace. Mezi individuální dárce dnes nejčastěji patří např. členové organizace, dobrovolníci, příbuzní cílových skupin či lidé podobných zájmů.

Dárcovství je do určité míry ovlivněno **daňovými úlevami pro dárce**. Daňová úleva však motivem daru není. Dárce vždy dává ze svého soukromého majetku a musí mít pro to svůj důvod. Může to být pocit odpovědnosti za určitý společenský problém a ochota přispět občanské organizaci, která se problémem zabývá.

Sponzorství

Pojmy sponzorství či sponzor nejsou v právním řádu dosud vymezeny a někdy jsou v neziskovém sektoru užívány ve stejném smyslu jako dárcovství a dárce. Sponzor poskytuje finanční či hmotné prostředky nebo služby za protislužbu, čímž se liší od dárce, který svůj dar poskytuje bez protislužby. Sponzor uzavírá se sponzorovaným obchodní smlouvu ne darovací.

Na rozdíl od darů FO a PO není z daňového hlediska výše sponzorského příspěvku nijak omezena. Sponzorský příspěvek se v plné výši zahrnuje do nákladů firmy a snižuje tím její zdanitelný zisk, čímž se liší od daru, který nelze zapsat do nákladů nýbrž pouze odečíst od daňového základu. Sponzorství je vyhrazeno menšímu okruhu NNO než dárcovství. Je orientováno především na organizace, které mají "co prodat". Podnikatelé proto hledají především mediálně přitažlivé obory a subjekty. Řada NNO sponzorům úspěšně nabízí publicitu, společenské akce, kontakty na odborných konferencích, kulturní festivaly či televizní charitativní kampaně.

Daňové úlevy

Nejen příjmy, ale i úlevy při jejich zdanění můžeme považovat za zdroj nestátního neziskového sektoru. Stát touto cestou usnadňuje existenci občanským organizacím nezřízeným za účelem podnikání. Provozují-li NO ziskové služby, mají povinnost nezdaněný zisk znovu použít na poskytování dalších služeb. Obdobně jako v ČR se uplatňují daňové úlevy ve většině zemí, kde funguje občanská společnost. Užívána jsou různá zvýhodnění – úlevy, osvobození nebo výjimky ze zdanění.

Nevratné finanční prostředky

Jedná se o prostředky, které musí společnost vrátit, tedy splatit a to ve vyšší hodnotě – včetně úroku. Příkladem jsou úvěry, směnky a obligace. Pokud se společnosti podaří získat bezúročný úvěr, jde o ideální formu návratného financování, ale je to velmi neobvyklé.

III.6.5 Realizované projekty

III.6.5.1 Individuální projekty dotační

Neziskový sektor tvoří organizace, které jsou založeny na jiných motivech, než je ekonomický zisk, a veškeré případné zisky vkládají zpět do činnosti organizace.

Ze svojí podstaty se snaží získávat kromě vlastních zdrojů financování také zdroje cizí – specifickou skupinou jsou právě státní dotace.

Dotace státní se poskytují na realizaci projektů NNO, které přispívají k naplňování cílů státní politiky, vyplývajících především z hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO, které vláda schválí na příslušný kalendářní rok.

Dotace jsou zcela v kompetenci ministerstev a jsou poskytovány formou spolufinancování jednorozhodných projektů které předkládají neziskové organizace na základě smlouvy, uzavřené mezi ministerstvem a příjemcem dotace.

Hlavními poskytovateli dotací pro neziskový sektor jsou: Ministerstvo zemědělství, Ministerstvo pro místní rozvoj, Ministerstvo kultury, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, Ministerstvo financí a další.

III.6.5.2 Zapojení spolků a NNO do projektů MAS

Region HANÁ má dobré zkušenosti s využíváním regionálních, národních i evropských programů a politik regionálního rozvoje. Jestliže využití regionálních a národních programů je srovnatelné s dalšími obdobnými regiony v ČR, v případě realizace evropských podpůrných politik, zejména předstupních programů Phare, Sapard a následně programů LEADER (obecně celého OP Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství), je situace v mikroregionu ještě daleko příznivější – Region HANÁ je velmi aktivní ve využívání prostředků ze strukturálních fondů EU.

V Regionu Haná se princip LEADER uplatňuje již od roku 2002.

Region z tohoto hlediska patří k průkopníkům programů typu LEADER, MAS Region HANÁ je rovněž nejúspěšnější MAS v Olomouckém kraji.

Také spolky a NNO se prostřednictvím MAS Region Haná zapojili do programů LEADER celkem ve 14 výzvách.

Následující tabulky a grafy vytváří celkový přehled o podpořených a nepodpořených projektech a projektech, které jsou dosud v realizaci.

Tabulka: Spolky a neziskové organizace podpořené MAS Region Haná

Výzva	Registrační číslo	Název projektu	Žadatel	Celkové náklady	Žádali	Dostali
PRVNÍ VÝZVA	2-L-2008/1	Rekonstrukce tribun na hřišti SK Náměšť na Hané	SK Náměšť na Hané	496 064 Kč	446 457 Kč	446 457 Kč
	3-L-2008/1	Slatinice – hřiště pro plážový volejbal	SK Slatinice	548 076 Kč	493 267 Kč	493 268 Kč
	11-L-2008/1	Hřiště POHÁDKA	Mateřské centrum Pohádka	559 259 Kč	503 333 Kč	503 333 Kč
	15-L-2008/1	Vybavení vzdělávacího a školícího střediska SDH v Senici na Hané	SDH Senice na Hané	277 000 Kč	249 300 Kč	204 307 Kč
DRUHÁ VÝZVA	11-L-2009/2	Modernizace scény loutkového divadla	TJ Sokol Olšany u Pv.	614 820 Kč	498 004 Kč	493 589 Kč

	19-L-2009/2	Malé fotbalové hřiště Hněvotín	FC Hněvotín	2 007 653 Kč	500 000 Kč	500 000 Kč
	15-L-2009/2	Rekonstrukce šaten na hřišti TJ Sokol Těšetice	TJ Sokol Těšetice	456 948 Kč	411 253 Kč	379 870 Kč
TŘETÍ VÝZVA	3-L-2009/3	První expozice barokní sýpky v Luděřově	O.s. U nás	476 199 Kč	428 579 Kč	428 579 Kč
PÁTÁ VÝZVA	9-L-2010/5	Rekonstrukce Hasičské zbrojnice na klubovnu	Zdraví hanáci o.s.	491 479,00	442 331,00	439 631 Kč
	11-L-2010/5	Výměna oken a vchodových dveří budovy ZO ČZS Smržice	ZO ČZS Smržice	463 157 Kč	416 841 Kč	416 841 Kč
	12-L-2010/5	Materiálně tech. zabezpečení pro sportovní činnost SDH Pěnčín	SDH Pěnčín	225 000 Kč	202 500 Kč	200 204 Kč
	17-L-2010/5	Sportujeme pro radost a zdraví	TJ Senice na Hané	192 544 Kč	480 000 Kč	462 105 Kč
	22-L-2010/5	Centrum Slunečný vršek	OS SPES Slatinice	188 140 Kč	169 326 Kč	169 210 Kč
ŠESTÁ VÝZVA	1-L-2010/6	Závlaha fotbalového hřiště SK Náměšť na Hané	SK Náměšť na Hané	551 526 Kč	496 373 Kč	496 373 Kč
	8-L-2010/6	Nákup výstavních klecí pro králíky, drůbež a holuby	ZO ČSCH ve Stařechovicích	201 802 Kč	181 621 Kč	176 157 Kč
	10-L-2010/6	Myslivecké zařízení "Liščí chata"	MS Náměšť na Hané	138 518 Kč	124 666 Kč	124 666 Kč
	11-L-2010/6	Obnova sušárny chmele v Odrlicích – I.etapa	Aktiv +, OS	556 000 Kč	494 840 Kč	467 093 Kč
	12-L-2010/6	Děláme to pro děti	Aktiv +, OS	247 000 Kč	222 300 Kč	222 289 Kč
OSMÁ VÝZVA	12-L-2011/1	Venkovní fitness pro všechny věkové kategorie	TRILOBIT o.p.s.	224 400 Kč	201 960 Kč	201 960 Kč
	17-L-2011/1	Materiálně technické zabezpečení pro kulturní, společenskou a sportovní činnost SDH Rataje	SDH Rataje	359 922 Kč	323 929 Kč	323 824 Kč
	11-L-2011/1	Stoly pro Ratajáky	JATAR, o.s.	166 320 Kč	99 792 Kč	99 792 Kč
DEVÁTÁ VÝZVA	19-I-2011/2	Luděřov - úprava veř. prostr.v okolí has. Zbrojnice ve Vale	SDH Luděřov	348 355 Kč	261 266 Kč	261 266 Kč
	25-L-2011/2	Sušárna chmele Odrlice – II. etapa	Aktiv+	497 257 Kč	447 531 Kč	439 525 Kč
	28-L-2011/2	Rekonstrukce fotbalového hřiště	TJ Sokol Drahanovice	555 301 Kč	499 770 Kč	499 770 Kč
	6-L-2011/2	Techn. a soc. zázemí pro pořádání kult. akcí v bar. sýpce v Luděř.	U nás, o.s.	497 000 Kč	447 300 Kč	446 935 Kč
	11-2011/2	Ubytování na faře	Betánie o.s.	585 250 Kč	351 150 Kč	351 150 Kč

JEDENÁCTVÁ VÝZVA	21-L-2012/11	S rodinou nejdál dojdeš	RC Klásek, o.s.	107 740 Kč	96 966 Kč	96 582 Kč
	18-L-2012/11	Rekonstrukce hasičské zbrojnice - Klubovna mladých hasičů	SDH Těšetice	483 010 Kč	434 709 Kč	434 701 Kč
	11-L-2012/11	Připravujeme se pomáhat	SDH Náměšť na Hané	393 760 Kč	354 384 Kč	346 304 Kč
DVANÁCTVÁ VÝZVA	13-L-2012/12	Rozvoj pohybových aktivit v obci Ústín	"Hébem se"o.s.	118 200 Kč	106 380 Kč	104 214 Kč
	6-L-2012/12	Rekonstrukce sociálního zařízení pro Rodinné centrum Klásek a jiné neziskové organizace	Rodinné centrum Klásek, o. s.	277 249 Kč	249 524 Kč	242 640 Kč
	15-L-2012/12	Stavební úpravy - Hasičské zásahové, instruktážní a společenské centrum Senice na Hané	SDH Senice na Hané	617 975 Kč	494 380 Kč	489 959
	4-L-2012/12	Rekonstrukce objektu šaten TJ Sigma Lutín	TJ Sigma Lutín	345 987 Kč	311 388 Kč	311 388 Kč
	1-L-2012/12	Oprava a zateplení šaten FC Hvozď	FC Hvozď	257 000 Kč	231 300 Kč	231 300 Kč
TŘINÁCTVÁ VÝZVA	18-L-2103/13	Přístavba ke skladu požární techniky - zázemí pro aktivity	SDH Služín	421 331 Kč	379 197 Kč	376 867 Kč
	7-L-2013/13	Rekonstrukce historických stájí a jejich okolí - návrat ke krásám minulosti	Jezdecký klub Eldorado Odrlice	492 900 Kč	443 610 Kč	443 610 Kč
	37-L-2013/13	Barokní sýpka - místo setkávání	U nás, o.s.	472 000 Kč	424 800 Kč	424 800 Kč

Tabulka 10.: Spolky a neziskové organizace nepodpořené MAS Region Haná

Výzva	Registrační číslo	Název projektu	Žadatel	Celkové náklady	Žádali
DRUHÁ VÝZVA	3-L-2009/2	Rekonstrukce Hasičské zbrojnice v Náměšti na Hané	SDH Náměšť na Hané	446 238 Kč	337 491 Kč
	13-L-2009/2	Centrum dětí a mládeže ÁČKO	Aktiv +, o.s.	299 760 Kč	269 784 Kč
	9-L-2008/1	Centrum Sluneční vršek	SPES Slatinice, o.s.	186 582 Kč	167 923 Kč
PÁTÁ VÝZVA	18-L-2010/1	Děláme to pro děti	Aktiv +, o.s.	187 000 Kč	168 300 Kč
	8-L-2010/1	Stavební obnova včetně rozvodů a pořízení materiálně - technického zázemí Sokolovny	TJ Sokol Odrlice	495 000 Kč	445 500 Kč
	16-L-2010/1	Závlaha fotbalového hřiště SK Náměšť na Hané	SK Náměšť na Hané	551 526 Kč	496 373 Kč
	19-L-2010/1	Vybudování přístřešku pódia	SDH Loučany	258 072 Kč	232 264 Kč

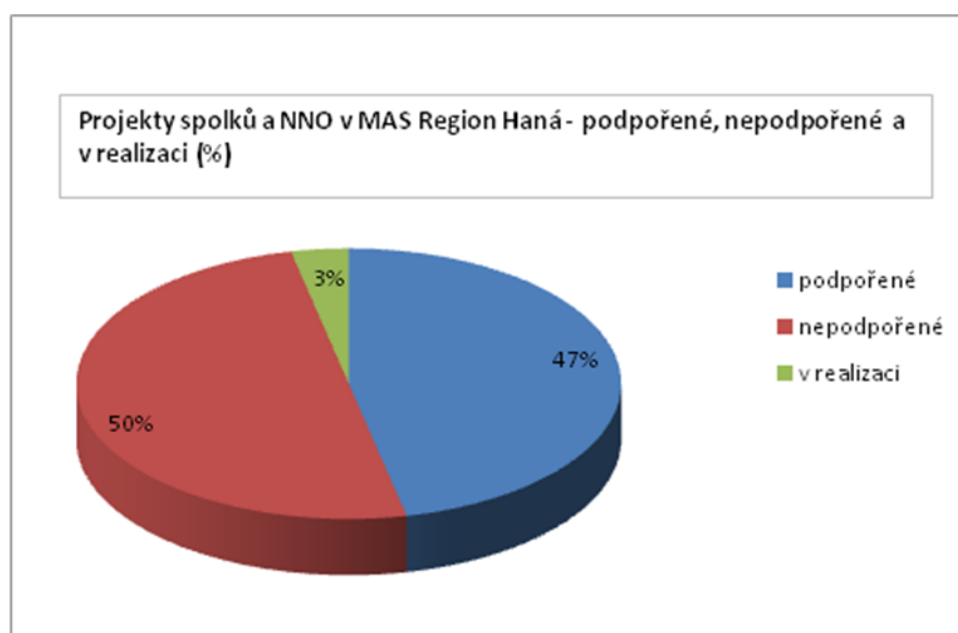
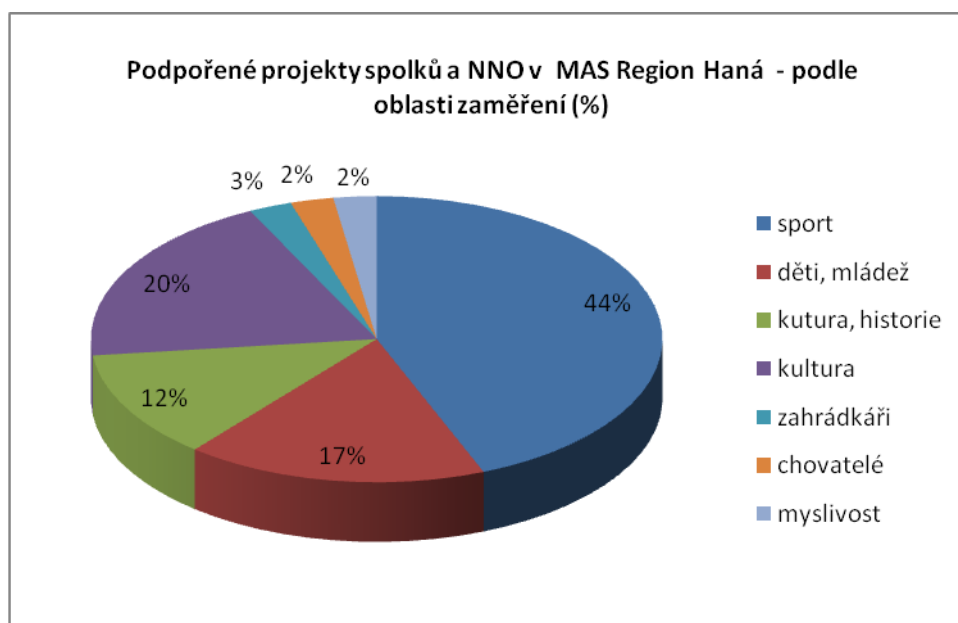
ŠESTÁ VÝZVA	6-L-2010/2	Muzeum Slatinice - expozice, minikino	Muzeum Slatinice o.s.	520 000 Kč	468 000 Kč
OSMÁ VÝZVA	21-L-2011/1	Stavební obnova včetně rozvodů a pořízení materialně - technického zázemí Sokolovny	TJ Sokol Odrlice	495 000 Kč	445 500 Kč
	14-L-2011/1	Renovace hasičského prostranství, oprava hasičské zbrojnice a zvelebení památky místního významu	SDH Odrlicích	694 445 Kč	500 000 Kč
	10-L-2011/1	Multifunkční objekt - doplnění zázemí pro SK Slatinice	SK Slatinice	358 976 Kč	323 078 Kč
	4-L-2011/1	Rekonstrukce fotbalového hřiště	TJ Sokol Drahanovice	555 301 Kč	499 770 Kč
	1-L-2011/1	Muzeum Slatinice - expozice, minikino	Muzeum Slatinice, o.s.	520 000 Kč	468 000 Kč
DEVÁTÁ VÝZVA	8-L-2011/9	Volný čas dětí a rekondiční činnost ve stáji Brettyňka	Jezdecký Klub Brettyňka o.s.	553 073 Kč	497 765 Kč
	18-L-2011/9	Rekonstrukce šaten TJ SIGMA Lutín	TJ SIGMA Lutín	345 987 Kč	311 388 Kč
	3-L-2011/9	Multifunkční objekt – doplnění zázemí pro SK Slatinice	SK Slatinice	358 977 Kč	323 079 Kč
	21-L-2011/9	Rekonstrukce hasičské zbrojnice v Ústíně	SDH Ústín	493 386 Kč	444 047 Kč
JEDENÁCTÁ VÝZVA	3-L-2012/11	Multifunkční objekt - doplnění zázemí pro SK Slatinice	SK Slatinice	358 977 Kč	323 079 Kč
	1-L-2012/11	Rekonstrukce šaten TJ Sigma Lutín	TJ Sigma Lutín	345 987 Kč	311 388 Kč
	5-L-2012/11	Kůň jako koníček 2012	Stáj Fénix, o.s.	150 000 Kč	135 000 Kč
	15-L-2012/11	Rozvoj pohybových aktivit v obci Ústín	"Hébeť se", o.s.	118 200 Kč	106 380 Kč
	17-L-2012/11	Židle pro naše Ratajáky	JATAR, o.s.	100 800 Kč	90 720 Kč
DVANÁCTÁ VÝZVA	19-L-2012/12	Multifunkční objekt - doplnění zázemí pro SK Slatinice	SK Slatinice	295 158 Kč	265 642 Kč
	11-L-2012/12	Rekonstrukce a opravy statku a původních stájí - návrat ke krásám minulosti	Jezdecký klub Eldorado Odrlice	530 989 Kč	530 989 Kč
	3-L-2012/12	Kůň jako koníček 2012	Stáj Fénix o.s.	150 000 Kč	150 000 Kč
	18-L-2012/12	Mobilní diskgolfové hřiště	ZDRAVÍ HANÁCI	160 200 Kč	160 200 Kč
	23-L-2012/12	Liščí chata - oprava objektu	Myslivecké sdružení Náměšť na Hané	270 723 Kč	270 723 Kč
	21-L-2012/12	Rekonstrukce hasičské zbrojnice v Ústíně	Sbor dobrovolných hasičů Ústín	493 386 Kč	493 386 Kč

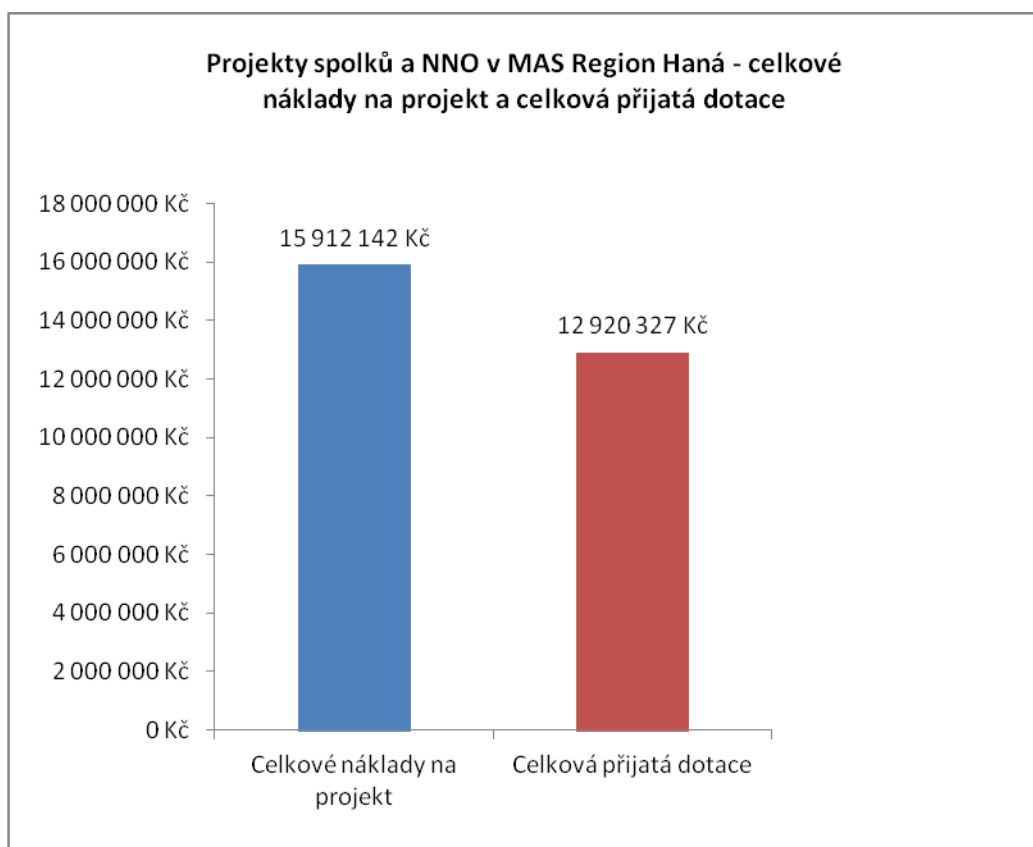

	19-L-2012/12	Multifunkční objekt - doplnění zázemí pro SK Slatinice	Sportovní klub Slatinice	295 158 Kč	265 642 Kč
	20-L-2012/12	Místo setkávání Rataje	JATAR, o.s.	135 800 Kč	135 800 Kč
TŘINÁCTÁ VÝZVA	5-L-2013/13	Vybudování zasněžovacího systému dětského vleku	TJ Sokol Kladky	539 660 Kč	485 694 Kč
	6-L-2013/13	Kůň jako koníček 2013	Stáj Fénix o.s.	150 000 Kč	135 000 Kč
	26-L-2013/13	Místo setkávání Rataje	JATAR, o.s.	465 608 Kč	419 047 Kč
	42-L-2013/13	Obnova stáje pro koně a jezdeckého zázemí	DOLCE, o.s.	491 800 Kč	442 620 Kč
	14-L-2013/13	Návrat k řemeslům a k ruční práci	AbelonArt, p.o.	203 690 Kč	183 321 Kč
	31-L-2013/13	Broková střelnice v Luděřově - rekonstrukce pro potřeby moderního střelectví	MS Drahanovice	356 000 Kč	320 400 Kč
	21-L-2013/13	Vybavení mladých hasičů ve Hvozďě	Sdružení hasičů ČMS Hvozď	275 000 Kč	247 500 Kč
	40-L-2013/13	Rozvoj venkovních pohybových aktivit dětí v obci Ústín	"Hébem se"o.s.	554 000 Kč	498 600 Kč
	33-L-2013/13	Travnaté hřiště pro malou kopanou	Sdružení rodičů při Základní škole v Čelechovicích na Hané	276 875 Kč	249 187 Kč
	30-L-2013/13	Materiálně technické zabezpečení sportovních a kulturně-společenských aktivit SK Luběnice	SK Luběnice	208 000 Kč	187 200 Kč
	41-L-2013/13	Izolace zdiva hasičské zborojnice v obci Ústín	SDH Ústín	497 497 Kč	447 747 Kč
	28-L-2013/13	Pořízení vybavení pro výstavní činnost chovatelů ZO ČSCH Senice na Hané	Český svaz chovatelů ZO Senice na Hané	225 000 Kč	202 500 Kč
	35-L-2013/13	Materiálně technické vybavení zázemí pro SDH Luběnice	SDH Luběnice	161 300 Kč	145 170 Kč
	16-L-2013/13	Vybudování nové expozice a minikina v prostoru Muzea veteránů ve Slatinicích	Muzeum Slatinice, o.s.	535 000 Kč	481 500 Kč

Tabulka 11. Spolky a neziskové organizace – projekty v realizaci MAS Region Haná

Výzva	Registrační číslo	Název projektu	Žadatel	Celkové náklady	Žádali
EDENÁCTÁ VÝZVA	6-L-2012/11	Rekonstrukce jezdeckého klubu a obnova materiálu - Klubovna a sedlovna	Jezdecký Klub Brettynka o.s.	553 073 Kč	497 765 Kč
TŘINÁCTÁ VÝZVA	20-L-2013/13	Rekonstrukce objektu herny stolního tenisu	TJ Sigma Lutín	499 529 Kč	449 576 Kč
PATNÁCTÁ VÝZVA	2-L-2014/15	Revitalizace návsi obce Ospělov	Ospělov o.s.	220 960 Kč	198 864 Kč

III.6.1 Analýza cílových skupin, jejich problémů a potřeb

Analýza cílových skupin byla tvořena realizačním týmem a odborníky z oblasti spolků a NNO. Jsou zde specifikovány cílové skupiny, jejich očekávání a možná rizika spojená s cílovou skupinou. Dále je zde uveden předpokládaný efektivní způsob komunikace s danou cílovou skupinou a opatření ke snížení rizik. Analýza byla dále ověřena na pracovní skupině pro danou oblast.

Cílové (dotčené) skupiny - viz první sloupec tabulky

Očekávání a potřeby dotčených skupin:

Z pohledu cílových skupiny je základní potřebou v oblasti spolků a NNO potřeba **smysluplného a aktivního trávení volného času**, která plní funkce:

- *relaxační* – spočívající v aktivním trávení volného času zejména prostřednictvím:
  - ✓ vlastního sportovního vyžití,
  - ✓ odváznání se od všedního života pomocí komunity se společnými zájmy a chápáním
  - ✓ přirozeného prostředí pro danou aktivitu (např. výsadba malých stromků v lese může být pro člověka „postiženého“ každodenním shonem též relaxační volnočasovou aktivitou).
- *regenerační* – potřeba nabrat nové síly a energii (odpočinek od školy, práce a dalších povinností prostřednictvím aktivního trávení volného času);
- *zábavnou* – obyvatelé regionu hledají takový způsob trávení volného času, který je bude bavit.

Název dotčené skupiny	Spolky a NNO podle typu činnosti	Očekávání a potřeby dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Děti a mládež účastníci se spolkového programu	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež, hasiči, myslivci, včelaři, chovatelé, rybáři, zahrádkáři</i>	<i>smysluplné a aktivní trávení volného času (aktivní relaxace, regenerace a zábava)</i>	<i>klesající počet dětí, snižující se zájem mladých o spolkovou činnost</i>	<i>osobní komunikace, informativní schůzky s rodiči, www stránky, propagace, letáky, pozvánky</i>	<i>vzájemná informovanost, provázanost a vhodné načasování aktivit</i>
Rodiče dětí, kteří jsou účastní spolkové činnosti	<i>sportovní, děti a mládež, hasiči, myslivci,</i>	<i>potřeba výchovného působení ve volném čase dětí a mládeže, potřeba prevence společensky nežádoucích jevů, očekávání vytvoření "volného prostoru" pro rodiče</i>	<i>nedostatečná informovanost nebo osobní nezájem rodičů o činnost spolků a NNO</i>	<i>osobní komunikace, informativní schůzky, www stránky, letáky, pozvánky, obecní zpravodaje</i>	<i>vzájemná informovanost, provázanost a vhodné načasování aktivit</i>
Senioři	<i>společensko-kulturní, senioři</i>	<i>potřeba sociálního kontaktu s rodinnými příslušníky i veřejností, potřeba aktivního a smysluplného trávení důchodového věku</i>	<i>nedostatečná informovanost a zacílení spolkových aktivit, nedostatečná mobilita seniorů</i>	<i>přednostně osobní kontakt a komunikace, obecní zpravodaje, pozvánky</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora</i>

Rodinní příslušníci seniorů	<i>senioři</i>	<i>potřeba sociálního začlenění (předcházení sociálního vyloučení a izolace) rodičů a prarodičů</i>	<i>nedostatečná informovanost nebo neochota dopravit seniory na místa konání spolkových akcí</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora</i>
Široká veřejnost	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež, hasiči, myslivci, senioři, včelaři, chovatelé, rybáři, zahrádkáři</i>	<i>smysluplné a aktivní trávení volného času (aktivní relaxace, regenerace a zábava)</i>	<i>nedostatečná informovanost nebo nezájem</i>	<i>www stránky, propagace, letáky, pozvánky, realizované akce</i>	<i>vzájemná informovanost, provázanost a vhodné načasování aktivit</i>
Profesionální sportovci	<i>sportovní,</i>	<i>potřeba sportovních a pohybových aktivit, aktivní relaxace, sociálního kontaktu</i>	<i>malý zájem o aktivní účast, neochota při spolupráci</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, letáky, realizované akce</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora a provázanost aktivit</i>
Rekreační sportovci	<i>sportovní,</i>	<i>potřeba sportovních a pohybových aktivit, aktivní relaxace, sociálního kontaktu</i>	<i>malý zájem o aktivní účast, neochota při spolupráci</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora a provázanost aktivit</i>
Profesionální umělci (výtvarný, hudební, divadelní obor)	<i>společensko-kulturní</i>	<i>očekávání uměleckého využití, sociálního kontaktu, aktivní relaxace</i>	<i>obtížná forma spolupráce (překrývání některých aktivit)</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky, realizované akce</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora a provázanost aktivit</i>
Amatérští umělci (výtvarný, hudební, divadelní obor)	<i>společensko-kulturní</i>	<i>očekávání uměleckého využití, sociálního kontaktu, aktivní relaxace</i>	<i>obtížná forma spolupráce (překrývání některých aktivit)</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky, realizované akce</i>	<i>informativní schůzka, vzájemná podpora a provázanost aktivit</i>
Lektoři	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež</i>	<i>očekávání zájmu a aktivního přístupu, potřeba sociální realizace</i>	<i>malý zájem o spolupráci při spolkové činnosti</i>	<i>osobní komunikace, pozvánky, realizované akce</i>	<i>vzájemná podpora, provázanost a sladění některých aktivit</i>
Hudební tělesa	<i>společensko-kulturní</i>	<i>potřeba sociální realizace, očekávání zájmu veřejnosti o hudební program</i>	<i>malý zájem o spolupráci při spolkové činnosti</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, pozvánky, realizované akce</i>	<i>vzájemná podpora, provázanost a sladění některých aktivit</i>
Tradiční řemeslníci (lidová tvorba)	<i>společensko-kulturní</i>	<i>očekávání zájmu veřejnosti o připravované akce (zájem o kulturní dědictví a lidové tradice)</i>	<i>obtížná forma spolupráce (překrývání některých aktivit činnosti)</i>	<i>osobní komunikace, www stránky, pozvánky, realizované akce</i>	<i>vzájemná podpora, provázanost a sladění některých aktivit</i>

Mateřské a základní školy	<i>děti a mládež</i>	<i>očekávání aktivního se zapojení dětí a mládeže do připravovaných aktivit.</i>	nedostačující spolupráce spolků s MŠ a ZŠ, chybí vzájemná informovanost	<i>osobní komunikace, informativní schůzky, www stránky, propagace, letáky, pozvánky</i>	vzájemná informovanost, provázanost a vhodné načasování aktivit
Mateřská a rodinná centra	<i>děti a mládež</i>	<i>Očekávání aktivního se zapojení rodin do připravovaných aktivit.</i>	nedostačující spolupráce spolků s MC a RC, chybí vzájemná informovanost	<i>osobní komunikace, informativní schůzky, www stránky, propagace, letáky, pozvánky</i>	vzájemná informovanost, provázanost a vhodné načasování aktivit
Představitelé samosprávy obcí a měst	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež, hasiči, myslivci, senioři, včelaři, chovatelé, rybáři, zahrádkáři</i>	potřeba vzájemné spolupráce a komunikace se spolky a NNO	malý zájem o aktivní činnost, nedostatečná podpora	osobní komunikace, obecní zpravodaje, www stránky, letáky, pozvánky	obce by měli respektovat a podporovat potřeby a zájmy spolků a NNO v regionu
Partneři spolků (sponzoři, zařízení a organizace pracující se seniory a jiné sociální organizace, apod)	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež, hasiči, myslivci, senioři, včelaři, chovatelé, rybáři, zahrádkáři</i>	potřeba vzájemné spolupráce a komunikace se spolky a NNO	malý zájem o aktivní činnost, nedostatečná podpora	<i>www stránky, propagace, letáky, pozvánky, realizované akce</i>	partneři by měli respektovat a podporovat potřeby a zájmy spolků a NNO v regionu
Média	<i>sportovní, společensko-kulturní, děti a mládež, hasiči, myslivci, senioři, včelaři, chovatelé, rybáři, zahrádkáři</i>	potřeba medializace připravovaných akcí a spolkových činností, očekávání vzájemné spolupráce	nepřesné informování o oblasti spolků a NNO (vytváření kauz)	mediální a osobní komunikace	erudovaný a objektivní přístup k podpoře spolkové činnosti

III.6.2 Analýza rizik

Analýza rizik spolků a neziskových organizací Regionu Haná

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
FINANČNÍ					
nedostatek financí na běžnou činnost				změna systému financování (+ více finančních prostředků pro neziskový sektor)	spolky nebo NNO
nedostatek financí na investice a správu majetku				změna systému financování (+ více finančních prostředků pro neziskový sektor)	spolky nebo NNO
nedostatek financí pro pořádání akcí a aktivit				změna systému financování (+ více finančních prostředků pro neziskový sektor)	spolek nebo NNO
nedostatek financí na platy				změna systému financování (+ více finančních prostředků pro neziskový sektor)	spolky nebo NNO
neschopnost získání dotací a jejich složitá administrace				zjednodušení administrace dotačních titulů, projektová školení pracovníků spolků a NNO	spolky nebo NNO
ORGANIZAČNÍ					
nezájem či neochota obcí ke spolupráci				jednání se zástupci obcí	obce daného území
nezájem mladé generace na činnosti spolků a NNO				zlepšit propagaci a informovanost o činnosti, zvýšit atraktivitu spolků a NNO	široká veřejnost - zejména děti a mládež
generační problém - zajištění dostatečného množství následovníků				zlepšit propagaci a informovanost o činnosti, zvýšit atraktivitu spolků a NNO	široká veřejnost - zejména děti a mládež
systém informovanosti a vzájemné komunikace spolků a obcí				koordinace mezi poskytovateli, zadavateli, uživateli a veřejností	obce, spolky a NNO, veřejnost

PRÁVNÍ					
adaptace na změněné právní podmínky (NOS)				školení, právní poradenství, zvýšit zájem zaměstnanců (právní předpisy)	spolky nebo NNO
neznalost právních předpisů souvisejících s činnostmi spolků a NNO				vzdělávání pracovníků, školení, právní poradenství	pracovníci spolku nebo NNO
TECHNICKÉ					
špatný technický stav budov a nemovitostí ve vlastnictví spolků a NNO				získání investičních prostředků na opravy a rekonstrukce nemovitostí	spolky nebo NNO
špatný technický stav vybavení a zařízení ve vlastnictví spolků a NNO				získání neinvestičních prostředků na vybavení a zařízení	spolky nebo NNO
nedostatečná proškolenost a informovanost při užívání tech. vybavení				vzdělávání pracovníků, školení	pracovníci spolků a NNO
VĚCNÉ					
špatné řízení činnosti spolků a NNO				zlepšit koordinaci, rozdělování a delegování činností spolků a NNO	spolky nebo NNO
špatná informovanost o možnostech dotační podpory				vzdělávání pracovníků, školení, průhlednější systém podpory z dotačních programů	stát, spolky a NNO
nezájem mladé generace				zvýšit atraktivitu a informovanost, svými aktivitami reagovat na potřeby široké veřejnosti, hlavně mladé generace	spolky nebo NNO
nedostatečné sdílení příkladů dobré praxe				zlepšit spolkovou a meziobecní spolupráci	spolky nebo NNO, obce
personální riziko				z části nelze ovlivnit, motivace pracovníků	spolky nebo NNO
kompetentnost a zainteresovanost vedoucích spolků a NNO				vzdělávání vedoucích pracovníků, školení, zvýšení motivace pro činnost ve prospěch spolků a NNO	spolky a NNO

III.6.3 SWOT Analýza

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - široký zájem veřejnosti, chuť zapojit se do činnosti - ochota obyvatel přispět a pracovat bez nároku na odměnu - dobrá odborná kvalita činnosti spolku - dlouhodobá poptávka společnosti po činnosti spolků nebo NNO - vícezdrojové financování - existence daňových úlev pro dárce spolků a NNO - existence silných a aktivních spolků a NNO s bohatou historií - síťování a vzájemná komunikace některých spolků a NNO - rostoucí schopnost spolků a NNO čerpat dotační prostředky (z EU i jinde) - snaha hledat kompetentní a kvalifikované lidské zdroje - zkušenosti MAS v rámci iniciativy LEADER - postupné vytváření vazeb mezi jednotlivými spolky a NNO - pozitivní zkušenosti v partnerství mezi spolky, NNO a veřejnou správou v projektech 	<ul style="list-style-type: none"> - účast některých spolků a NNO je pouze formální (formální partnerství) - nezájem o odborníky z řad spolků a NNO - neprofesionalita některých NNO ve svých činnostech - malá informovanost veřejné správy o neziskovém sektoru - podfinancování neziskového sektoru - přebujelá byrokracie operačních programů - chybějící prostředky pro šíření dobré praxe - nejednotnost metodik a kritérií - neexistence veřejného rejstříku spolků a ostatních organizací neziskového sektoru - požadavek na předfinancování projektů
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšující se technická vybavenost spolků a NNO - spolupráce spolků a NNO v rámci MAS (místních akčních skupin) - zvyšující se provázanost spolků a NNO s obcemi - využití příkladů dobré praxe - veřejný zájem o činnost spolků a NNO - rostoucí ochota lidí poskytovat finanční prostředky spolkům a NNO - ocenění a započtení hodnoty dobrovolnické práce do vlastních zdrojů - opora v nové právní legislativě - podpora neziskového sektoru z nově připravovaných dotačních programů 	<ul style="list-style-type: none"> - stárnoucí členové spolků, nedostatek mladých členů - nedostatek finančních prostředků na činnost - nedostatek kvalitních trenérů nebo cvičitelů - nezájem občanů o činnost spolků a NNO - nepřehledná a měnící se legislativa (i v daňové oblasti) - oslabení finančních zdrojů z veřejných rozpočtů - chybí všeobecná koncepce rozvoje spolků a NNO

III.7 Školství

III.7.1 Situační analýza

III.7.1.1 Úvod analýzy

Řešeným tématem analýzy školství je předškolní výchova a základní školství v území MAS Region HANÁ. Analýza je tvořena hlavními kapitolami: situační analýza zahrnuje obecné informace o vzdělávacím systému v ČR, demografické výhledy a přehled školských zařízení území MAS Region HANÁ, dále je podrobně analyzováno základní školství, předškolní výchova, školní kluby a družiny, střediska volného času, školní jídelny a jesle. V analýze je zahrnuta nezbytná technická infrastruktura, jako je vybavení škol a způsob stravování, jsou popsány měkké aktivity ve školství, jako příklady realizovaných projektů či spolupráce s jinými školami či firmami v regionu. V další části je uvedena SWOT analýza, analýza problémů a analýza potřeb.

Zdrojem analýzy předškolní výchovy a základního školství jsou primárně data Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR jako výstup z výkaznictví ÚIV. Dále jsou zdrojem dat výroční zprávy škol, materiály Českého statistického úřadu a výstupy z osobních rozhovorů se zřizovateli či řediteli školských zařízení. Data získána z řízeného dotazníkového šetření se zřizovateli a řediteli škol. Proběhla také jednání pracovních skupiny: 29. dubna 2014 v Kralicích na Hané a 13. května 2014 v Čelechovicích na Hané, Náměšti na Hané a Drahanovicích. Pracovní skupina byla tvořena řediteli základních a mateřských škol a starosty Regionu HANÁ. Na společných setkáních byly diskutovány především analýzy SWOT, problémů a analýzy potřeb. Otevřené diskuze přispěly k tvorbě komentářů jednotlivých tabulkových přehledů.

Obecně je vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání jednou z nejvýznamnějších povinností obce, kterou ji zároveň ukládá školský zákon. Škola buď zřizuje svoji základní školu nebo se stará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Tak, jak je popsáno níže, v analýze demografického vývoje počtu žáků v ZŠ a MŠ v Regionu HANÁ, se jeví problém, který pociťují zejména malé obce. Jedná se o problém s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Příčinou jsou mnohdy tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo se jedná jen o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště.

Jedním z velkých problémů, který se promítl na prvním místě ve SWOT analýze hrozeb a slabých stránek, je financování. Zákon vymezuje povinnost obce zajistit investiční výdaje na školy a školská zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Přestože nemají povinnost, doplácí na platy pedagogických i nepedagogických pracovníků nebo školní pomůcky ve snaze uchovat v obci školu.

Vždyť školská zařízení v obci tvoří nedílnou součást společenského života a trávení volného času. Mimoškolní činnost a neformální setkávání se právě odehrává přes školy, které fungují jako komunitní centra v obci.

Vzdělávací systém v ČR

Vzdělávací soustavu tvoří školy a školská zařízení podle školského zákona: mateřská škola, základní škola, střední škola, (gymnázium, střední odborná škola a střední odborné učiliště), konzervatoř, vyšší odborná škola, základní umělecká škola a jazyková škola s právem státní jazykové zkoušky. Podmínkou pro výkonu činnosti školy nebo školského zařízení je zápis do školského rejstříku.

Předškolní vzdělávání slouží pro děti ve věku zpravidla od tří do šesti let, je nepovinné a jeho cílem je všestranný rozvoj osobnosti dítěte v předškolním věku. | pojmem **základní vzdělávání** rozumíme vzdělávání v základních školách. Tam plní žáci povinnou devítiletou školní docházku. Základní škola se dělí na pětiletý první stupeň a čtyřletý druhý stupeň.

Střední vzdělávání se v České republice uskutečňuje ve vzdělávacích programech, jejichž úspěšným ukončením žák získá střední vzdělání, střední vzdělání s výučním listem nebo střední vzdělání s maturitní zkouškou.

Segment středních škol doplňují **konzervatoře**, které rozvíjejí dovednosti a schopnosti žáka získané v základním a v základním uměleckém vzdělávání a připravují žáky pro výkon náročných uměleckých a umělecko-pedagogických činností v oborech vzdělání Hudba, Tanec, Zpěv a Dramatické umění.

V souladu s Boloňským procesem nabízí **vysoké školy** v České republice strukturované studium v bakalářských, navazujících magisterských a doktorských studijních programech. Kurzy, předměty či moduly uskutečňované zejména v bakalářských a navazujících magisterských studijních programech jsou dle své studijní zátěže a dle svých výsledků učení ohodnoceny kredity ECTS¹ a následně uváděny v Dodatku k diplomu.¹

Školská zařízení v Regionu HANÁ

Místní akční skupina Region HANÁ zahrnuje území 48 obcí. Na tomto území se rozprostírá poměrně hustá síť základních a mateřských škol. Dojezdová vzdálenost do škol z obcí je relativně dostupná, až na vzdálenější obce, které se nachází spíše na území mikroregionu Konicko. Blíže k Olomouci jsou pak dojezdové vzdálenosti do škol bezproblémové. Školy se na území MAS spíše potýkají s problémem úbytkem žáků. Především je výrazný odliv žáků po 5. ročnících, kdy žáci odcházejí do měst na gymnázia. Ředitelé, zřizovatelé škol i rodiče, ti všichni si přejí zachovat stávající počet škol v obcích. Naproti tomu zde však existuje velká hrozba úbytku dětí ve školách v nastávajících letech.

Na území Regionu HANÁ se nachází 23 základních škol, 30 mateřských škol, 7 základních uměleckých škol a s nimi spojené další: jídelny, družiny či školní kluby.

Demografický vývoj, trend počtu žáků

Z analýzy demografického vývoje vyplývá, že v MAS Region HANÁ jsou místa v ZŠ relativně volná, není problém s umístěním žáků do základních škol. V nejbližších letech bude počet dětí ve věku 5 - 14 let mírně stoupat v důsledku přechodu početně slabších ročníků dětí narozených v posledním desetiletí minulého století do staršího věku. Od 20. let však bude následovat každoroční pokles.

Předpoklad ke konci roku 2018 a 2023 určujeme dle Projekce Olomouckého kraje do roku 2050 z ČSÚ.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2018 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **nárůst dětí od roku 2013 do roku 2018 o 9%**.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **nárůst dětí od roku 2013 do roku 2023 o 5%**. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako v Olomouckém kraji bude i v MAS Region HANÁ. Z tabulky vyplývá stejný trend, který předpokládá Projekce Olomouckého kraje. V MAS Regionu HANÁ bude od 20. let následovat každoroční pokles počtu žáků v ZŠ.

---

¹ http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/analyticky-podklad_web.pdf

Tab. č. 1 Očekávaný vývoj počtu žáků v základních školách v území MAS Regionu HANÁ

Počet žáků v MAS	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	5 709	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0%	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0%	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	2 766	2 943	48%
Předpoklad ke konci roku 2018	3 014	2 695	50 %
Předpoklad ke konci roku 2023	2 904	2 805	51 %

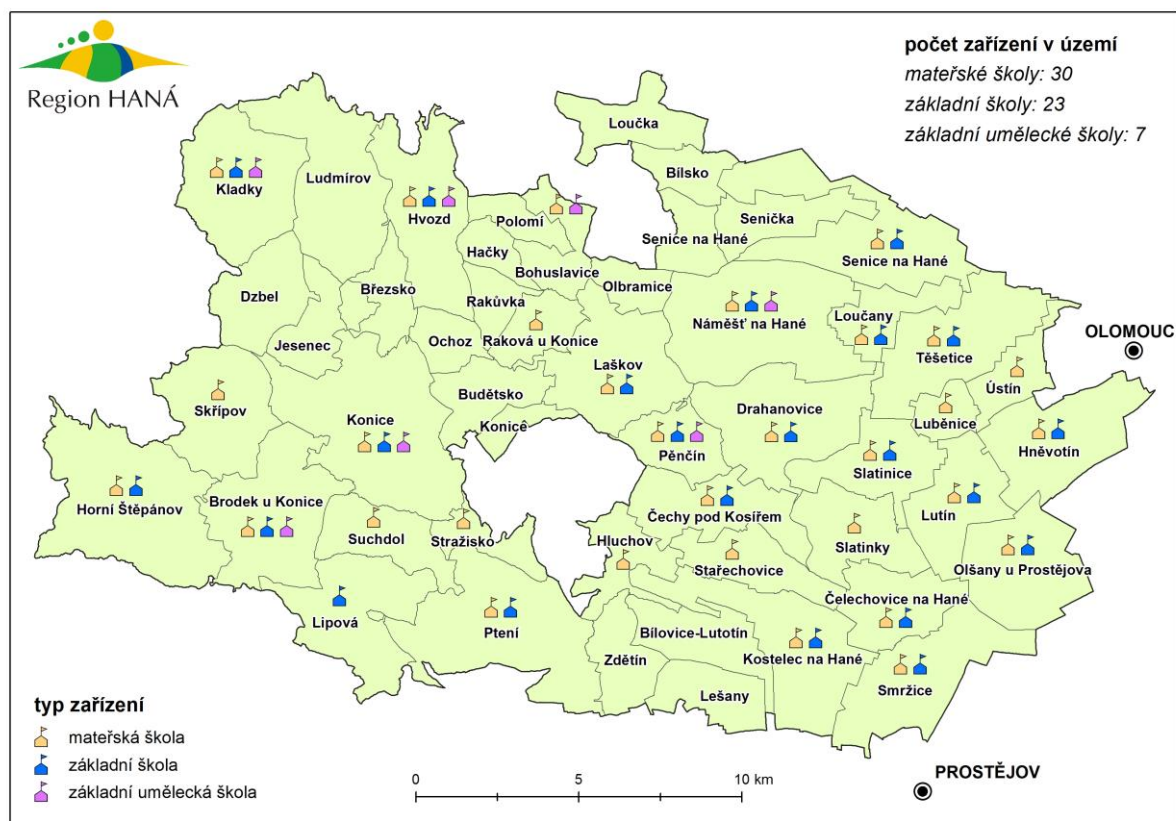
Z tabulky č. 2 vyplývá, že v současné době jsou kapacity v MAS Region HANÁ v mateřských školách téměř naplněny. Poslední výsledky z demografického vývoje obyvatelstva v Olomouckém kraji ukázaly pokles počtu obyvatel od roku 1980. Zdrojem pro tuto prognózu byl Český statistický úřad v návaznosti na vypracovanou projekci vývoje počtu obyvatel Olomouckého kraje do roku 2050. V prognóze se počítá se zvýšením úrovně plodnosti a snížením úmrtnosti. Výsledkem je snížení počtu obyvatel a především stárnutí populace v platnosti pro Olomoucký kraj. Tato projekce vývoje počtu dětí v MŠ, ačkoliv vychází z dobře zvolených předpokladů, je jen relativně přesná. Do roku 2023 mohou zasáhnout do projekce vnější neočekávané vlivy, které mohou předpokládaný vývoj značně změnit. V současnosti tvoří podíl dětí do 14 let věku 14,7 % z celkového počtu obyvatel (k 1. 1. 2013). Dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje od roku 2009 dochází ke každoročnímu úbytku narozených dětí. Tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Počet narozených dětí bude klesat až do roku 2031 (4 551 živě narozených), kdy se narodí o více než jednu třetinu dětí méně než v roce 2009.

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **úbytek dětí od roku 2013 do roku 2018 o 7%**.

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **úbytek dětí od roku 2013 do roku 2023 o 21%**. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako Olomouckém kraji bude i v MAS Region HANÁ.

Tab. č. 2 Očekávaný vývoj počtu žáků v mateřských školách v území MAS Regionu HANÁ

Počet žáků v MAS	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	1 652	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0%	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0%	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1 421	231	86 %
Předpoklad ke konci roku 2018	1 322	330	80%
Předpoklad ke konci roku 2023	1 123	529	67%

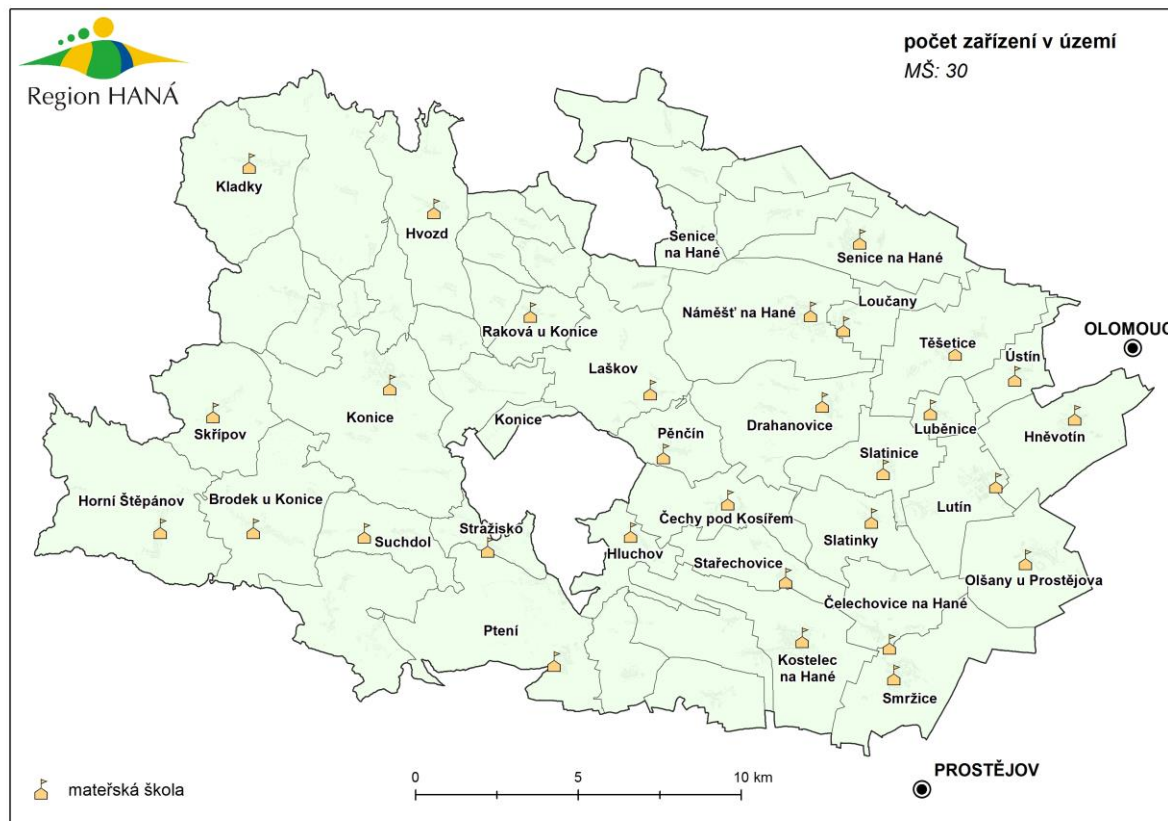

III.7.1.2 Předškolní vzdělávání

Mateřské školy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází třicet mateřských škol, které jsou všechny zřizovány obcemi. Některé mateřské školy sídlí ve stejné budově jako základní škola, pokud se v dané obci škola nachází. Dle dané tabulky lze snadno zjistit, že k **největším mateřským školám** patří tyto školky:

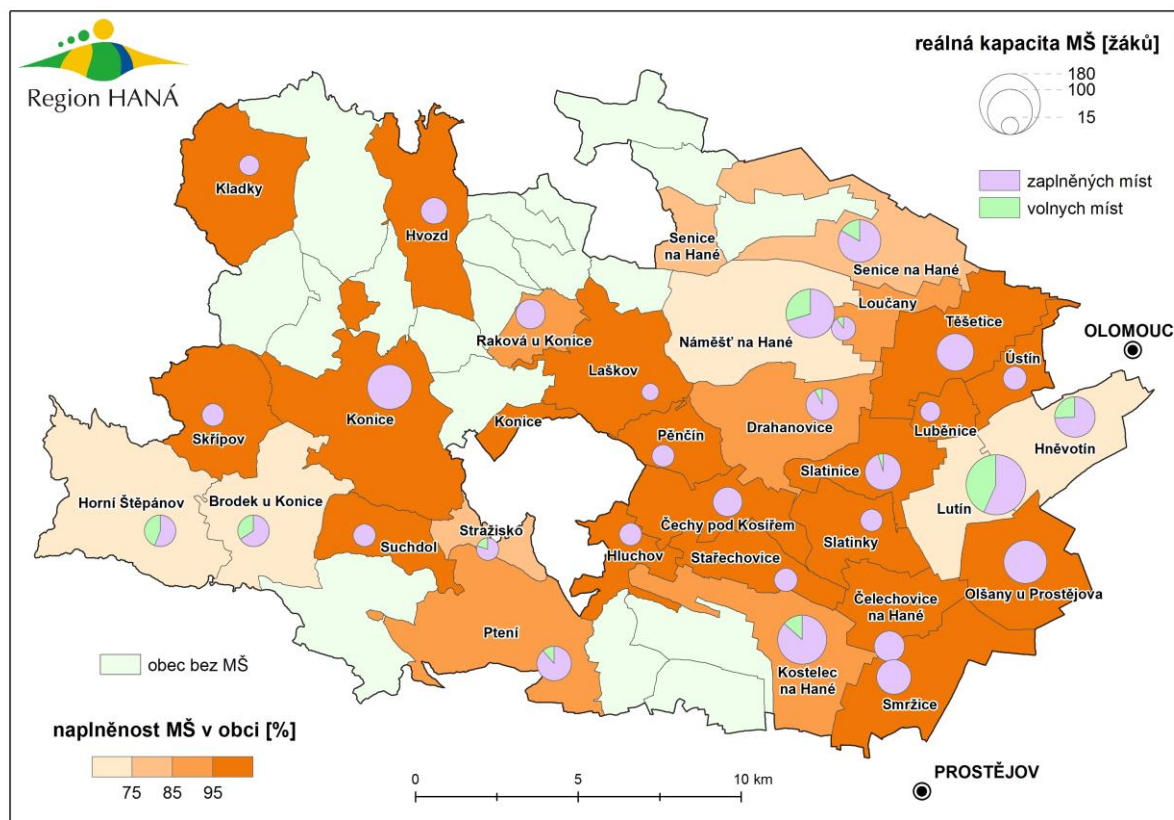
- Lutín, K Sídlišti 194, která má dle zřizovací listiny kapacitu 180 dětí, avšak v současné době jí navštěvuje 102 dětí. Má tedy nevyužitou kapacitu 78 dětí.
- MŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850 má kapacitu 120 a její obsazenost je 104 dětí.
- MŠ Náměšť na Hané, Zábrání 51, má kapacitu 120 a v současné době jí navštěvuje 84 dětí.
- MŠ Konice, Smetanova 202, její kapacita je 100 a je plně naplněna.
- MŠ Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 3, kdy je kapacita školky 94 dětí a je plně naplněna.

Z tohoto výčtu lze jasně vidět, že větší mateřské školy se nachází ve větších obcích (městysech, městech) Regionu HANÁ. Naopak menší MŠ se nachází v menších obcích Regionu HANÁ. Konkrétně se jedná o tyto:

- MŠ Hluchov, Hluchov 73, o kapacitě 25 dětí, která je plně naplněna
- MŠ Kladky, Kladky 178, o kapacitě 20 dětí- plně naplněna
- MŠ Laškov, Laškov 21, o kapacitě 15 dětí a jedná se o nejmenší školku v Regionu
- MŠ Luběnice, Luběnice 80, o kapacitě 20 dětí, a její kapacita je rovněž naplněna
- MŠ Pěnčín, Pěnčín 269, o kapacitě 25 dětí- plně naplněna
- MŠ Skřípov, Skřípov 169, o kapacitě 25 dětí- plně naplněna
- MŠ Slatinky, Slatinky 111, o kapacitě 25 dětí- plně naplněna
- MŠ Stařechovice, Stařechovice 125, o kapacitě 27 dětí- plně naplněna
- MŠ Stražisko, Stražisko 25, o kapacitě 25 dětí, v současné době má volných 5 míst
- MŠ Jednov, Jednov 51, o kapacitě 25 dětí- plně naplněna

Celková kapacita všech školek v Regionu HANÁ je v současné době 1 652 míst. Celková naplněnost všech školek je 1 421 dětí. To znamená, že volná kapacita školek je v celém Regionu pouhých 227 míst. Avšak dle demografického vývoje by v dalších letech mohla být tato kapacita zcela dostačující.

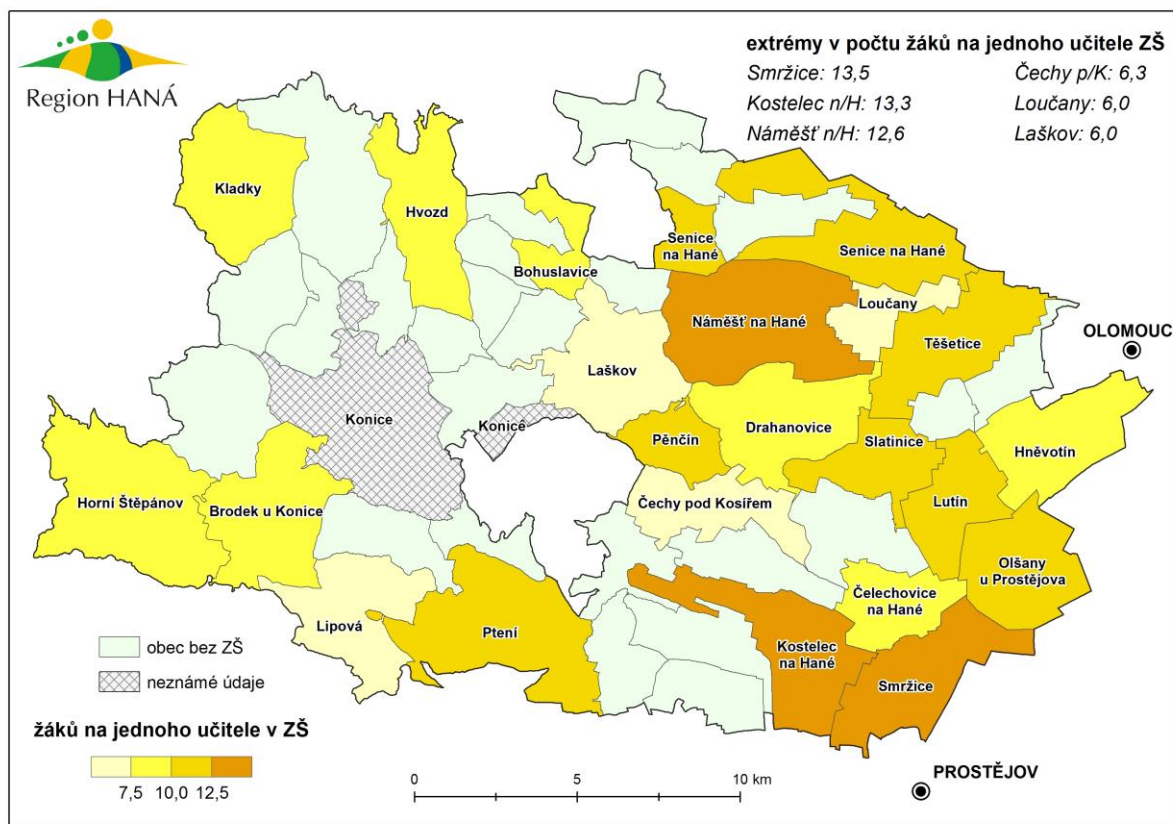
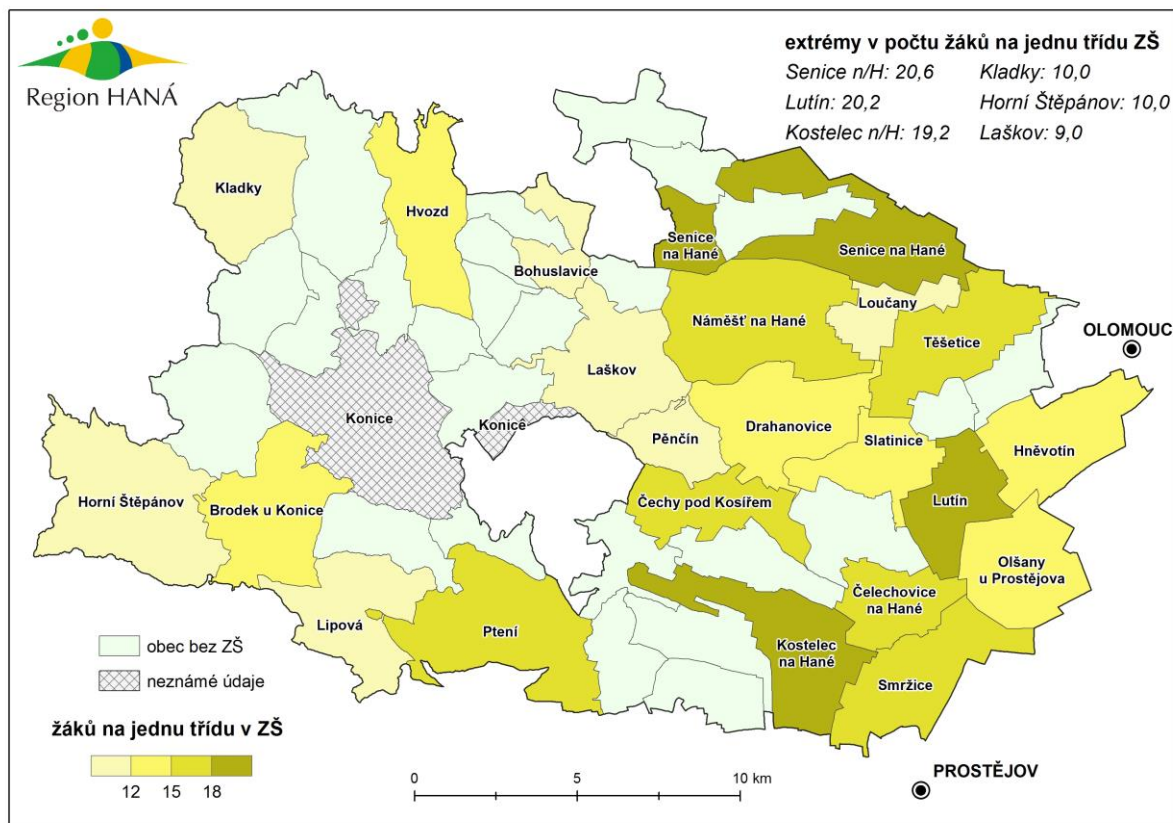

Tab. č. 3 Kapacita a počet žáků v mateřských školách Regionu Haná

Mateřské školy na území Regionu HANÁ					
Č.	Obec	Škola	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
1.	Bílovice-Lutotín	-----			
2.	Bílsko	-----			
3.	Bohuslavice	-----			
4.	Brodek u Konice	MŠ T. G. Masaryka Brodek u Konice, Brodek u Konice 265	50	33	17
5.	Březsko	-----			
6.	Budětsko	-----			
7.	Čechy p.Kosířem	MŠ Čechy pod Kosířem, Čechy pod Kosířem 5	44	44	0
8.	Čelechovice n.H.	MŠ Čelechovice na Hané, U sokolovny 275	46	46	0
9.	Drahanovice	MŠ Drahanovice, Drahanovice 44	52	48	4
10.	Dzbel	-----			
11.	Hačky	-----			
12.	Hluchov	MŠ Hluchov, Hluchov 73	25	25	0
13.	Hněvotín	MŠ Hněvotín, Hněvotín 250	82	61	21

14.	Horní Štěpánov	MŠ Horní Štěpánov, Horní Štěpánov 36	50	28	22
15.	Hvozd	MŠ Hvozd, Hvozd 90	35	35	0
16.	Jesenec	-----			
17.	Kladky	MŠ Kladky, Kladky 178	20	20	0
18.	Konice	MŠ Konice, Smetanova 202	100	100	0
19.	Kostelec na Hané	MŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850	120	104	16
20.	Laškov	MŠ Laškov, Laškov 21	15	15	0
21.	Lešany	-----			
22.	Lipová	-----			
23.	Loučany	MŠ Loučany, Loučany 736	30	27	3
24.	Loučka	-----			
25.	Luběnice	MŠ Luběnice, Luběnice 80	20	20	0
26.	Ludmírov	-----			
27.	Lutín	MŠ Lutín, K Sídlišti 194	180	102	78
28.	Náměšť na Hané	MŠ Náměšť na Hané, Zábrani 514	120	84	36
29.	Ochoz	-----			
30.	Olbramice	-----			
31.	Olšany u PV	MŠ Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 3	94	94	0
32.	Pěnčín	MŠ Pěnčín, Pěnčín 269	25	25	0
33.	Polomí	-----			
34.	Ptení	MŠ Ptení, Ptení 157	60	53	7
35.	Raková u Konice	MŠ Raková u Konice, Raková u Konice 85	43	39	0
36.	Rakůvka	-----			
37.	Senice na Hané	MŠ Senice na Hané, Nádražní 350	90	75	15
38.	Senička	-----			
39.	Skřípov	MŠ Skřípov, Skřípov 169	25	25	0
40.	Slatinice	MŠ Slatinice, Slatinice 124	66	63	3
41.	Slatinky	MŠ Slatinky, Slatinky 111	25	25	0
42.	Smržice	MŠ Smržice, Zákostelí 143	60	60	0
43.	Stařechovice	MŠ Stařechovice, Stařechovice 125	27	27	0
44.	Stražisko	MŠ Stražisko, Stražisko 25	25	20	5
45.	Suchdol	MŠ Jednov, Jednov 51	25	25	0
46.	Těšetice	MŠ Těšetice, Těšetice 148	70	70	0
47.	Ústín	MŠ Ústín, Ústín 34	28	28	0
48.	Zdětín	-----			

Firemní školky

V současné době se na území Regionu HANÁ nenachází žádná firemní MŠ.

Jesle, mateřská a rodinná centra

Na území Regionu HANÁ se jesle nenachází. Poptávka po tomto školském zařízení by v území nebyla. Některé MŠ jsou schopny nabírat děti mladší 3 let a v dlouhodobém horizontu nebudou mít MŠ s volnými místy problém, jelikož dle demografického vývoje od roku 2020 se počet dětí ve školách a mateřských školách bude snižovat.

Nejbližší jesle se nachází v Olomouci na Třídě spojenců 14 a ve městě Prostějov. Olomoucké jesle mají kapacitu 35 dětí. Rozdělených na dvě oddělení a to pro mladší děti. O kapacitě 15 dětí a druhé oddělení pro děti starší o kapacitě 20 dětí. Zřizovatelem jeslí je statutární město Olomouc. V blízkém okolí se rovněž nachází Jesličky Prostějov. Jesle jsou lokalizovány na Sídlišti svobody 23/78, Prostějov. Tyto jesle mají kapacitu 25 míst. A jsou určeny pro děti ve věku od 1 roku do 3 let. Zřizovatelem jesliček je město Prostějov. Poslední jesle v blízkosti Regionu HANÁ se nacházejí v Přerově. Jedná se o největší jesle, které jsou v okolí MAS Regionu HANÁ. Jejich kapacita je 45 dětí. Kapacita je rozdělena na dvě třídy a to na I. oddělení- mladší batolata a II. oddělení- starší batolata. Cílovou skupinou pro jesle jsou děti ve věku od 18 měsíců do věku 4 let. Jesle se nacházejí na Svislé ulici 2, Přerov.

Na území Regionu HANÁ se rovněž nachází i mateřská centra. V tabulce níže lze najít i rodinná centra v blízkosti Regionu HANÁ.

Tab. č. 4 Mateřská a rodinná centra na území Regionu HANÁ s přesahem do dalšího území

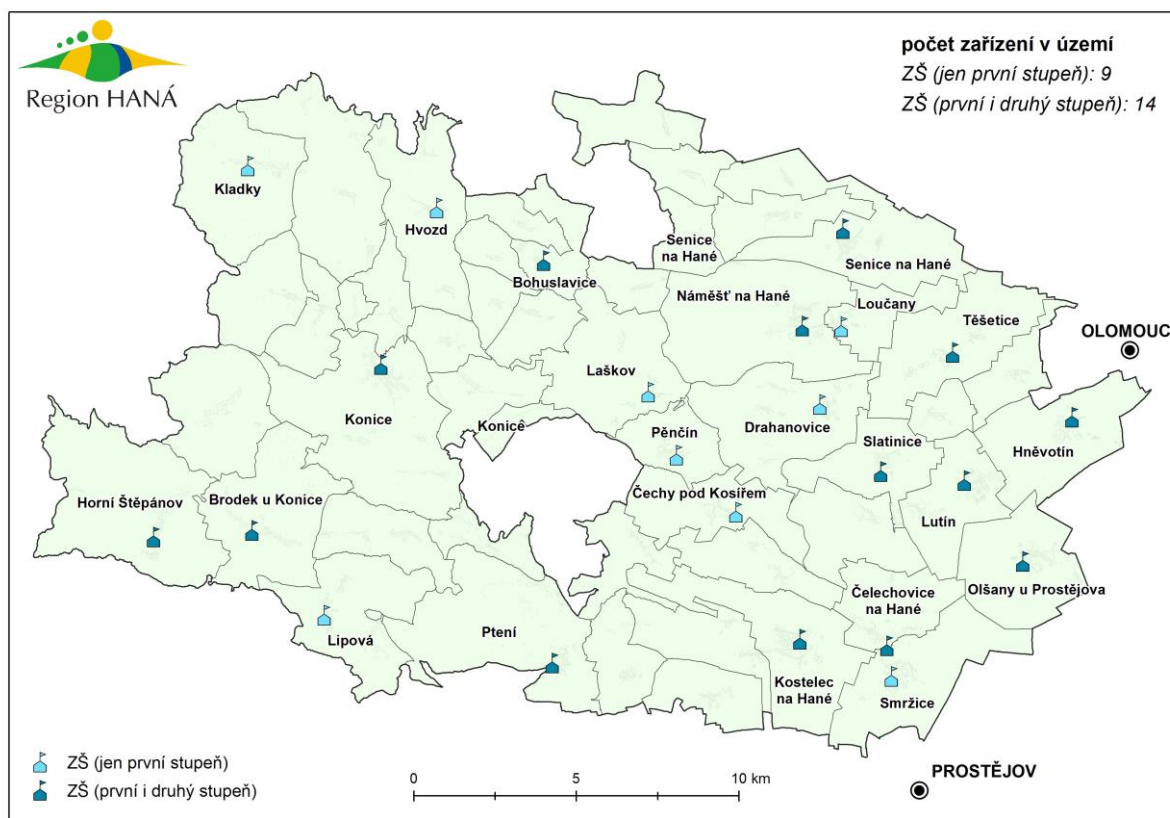
Pořad. č.	Název zařízení	Sídlo zařízení (ORP)	Kontakt
1	Mateřské centrum Srdíčko (Charita Konice, c.o.)	Konice	Markéta Klíčová, tel: 739 246 019, e-mail: charita.srdicko@centrum.cz, www.charitakonice.cz/index.php/materske-centrum-srdicko
2	Rodinné centrum Klásek, o.s.	Lutín	Mgr. Radka Chmelařová, tel.: 724 321 460, e-mail: rcklasek@seznam.cz, www.klasek2.lutin.cz
3	Rodinné centrum Pohádka, z.s.	Náměšť na Hané	Iveta Botková, tel.: 602 831 869, e-mail: rcpohadka@seznam.cz, www.mcpohadka.estranky.cz
4	Mateřské centrum Rakováček, o.s.	Raková u Konice	tel: 604 612 810, e-mail: mcrakovacek@seznam.cz, www.mc-rakovacek-o-s.webnode.cz
5	Mimi klub - Hrášek Slatinice	Slatinice	Jana Francová, mobil: 777 685 949, e-mail: jafranc@seznam.cz
6	Mateřské centrum Bublínka	Olomouc	Eva Frnková e-mail: edd.doh@seznam.cz, Jaroslava Pechová e-mail: jarka.tomkova@email.cz, www.mcbublínka.estranky.cz

7	Rodinné centrum Bukovany	Olomouc	Mgr. Jitka Šidláková, tel.: 585 351 394, e-mail: rcbukovany@seznam.cz, www.rcbukovany.wix.com/roddnnecentrum
8	Rodinné centrum Broučci	Olomouc	Ivana Šrámková, mobil: 777 688 947, e-mail: brouccimu@seznam.cz, www.brouccimu.estranky.cz

III.7.1.3 Základní školy

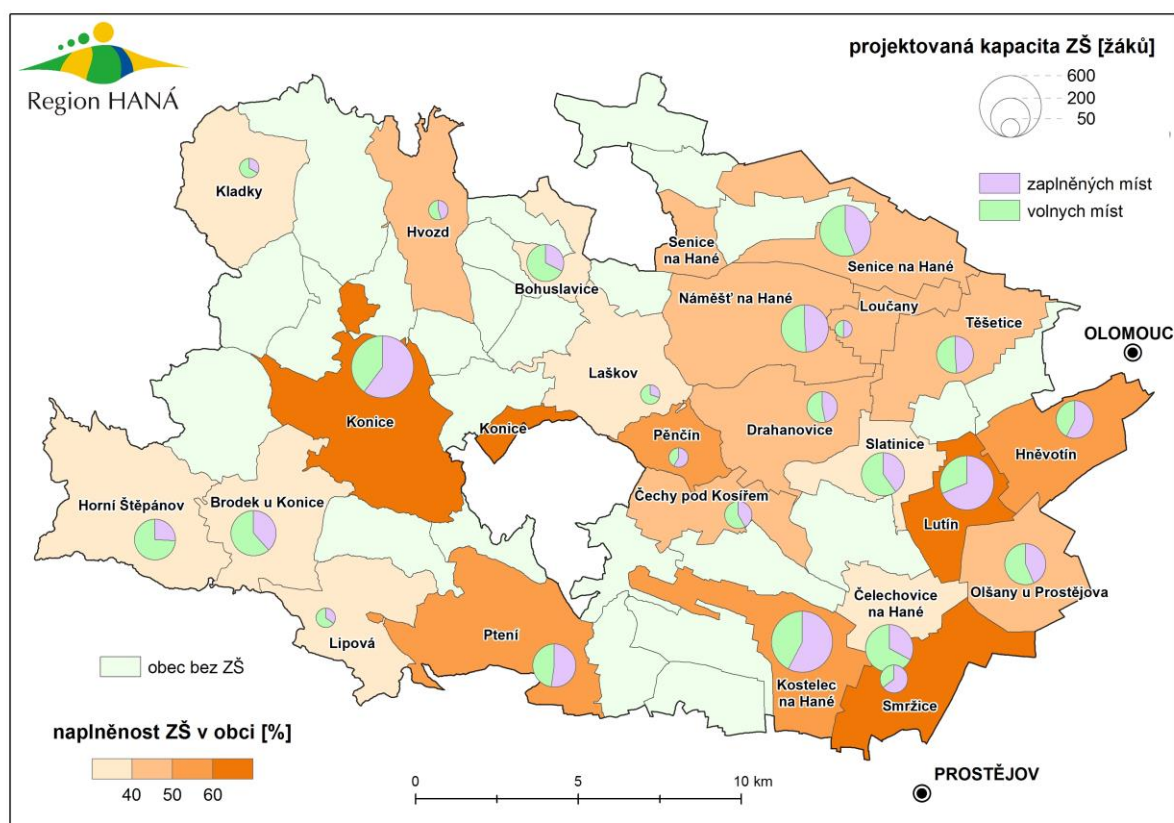
I. stupeň

Na území Regionu HANÁ je 9 škol, které mají jen I. stupeň základní školy. Po skončení docházky do těchto škol děti dojíždí do spádových škol, ve větších obcích Regionu. Největší školou jen s I. stupněm je základní škola ve Smržicích. Do této školy dochází (dojíždí) celkem 81 dětí. Avšak její celková kapacita je až 125 dětí. Naopak nejmenší škola se nachází v obci Laškov, kam dochází pouze 18 dětí. Ačkoliv mají tyto školy malou kapacitu, jsou přesto nebo právě proto vybaveny novým nábytkem, pomůckami. Celková kapacita těchto škol je 743 dětí, avšak z toho je 397 volných míst. To znamená, že je kapacita těchto škol v průměru obsazena jen z 53 procent. Dle demografických údajů se v nejbližších letech bude navyšovat jejich obsazenost, ale v delším časovém horizontu bude posléze docházet k opětovnému úbytku dětí. Tím pádem nastane opět problém s obsazením kapacit a i k možnému zavírání některých málo obsazených škol. Současná kapacita škol není úplně vypovídající, protože v posledních letech došlo k rekonstrukcím škol a přebudování některých učeben na odborné učebny. Tyto učebny nejsou využívány jako kmenové třídy.

Tab. č. 5 Základní školy v Regionu HANÁ pouze s I. stupněm

Obec	Škola	Stupeň	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Čechy pod Kosířem	ZŠ Čechy pod Kosířem, Komenského 5	I.	120	50	70
Drahanovice	ZŠ Drahanovice, Drahanovice 44	I.	150	70	80
Hvozd	ZŠ Hvozd, Hvozd u Prostějova 84	I.	60	27	33
Kladky	ZŠ Kladky, Kladky 178	I.	60	20	40
Laškov	ZŠ Laškov, Laškov 21	I.	60	18	42
Lipová	ZŠ Lipová, Lipová 71	I.	60	21	39
Loučany	ZŠ Loučany, Loučany 723	I.	48	24	24
Pěnčín	ZŠ Pěnčín, Pěnčín 17	I.	60	35	25
Smržice	ZŠ Smržice, Zákostelí 143	I.	125	81	44

II. stupeň

Úplných základních škol v Regionu HANÁ je 14. Nejmenší úplnou školou, která se nachází v Regionu HANÁ, je základní škola v Bohuslavicích. Bohuslavice v současné době mají jen 446 obyvatel. Tato škola má v současné době 71 žáků. Zároveň jsou Bohuslavice nejmenší obcí s úplnou základní školou. Škola v Bohuslavicích však bojuje o své přežití díky nedostatku žáků. Jedním z problémů nedostatku žáků je i špatné autobusové spojení do Bohuslavic. Další menší školou je Masarykova jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov. Tato škola má v současné době 70 žáků. Mezi největší školy v Regionu HANA patří školy v Konici kde je její naplněnost 373 žáků (17 tříd), další velkou školou je Základní škola v Kostelci na Hané, kterou v současné době navštěvuje 346 žáků (17 tříd). Poslední z největších škol z Regionu HANÁ je základní škola v Lutíně. Základní škola v Lutíně navštěvuje 323 žáků (15 tříd).

Tab. č. 6 Úplné základní školy v Regionu HANÁ – kapacita, počet žáků a volná místa

Obec	Škola	Stupeň	Kapacita	Počet žáků	Volná místa
Bohuslavice	ZŠ Bohuslavice, Bohuslavice 19	I. , II.	220	71	149
Brodek u Konice	ZŠ Brodek u Konice, Brodek u Konice 265	I. , II.	325	125	200
Čelechovice na Hané	ZŠ Čelechovice na Hané, U Sokolovny 275	I. , II.	366	120	246
Hněvotín	ZŠ Hněvotín, Hněvotín 250	I. , II.	225	129	96
Horní Štěpánov	Masarykova jubilejní základní škola, Horní Štěpánov 300	I. , II.	270	70	200
Konice	ZŠ Konice, Tyršova 609	I. , II.	620	373	247
Kostelec na Hané	ZŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850	I. , II.	600	346	254
Lutín	ZŠ Lutín, Školní 80	I. , II.	470	323	147
Náměšť na Hané	ZŠ Náměšť na Hané, Komenského 283	I. , II.	360	177	183
Olšany u PV	ZŠ Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 3	I. , II.	270	117	153
Ptení	ZŠ Ptení, Ptení 157	I. , II.	300	157	143
Senice na Hané	ZŠ Senice na Hané, Žižkov 300	I. , II.	420	185	235
Slatinice	ZŠ Slatinice, Slatinice 124	I. , II.	300	120	180
Těšetice	ZŠ Těšetice, Těšetice 148	I. , II.	220	107	113

III.7.1.4 Družiny, ZUŠ, školní kluby, střediska volného času

Družiny

Školní družiny se nachází v každé obci, kde je i škola a to bez rozdílu, zda se jedná o školu úplnou či neúplnou. Celkem se na území Regionu HANÁ nachází 23 škol a tím pádem i 23 školních družin. Mezi nejmenší školní družiny můžeme zařadit školní družinu v Čechách pod Kosířem, která má kapacitu 20 dětí a školní družinu v Loučanech o stejné kapacitě. Naopak mezi největší školní družiny patří: školní družina v Konici o celkové kapacitě 100 dětí, školní družina v Lutíně o kapacitě 100 dětí a poslední z největších družin se nachází v Kostelci na Hané, a to o kapacitě 75 dětí.

Školní kluby

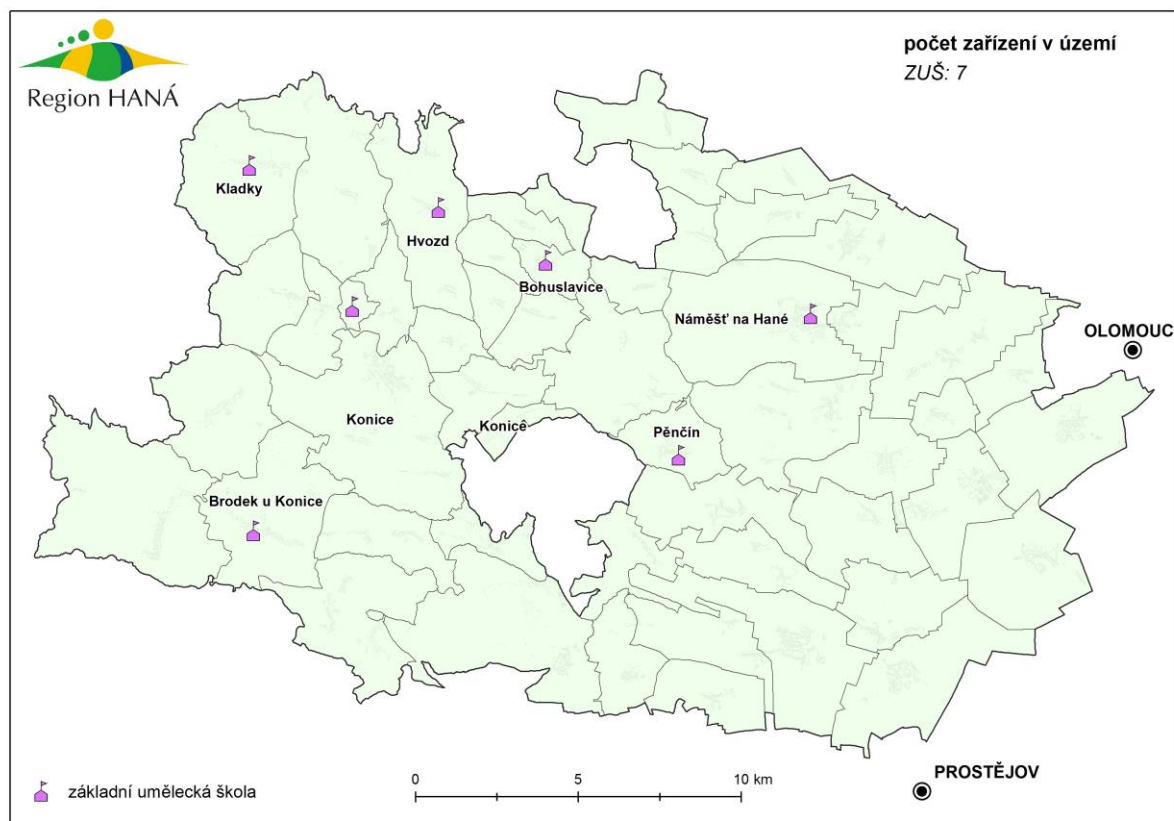
Jediným školním klubem na Regionu HANÁ je školní klub ve městě Konici. Školní klub má kapacitu 25 dětí a funguje při ZŠ a gymnáziu Konice.

Střediska volného času

Na území MAS Region HANÁ se v současné době nenachází ani jedno středisko volného času.

Základní umělecké školy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází pouze jedna základní umělecká škola a to v Konici, která má pobočky v dalších 5- ti obcích. Jedná se o tyto obce: Laškov, Brodek u Konice, Hvozd, Kladky a Bohuslavice. ZUŠ Konice má v současné době tři obory a to hudební, výtvarný a taneční obor. Další základní umělecká škola, která se nachází na území regionu HANÁ je pobočka ZUŠ Miloslava Stibora, nacházející se v Náměšti na Hané. Tato pobočka má výtvarné zaměření. Pobočka ZUŠ Litovel – hudební obor.

Tab. č.7 Základní umělecké školy na území Regionu HANÁ

č.	Obec	Název
1.	Náměšť na Hané	ZUŠ Miloslava Stibora - výtvarný obor-pobočka, Zábrani 514, ZUŠ Litovel – hudební obor
2.	Konice	ZUŠ Konice, Na Příkopech 425 Konice
3.	Laškov	ZUŠ Konice- pobočka, Pěňčín 17
4.	Brodek u Konice	ZUŠ Konice- pobočka, Brodek u Konice 265
5.	Hvozd	ZUŠ Konice- pobočka, Hvozd u Prostějova 84
6.	Kladky	ZUŠ Konice- pobočka, Ludmírov 56
7.	Bohuslavice	ZUŠ Konice- pobočka, Bohuslavice 19

III.7.1.5 Střední a vyšší školství

V Regionu HANÁ funguje pouze jedna střední škola: Sigmundovo střední strojírenské učiliště v Lutíně a gymnázium při základní škole v Konici na Hané.

Většina žáků dojíždí za středoškolským vzděláním do města Olomouc, Litovle či Prostějova a dál. Nejbližší vysokoškolské vzdělání nabízí město Olomouc – Univerzita Palackého a také Prostějov.

III.7.1.6 TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

Všechny školy v MAS Region HANÁ mají základní vybavení. Většina škol má tělocvičnu a k dispozici hřiště (vlastní nebo obecní). Školy, které nemají vlastní hřiště, využívají hřiště v majetku obce (často v těsné blízkosti školy) nebo hřiště místní tělocvičné jednoty. Většina školních družin má vlastní místnost. Školy mají vlastní školní zahrady, které by však chtěly zmodernizovat, upravit terén či dokoupit zahradní nebo herní prvky. Školy jsou i dobře vybaveny počítačovými učebnami, které však velmi rychle zastarávají. Interaktivní tabule jsou také nedílnou součástí dnešních škol, v některých školách však stále chybí. Zrekonstruovat a dovybavit je potřeba dílny pro technické práce a cvičné kuchyňky.

III.7.1.7 STRAVOVÁNÍ

Školním stravováním se rozumí stravovací služby pro děti, žáky, studenty a další osoby, jimž je poskytováno stravování v rámci hmotného zabezpečení, plného přímého zaopatření, nebo v rámci preventivně výchovné péče formou celodenních služeb nebo internátních služeb (dále jen "strávníci").

Typy zařízení školního stravování jsou

- a) školní jídelna,
- b) školní jídelna - vývařovna (dále jen "vývařovna"),
- c) školní jídelna - výdejna (dále jen "výdejna").

Počet školních zařízení v MAS Region HANÁ je dostačující. Starostové obcí ani strávníci nevyžadují zvýšení počtu jídelen. Dostupnost zařízení školního stravování je relativně dobrá. Ve

většině obcí v území MAS Region HANÁ dobře funguje rozvážka obědů přímo do domu (zajišťují většinou pracovníci obcí).

Problémem je financování nepedagogických pracovníků (kuchařek). Pracovníci často pracují na částečný úvazek. Obec na tyto platy doplácí. Dalším diskutovaným tématem je strava, která se v jídelnách vaří. Zřizovatelé i strážníci by uvítali pestřejší, estetičtější a modernější stravu, která ve všech jídelnách chybí.

V tabulce č. 3 je analyzován počet strážníků, což se rovná počtu celkem pravidelně stravovaných. Z uvedených čísel vyplývá, že školní jídelny /výdejny/ slouží také místním občanů (důchodcům, maminkám na mateřské aj.). Největší počet strážníků je ve městě Konice, naopak nejmenší je v Luběnicích a dále ve Stražisku.

Školní jídelny se potýkají s finančními problémy v rámci investic do vybavení (zařízení bývá na hranici životnosti). Školním jídelnám chybí moderní vybavení a investice do rekonstrukcí a oprav budov. Průběžné investice do školních jídelen jsou naprosto nezbytné. Dalším problémem při provozu školních jídelen, výdejen či vývařoven jsou přísné normy a legislativa.

Tab. č. 8 Školní jídelny v území MAS Region HANÁ

Počet	Základní škola	počet ŠJ a výdejen	počet stravovaných žáků	z toho v		cílová kapacita kuchyně
				MŠ	ZŠ	
1	Bílovice-Lutotín	1	27	27	0	23
2	Bohuslavice	1	74	0	60	500
3	Brodek u Konice	2	165	34	108	300
5	Čechy pod Kosířem	1	95	44	39	150
6	Čelechovice na Hané	1	160	44	94	221
7	Drahanovice	1	94	52	42	200
8	Hluchov	1	23	20	0	25
9	Hněvotín	2	206	68	138	250
10	Horní Štěpánov	2	152	26	47	400
11	Hvozd	1	64	35	21	70
12	Kladky	1	49	20	20	70
13	Konice	3	688	94	320	950
14	Kostelec na Hané	1	448	104	290	710
15	Laškov	1	23	0	19	40
16	Lipová	2	90	28	18	180
17	Loučany	2	47	23	24	70
18	Luběnice	1	20	20	0	
19	Lutín	1	415	112	303	700
20	Náměšť na Hané	2	212	84	128	250
21	Olšany u Prostějova	1	210	82	100	220

22	Pěňčín	1	51	25	17	120
23	Ptení	1	327	56	131	510
24	Raková u Konice	1	43	43	0	46
25	Senice na Hané	2	239	75	164	500
26	Skřípov	1	29	25	0	28
27	Slatinice	2	175	66	109	200
28	Slatinky	1	29	25	0	40
29	Smržice	1	148	50	80	120
30	Stařechovice	1	27	27	0	27
31	Stražisko	1	21	18	0	25
32	Suchdol	1	28	25	0	0
33	Těšetice	2	160	57	103	
34	Ústín	1	28	28	0	

III.7.1.8 MIMOŠKOLNÍ ČINNOST

Mimoškolní činnost je u žáků velmi oblíbená. Mimoškolní či zájmovou činností vyplňují svůj volný čas. Je však velmi obtížné tyto zájmové kroužky a mimoškolní činnosti financovat. Učitelé mnohdy vedou kroužky ve svém volném čase za minimální finanční ohodnocení. Zájem o podporu mimoškolní činnosti mají žáci, rodiče, zřizovatelé škol i učitelé. Mimoškolní činnost zajišťují také střediska volného času a školní kluby. V dnešní době je obtížné zřizovat další střediska volného času či školní kluby a to z důvodu finanční náročnosti. Variantou mimoškolní činnosti jsou družiny, kterých je v území MAS dostatečný počet.

Zřizovatelé škol, žáci i učitelé by uvítali zmodernizované prostory pro mimoškolní činnost (kroužky) a dovybavení. V dnešní době se vrací zpět do výuky dílny pro technické obory, vaření nebo ruční práce. Tabulka č. 9 analyzuje mimoškolní činnost ve školách v území MAS Region HANÁ. Kromě seznamu různých mimoškolních činností tabulka znázorňuje také potřeby pro rozšíření nebo fungování mimoškolní činnosti a příklady realizovaných mimoškolních aktivit.

Tab. č. 9 Mimoškolní činnost v území MAS Region HANÁ

Základní škola	Mimoškolní činnost	Potřeby	Příklady realizovaných mimoškolních aktivit
ZŠ Bohuslavice	Kroužky: šikulové – rukodělný kroužek, sportovní, dramatický, turistický, angličtina pro I. stupeň.	Náradí a materiál do dílny, sportovní náradí, výtvarný materiál, kulisy, kostýmy, šicí stroje a potřeby	Sportovní turnaje mezi školami v okolí (Vilémov, Laškov). Kulturní akce pro veřejnost, Den země – úklid obce a okolí
ZŠ a MŠ Kladky	Kroužek keramiky a angličtiny	-----	Školní besídky, maškarní karnevaly, lyžování na 1. stupni, pasování

			budoucích prvňáků.
MŠ Konice	-----	-----	Celoroční spolupráce MŠ a rodičů ve sběru papíru a třídění odpadu
ZŠ a MŠ Hvozd	Kroužek keramiky, EVVO, sport	Keramická pec, materiální vybavení pro sport	Věnuje se regionu, zpracovává učebnice, obnovuje památky
MŠ Ústín	Pohybová mimoškolní činnost	-----	Logopedická prevence
ZŠ a MŠ Čelechovice na Hané	Sportovní kroužky – taneční, keramika, přírodovědný, dramatický, počítačový, historický,	Nové vybavení keramické dílny, dětské hřiště, ozvučovací aparatura	Spolupráce s MC Krteček, škola je zaměřena na environmentální výchovu a ochranu životního prostředí- vybudovaná expozice „Geologie Prstějovska“ v aule školy ve spolupráci s Muzeem Prostějov. V plánu je vybudování naučného geologického parku v areálu školy.
ZŠ a MŠ Laškov	Setkávání rodičů, dětí při společných kulturních akcí během celého roku (Vánoce, Den matek, Den dětí...)	Vhodné prostory pro pořádní kulturních a společenských akcí	Environmentální projekty – Recyklohraní, Les ve škole – škola v lese. Inkluze a integrace dětí s různým postižením.
ZŠ a MŠ Čechy pod Kosířem	Akce pro širokou veřejnost, MDD – cesta pohádkovým lesem	-----	Drakiáda, velký čarodějnický rej, uspávání broučků, halloween.
ZŠ a MŠ Slatinice	Kroužek robotiky a fyziky	Odpovídající prostory a vybavení	Metoda dobrého startu – úspěšný vstup do 1. třídy, výjezdy s rodiči za kulturou. Robotika, přírodovědecké pokusy, angličtina pro 1. stupeň, závod v orientačním běhu
MŠ Náměšť na Hané	Keramické kroužky	Větší keramická dílna, pec a hrnčířský kruh	V rámci spolupráce s rodiči – víkendové vycházky za poznáním městyse a přírodních

			krás, vybudování přírodní zahrady
MŠ Těšetice	Logopedický kroužek	Samostatná místnost pro logopedii	Ekologické aktivity pro děti, po dokončení Eko zahrady program i pro ostatní MŠ a ZŠ
ZŠ a gymnázium Konice	Činnost zájmových kroužků (25 – 30 kroužků)	-----	-----
ZŠ Senice na Hané	Vánoční jarmark, zpívání, vánoční výstava, zahradní slavnost, vánoční a velikonoční dílny pro rodiče – keramika, výtvarné kroužky pro žáky a veřejnost, kroužky bojových sportů, sportovní hry	Vhodné prostory pro novou keramickou dílnu, nová keramická pec, prostor pro společnou projektovou činnost 1. stupně, nová tělocvična	Kulturní, společenské a sportovní akce i ve spolupráci s obcí a se školami v okolí – Zahradní slavnost, Vánoční jarmark, Senická laťka, dílny pro rodiče, výtvarné kroužky pro veřejnost.
ZŠ Náměšť na Hané	Výuka angličtiny, výuka hudebního a výtvarného oboru, dramatický kroužek, zumba, taneční kroužek, podpora fotbalu	Potřeba nábytku a venkovního hřiště	Podílí se na projektech zaměřených na zdravý životní styl, realizuje projekt podnikatel a projekt podpora technického vzdělání, je fakultní škola PDF UP Olomouc.
ZŠ a MŠ Ptení	Ptenské dětské divadlo	Vybavení – kostýmy, rekvizity, nahrávací technika	Spolupráce s UK AGEL Prostějov
ZŠ a MŠ Pěncín	Celoroční projekty zaměřené na motivaci žáků	Sponzorské dary a finance na vyhodnocení projektu	

III.7.1.9 SPOLUPRÁCE

Z dotazníkového šetření vyplývá, že spíše větší školy spolupracují s ostatními školami, mnohdy i zahraničními (zejména Slovensko nebo Polsko). S rozhovorů s řediteli a zřizovateli škol však vyplývá jejich velká náklonnost k další spolupráci. Většina škol by se zapojila do projektů spolupráce a mnozí již zkušenosti s realizací projektů mají. Trápí je však přílišná administrace projektů, na kterou jim mnoho času nezbyvá.

Tabulka níže uvádí příklady typů realizované spolupráce:

Tab. č. 10 Spolupráce mezi školami

Název školy	Typ spolupráce
MŠ Ústín	Spolupráce s MŠ Luběnice v oblasti environmentální výchovy – ochrana přírody.
ZŠ a MŠ Čelechovice na Hané	Spolupráce s MŠ v okolí – Smržice, Kostelec na Hané, Slatinky. Spolupráce na projektech s CMG Prostějov – podpora talentovaných žáků (dramatický kroužek a přírodovědecký kroužek).
ZŠ a MŠ Laškov	Spolupráce s MŠ speciální Blanická – v rámci integrace dětí s postižením. S MŠ Hlučov – společné kulturní akce.
MŠ Těšetice	Spolupráce s MŠ Slatinice – společné programy, s ZŠ a MŠ Šternberk – logopedické aktivity, s MŠ Slatinky – společné aktivity.
ZŠ a MŠ Pěnčín	Spolupráce s MŠ Čechy pod Kosířem a Stařechovice.
ZŠ a Gymnázium Konice	Výměnné pobyty s Realschule Bonfingen Zapojení do projektu E – Twinning - partnerství škol v Evropě.
ZŠ Senice na Hané	E – Twinning – spolupráce s Polskem, Slovenskem a dalšími zeměmi EU. Spolupráce se základní školou ve Vídni. Projektové dny EVVO, Projekt Podnikatel společně se ZŠ Náměšť na Hané, ZŠ Tererovo náměstí, ZŠ Zeyerova, Nemilany... Projekt technického a přírodovědeckého vzdělání - spolupráce s gymnáziem v Litvli.
ZŠ a MŠ Slatinice	Spolupráce se ZŠ na Slovensku v rámci projektu Erasmus
ZŠ Náměšť na Hané	Spolupráce s okolními ZŠ – Drahanovice, Loučany, Senice na Hané. V rámci Evropy – spolupráce se ZŠ Levice (SK).
ZŠ a MŠ Ptení	Spolupráce se ZŠ Přemyslovice – pořádání lyžařského kurzu a soutěží.

Spolupráce s pedagogickou fakultou, s učilišti

Mnoho škol v Regionu HANÁ realizuje spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Ve většině případů spolupráce probíhá formou souvislé praxe studentů pedagogické fakulty, dále také mnozí učitelé si na fakultě dodělávají vzdělání.

Příklady spolupráce s Pedagogickou fakultou univerzity Palackého:

- ZŠ a MŠ Laškov – umožnění studentům VŠ realizovat souvislou praxi
- ZŠ Senice na Hané – praxe studentů, projekt Proti obezitě (mezinárodní projekt PFUP a polské akademie věd) a mezinárodní spolupráce v rámci projektu o vzdělávání (Polsko - Česko).
- ZŠ Náměšť na Hané – fakultní škola pro PDF UP Olomouc – podílí se na výzkumech a projektech (IVOŠ, Somatický vývoj a obezita), praxe studentů, vzdělávání pedagogů.

- ZŠ a MŠ Pěňčín – praxe studentů

Spolupráce SŠ s firmami v regionu a dalšími subjekty

Spolupráce středních škol s firmami v území Regionu HANÁ není příliš častá, jelikož se na území nachází pouze jedna střední škola a učiliště v Lutíně – Sigmundova střední škola strojírenská Lutín a gymnázium při základní škole v Konici.

Přesto určitá spolupráce probíhá.

Např. Sigmundova střední škola strojírenská Lutín²:

Spolupráce s hospodářskou komorou ČR

Škola je dlouholetým členem Okresní hospodářské komory Olomouc a plně se zapojuje do její činnosti - zejména podpora odborného vzdělávání a řemesel.

Spolupráce s firmami v regionu

Velká část žáků je během studia umístována ve firmách na výrobní pracoviště, mnozí v nich po ukončení studia nachází uplatnění. Vyučujícím i žákům jsou umožňovány exkurze, popř. i stáže ve firmách, kde mají možnost se seznámit s nejnovějšími technologiemi a trendy strojírenské výroby.

Spolupráce s úřadem práce

Úřad práce v Olomouci zajišťuje škole monitorování situace na trhu práce při plánování struktury výkonu školy. S Úřadem práce v Olomouci a v Prostějově úzce spolupracuje, především v oblasti rekvalifikačních kurzů.

III.7.1.10 financování

Financování bylo vždy velmi diskutovaným tématem na pracovních skupinách. Mzdy pedagogických a zejména nepedagogických pracovníků jsou velmi poddimenzované. Tento problém však není možné řešit v rámci strategie MAS.

Co však možné řešit je, jsou investiční i neinvestiční potřeby škol. Níže v tabulce uvádíme seznam škol a jejich potřeb.

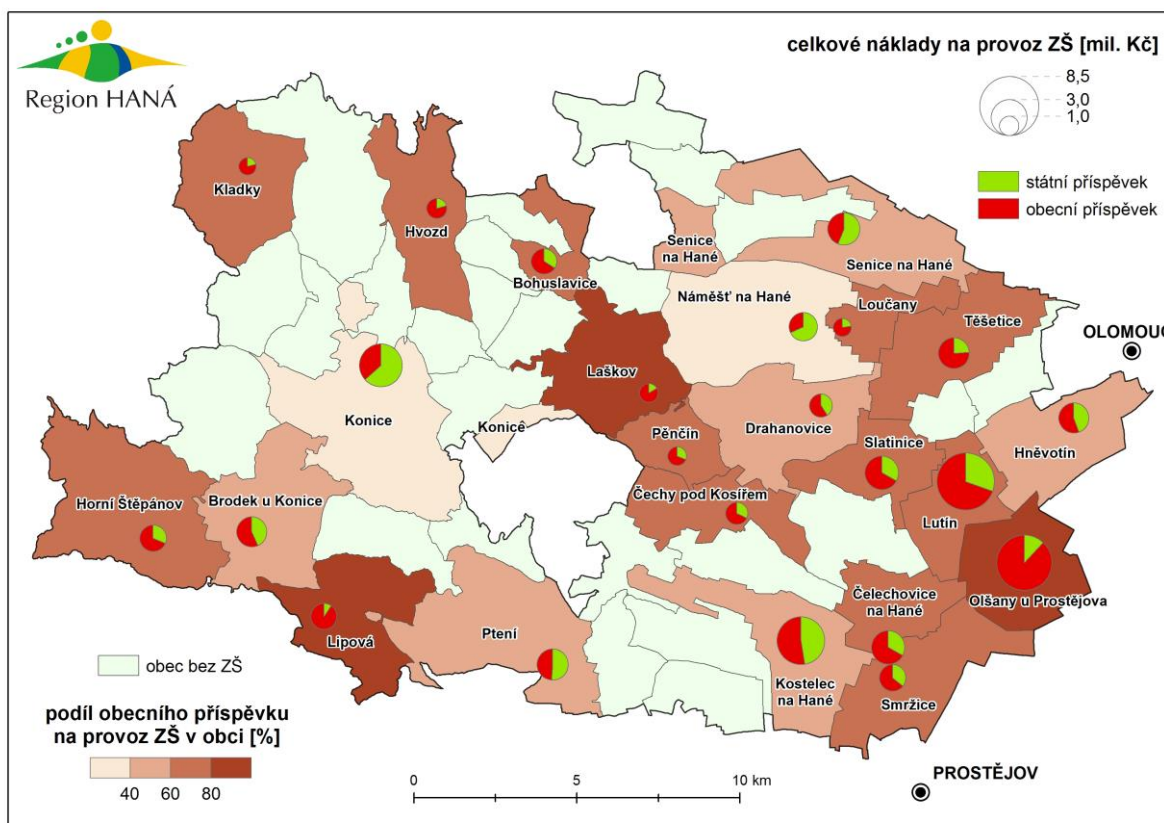
Tab. č. 11 Nezbytné investiční i neinvestiční potřeby škol v území MAS Region HANÁ

Obec	Název a popis investice	odhadovaný rok	Orientační částka
celkem			92 400 000
Čechy pod Kosířem	zateplení + fasáda a rekonstrukce kuchyně, rekonstrukce elektro, vodo, topo, wc. Nové hřiště a oprava střehy	-----	5 400 000
Čelechovice na Hané	výměna oken a dveří, nová střecha a střešní krytina, oprava komínů, rekonstrukce kotelny, ohřevu TUV, výměna otopných těles, oprava plotů, opravy podlahy v tělocvičně, rekonstrukce výdejny stravy v	-----	30 000 000

² Zdroj: Výroční zpráva Sigmundova střední škola strojírenská Lutín

	MŠ		
Laškov	zateplení a výměna oken, revitalizace školní zahrady, WC	-----	2 300 000
Bohuslavice	nové vybavení kuchyně - konvektomat, sporáky, ventilace, myčka, trouby a lednice. Zateplení pláště budovy - regulace topení, výměna strašní krytiny.	do roku 2023	9800000
Brodek u Konice	Základní škola a mateřská škola T.G.Masaryka MŠ-oprava podlah, vybavení ICT, ZŠ-rekonstrukce plynových kotelen, revitalizace školní zahrady, modernizace vybavenosti ICT, zařízení pro ŠJ konvektomat	do roku 2023	3400000
Horní Štěpánov	MŠ - výměna oken, rekonstrukce umývárny, ZŠ - dokončení výměny oken, rekonstrukce osvětlení a topení, zateplení budovy, ŠJ – myčka	do roku 2023	2000000
Hvozd	MŠ -Dětské hřiště, parkoviště, průlezky, keramická pec ZŠ - nová fasáda, zateplení, přístavba pro technické zázemí, altán, dětské průlezky	do roku 2023	
Kladky	ZŠ - Další interaktivní tabule, lavičky a stoly na školní dvůr	do roku 2023	70000
Konice	MŠ - herní prvky do školní zahrady, do kuchyně konvektomat, myčku, robot. Plynový kotel na vytápění a výměna radiátorů. ZŠ a gymnázium - Rekonstrukce plynové kotelny, dětské hřiště pro ŠD a ŠK	do roku 2023	5130000
Lipová	ZŠ Lipová - vybudování altánu v prostoru za školou "environmentální učebna" - výuka v přírodě, místo pro aktivity ve školní družině - možno využívat i veřejností. Další interaktivní tabule, vybavení nábytkem - třída, školní jídelna. Vybavení pro tělocvičnu. ŠJ - obměna vybavení školní jídelny. MŠ Lipová - dovybavení školní zahrady zahradním nábytkem, celková výměna oplocení, oprava / výměna střechy. MŠ Suchdol -	do roku 2023	-----

	rekonstrukce sociálního zařízení, herní prvky do školní zahrady.		
Náměšť na Hané	Školní zahrada k 1st. ZŠ, regenerace MŠ	2015	5 000 000
Loučany	Regenerace základní školy		
Slatinice	Dostavba MŠ Slatinice	2015-2016	8 000 000

III.7.1.11 lidské zdroje

Na území MAS Region HANÁ se zřizovatelé škol nepotýkají s nedostatkem učitelů. Situace je spíše vyrovnaná. Dle demografického vývoje počtu žáků v území lze očekávat, že v budoucích letech však pedagogů bude nadbytek, počet dětí ve školách se bude snižovat.

Problém vidí zřizovatelé a ředitelé škol spíše v aprobaci a kvalitaci pedagogů. Mnohdy nejsou dostatečné lidské zdroje na předměty typu chemie, fyzika apod. Jejich výuka je také svázaná různými předpisy a bezpečnostními normami. Absolventi pedagogických fakult si mnohdy volí nešťastnou kombinaci předmětů, které v praxi znamenají malou možnost uplatnění.

Nejmenší počet žáků na vyučujícího a to 6,4 žáků má Masarykova jubilejní základní škola v Horním Štěpánově. Další základní škola s menším počtem žáků na vyučujícího je základní škola v Hněvotíně, kde vychází jeden vyučující na 7,2 žáka. Poslední škola s menším počtem žáků je základní škola v Bohuslavicích, kde je 7,8 žáků na vyučujícího. Naopak největší počet žáků připadá v těchto třech školách: základní škola Kostelec na Hané, kde připadá na jednoho vyučujícího 13,3 žáků, v základní škole v Náměšti na Hané 12,6 žáků a v základní škole v Ptení, kde je 12,1 žáků na jednoho vyučujícího.

Tab. č. 12 Úplné základní školy v Regionu HANÁ – počet učitelů a žáků na učitele

Obec	Škola	Počet učitelů	Počet žáků na učitele	Stupeň	Kapacita	Počet žáků
Bohuslavice	ZŠ Bohuslavice, Bohuslavice 19	9	7,8	I., II.	220	71
Brodek u Konice	ZŠ Brodek u Konice, Brodek u Konice 265	15	8,3	I., II.	325	125
Čelechovice na Hané	ZŠ Čelechovice na Hané, U Sokolovny 275	14	8,6	I., II.	366	120
Hněvotín	ZŠ Hněvotín, Hněvotín 250	18	7,2	I., II.	225	129
Horní Štěpánov	Masarykova jubilejní základní škola, Horní Štěpánov 300	11	6,4	I., II.	270	70
Konice	ZŠ Konice, Tyršova 609	36	10,4	I., II.	620	373
Kostelec na Hané	ZŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850	26	13,3	I., II.	600	346
Lutín	ZŠ Lutín, Školní 80	27	12	I., II.	470	323
Náměšť na Hané	ZŠ Náměšť na Hané, Komenského 283	14	12,6	I., II.	360	177
Olšany u PV	ZŠ Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 3	11	10,6	I., II.	270	117
Ptení	ZŠ Ptení, Ptení 157	13	12,1	I., II.	300	157
Senice na Hané	ZŠ Senice na Hané, Žižkov 300	17	10,9	I., II.	420	185
Slatinice	ZŠ Slatinice, Slatinice 124	11	10,9	I., II.	300	120
Těšetice	ZŠ Těšetice, Těšetice 148	9	11,9	I., II.	220	107

Nejvíce žáků na učitele v současné době má základní škola ve Smržicích. Konkrétně se jedná o 13,5 žáků na učitele. Naopak nejméně žáků na učitele na žáka je v základní škole v Pěnčíně a to 5 žáků. Díky faktu, že tyto školy nejsou přeplněny, mohou se vyučující lépe věnovat individuálním potřebám svých žáků.

Tab. č. 13 Základní školy v území Regionu HANÁ pouze s I. stupněm

Obec	Škola	Počet učitelů	Počet žáků na učitele	Stupeň	Kapacita	Počet žáků
Čechy pod Kosířem	ZŠ Čechy pod Kosířem, Komenského 5	8	6,25	I.	120	50
Drahanovice	ZŠ Drahanovice, Drahanovice 44	9	7,8	I.	150	70
Hvozd	ZŠ Hvozd, Hvozd u Prostějova 84	3	9	I.	60	27
Kladky	ZŠ Kladky, Kladky 178	2	10	I.	60	20
Laškov	ZŠ Laškov, Laškov 21	3	6	I.	60	18
Lipová	ZŠ Lipová, Lipová 71	3	7	I.	60	21
Loučany	ZŠ Loučany, Loučany 723	4	6	I.	48	24
Pěnčín	ZŠ Pěnčín, Pěnčín 17	7	5	I.	60	35
Smržice	ZŠ Smržice, Zákostelí 143	6	13,5	I.	125	81

III.7.1.12 doprava

Dopravní obslužnost je v Regionu HANÁ řešena v drtivé většině případů řešena autobusy. Kromě autobusu je část obcí rovněž obsluhována i vlakem. Konkrétně se jedná o tyto tratě: Trať 271- Prostějov- Konice, 273- Prostějov- Senice na Hané- Červenka a trať 275- Senice na Hané- Olomouc. Díky těmto tratím je dopravně obsluhována přibližně polovina obcí. Nejhorší dopravní obslužnost směrem na Olomouc mají obce na Konicku. Kdy z obcí Skřípov, Horní Štěpánov a Kladky dojedou obyvatelé do města Olomouce až po 120 minutách respektive z obce Kladky po 110 minutách. Naopak nejkratší dobu cestují do města Olomouce obyvatelé Hněvotína, Ústína a Lutína. Kdy se obyvatelé těchto obcí dopraví do Olomouce po 20 minutách respektive u Lutína za 25 minut. Celkově lze říci, že dopravní obslužnost směrem k městu Olomouci mají lepší vždy obce blíže k Olomouci a také obce z části ORP Litovel, Olomouc a horší obce z ORP Prostějov a ORP Konice. V rámci průměru je dopravní čas do města Olomouce asi 67,4 minut. Tento průměr zvyšují obce z ORP Konice a Prostějov. Průměrná vzdálenost do města Olomouce je asi 27 kilometrů. Největší vzdálenost je pak 48 km a to z Horního Štěpánova.

Tab. č.14 Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou - Olomouc

č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)	č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)
1.	Bílovice-Lutotín	26	50	25.	Luběnice	13	60
2.	Bílsko	22	60	26.	Ludmírov	32	80
3.	Bohuslavice	26	75	27.	Lutín	12	25
4.	Brodek u Konice	37	73	28.	Náměšť na Hané	16	45
5.	Březsko	32	90	29.	Ochoz	29	80
6.	Budětsko	27	80	30.	Olbramice	21	70
7.	Čechy pod Kosířem	20	53	31.	Olšany u PV	11	30
8.	Čelechovice na Hané	17	60	32.	Pěnčín	20	60
9.	Drahanovice	14	31	33.	Polomí	27	90
10.	Dzbel	40	75	34.	Ptení	30	70
11.	Hačky	30	80	35.	Raková u Konice	26	70
12.	Hluchov	23	60	36.	Rakůvka	27	80
13.	Hněvotín	8	20	37.	Senice na Hané	20	50
14.	Horní Štěpánov	48	120	38.	Senička	21	60
15.	Hvozd	32	90	39.	Skřípov	35	120
16.	Jesenec	36	80	40.	Slatinice	15	40
17.	Kladky	35	110	41.	Slatinky	16	60
18.	Konice	30	60	42.	Smržice	18	60
19.	Kostelec na Hané	24	60	43.	Stařechovice	21	60
20.	Laškov	21	60	44.	Stražisko	28	75
21.	Lešany	24	60	45.	Suchdol	33	70
22.	Lipová	40	70	46.	Těšetice	10	25
23.	Loučany	14	40	47.	Ústín	8	20
24.	Loučka	27	60	48.	Zdětín	28	60
				PRŮMĚR		27,2	67,4

Zdroj: Idos.cz, Google mapy

Ač je to s podivem, dle analyzovaných dat lze zjistit, že dopravní obslužnost do města Prostějova je lepší než dopravní obslužnost do města Olomouce. Tento fakt je zapříčiněn faktem, že převážná část obcí Regionu HANÁ je součástí ORP Konice a ORP Prostějov. Nejrychleji se do města Prostějova dostanou lidé z obcí Kostelce na Hané, Smržic a Olšany u Prostějova. Čas, který obyvatelé na tuto cestu potřebují je 15 minut respektive u obce Olšany u Prostějova 20 minut. Průměrná vzdálenost, kterou obyvatelé ujedou při cestě hromadnou dopravou je asi 21 kilometrů a stráví na cestě přibližně 51 minut což je méně než v případě dopravní obslužnosti do města Olomouce.

Tab. č. 15 Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou - Prostějov

č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)	č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)
1.	Bílovice-Lutotín	8	20	25.	Luběnice	17	60
2.	Bílsko	25	90	26.	Ludmírov	31	60
3.	Bohuslavice	24	60	27.	Lutín	15	40
4.	Brodek u Konice	29	60	28.	Náměšť na Hané	17	70
5.	Březsko	26	60	29.	Ochoz	24	65
6.	Budětsko	22	50	30.	Olbramice	22	80
7.	Čechy pod Kosířem	12	25	31.	Olšany u Prostějova	11	20
8.	Čelechovice na Hané	7	25	32.	Pěňčín	15	30
9.	Drahanovice	15	70	33.	Polomí	25	60
10.	Dzbel	27	70	34.	Ptení	16	30
11.	Hačky	28	50	35.	Raková u Konice	23	50
12.	Hluchov	13	25	36.	Rakůvka	26	60
13.	Hněvotín	16	35	37.	Senice na Hané	19	80
14.	Horní Štěpánov	29	90	38.	Senička	22	90
15.	Hvozd	29	60	39.	Skřípov	29	80
16.	Jesenec	26	60	40.	Slatinice	12	35
17.	Kladky	33	70	41.	Slatinky	10	30
18.	Konice	23	50	42.	Smržice	6	15
19.	Kostelec na Hané	7	15	43.	Stařechovice	9	20
20.	Laškov	18	40	44.	Stražisko	19	35
21.	Lešany	10	20	45.	Suchdol	23	40
22.	Lipová	24	40	46.	Těšetice	20	70
23.	Loučany	16	65	47.	Ústín	19	60
24.	Loučka	27	80	48.	Zdětín	12	25
				PRŮMĚR		20,6	51,3

Zdroj: Idos.cz, Google maps

III.7.2 Analýza problémů

Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
	Pravděpodobnost (P)	Dopad (D)	V = P*D		
Finanční riziko					
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	3	4	12	více peněz	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na investice a vybavení	4	4	16	více peněz	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nedostatek financí na platy	4	4	16	více peněz	Stát
Organizační riziko					
Špatné rozmístění ZŠ, MŠ v rámci území	2	3	6		Obce daného území
Nedostatek dětí / příliš mnoho dětí (nepříznivý demografický vývoj)	5	5	25	nová stavební místa - částečně	Obce daného území
Rušení dopravních spojů zajišťující dopravu dětí do a ze ZŠ, MŠ	2	5	10	jednání s odborem dopravy KÚOK	Obce, kraj
Nezájem či neochota obcí na spolupráci	2	3	6	jednání se zástupci obcí	Obce daného území
Nevhodně stanovené normativy na ZŠ a MŠ ze strany kraje	4	4	16	změna legislativy a různých vyhlášek k lepšímu	Obce daného území
Právní riziko					
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím (např. zpřísnění hygienických předpisů)	3	4	12	nevymýšlet nesmyslná nařízení	Obce daného území
Reformy, které zhorší podmínky pro kvalitní výuku	3	4	12	nevymýšlet nesmyslná nařízení	Obce daného území
Technické riziko					
Špatný technický stav budov ZŠ, MŠ	3	4	12	více investic	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Zastaralé či nevyhovující vybavení	3	4	12	více investic	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Věcné riziko					
Špatné řízení školy	1	4	4	školení, vzdělávání	Obec zřizující ZŠ, MŠ
Nízká kvalita výuky	1	4	4	školení, vzdělávání	Konkrétní ZŠ, MŠ
Nezájem rodičů o umístění dětí do konkrétní ZŠ, MŠ	3	4	12	zlepšit informovanost rodičů	Konkrétní ZŠ, MŠ
Personální rizika (aprobovanost, fluktuace, věk, ...)	2	3	6	kvalitní řízení školy	Konkrétní ZŠ, MŠ

III.7.3 Analýza potřeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Rodiče, kteří mají děti v MŠ, ZŠ	neslučovatelnost tříd při klesajícím počtu žáků	klesající počet dětí, malý zájem rodičů o činnost ve škole	osobní komunikace, třídní schůzky, www stránky, letáky	informativní schůzka, změna způsobu financování škol na výjimku
Rodiče – zájem o MŠ, ZŠ	zachování sítě MŠ a ZŠ	dávání dětí do "nеспádové" školy	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	informativní schůzka, změna způsobu financování škol na výjimku
Děti v MŠ a žáci v ZŠ	kvalitní vybavení, dobří učitelé, nabídka mimoškolní činnosti	malý počet dětí ve třídách - některé aktivity pak nelze realizovat nebo jen obtížněji	osobní komunikace, školní časopis	školní časopis, změna způsobu financování škol na výjimku
Představitelé obce, která má ZŠ, MŠ	zachovat stávající MŠ nebo ZŠ	špatná spolupráce školy s obcí	osobní komunikace	informativní schůzka, změna způsobu financování škol na výjimku
Představitelé obce, kde škola ZŠ nebo MŠ není	dobře spolupracovat s obcí, kam děti z obce chodí do MŠ či ZŠ	špatná spolupráce školy s obcí	osobní komunikace	informativní schůzka, vzájemná podpora
Ostatní zřizovatelé (mimo obce)	není předmětem pro ORP Konicko			
Partneři škol (sponzoři, sdružení rodičů, NNO, ...)	dobrá spolupráce se školou, aktivní mimoškolní činnost	malý zájem o aktivní činnost	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	letáky, pozvánky
Představitelé Obcí SO ORP	zachovat stávající MŠ a ZŠ + dobrá spolupráce			
Kraje	preferenze vlastních zařízení	financování - diskriminace jiných zřizovatelů než krajských	špatná komunikace	Kraj by měl respektovat potřeby a zájmy školství v regionu
Stát	stát předpokládá dobře fungující školství (ale skutečnost je jiná)	státu chybí dlouhodobá koncepce školství		vytvoření dlouhodobé koncepce školství
Média	poptávka po tématech	nepřesné informování o resortu školství (vytváření kauz)		erudovaný a objektivní přístup k podpoře regionálního školství

III.7.4 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - stabilizovaný pedagogický tým, - podpora zřizovatele, - dostupnost školy, - nové didaktické pomůcky, - existence školní zahrady, - blízkost sportovišť, - zájem pedagogů, - možnost nástupu dětí mladších 3 let do MŠ - existence (zachování) místních škol (školek) v případě obcí, které mají školu (školku), - existence škol (ZŠ) a školek v blízkém okolí v případě obcí, které nemají školu (školku), - relativní dostupnost škol (školek) v případě obcí, které nemají školu (školku), - relativně dobré dopravní napojení (kromě několika vzdálenějších obcí), - dostupnost gymnázia, - dobré vybavení škol (PC, interaktivní tabule)=spokojenost dětí, - kvalitní výuka - vliv na výchovu. - existence škol má pozitivní vliv na život v obci, - školy umožňují zdravější prostředí ve srovnání s městy, - pozitivní vliv na budování vztahů žáků k obci a regionu, - spolupráce se sdružením rodičů a přátel školy 	<ul style="list-style-type: none"> - špatně nastavené financování škol dle počtu žáků, - odliv dětí po 5. ročnících (na gymnázia nebo do jiných škol), - problém s hygienickými předpisy u MŠ, - integrace - školy s "výjimkou" musí přijmout každého a někdy nemají podmínky pro příjem dětí s poruchami, - spojení MŠ a ZŠ - potřeba vyváženého přístupu hygienické předpisy v MŠ - přísné. Většina škol na území mikroregionu Konicko je s výjimkou. - čím dál více nákladů platí obec (nejpalčivější v případě škol "na výjimku"- méně žáků), - nedostatek dětí a boj o žáky (škola je dostatek, ale bojují o děti), s tím související udržitelnost škol, - boj o udržení samostatných tříd ve dvouступňových školách, - neexistence škol (negativum v případě několika obcí), - nedostupnost středních škol (kromě gymnázia a učiliště v Lutíně)-žáci musí dojíždět do Prostějova, Olomouce, Litovle aj., - dojíždění a přímá nedostupnost škol v případě vzdálenějších obcí, - málo učitelů - mužů, - nedostatečný zájem mládeže o mimoškolní aktivity (možnost zapojení nezisk. organizací aj. do podpory mimošk. aktivit) - špatné financování škol s výjimkou, - hygienické předpisy v MŠ jsou příliš přísné, - většina škol na území mikroregionu Konicko je s výjimkou.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšující se technické vybavení škol, - spolupráce s rodiči je lepší, než bývá ve městě. - dobrá atmosféra menšího kolektivu, - spolupráce mezi školami a obcí, - spolupráce mezi obcemi, kde se nachází škola a obcemi, odkud dojíždí žáci do této školy, - dobrá atmosféra a prostředí ve školách zřizovaných obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> - úbytek dětí ve školách - úbytek dětí - pokud se nezmění financování, bude se snižovat kvalita výuky, - obce doplácí na platy učitelů, - nedostatek kvalitních učitelů

Tvorba SWOT analýzy byla předmětem setkání pracovní skupiny v Čelechovicích na Hané 13. 5. 2014.

Data ve SWOT analýze byla získána mj. v rámci řízených rozhovorů se starosty obcí ORP Prostějov v první polovině roku 2014.

Jako největší silná stránka byla hodnocena podpora zřizovatele - snaha o zachování škol v malých obcích. Školská zařízení v obci, dle pracovní skupiny, tvoří totiž nepostradatelnou identitu obce a mají velký přínos na rozvoj obce. Dále je kvalitně hodnocen stabilizovaný a kvalifikovaný pedagogický tým, který zajišťuje žákům dobré klima a prostředí pro výuku. Kladně je hodnocena i vlastní aktivita pedagogů, kterou je myšleno zejména podílení se na mimoškolní činnosti a zajišťování zájmových kroužků pro žáky. Další silnou stránkou je úzká spolupráce mezi zřizovateli škol a řediteli - pravidelné schůzky a zájem starostů o fungování školy. S tím souvisí i kladně hodnocená vybavenost škol, blízkost sportovišť nebo podíl na společenském a kulturním životě v obci. Z pohledu rodičů je jako silná stránka hodnoceno umístění mladších dětí 3 let do MŠ. V rozporu s tímto bodem jsou učitelé, kteří nehodnotí nástup dětí mladších 3 let do školky jako správné. Děti nejsou tolik samostatné a vyžadují péči rodičů.

Největší slabou stránkou je špatné nastavení financování školství - nespravedlivé financování dle počtu žáků a vůbec nízké finanční prostředky na provoz, investice a mzdové výdaje školy.

Dále pracovní skupina hodnotí jako slabou stránku neopodstatněný odliv žáků do městských škol. Pracovní skupina zastává názor, že venkovské školy jsou osobnější. Další slabou stránkou jsou problémy s hygienickými předpisy a jejich časté změny, zejména u školních jídelen. Další slabou stránkou je problematika asistentů u dětí s poruchami, které by se měly integrovat do samostatných tříd. Dále zazněl názor ohledně financování, kdy obce doplácí stále vyšší částky na chod školy a s tím souvisí i financování nepedagogických pracovníků, kteří tím pádem jsou často zaměstnáni pouze na poloviční úvazky. Další slabou stránkou, kterou vnímají spíše učitelé muži, jsou rovné příležitosti ve školství – nedostatečné zastoupení učitelů mužů.

Jako příležitost se zdá být zlepšující se vybavení škol, rodinné prostředí a dobrá atmosféra venkovské školy. Větší zájem dětí o volnočasové aktivity či spolupráce školy a obce jako zřizovatele.

Hrozbou je naopak úbytek dětí ve školách, s tím souvisí i financování a kvalita výuky. Hrozby vidí pracovní skupina i v tom, že žákům díky moderním technologiím ubývá přirozená osobní komunikace a vyjadřování. V oblasti přípravy (vysokoškolského studia) budoucích pedagogických pracovníků je třeba zaměřit se na kombinace předmětů, z hlediska jejich aktuální resp. očekávané potřeby v rámci systému školství (v praxi). Další podstatnou hrozbou je financování, které úzce souvisí s kvalitou výuky, a jeho dobré nastavení (případná úprava stávajícího systému) by se mělo stát tématem diskuze odborníků na dané téma. V pracovní skupině zazněl i názor, který se týká problému s aprobací pro chemii. Většina dnešních studentů volí ke studiu jiné předměty, než ty, po kterých by byla poptávka. V ORP Prostějov je kupř. málo učitelů s aprobací chemie. Provedení analýzy budoucí potřeby konkrétních aprobací předmětů v daném ORP se z tohoto úhlu jeví jako vhodný nástroj ke spolupráci škol/zřizovatelů a také k částečnému řešení často problematické situace.

III.8 Sociální oblast

III.8.1 Předmět a cíl analýzy poskytovatelů

Analýza poskytovatelů sociálních služeb tvoří informační zdroj pro zmapování potřeby obcí v oblasti sociálních a návazných služeb v Regionu Haná v rámci integrované strategie MAS Regionu Haná (dále jen RH).

Cílem předložené analýzy poskytovatelů sociálních služeb v regionu Haná je:

- sestavit základní údaje o poskytovatelích sociálních služeb v regionu (např. identifikační údaje, právní forma, apod.)
- zjistit a popsat aktuální informace o poskytovaných sociálních službách (druhy a formy poskytovaných služeb, cílové skupiny a počty uživatelů apod.)
- zjistit potřeby zadavatelů sociálních služeb
- identifikovat chybějící či problematické oblasti v síti sociálních služeb (např. dostupnost či návaznost poskytovaných služeb, chybějící články poskytované péče, apod.)

Analýza poskytovatelů je kvantitativním „zmapováním“ současné situace v oblasti sociálních služeb v regionu, nepopisuje ani nehodnotí kvalitu poskytovaných služeb.

III.8.2 Sběr a zpracování dat

Výchozím a nejširším zdrojem informací pro zpracování analýzy poskytovatelů sociálních služeb se stal tzv. zjišťovací dotazník, který byl poskytnut v elektronické formě všem poskytovatelům a zadavatelům sociálních služeb v regionu. Do obsahového koncipování dotazníku se mimo pracovní skupiny RH zapojili i členové řídicí skupiny i všech pracovních skupin komunitního plánování sociálních služeb na Konicku. V rámci dotazníkového šetření, které se uskutečnilo v měsících březen až červenec 2014, bylo osloveno celkem 56 subjektů. Po vyplnění dotazníku byly s odpovědnými pracovníky některých poskytovatelů či zadavatelů provedeny dodatečné rozhovory, zaměřené na upřesnění či doplnění poskytnutých údajů.

Je možné konstatovat, že analýza poskytovatelů sociálních služeb v RH zahrnuje informace získané od 8 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb a od 42 zadavatelů sociálních služeb. Zapojení poskytovatelů i zadavatelů do analýzy je dobrovolné. Proto si velmi ceníme, že požadované informace poskytlo 8 poskytovatelů a 42 zadavatelů, kterým náleží velké poděkování za aktivní přístup k dotazníkovému šetření.

Ke zpracování analýzy poskytovatelů, zejména ke zjištění základních identifikačních údajů o poskytovaných sociálních službách, byly využity i další informační zdroje:

- Registr poskytovatelů sociálních služeb Olomouckého kraje
- Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb Konicka
- Katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouckého kraje

III.8.3 Poskytovatelé sociálních služeb v Regionu HANÁ

	Organizace	forma	Název zařízení	Poskytované sociální služby
1.	Dům seniorů František – Náměšť na Hané, p.o.	p.o. kraje	Dům seniorů František – Náměšť na Hané, p.o.	Domov pro seniory
2.	Domov důchodců Jesenec, p.o.	p.o. kraje	Domov důchodců Jesenec, p.o.	Domov pro seniory
3.	Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o.	p.o. obce	Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o.	Domov pro seniory
4.	Domov pro seniory Ludmírov	p.o. obce	Domov pro seniory Ludmírov	Domov pro seniory
5.	Domov se zvláštním režimem Bílsko	o.p.s. kraje	Domov se zvláštním režimem Bílsko	Domov se zvláštním režimem
6.	Charita Konice	církv..org.	Dům pokojného stáří Bohuslavice	Domov pro seniory
			Charitní pečovatelská služba	Pečovatelská služba
7.	Pomadol Olomouc	s.r.o.	Pomadlo Olomouc	Pečovatelská služba
8.	Trilobit o.p.s.	o.p.s. zřizovatelem obec Čelechovice na Hané	Trilobit o.p.s.	Chráněné bydlení

8 subjektů poskytuje v RH celkem 9 registrovaných sociálních služeb.

III.8.3.1 Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

Z celkového počtu 9 poskytovatelů registrovaných sociálních služeb v RH jsou celkem 2 příspěvkové organizace obce, 2 poskytovatelé jsou příspěvkovými organizacemi Olomouckého kraje, 2 organizace mají statut obecně prospěšné společnosti, 1 poskytovatel je společností s ručením omezeným a 2 poskytovatelé jsou je církevní organizací.

Tab. 1 Právní forma poskytovatelů sociálních služeb

Druh služby	zřizovatel					
	MPSV	kraj	obec	církev	FO	jiný
Posuzovaný správní obvod	Region Haná					
Typ zařízení a druhy sociálních služeb						
Domovy pro seniory		2	2	1		
Domovy se zvláštním režimem						1
Chráněné bydlení						1
Pečovatelská služba				1		1
Celkem	0	2	2	2	0	3

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb v ČR a vlastní dotazníkové šetření

III.8.4 Přehled poskytovaných sociálních služeb v Regionu HANÁ

Občanům RH je poskytováno celkem 9 sociálních služeb, registrovaných v souladu s ustanovením zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách v platném znění, z toho:

- 7 zařízení sociálních služeb
- 2 služby sociální péče

Tab. 2 Přehled poskytovaných registrovaných sociálních služeb se sídlem v RH

Počet	Druh služby	Forma služby			Kapacita počtu uživatelů služby dle registrace KÚ OK
		poby tová	ambu lantní	terén ní	
7	Zařízení sociálních služeb	7			361
2	Služby sociální péče		1	2	180/den

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb v ČR a vlastní dotazníkové šetření

Komentář k tabulce:

Formy poskytovaných služeb – součet tohoto sloupce nesouhlasí s celkovým počtem poskytovaných sociálních služeb, protože některé služby jsou poskytovány formou ambulantní i terénní – pečovatelská služba.

III.8.4.1 Zařízení sociálních služeb

Prostřednictvím zařízení sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

V RH funguje 7 zařízení sociálních služeb.

1. *Domov důchodců Jesenec (ORP Konice):*

Zřizovatelem domova důchodců Jesenec je Olomoucký kraj. Posláním Domova je poskytovat celodenní sociální a zdravotní péči seniorům a osobám se zdravotním postižením, kteří již nejsou schopni se o sebe v plné míře starat sami, tak aby mohli i nadále žít důstojný a spokojený život. Cílem Domova je udržení soběstačnosti a umožnění důstojného prožití stáří; uživatelům jsou v naší službě zajištěny základní životní potřeby jako čistota, teplo, strava atp. Prostřednictvím ošetrovatelských služeb je zajištěn pocit bezpečí, uživatel není v izolaci, důraz je rovněž kladen na zachování rodinných a společenských vztahů.

2. *Domov pro seniory Ludmírov (ORP Konice):*

Jedná se o příspěvkovou organizaci zřízenou Obcí Ludmírov. Posláním domova je usilovat o důstojný a spokojený život seniorů, kteří vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a sociální situaci žijí v tomto zařízení. Domov podporuje jejich soběstačnost a udržení kontaktu s okolím. Snaží se o vytvoření co nejpřírozanějšího prostředí, aby co nejméně pocítili nějakou změnu. Cílem služby je zaměřením se na individuální potřeby uživatele, znalost jeho osobních cílů, respektování jeho názorů a podpora k jeho seberealizaci.

3. *Dům pokojného stáří Bohuslavice (ORP Konice):*

Dům pokojného stáří Bohuslavice je církevní organizace, zřizovatelem je Charita Konice. Poskytuje bydlení lidem, kteří mají sníženou soběstačnost zejména z důvodu věku. Zajišťuje potřebnou pomoc dle individuálních přání a požadavků každého z klientů v důstojném prostředí. V průběhu poskytování služby klademe důraz na aktivní prožití života ve stáří i v nemoci, s možnou oporou v tradičních křesťanských hodnotách. Cílem služby je umožnit případný rozvoj stávající kvality života uživatele, umožnit obnovení původních sil nebo alespoň zachování stávajících sil uživatele pro jeho případný návrat do vlastního domácího prostředí, zajistit dle potřeb uživatele službu až s prvky hospicové péče, podporovat zachování stávajících schopností uživatelů pomocí různých aktivizačních činností a s možností duchovní podpory, zprostředkovat aktivní kontakt se společenským prostředím dle zdravotních možností uživatelů, zachovávat a podporovat sociální vazby s rodinou a blízkými, zajistit možnost pro setkání s druhými lidmi, pro jejich koníčky a zajistit pravidelnou pomoc dle míry jeho soběstačnosti.

4. *Dům seniorů František Náměšť na Hané, p.o. (ORP Olomouc) :*

Zřizovatelem je Olomoucký kraj. Posláním je poskytování pobytových služeb seniorům k zajištění důstojného a bezpečného života a poskytování takové podpory a pomoci, aby mohli vést plnohodnotný a kvalitní život. Cílem je zabezpečení důstojného stáří uživatelům služeb takovým způsobem, aby vliv ústavního prostředí působil co nejméně a režim byl maximálně přizpůsoben jejich zvyklostem a přáním. Vytvořit příjemné prostředí, zajistit všem uživatelům pocit bezpečí a podporovat rodinné kontakty. Neustále rozvíjet kvalitu poskytovaných služeb a udržet se v povědomí veřejnosti jako kvalifikovaná, respektovaná a kompetentní organizace, která své služby poskytuje plně v souladu se zákonem o sociálních službách.

5. *Domov se zvláštním režimem Bílsko, o.p.s. (ORP Litovel):*

Domov se zvláštním režimem je obecně prospěšná společnost, zřizovatelem je obec Bílsko. Posláním domova se zvláštním režimem pro osoby a seniory s duševním onemocněním a pro osoby s duševním onemocněním způsobeným návykovými látkami je poskytování odborné podpory, pomoci a péče v důstojném, aktivním a hodnotném životě uživatelům s duševním onemocněním a to podle jejich individuálních možností a potřeb, v příjemném, přátelském, respektujícím a bezpečném prostředí s důrazem na podporu a zachování soběstačnosti a životního rytmu každého uživatele. Domov poskytuje koedukovanou pobytovou sociální službu v obci Bílsko.

6. *Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o. (ORP Prostějov):*

Zřizovatelem Domova pro seniory je Olomoucký kraj. Posláním je vytvořit bezpečné a důvěryhodné prostředí pro důstojné prožití stáří těm, kteří vzhledem k věku, zdravotním a sociálním problémům nemohou žít ve svém původním prostředí. Cílem zařízení je umožnit lidem z regionu, kteří se dostali do nepříznivé situace, využívat místní instituce, zůstat součástí přirozeného místního společenství. Zachovávat a rozvíjet důstojný život těch, kteří naše služby využívají. Vytvářet a zachovávat bezpečné prostředí a zvyšovat odbornou úroveň a kvalitu poskytované služby. Přednostně jsou přijímáni zájemci o službu z Kostelce na Hané, obcí mikroregionu a nejbližšího okolí.

7. *Trilobit o.p.s. (ORP Prostějov):*

Trilobit je obecně prospěšná společnost, zřizovatelem je obec Čelechovice na Hané. Posláním je zajistit komplexní služby osobám, které mají zvláštní potřeby v oblasti bydlení a to z důvodů pokročilého věku či z důvodů zdravotních.

III.8.4.2 Služby sociální péče a jejich územní působnost

Služby sociální péče napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost, s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení. Viz. ustanovení § 37 zákona 108/2006 Sb. o sociálních službách v platném znění.

V RH jsou poskytovány celkem 2 služby sociální péče:

1. *Charitní pečovatelská služba Konice (ORP Konice):*

Jedná se o církevní zařízení. Posláním charitní pečovatelské služby Konice je pomáhat potřebným občanům, kteří si nejsou schopni svými silami zabezpečit základní péči (osobní hygiena, zajištění stravy) o sebe nebo svou domácnost. Služba se provádí obvykle v domácnosti uživatele nebo ambulantně na dispečinku Charitní pečovatelské služby Konice, v předem dohodnutém dni a hodině. Tím podporujeme zachování kontaktů s rodinou, blízkými a přáteli, neboť uživatel zůstává doma ve svém prostředí.

Územní působnost:

Konice, Runářov, Nová Dědina, Křemenec, Čunín, Ladín, Ochoz, Skřípov, Přemyslovice, Štarnov, Březsko, Jesenec, Dzbel, Borová, Šubířov, Chobyně, Budětsko, Slavíkov, Zavadilka, Stražisko, Maleny, Růžov, Suchdol, Jednov, Labutice, Lipová, Hrochov, Seč, Ludmírov, Ponikev, Ospělov, Dětkovice, Milkov, Kladky, Ošíkov, Trpín, Hlučov, Čechy pod Kosířem, Ptení, Ptenický Dvorek, Zdětín, Stínava, Hvozď, Otročkov, Klužínek, Vojtěchov, Bohuslavice, Brodek u Konice, Lhota u Konice, Pěňčín, Horní Štěpánov, Nové Sady, Pohora, Laškov, Kandia, Dvorek, Krakovec, Rakůvka, Raková, Buková, Polomí, Luká, Hačky.

2. *Pomadol Olomouc, s.r.o. (ORP Olomouc)*

Posláním je umožnit klientům setrvat co nejdéle v jejich domácím přirozeném prostředí a podpořit je v udržení samostatnosti, soběstačnosti a sociálním začleňování tak, aby i nadále žili důstojným a plnohodnotným životem. Terénní pečovatelskou službu poskytují kvalifikované pracovníce – pečovatelky, v úzké součinnosti s ošetřovatelskou domácí péčí. Pečovatelská služba je určena lidem, kteří jsou vzhledem ke svému věku a zdravotnímu stavu odkázáni alespoň částečně na pomoc jiné osoby a bydlí ve svém domácím prostředí. Službu poskytujeme seniorům a lidem se zdravotním postižením v jejich domácnostech v kapacitě cca 50 klientů měsíčně.

Územní působnost:

Působíme na území města Olomouce a jeho blízkého okolí - Drahanovice, Hněvotín, Loučany, Luběnice, Lutín, Náměšť na Hané, Olbramice, Senice na Hané, Senička, Slatinice, Laškov, Těšetice, Ústín

III.8.4.3 Zařízení sociálních služeb a služby sociální péče dle počtu uživatelů

Zařízení sociálních služeb využívá dle Registru poskytovatelů sociálních služeb v ČR celkem 361 uživatelů a služeb sociální péče využívá průměrně 180 uživatelů za den, z toho:

Tab.3 Kapacita zařízení sociálních služeb

	pobytová					ambulantní					terénní				
	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory	klienti	kontakty	intervence	lůžka	hovory
Druh zařízení sociálních služeb a služeb sociální péče															
Domovy pro seniory	269			269											
Domovy se zvláštním režimem	32			32											
Chráněné bydlení	60			60											
Pečovatelská služba												180/ den			

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb v ČR a vlastní dotazníkové šetření

Komentář k tabulce

Domov důchodců Jesenec - kapacita počtu uživatelů služby – 75

Domov pro seniory Ludmírov - kapacita počtu uživatelů služby – 36

Dům pokojného stáří Bohuslavice - kapacita počtu uživatelů služby - 47

Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o. - kapacita počtu uživatelů služby – 58

Dům seniorů František, p.o. -- kapacita počtu uživatelů služby – 53

Domov se zvláštním režimem Bílsko - kapacita počtu uživatelů služby – 32

Trilobit o.p.s. Čelechovice na Hané, chráněné bydlení - kapacita počtu uživatelů služby – 60

Pomadol, s.r.o. Olomouc - kapacita počtu uživatelů služby – 40/den

Charitní pečovatelská služba Konice - kapacita počtu uživatelů služby – 140/den

III.8.4.4 Dostupnost služeb

Z technického hlediska je dostupnost služby limitována zejména **bezbariérovostí** prostor či celého zařízení, ve kterém je služba poskytována. Z 8 poskytovatelů všech 8 uvedlo, že prostory, ve kterém poskytují sociální služby jsou bezbariérové.

Do jisté míry je dostupnost služby limitována také **dopravní obslužností** prostředky veřejné hromadné dopravy. Z celkového počtu 8 poskytovatelů všichni uvedli, že jejich služba (zařízení) je dostupná prostředky veřejné hromadné dopravy.

III.8.4.5 Prostorové zázemí a kapacita služeb

Většina poskytovatelů uvedla, že jejich prostorové zázemí odpovídá požadavkům poskytování služeb. Zbývajícím poskytovatelům chybí zejména skladové prostory a společenské místnosti a místnosti pro aktivizační a rehabilitační péči. Jeden poskytovatel má již schváleno povolení k výstavbě nového pavilonu.

Většina poskytovatelů odpověděla, že mají čekací doby na poskytnutí služeb. Ve všech případech se jednalo o pobytové sociální služby. Naproti tomu všichni poskytovatelé shodně uvedli, že kapacita jimi poskytovaných služeb odpovídá jejich potřebě a není potřeba zvyšování jejich kapacity. Jeden poskytovatel uvádí potřebu navýšení kapacity o 20 míst čili o 35 %.

III.8.4.6 Návaznost poskytované služby na jiné služby v obci (regionu)

Až na jednoho poskytovatele uvedli všichni poskytovatelé, že mají zajištěnu návaznost na jiné služby bez dalšího upřesnění. Jeden poskytovatel uvedl, že mu chybí návaznost na systém sociálního bydlení.

III.8.4.7 Chybějící sociální služby v regionu Haná

Poskytovatelé i zadavatelé, zejména v rámci ORP Konice, konstatovali, že jim chybí návazné sociální služby. Opakovaně se objevila potřeba služby domova se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a různými typy demencí a odlehčovací služby včetně denního stacionáře. Mezi dalšími chybějícími službami se objevila i absence služeb sociální prevence, např. terénního programu pro drogově závislé a odborného poradenství v oblasti dluhů a také potřeba zajištění krizového bydlení v obcích.

III.8.4.8 Plánování v oblasti sociálních služeb

Většina poskytovatelů odpověděla, že má zpracovány krátkodobé i dlouhodobé cíle. Jeden z poskytovatelů uvedl, že vzhledem k finanční situaci a neustále se snižující se výší dotace, rezignoval na rozvojové plány a dva poskytovatelé je nemají zpracované vůbec.

Příklady krátkodobých záměrů:

- Potřeby zvyšování odbornosti personálu.
- Zakoupení nového vybavení (průmyslová pračka, změkčovače na vodu).
- Menší stavební úpravy (rozdělení vícelůžkových pokojů, snížení technických bariér).
- Vytvořit systém terapií vyplývající z potřeb uživatelů.
- Navýšit kapacitu služby z 32 uživatelů na 34 uživatelů.
- Vytvořit systém pravidelných setkání zaměstnanců k řešení pracovních záležitostí.
- Vytvořit pevný pracovní tým s transparentní formou komunikace směřující k vytvoření důvěry mezi všemi zaměstnanci.
- Nastavit vhodný systém individuálního plánování vyhovující okruhu přijatých uživatelů.
- Vytvořit vnitřní předpisy ke správnému fungování zařízení.
- Informovat pracovníky v sociálních službách o specifických příznacích onemocnění uživatelů a komunikaci s nimi.
- Vybudovat nové prostory k realizaci terapií.

- Přizpůsobit Domácí řád potřebám uživatelů.
- Vymežit role zaměstnanců a přizpůsobit náplně práce vzniklým požadavkům.
- Stěžejním plánem je výstavba nového pavilonu.
- Využití benchmarkingu ke zlepšení služby pomocí porovnání s ostatními poskytovateli
- Měření hodnoty poskytované služby pomocí care thermometeru

Příklady aktivit, které plánují poskytovatelé v dlouhodobém časovém horizontu:

- V dlouhodobých cílech se objevovaly větší stavební úpravy (rekonstrukce kanceláří, dokončení zateplení a výměny oken, zajištění bezbariérových úprav výstavba spojená s generální rekonstrukcí stávajících prostor a novými rozvody a podobně)
- pořízení nového vozového parku
- nehmotné potřeby (upevnění vztahů se sponzory, podpora dobrovolnictví).
- Vytvořit dostupnou sociální službu pro osoby s duševním onemocněním, která by naplnila požadavky vyplývající z potřeby Kraje vytvořit zařízení pro daný okruh osob.
- Vytvořit sociální službu, která by byla v souladu se Standardy kvality sociálních služeb, a která by pružně reagovala na zákonné změny v oblasti sociálních služeb.
- Navýšit kapacitu služby z 32 uživatelů na 42 uživatelů.
- Podporovat vzdělávání zaměstnanců (kurzy, školení, semináře).
- Reagovat na potřeby uživatelů vytvořením nových podmínek (např. vznik terapií, rozšíření kontaktu se společenským prostředím).
- Vytvořit v prostoru hřiště odpočinkovou zónu pro realizaci zahradnických aktivit uživatelů dle jejich zájmu.
- Vytvořit systém přijímání pracovníků (testování uchazečů – testy osobnosti).
- Vytvořit systém hodnocení zátěže a míry vyhoření u pracovníků v sociálních službách a vytvořit soubor preventivních opatření.
- Výchova a motivace pracovníků.
- Rozšíření nabídky služeb o odlehčovací a terénní službu.
- Centrum hygieny, případně půjčovnu kompenzačních pomůcek
- Dosažení certifikace služby

III.8.5 Cílové skupiny uživatelů

Předchozí kapitola analyzuje poskytované sociální služby v RH dle jejich druhů. Při pohledu na spektrum stávajících sociálních služeb z hlediska jejich uživatelů je vycházeno ze čtyř základních cílových skupin. Osoby se zdravotním postižením mohou dle potřeby využívat celkem 4 sociální služby, seniorům je určeno 9 sociálních služeb, osoby s duševním onemocněním mají k dispozici 1 sociální službu a z jiných cílových skupin dospělí nad 27 let mohou využívat také 1 sociální službu.

Přehled cílových a věkových skupin uživatelů poskytovaných sociálních služeb:

Tab. 4 Cílové a věkové skupiny

Cílové a věkové skupiny	děti	ženy	muži
Osoby se zdravotním postižením	1	4	4
Osoby s duševním onemocněním		1	1
Senioři		9	9
<i>Jiná cílová skupina</i>			
Dospělí (27 let a výše)		1	1

Zdroj: Vlastní dotazníkové šetření

Shrnutí:

Nejvíce poskytovatelů směřuje své služby k cílové skupině seniorů, což plně koresponduje se sociodemografiíckou strukturou obyvatelstva našeho regionu. Dále jsou pak poskytovány 4 služby osobám se zdravotním postižením a to jak služby odborného poradenství, tak služby sociální péče a sociální prevence.

Sociálně-ekonomická situace naší společnosti sebou přinesla akutní potřebu rozšíření služeb pro rodiny či osamělé matky s dětmi, rodiny či osoby v nepříznivé sociální situaci, což se odrazilo ve struktuře nabízených sociálních služeb v regionu formou terénních služeb se sídlem mimo RH (viz. kapitola 12). Žádná z nabízených sociálních služeb však není směřována např. ke skupině nezaměstnaných, osob po výkonu trestu a obětem násilí.

III.8.6 Kvalita poskytovaných sociálních služeb

III.8.6.1 Standardy kvality sociálních služeb

Kvalita služeb

Kvalita služeb mapuje, jakým způsobem jsou zjišťovány potřeby uživatelů, způsob kontrolování kvality služeb, uskutečněné inspekce a potřeby podpory poskytovatelů ke zvyšování kvality poskytování služeb.

III.8.6.2 Potřeby uživatelů

Zjišťování potřeb uživatelů

Většina poskytovatelů shodně odpověděla, že provádějí zjišťování potřeb svých uživatelů formou sociologického výzkumu. Nejčastěji uvedenou technikou bylo dotazníkové šetření. Mezi dalšími technikami byly uvedeny anketa, rozhovor a terénní sociologický průzkum šetřením.

III.8.6.3 Kontrola kvality

Poskytovatelé odpovídali kladně na otázku, zda ve svém provozu kontrolují kvalitu poskytované sociální služby. V odpovědích byly uvedeny následující formy kontroly kvality:

- interní kontrola v rámci zařízení či služby
- audit
- přípravná inspekce kvality sociální služby
- jiné formy kontroly (garance kvality)

Potřeby podpory poskytovatelů ke zvýšení kvality

Většina poskytovatelů konstatovala, že by potřebovali podporu ke zvyšování kvality služeb. Nejčastěji si ji představují formou finanční pomoci na vzdělávání pracovníků nebo externích konzultací. V této souvislosti uvedli stálého a dobrého externího konzultanta.

Shrnutí :

Při charakterizování služeb je potřeba zároveň také zmínit, že v regionu je výrazná převaha služeb sociální péče nad službami sociální prevence.

V rámci výstupu vlastních šetření je potřeba zmínit zejména pojmenované chybějící služby, ať už se jedná přímo o sociální služby nebo služby návazné a související. Opakovaně se objevila potřeba služby domova se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a různými typy demencí a odlehčovací služby včetně denního stacionáře. Mezi dalšími chybějícími službami se objevila i absence terénního programu pro drogově závislé a odborného poradenství v oblasti dluhů. Z návazných služeb byla zmíněna také potřeba sociálního bydlení.

Z potřeb samotných poskytovatelů sociálních služeb se objevil zájem o podporu při zkvalitňování služeb. Dále bylo prakticky všemi poskytovateli uvedeno, že vnímají v oblasti personálního zajištění chybějící profese některých typů pracovníků. Další zajímavou a zmiňovanou oblastí byla oblast dobrovolnictví, se kterou by se dalo dále pracovat.

III.8.7 Finanční analýza poskytovatelů sociálních služeb

Tab. 7 Přehled financování zařízení sociálních služeb ORP Konice v roce 2012

Druh služby	finanční prostředky						
	dotace MPSV	dotace kraj	dotace obec	příspěvek zřizovatele	úhrady uživatelů	sponzorské dary	jiné finanční zdroje
Posuzovaný správní obvod	ORP Konice						
Druh zařízení sociálních služeb							
Domovy pro seniory	67850000	0	20000	3 190 000	22646263	384 520	3 284 713
celkem za všechna zařízení	67850000	0	20000	3190000	22646263	384520	3284713

Zdroj: Vlastní šetření - dotazník analýzy poskytovatelů sociálních služeb Konicka

Při celkovém srovnání finančních zdrojů sociálních služeb je poskytovateli v regionu využíváno mnoho zdrojů financování. Nejvýznamnějším zdrojem financí jsou příspěvky zřizovatele, příspěvek na péči a dotace Ministerstva práce a sociálních věcí.

Právní forma poskytovatele ovlivňuje financování poskytovatelů sociálních služeb v tom, že příspěvkové organizace mají jako jeden z příjmů příspěvek zřizovatele. Nevládní neziskové organizace musí tento příjem nahradit jinými zdroji.

Objem finančních prostředků poskytovatelů sociálních služeb z řad nevládních neziskových organizací je podstatně menší než u příspěvkových organizací. Nejvýznamnější zdroje financování se shodují s příspěvkovými organizacemi, tedy úhrady od uživatelů, příspěvek na péči a dotace od MPSV. Objevují se zde ve větší míře také další zdroje. Jedná se o příspěvky měst a obcí nebo sponzorské dary.

Stabilní financování sociálních služeb je nutným předpokladem pro kvalitní poskytování sociálních služeb. Výhledově lze předpokládat, že dotace ze státního rozpočtu na poskytování sociálních služeb bude mít snižující se tendenci.

Vzhledem ke zpomalení růstu hospodářství, sociálním reformám a omezování výdajů státního rozpočtu či rozpočtů obcí a krajů se bude více lidí propadat do sociální sítě a bude potřebovat pomoc sociálních služeb.

To bude na poskytovatele sociálních služeb klást výrazně vyšší nároky na získávání finančních prostředků z více zdrojů, které pomohou zajistit stabilnější fungování sociálních služeb. Větší tlak bude kladen zejména na poskytování pobytových sociálních služeb, kde MPSV směřuje k transformaci služeb a k poskytování terénních sociálních služeb, které jsou levnější, avšak mnohdy neřeší situaci klienta. Výhledově bude potřeba řešit i oblast služeb sociální prevence.

Finanční zdroje dle formy poskytování služeb

Pobytové sociální služby vyžadují podstatně vyšší náklady na provoz. Terénní služby jsou většinou poskytovány nevládními neziskovými organizacemi a mají více proporcionálních zdrojů financování.

Pobytové sociální služby

V celkovém objemu finančních prostředků na pobytové služby došlo v roce ?? 2010 k výraznému nárůstu, ale hned v následujícím roce došlo k poklesu. Pobytové sociální služby jsou financovány převážně z úhrad uživatelů, příspěvku na péči. Významným zdrojem, u kterého došlo v roce ?? 2011 k výraznému poklesu, je dotace MPSV. Dalšími zdroji byl příspěvek zřizovatele, úhrady zdravotních pojišťoven a jiné zdroje financování (tříkrálová sbírka apod.).

Terénní sociální služby

Objem finančních prostředků na terénní sociální služby představuje z celkového financování sociálních služeb v regionu pouze malou část finančních prostředků. Struktura příjmů je však poměrně pestrá a skládá se z dotace MPSV, úhrad od uživatelů, strukturálních fondů, příspěvků měst a obcí a sponzorských darů. Stejně jako u pobytových služeb se objevují také jiné zdroje financování

III.8.8 Přehled zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území Regionu HANÁ působící na území MAS

Jedná se pouze o přehled sociálních služeb se sídlem mimo Region Haná, které však ovlivňují územně region Haná.

Centra denních služeb

1. Charita Kojetín, c.o. (ORP Prostějov) – Dům sv. Josefa - Centrum denních služeb pro seniory
2. Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o. – Centrum denních služeb

Denní stacionáře

1. Lipka, občanské sdružení na pomoc zdravotně postiženým - Prostějov (ORP Prostějov) – denní stacionář pro děti, mládež a dospělé osoby se zdr.postižením, nestátní zdravotnické zařízení – denní stacionář (zkratka NZZ)
2. Charita Prostějov, c.o. (ORP Prostějov) – denní stacionář pro osoby s psychickým onemocněním
3. Sociální služby Prostějov, p.o. (ORP Prostějov) – denní stacionář
4. Klíč – centrum sociálních služeb, p.o. - denní stacionář 2x - Slunovrat a Domino (Olomouc)
5. Jitro Olomouc o.p.s. – denní stacionář 2 x - pro osoby do 18 let a nad 18 let
6. Pamatováček o.p.s. - je kontaktní místo České alzheimerovské společnosti (ČALS). Denní stacionář Pamatováček
7. Charita Uničov, c.o. - Denní stacionář pro seniory – Uničov
8. DC 90 (Dětské centrum 1990), o.s. Olomouc – denní stacionář

Týdenní stacionáře:

1. Klíč – centrum sociálních služeb, p.o. - týdenní stacionář Petrklíč (Olomouc)

Domovy pro osoby se zdravotním postižením:

1. Nové Zámky p.o. (ORP Litovel) - *Domov* pro osoby se zdravotním postižením (Nové Zámky, Litovel), *Domov* se zvláštním režimem (Nové Zámky) – pouze pro muže
2. Domov "Na Zámku", p. o. Nezamyslice (ORP Prostějov) – Domov pro osoby se zdravotním postižením
3. Domov u rybníka Víceměřice, p. o. (ORP Prostějov) - Domov pro osoby se zdravotním postižením
4. Klíč – centrum sociálních služeb p.o. – Domov pro osoby se zdravotním postižením Olomouc

Domovy důchodců

1. Domov důchodců Červenka – p.o.
2. Domov pro seniory Soběsuky, p.o.
3. Domov u rybníka Víceměřice, p.o. – domov pro seniory
4. Centrum sociálních služeb Prostějov, p. o. – domov pro seniory
5. Domov důchodců Prostějov, p. o. – domov pro seniory
6. Domov u zámku, o. s. – Ivanovice na Hané – Domov pro seniory (Chvalkovice na Hané), domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací službu (Ivanovice na Hané)

7. Domov důchodců Hrubá Voda – Hlubočky (ORP Olomouc)
8. Dům pokojného stáří sv. Anny - Velká Bystřice (ORP Olomouc)
9. Domov seniorů POHODA Chválkovice, p. o. – Olomouc (ORP Olomouc)

Domovy se zvláštním režimem:

1. Nové Zámky (ORP Litovel)
2. Centrum sociálních služeb Prostějov, p. o. (ORP Prostějov) – Domov se zvláštním režimem
3. Domov u rybníka Víceměřice, příspěvková organizace – Domov se zvláštním režimem - pro osoby s diagnostikovanou Alzheimerovou chorobou či s jiným typem demence
4. Domov u zámku, o. s. – domov pro seniory, domov se zvláštním režimem a odlehčovací službu (Ivanovice na Hané)

Chráněné bydlení:

1. Domov u rybníka Víceměřice, p.o. (ORP Prostějov) – chráněné bydlení
2. Charita Prostějov, c.o. (ORP Prostějov) – chráněné bydlení
3. Klíč – centrum sociálních služeb, p.o. – chráněné bydlení Domov – Olomouc
4. Domov seniorů POHODA Chválkovice, p. o. – Olomouc (ORP Olomouc) – chráněné bydlení
5. Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o. – chráněné bydlení

Azylové domy:

1. Charita Kojetín, c.o. (ORP Prostějov) – Dům sv. Josefa - azylový dům pro matky s dětmi, centrum denních služeb pro seniory, ošetrovatelská služba, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - Rodinný klub Maria
2. Azylové centrum Prostějov, o.p.s. (ORP Prostějov) – Azylový dům, Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi – ADDAR, noclehárna, nízkoprahové denní centrum, terénní program
3. Charita Olomouc, c.o. – Azylový dům pro muže, azylový dům pro ženy
4. Statutární město Olomouc – Azylový dům Olomouc - Řepčín, Domov pro ženy a matky s dětmi Olomouc, Azylový dům pro matky s dětmi fondu ohrožených dětí Olomouc

Domy na půl cesty:

1. Diakonie ČCE v Sobotíně – Dům na půl cesty - pobočka Olomouc

Zařízení pro krizovou pomoc:

1. Sdružení Podané ruce, o.s. (ORP Olomouc) se sídlem v Olomouci - zajišťuje terénní programy pro uživatele drog a jejich blízké v Litovli ve čtvrtky od 14:00 do 17:00 hod. Dále nabízí i pro občany z ORP Litovel ambulantní služby v Olomouci. Služba je určena pro hazardní hráče, uživatele nelegálních návykových látek a jejich blízké.
2. Středisko sociální prevence Olomouc, p.o. (ORP Olomouc) – telefonické krizové centrum
3. Charita Olomouc, c.o. – Krizové centrum

Nízkoprahová denní centra:

1. Azylové centrum Prostějov, o.p.s. (ORP Prostějov)– nízkoprahové denní centrum, Azylový dům, Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi – ADDAR, noclehárna, terénní program
2. Charita Olomouc c.o. - Nízkoprahové denní centrum Olomouc

Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež:

1. Společnost Podané ruce, o.p.s. – pobočky v Prostějově a Olomouci, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (jen v Brně), Kontaktní centrum - nízkoprahové zařízení pro uživatele návykových látek, terénní programy (Brno)
2. NZDM Miriklo – statutární město Olomouc - Posláním NZDM Miriklo je poskytovat dětem a mládeži podporu při jejich rozvoji formou vzdělávacích a volnočasových aktivit a tím předcházet společensky nežádoucím jevům. Dětem a mládeži nabízíme bezpečný a tvůrčí prostor pro aktivní trávení volného času a pomoc a podporu při zvládnání každodenních situací.
3. Středisko sociální prevence Olomouc, p.o. (ORP Olomouc) – NZDM Olomouc
4. NZDM Klub Zóna Olomouc - bezpečné místo pro setkávání dětí a mládeže, naděje, pomoc a přátelství, smysluplné trávení volného času
5. Charita Olomouc c.o. – Komunitní centrum Olomouc - hlavním cílem služby je předcházet a řešit sociopatologické jevy u dětí ohrožených sociálním vyloučením, převážně romského etnika.
6. P-centrum Olomouc - Poradna pro alkoholové a jiné závislosti (odborné sociální poradenství)

Noclehárny:

1. Azylové centrum Prostějov, o.p.s. (ORP Prostějov) – *noclehárna*, nízkoprahové denní centrum, Azylový dům, Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi – ADDAR, noclehárna, terénní program
2. Charita Olomouc c.o. – noclehárna pro muže, noclehárna pro ženy
3. Město Olomouc – Azylový dům Olomouc - Řepčín, noclehárna

Terapeutické komunity:

1. P-centrum Olomouc – terapeutická komunita

Sociální poradny:

1. Středisko sociální prevence Olomouc, p. o.
2. Informační centrum pro mládež Prostějov, NNO
3. Poradna pro rodinu Prostějov, poradenské pracoviště PCSS OK
4. Člověk v tísni, o. p. s. Praha – služby v Prostějově a Olomouci
5. Dětský domov Prostějov, p. o.
6. Nemocnice Prostějov
7. Pedagogicko-psychologická poradna Olomouckého kraje - Olomouc
8. Střední škola, Základní škola a Dětský domov Prostějov, p. o.
9. Středisko rané péče SPRP Olomouc, NNO
10. Charita Olomouc – Poradenské centrum
11. NOPO - Nezávislá občanská poradna Olomouc, o.s.
12. Poradna pro osoby se zdravotním znevýhodněním a seniory – www.iporadna.cz

13. Pamatováček, o.p.s., Poradna Pamatováček Olomouc- poskytování odborného sociálního poradenství. osobám postiženým Alzheimerovou demencí a jejich pečovatelům
14. Oblastní unie neslyšících Olomouc
15. P-centrum Olomouc - Poradna pro alkoholové a jiné závislosti
16. Poradenské centrum sociálních služeb Olomouckého kraje, p.o.,
17. Poradna pro rodinu Olomouc, hlavní poradenské pracoviště PCSS OK
18. TyfloCentrum o.p.s. Olomouc poskytuje nevidomým a slabozrakým občanům sociální služby s cílem usnadnění života, dosažení maximální míry samostatnosti a nezávislosti na pomoci jiných osob.

Odborné sociální poradenství:

1. Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých SONS, oblastní odbočka Prostějov - Odborné sociální poradenství pro osoby se zrakovým postižením
2. Středisko sociální prevence, p.o. Olomouc, Poradna pro rodinu Prostějov - Odborné sociální poradenství, Intervenční centrum pro osoby ohrožené domácím násilím
3. Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR - odborné sociální poradenství
4. Žebřík, o.s. Prostějov - odborné sociální poradenství - poradna pro cizince

Sociálně terapeutické dílny:

1. Lipka, o.s. Prostějov (ORP Prostějov) – sociálně terapeutická dílna Prostějov, denní stacionář, Sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
2. DC 90 (Dětské centrum 1990), o.s. Olomouc – sociálně terapeutická dílna Olomouc, denní stacionář, rehabilitace
3. Charita Olomouc c.o. - Bezbariérová tréninková kavárna - posláním této kavárny je pomáhat dospělým lidem s duševním onemocněním v olomouckém regionu osvojit si či obnovit sociální dovednosti a pracovní návyky a umožnit jim tak znovu se začlenit do běžného života. Poskytování služeb formou sociálně terapeutické dílny napomáhá uživatelům naplňovat jejich potřeby žít v přirozené komunitě a překonávat nepříznivou sociální situaci. Přispívá k prevenci negativních jevů spojených s duševním onemocněním a poskytuje veřejnosti informace o této problematice.

Centra sociálně rehabilitačních služeb:

1. TyfloCentrum Olomouc, o.p.s. - Regionální středisko Prostějov, Olomouc
2. SPOLU Olomouc o.s. - Posláním SPOLU Olomouc je podporovat lidi se zdravotním, primárně s mentálním postižením v olomouckém regionu, aby mohli žít a seberealizovat se v běžných životních podmínkách obvyklých pro jejich vrstevníky.
3. Spolek Trend vozíčkářů Olomouc
4. Oblastní unie neslyšících Olomouc
5. Restart Olomouc - program integrace pro osoby se zdravotním znevýhodněním

6. Mana Olomouc o.p.s. - Centrum sociální rehabilitace pro osoby s chronickým duševním onemocněním
7. Charita Olomouc c.o. - Bezbariérová tréninková kavárna

Pracoviště ranné péče:

1. Středisko rané péče SPRP Olomouc, o. s. – Regionální centrum pro podporu a provázení rodin dětí s tělesným, mentálním a kombinovaným postižením
2. JAN - Olomouc o.s. - "Jdeme autistům naproti - Olomouc o.s." nabízí pomoc, podporu a poradenství lidem a rodinám s postižením autistického spektra. Poskytujeme informace a osvětu veřejnosti, spolupracujeme s odborníky i orgány státní správy a samosprávy, organizujeme volnočasové aktivity pro děti i celé rodiny, přednáškové akce.

Intervenční centra:

1. Středisko sociální prevence Olomouc
2. Středisko sociální prevence Olomouc - Poradna pro rodinu Prostějov

Služby následné péče: viz tabulka**Terénní programy:**

1. Sdružení Podané ruce, o.s. se sídlem v Olomouci - zajišťuje *terénní programy pro uživatele drog a jejich blízké* v Litovli ve čtvrtek od 14:00 do 17:00 hod
2. Azylové centrum Prostějov, o.p.s. (ORP Prostějov) – *terénní programy*, noclehárna, nízkoprahové denní centrum, Azylový dům, Azylový dům pro osamělé rodiče s dětmi – ADDAR, noclehárna
3. Člověk v tísni, o.p.s. - *Terénní programy pro osoby v nepříznivé sociální situaci*, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi.
4. Společnost Podané ruce, o.p.s. – *terénní programy (Brno)*, pobočky v Prostějově a Olomouci, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež (jen v Brně), Kontaktní centrum - nízkoprahové zařízení pro uživatele návykových látek
5. Terénní programy – statutární město Olomouc - pomáhají osobám žijícím v lokalitách ohrožených sociálním vyloučením v Olomouci, nacházejícím se v nepříznivé sociální situaci, kterou nejsou schopni řešit sami vlastními silami.
6. NOPO - Nezávislá občanská poradna Olomouc, o.s.
7. Charita Olomouc c.o. – terénní programy

Pečovatelská služba:

1. Charita Šternberk, c.o. středisko Litovel - Rozsah služeb: pečovatelská služba, ošetřovatelská služba, humanitární šatník, půjčovna kompenzačních a zdravotních pomůcek, mateřské centrum Rybička.
2. Charita Olomouc c.o. - poskytuje klientům stejné služby jako Charita Litovel, dojíždí do domů s pečovatelskou službou v obci Bílá Lhota a město Litovel
3. Centrum sociálních služeb Kojetín, p. o. – pečovatelská služba
4. Sociální služby Prostějov, p.o. (ORP Prostějov) – *pečovatelská služba*, denní stacionář

5. Charita Prostějov, c.o. (ORP Prostějov) – *odlehčovací služba, pečovatelská služba*, chráněné bydlení, denní stacionář pro osoby s psychickým onemocněním
6. Sociální služby pro seniory Olomouc, p.o.
7. Centrum sociálních služeb Uničov, p.o.- Oblastní pečovatelská služba
8. Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o. – pečovatelská služba
9. Charita Uničov, c.o. – charitní pečovatelská služba Uničov
10. Domov sv. Norberta, Olomouc – Svatý Kopeček - Domov je tvořen 6 chráněnými byty s pečovatelskou službou celkem pro 8 seniorů nebo handicapovaných. Soustředění jednotlivých chráněných bytů pod jednou střechou umožňuje bez časových ztrát vznikajících při práci v terénu, zajistit běžný chod domácnosti obyvatele: úklid, mytí oken, nákupy, pochůzky, včetně čištění a praní prádla, apod.

Sociálně aktivizační služby pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením:

1. Občanské sdružení LIPKA - sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením
2. Sjedená organizace nevidomých a slabozrakých SONS, oblastní odbočka Prostějov - sociálně aktivizační služby pro osoby se zrakovým postižením a seniory
3. Svaz tělesně postižených v ČR - sociálně aktivizační služby pro tělesně postižené a seniory
4. TyfloCentrum, Olomouc, o.p.s. – Regionální středisko Olomouc, Prostějov - sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociální rehabilitace
5. Svaz neslyšících a nedoslýchavých v ČR - sociálně aktivizační služby pro osoby se sluchovým postižením
6. SPOLU Olomouc (Středisko podpory integrace) o.s.
7. Oblastní unie neslyšících Olomouc
8. Mana Olomouc o.p.s. – Psychosociální centrum, Centrum sociální rehabilitace pro osoby s chronickým duševním onemocněním
9. Charita Olomouc, c.o. - dům sv. Vincence - poskytuje sociálně aktivizační služby ambulantního charakteru. Chceme pomáhat dospělým lidem s duševním onemocněním v olomouckém regionu žít samostatně v mezích svých schopností i dovedností a nalézt možnost osobní realizace ve společnosti.

Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi:

1. Fond ohrožených dětí, o. s. - sociálně aktivizační služby pro rodiče s dětmi
2. Romodrom, o.s. - sociálně aktivizační služby pro rodiče s dětmi
3. Střední škola, Základní škola a Mateřská škola Prostějov, Komenského 10, p. o. - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi
4. Středisko rané péče SPRP Olomouc - sociálně aktivizační služby pro rodiče s dětmi
5. Středisko sociální prevence Olomouc, p.o.
6. Sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi s postižením a ohroženým vývojem, Olomouc
7. P-centrum Olomouc - Rodinné centrum U Mloka - individuální a skupinová práce s rodiči i pěstouny a jejich dětmi ve věku 6-15 let, které se potýkají s výchovnými, vzdělávacími a sociálními problémy (výchovné, aktivizační a sociálně terapeutické činnosti) + nabídka volnočasových aktivit

8. JAN - Olomouc o.s.
9. Charita Olomouc c.o. - Amaro khamoro - Hlavní činností organizace je činnost charitativní, tj. zejména: pořádání sbírek, účelových a humanitárních akcí za účelem pomoci potřebným u nás i v zahraničí zřizování a provozování charitních neziskových služeb, domovů, ústavů zdravotnických a jiných zařízení. Vedlejší činností je činnost hospodářská: obchodování a zřizování ziskových služeb a zařízení výhradně za účelem podpory charitativní neziskové činnosti.

Služba je určena rodinám, které jsou ohroženy sociálně nepříznivou situací a sociálně nežádoucími jevy, aspoň s jedním dítětem ve věku od 0-10 let.
10. Charita Kojetín, církevní organizace (ORP Prostějov) – Dům sv. Josefa - sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi - Rodinný klub Maria

Osobní asistence:

1. Občanské sdružení "Pomocná ruka" – osobní asistence
2. Podané ruce, o.s. - Projekt OsA – osobní asistence
3. SPOLU Olomouc (Středisko podpory integrace) o.s.
4. Spolek Trend vozíčkářů Olomouc
5. JAN - Olomouc o.s.
6. Charita Olomouc, c.o. - PONIV - Přeprava Osob Na Invalidních Vozících
7. ADP-SANCO s. r. o. – Dům domácí péče Prostějov - sociální služby ve zdravotnických zařízeních, domácí zdravotní péče

III.8.9 Přehled návazných služeb v Regionu HANÁ

Návazné služby zahrnují nabídku podpurných činností, které nejsou sociálními službami dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují. Bez těchto aktivit by pomoc a podpora osobám v nepříznivé situaci byla neúplná. Jedná se např. o vzdělávání, volnočasové aktivity apod.

1.	Domy s pečovatelskou službou (Konice, Čechy pod Kosířem, Prostějov, Mostkovice)
2.	Mateřská centra (MC Srdíčko Konice, MC Rakováček Raková u Konice, RC Klásek Lutín, RC Pohádka Náměšť na Hané, Mimi klub Hrášek Slatinice, Centrum pro rodinu Kána Ochoz a MC Rybička Litovel)
3.	Půjčovny kompenzačních pomůcek (Svatolazarská komenda Prostějov, Charita Konice)
4.	Kluby seniorů (Prostějov, Konice, Čechy pod Kosířem a další)
5.	Svazy postižených civilizačními chorobami (Prostějov, Konice, Suchdol a další)
6.	Svazy tělesně postižených
7.	Občanské sdružení pomocná ruka Prostějov
8.	Žebřík
9.	Občanské sdružení Prostějovští vozíčkáři

10.	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
11.	Probační a mediační služba ČR
12.	Pedagogicko psychologické poradny
13.	Poradny pro rodinu
14.	Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené
15.	Ošetrovatelské služby (Charita Prostějov, Charita Konice a další)
16.	Agentura domácí péče Sanco
17.	Nemocnice Prostějov
18.	Český červený kříž
19.	Český svaz žen
20.	Aktivizační a klubové činnosti
21.	Osvětová, edukační a poradenská činnost
22.	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených
23.	Informační centra
24.	Osvětové, edukační a poradenské činnosti

III.8.10 Analýza problémů

č.	Skupina rizik	Název rizika	Hodnocení rizika			Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
			P	D	V = P.D		
1.	Finanční riziko	Nevyjasněnost způsobu financování	3	5	15	Jasně vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi	Obce, Poskytovatel
	Finanční riziko	Pozdní příchod dotací poskytovatelům sociálních služeb od MPSV (duben)	5	5	25	Včasný příchod dotací poskytovatelům sociálních služeb	Poskytovatel
	Finanční riziko	Jednoleté financování projektů sociálních služeb	5	5	25	Změnit systém financování	Poskytovatel
	Finanční riziko	Příspěvky na sociální služby od obcí	5	5	25	Povinnost příspěvků obcí musí vyplynout ze zákona	Obce
2.	Organizační riziko	Chybějící služby v rámci území MAS (v oblasti prevence pro sociálně znevýhodněné, absence odlehčovací služby)	4	5	20	Spolupráce obcí, projekty financované z fondu EU	Obce
	Organizační riziko	Absence zastřešující organizace pro dobrovolnictví	2	3	6	Spolupráce obcí, Projekty financované z fondů EU	Obce
	Organizační riziko	Nezájem či neochota obcí ke spolupráci	1	2	2	Meziobecní spolupráce	Obce

3.	Právní riziko	Změny legislativy, Systémová podpora státu v rámci pravidel rozdělování dotací (MPSV, kraj, obce)	4	5	20	Upozornění na dopady změn legislativy, Rovnoměrné rozdělení finančních prostředků	Obce, Poskytovatel
4.	Technické riziko	Špatný technický stav zařízení a vybavení, zastaralý vozový park	3	5	15	Využít fondy EU	Poskytovatel
5.	Věcné riziko	Systém informovanosti a komunikace v oblasti sociálních a návazných služeb	3	5	15	Koordinace mezi poskytovateli, zadavateli, uživateli a veřejností	Obce, Poskytovatel, Veřejnost
	Věcné riziko	Nezájem uživatelů	4	4	16	Komunikace s uživateli a veřejností	Poskytovatel

Z výsledků analýzy rizik plyne a na základě dostupných informací od starostů, popř. poskytovatelů sociálních služeb zjištěných v rámci pohovorů při vyplňování dotazníků se potvrzuje, že největší rizika jsou finanční. Dalším často zmiňovaným rizikem (obavou) pro starosty a poskytovatele je budoucí situace, kdy obce neví, jak bude systém v ORP fungovat v souladu s připravovaným přechodem financování sociálních služeb z ministerstva sociálních věcí na kraje.

III.8.11 Analýza potřeb

Na základě dotazníkového šetření obcí RH byly zjištěny tyto specifické problémy cílových skupin a potřeb zvláštní pomoci:

Celkově: Většina obcí se výrazně nepotýká s problémy cílových skupin: děti, mládež a rodina, osoby se zdravotním postižením, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, imigranti, osoby v krizi, osoby ohrožené návykovým jednáním, osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením. S částečnými problémy se potýkají u cílové skupiny děti, mládež rodina (u dvou obcí se potýkají se závažnými problémy) a s osobami se zdravotním postižením. Problémy se vyskytly v souvislosti s cílovou skupinou senioři u téměř poloviny dotázaných subjektů, problémy s ostatními cílovými skupinami byly zmiňovány méně často.

Konkrétní zjištění:

Cílová skupina – děti, mládež, rodina

Necelá polovina dotázaných se s problémy této cílové skupiny potýká částečně.

Problémy vidí zejména v nedostačující péči o děti v rodině, rozvodovosti, dále pak problémy v rómských rodinách, drobné krádeže nezletilých, případně zanedbávání výchovy dětí.

Více než pětina subjektů uvedla, že by pro tuto cílovou skupinu částečně potřebovala zvláštní pomoc. Upřesněním však bylo zjištěno, že by se mělo jednat pro tuto cílovou skupinu o pomoc finanční a o větší spolupráci s OSPOD v rámci jednotlivých ORP.

Cílová skupina – osoby se zdravotním postižením

Necelá třetina dotázaných se s problémy této cílové skupiny potýká částečně.

Problémy se týkají dostupnosti některých služeb. Byla rovněž zmiňována bariérovost služeb, která je pro osoby se zdravotním postižením mnohdy omezující.

Pro tuto cílovou skupinu by byla potřebná velká nebo částečná pomoc podle sdělení více než čtvrtiny subjektů.

Jedná se o požadavek mít větší kapacitu v pobytových zařízeních a také potřebnost bezbariérových objektů.

Cílová skupina – osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách

Necelá čtvrtina dotázaných se s problémy této cílové skupiny potýká částečně.

Malým podílem byla vyjádřena i potřeba pomoci, nebyla však upřesněna.

Cílová skupina – Imigranti

Obce se s problémy týkající se této cílové skupiny nepotýkají.

Cílová skupina – osoby v krizi

Byly upřesněny problémy dotýkající se zejména dětí, dospělých, rodičů s dítětem (dětmi) a zdravotně postižených.

Problémy osob v krizi se z pohledu téměř čtvrtiny dotázaných dotýkají dospělých a necelou pětinou rodičů s dítětem (dětmi). Necelá desetina dotázaných se domnívá, že problémy v krizi se dotýkají osob se zdravotním postižením. Problematika krize se týká i samotných dětí, avšak ta je spojována s jejich mnohdy společensky nevhodným chováním.

Upřesnění problémů dotýkajících se osob v krizi lze zahrnout: nezaměstnanost dospělých, nemožnost ubytování, problémové chování některých dětí a mladistvých, alkoholismus dospělých a užívání návykových látek u mladistvých.

Cílová skupina – osoby ohrožené návykovým jednáním

Necelá desetina obcí se potýká se závažnými problémy a necelá čtvrtina s částečnými problémy této cílové skupiny.

V této cílové skupině se jedná o problematiku užívání drog u mladistvých, u dospělých se jedná o užívání alkoholu, dále pak gamblersství.

Co se týká upřesnění pomoci, jednalo se o požadavek finanční podpory a celkově o poradenství.

Cílová skupina – osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením

Necelá čtvrtina obcí se potýká s problémy této cílové skupiny, a to malý podíl obcí se potýká se závažnými a necelá pětina s částečnými problémy této cílové skupiny.

Upřesněním bylo zjištěno, že se v této cílové skupině jedná, obdobně jako u cílové skupiny osoby ohrožené návykovým jednáním, o problematiku užívání drog u mladistvých, u dospělých o alkohol. V jednom případě pak o potřebu zajištění ošacení pro tyto osoby.

Cílová skupina – senioři

Problémy této cílové skupiny se dotýkají téměř poloviny obcí.

V této cílové skupině se jedná o oblasti týkající se sociálních služeb jako takových, kde je problémem jejich financování a rovněž nedostatečná kapacita služeb.

Jinou oblastí problémů, s níž se potýkají jedinci spadající do této cílové skupiny, jsou spojeny s osobnostními charakteristikami některých jedinců žijících v regionu. Jednou skupinou problémů je chování komplikující některým jedincům možnost žít v pobytovém zařízení sociálních služeb, např. alkoholismus. Jinou skupinou problémů je nárůst exekucí způsobený neřešením dluhové problematiky jedinců či rodin.

Pro cílovou skupinu by byla potřebná velká nebo částečná pomoc z pohledu více než čtvrtiny dotazovaných subjektů.

Potřeba pomoci je orientována na požadavek zajištění finančních dotací, zvýšení kapacity domovů pro seniory a celkové rozšíření prostor, zajištění komplexních služeb popřípadě respitních (odlehčovacích) služeb. Rovněž je zmiňována potřeba bezbariérových objektů. Celkově potřeba pro tuto cílovou skupinu je orientovaná do rozšíření ošetrovatelské a terénní pečovatelské péče.

Pro rodiny či jedince spadající do této cílové skupiny je požadovaná potřeba pomoci prostřednictvím jak poradenství, tak depistáže (čili vyhledávání těchto rodin či jedinců).

B) Využívání sociálních služeb

Celkově: V rámci regionu jsou sociální služby využívány uživateli intenzivně. Z pohledu dotazovaných subjektů jsou nejčastěji využívány pečovatelské služby, ošetrovatelské služby a domovy pro seniory.

Konkrétní zjištění:

Velmi často je využívána obcemi pečovatelská služba (nákupy, dovoz stravy, úklid, praní prádla apod.)

Dalšími využívanými službami jsou služby, které uvedla více než čtvrtina dotazovaných subjektů, a to: půjčování kompenzačních pomůcek (pro osoby zdravotně postižené, seniory apod.), poradenství (sociální, sociálně právní, konzultace apod.), krizová pomoc (lidem v nouzi), dále pak mateřská centra klubová činnost a volnočasové aktivity.

Nejžádanější je rozšíření domovů pro seniory, dále navýšení pečovatelské služby, umožňující občanům obcí co nejdelší pobyt ve svých domovech, také rozšíření odlehčovacích služeb.

C) Dostupnost sociálních služeb

Celkově: dostupnost sociálních služeb v regionu z pohledu zadavatelů (obcí a dalších subjektů) byla zajišťována prostřednictvím odhadu indexu spokojenosti klientů sociálních služeb s vybranými charakteristikami sociálních služeb.

Konkrétní zjištění:

Největší spokojenost je odhadovaná s personálem (odborností a kvalifikací), následuje spokojenost s mezilidskými vztahy personálu (ochotou, komunikací apod.), spokojenost s informovaností o sociálních službách, spokojenost s odstraněním technických bariér (v zařízeních), spokojenost s provozem služeb (dostupností časovou, je vhodné rozmezí provozní doby), spokojenost s finanční dostupností (služby nejsou drahé, případně se většinou neplatí), spokojenost s místní dopravou, spokojenost s dosahem v regionu (do 30 min jízdy autobusem/vlakem).

D) Okolnosti zlepšující situaci v oblasti sociálních služeb

Celkově: V posledních letech se, zejména i díky systematickému komunitnímu plánování sociálních služeb, situace v oblasti služeb výrazně zlepšila. Nicméně neustále existuje řada problémů, které poskytovatelům, zadavatelům – obcím i uživatelům služeb komplikují jejich řádné a bezproblémové fungování.

Konkrétní zjištění:

Faktory, které by umožnily zlepšení situace v oblasti sociálních služeb v obcích, jsou z pohledu dotazovaných subjektů uvedeny v pořadí prostřednictvím indexu důležitosti uváděném, a to jak většinou subjektů, tak více než pětinou subjektů (na posledním místě).

Zjednodušení podmínek pro získání dotací a grantů pro sociální služby
Dlouhodobé financování sociálních služeb
Větší ochota ke sponzorování sociálních služeb
Větší spolupráce navzájem mezi obcemi
Větší spolupráce obcí s poskytovateli sociálních služeb
Rozšíření sortimentu nabídky sociálních služeb
Zvýšení kapacity již existujících služeb
Větší informovanost o sociálních službách
Lepší dopravní dostupnost
Podílení se jiných obcí na financování sociálních služeb v obci (pokud občané jiných obcí využívají sociální služby)

E) Informovanost o sociálních službách

Celkově: Informovanost o sociálních službách je v obcích vnímána velmi pozitivně. Ze všech dotázaných subjektů necelá pětina vnímá množství informací o sociálních službách tak, že je občané rozhodně mají, dále polovina dotázaných se domnívá, že občané spíše mají dostatek informací o sociálních službách. Necelá třetina subjektů předpokládá, že občané informace o sociálních službách mají spíše „tak napůl“, že někdy je občané mají, jindy nemají.

Konkrétní zjištění:

Nejčastěji byl uveden jako hlavní informační zdroj občanů odborný pracovník (pracovník úřadu, sociální pracovník, lékař, apod.), volba byla ve více než třech čtvrtinách případů.

Jako druhá celková možnost byl odhadován zdroj informací od blízkých osob (rodiny, přátel, známých).

Třetím významným informačním zdrojem jsou informace od Úřadu práce.

Další informační zdroje jsou podle pořadí z internetu, z plakátů, letáků, také katalogu poskytovatelů v rámci komunitního plánování a hromadných sdělovacích prostředků, např. novin, rozhlasu, televize apod.

F) Komentáře k další oblasti sociálních služeb

Obce i poskytovatelé (dotazované subjekty) by požadovaly zlepšit financování sociálních služeb prostřednictvím včasného zaslání dotace a spravedlivějšího systému rozdělování dotací.

III.8.11.1 SOCIOTECHNICKÁ DOPORUČENÍ

Na základě uvedených zjištění lze specifikovat následující doporučení:

A) Udržet v současnosti všechny již existující sociální služby, které jsou zaměřené zejména na:

- Pečovatelské služby
- Domovy pro seniory
- Ošetrovatelské služby
- Poradenství (sociální, sociálně právní, dluhové, konzultace apod.)
- Půjčování kompenzačních pomůcek (pro osoby zdravotně postižené, seniory apod.)
- Krizová pomoc (lidem v nouzi)

- Klubová činnost a volnočasové aktivity (besedy, výlety apod.)
- Mateřská centra

B) Kapacitně rozšířit již existující sociální služby zejména pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením a pro seniory, zejména:

- Domovy pro seniory
- Pečovatelské služby, umožňující občanům obcí co nejdélejší pobyt ve svých domovech

Další služby, jejich rozšíření či zřízení bylo požadováno více než desetinou dotázaných subjektů: Poradenství (sociální, sociálně právní, dluhové, konzultace apod.)

- Krizová pomoc (lidem v nouzi)
- Zajištění krizového bydlení
- Podporované zaměstnání
- Podporované bydlení

Další aktivity:

- Vyhledání potřebných zapojením občanů regionu do neformálních aktivit (poštovní doručovatelé, sousedské aktivity apod. mohou tvořit druh depistáže).
- Větší spolupráce navzájem mezi obcemi, např. pro mladistvé zajistit smysluplné aktivity prostřednictvím různých setkání (besed) s osobnostmi regionu, tak možností spolupodílet se na úpravě lokalit, kde žijí (možnost brigád apod.)
- Větší spolupráce obcí s poskytovateli sociálních služeb.
- Vznik regionálního informačního systému sociálních služeb

Nabízet poskytovatelům jasně formulované dotační programy orientované na potřeby uživatelů sociálních služeb, konkrétně na podporu v oblastech, které by umožnily řešit:

- Možnosti azylového bydlení pro všechny potřebné (např. nepřizpůsobivé, uživatele návykových látek apod.)
- Zajištění krizového bydlení v obcích
- Možnosti rozšíření/zřízení denního stacionáře pro osoby se zdravotním postižením se současnou možností jejich svozu
- Odlehčovací služby
- Podpora pro osoby se zdravotním postižením – např. „vozíčkáři“
- Provoz nízkoprahového zařízení pro děti a mládež v problémech
- Možnosti pracovního uplatnění zejména v oblasti sociálních služeb
- Podpora dobrovolnictví

Vytváření pracovních míst pro občany regionu (zejména rodiny s dětmi).

Vyhledávat možnosti pro podporu rodin v tíživé finanční situaci (např. nadace, nadační fondy).

Zajistit bezbariérovost objektů (budovy úřadů apod.)

Průběžně realizovat mapování potřebnosti sociálních služeb tak, aby bylo zajištěno optimální pokrytí služeb s ohledem na probíhající sociální a demografické změny ve společnosti.

III.8.11.2 SWOT ANALÝZA

Silné stránky	Slabé stránky
1. Zvyšující se profesionalita poskytovatelů sociálních služeb (poskytování kvalitních služeb Charity Konice, DD Jesenec a DPS Ludmírov ,dobrá spolupráce s Charitní pečovatelskou službou - jistota pro starší lidi, že mohou zůstat conejdéle doma, popř. v blízkosti původního bydliště))	1. Nesystematické a nedostačující financování sociálních služeb (systémová podpora státu v rámci pravidel rozdělování dotací, nejednotný systém mezi resorty, finanční znevýhodnění neziskových organizací oproti službám podporovaným krajem)
2. Existence Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Konicka a Katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	2. Nevyhovující legislativní systémy úhrad za sociální služby (včetně vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům)
3. Ochota poskytovatelů ke vzájemné spolupráci (dobrá spolupráce poskytovatelů s Odborem sociálních věcí, s Úřadem práce, s obcemi, dobrá spolupráce odboru sociálních věcí a ŤUP s Fondem ohrožených dětí Prostějov)	3. Absence služeb (odlehčovací služby, terénní služby pro sociálně znevýhodněné, absence dluhových poradců, neexistence sociálních bytů a dále pak problematika dobrovolnictví)
4. Stabilizovaný vztah poskytovatelů a zdravotních pojišťoven.	4. Nefungující meziresortní spolupráce, nepojenost systému zdravotní a sociální péče
Příležitosti	Hrozby
1. Vícezdrojové financování	1. Nestabilní a nevyhovující systém financování sociálních služeb (obce-příspěvky na sociální služby - ohrožení finančních prostředků pro sociální služby, pokud nebudou obce přispívat - musí to vyplynout ze zákona, pozdní příchod dotací poskytovatelům sociálních služeb od MPSV - duben)
2. Komunikace obcí s krajem v oblasti financování sociálních služeb	2. Zvyšující se zadluženost obyvatelstva (např. insolvenční zákon - uživatel)
3. Využívání vyhlášených výzev (např. v rámci sociálního bydlení apod.)	3. Standardy kvality na obcích (kolize SQSS - OSPOD-SAS)
4. Povinný podíl obcí na financování sociální služby na uživatele rozpočtového určení daní (jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi)	4. Absence subresortu sociálně zdravotního 5. Malá informovanost v oblasti sociálních služeb

Pracovní skupina k provedení SWOT analýzy v sociální oblasti využila zejména odborných znalostí jednotlivých členů, bylo využito informací o potřebách, spokojenosti nebo požadavcích uživatelů, poskytovatelů, zadavatelů i veřejnosti z dostupných analýz provedených na území ORP Konice a z výstupů komunitního plánování. V hodnocení slabých stránek se objevila potřeba zřízení odlehčovací služby, terénních služeb pro sociálně znevýhodněné, dluhového poradenství a

sociálních bytů. Rovněž byla uvedena potřeba rozvoje dobrovolnictví a zpracování informačního systému v oblasti sociálních služeb. Při sestavování SWOT analýzy členové pracovní skupiny hlavně zdůraznili hrozbu nestabilního a nevyhovujícího systému financování sociálních služeb.

III.9 Zemědělství

III.9.1 Geologicko-pedologické poměry

Z geologického hlediska jihovýchodní část Bouzovské vrchoviny budují spodnokarbonské břidlice a droby. Napříč Bouzovskou vrchovinou od Jesence k Mladči táhne úzký pruh devonských vápenců, na který jsou vázány turisticky vyhledávané Javoříčské a Mladečské jeskyně. Tyto jeskyně náležejí do Konicko-mladečského krasu. Konicko-mladečský kras vznikl na denudačních troskách devonských a silurských vápenců. Javoříčské jeskyně jsou velmi známé svou bohatou krasovou výzdobou.

Konická vrchovina vznikla souvrstvím mořského spodního karbonu - kulmu a je tvořena břidlicemi, drobami a slepenci. V severní části u hranice mezi Konickou a Bouzovskou vrchovinou se taktéž nacházejí ostrůvky devonských vápenců.

V údolích řeky Moravy jsou zastoupeny drobné fragmenty hornin Českého masivu. Hlubší uloženiny sedimentačního prostoru tvoří pestře zbarvené (šedožluté, žlutohnědé, zelenošedé, namodralé) psamiticko-pelitické sedimenty s proměnlivým obsahem prachovité a písčité příměsi. V pelitech bývají přítomny čočky šedých písků a štěrků, jejichž valounový materiál tvoří horniny flyše.

Na území Regionu Haná jsou nejvíce zastoupeny kambizemě, černozemě, hnědozemě a fluvizemě. Bližší specifikace půdních typů v jednotlivých katastrálních územích je popsána v tabulce.

Tabulka

Černozem patří do skupiny půd s procesem intenzivního hromadění a přeměny organických látek – humifikace zbytků hlavně stepní a lužní vegetace, podmiňujícím vznik molického A-horizontu, v podmínkách nepromyvného až periodicky promyvného vodního režimu. Tyto půdy se vytvořily ve stepních a lesostepních oblastech pod travním porostem, nejčastěji na spraších. Černozemě mají dobré fyzikální, chemické a biologické vlastnosti. Patří k našim neúrodnějším půdám, které se nacházejí jen v nejsušších nížinných oblastech v nadmořských výškách do 250 m n. m. Limitujícím faktorem jejich úrodnosti je dostatečné množství atmosférických srážek.

Hnědozem patří do skupiny půd, pro které je typický proces illimerizace, translokace a akumulace koloidních jílovitých částic, některých volných sesquioxidů a různého podílu organických látek v podmínkách promyvného nebo periodicky promyvného typu vodního režimu, za slabě kyselých půdních reakcí. Půdy s luvickým B – horizontem (akumulace translokovaných koloidních složek – především jílových minerálů) pod ochrnickým až melanickým humusovým A – horizontem (ochrnický - mladý, zpravidla mělký, vyvinutý na silikátových až karbonátových substrátech, melanický – zpravidla mělký, tmavě zbarvený, často i velmi starý). Illimerizace u hnědozemí je mírná, půdotvorným substrátem je nejčastěji spraš a sprašová hlína. Hnědozemě náležejí k velmi úrodným půdám, které jsou rozšířeny v nížinách a v rovinatějších částech pahorkatin, zhruba do nadmořské výšky 400 m n. m.

Fluvizem se vyvíjejí z povodňových sedimentů hlinitopísčité až jílovitohlinité zrnitosti. Sedimenty obsahují značné množství živin. Po provedené regulaci toků přestává typický režim záplav a začíná se uplatňovat vývoj k zonálním půdám dané oblasti (mocnější humusový horizont, migrace jílu, vyluhování iontů atd.). Fluvizemě jsou využívány jako zemědělská půda. Tento půdní typ je však typický pro nivní oblasti, lužní lesy a travní porosty.

Hnědé půdy a hnědé lesní půdy. Diagnostickým znakem, který mají všechny kambizemě, je kambický B horizont charakteristický alterací bez iluviace. Převažuje chemické zvětrávání prvotních minerálů, přičemž se uvolňuje Fe, Mn, Al, čímž dochází k hnědnutí. Vedle hnědnutí dochází u těchto půd k procesům tvorby a přeměny jílu. Půdy se vytvářejí hlavně ve svažitých podmínkách pahorkatin, vrchovin a hornatin. V menší míře se může vytvářet i v rovinatém reliéfu. Vznik těchto půd z tak pestrého spektra substrátů podmiňuje jejich velkou rozmanitost z hlediska tropismu, zrnitosti a skeletovitosti. Tyto půdy mají vysokou pórovitost a dobrou vnitřní drenáž. Kambizemě mohou být částečně využívány jako zemědělské půdy.

Ostatní typy půd vyskytujících se na území Regionu Haná jsou ranker, rendzina, pararendzina, černice, šedozem, luvizem, podzol, pseudoglej, glej a organozem. Ranker, rendzina, pararendzina jsou skupiny půd s drnovým půdotvorným procesem až po procesy akumulace a stabilizace humusu. Jedná se o značně skeletovité půdy. Černice patří stejně jako černozem do

skupiny půd s procesem intenzivního hromadění a přeměny organických látek. Šedozem a luvizem patří do skupiny půd s procesem ilimerizace (translokace a akumulace jílových částic a organických látek v podmínkách promyvného nebo periodicky promyvného typu vodního režimu). Podzol patří do skupiny půd s procesem podzolizace, vnitropůdního zvětrávání, translokace a akumulace sesquioxidů a humusových látek. Pseudoglej, glej, organozem patří do skupiny půd s hydromorfním půdotvorným procesem, probíhajícím pod dlouhodobým vlivem zvýšení půdní vlhkosti za nedostatku kyslíku v půdní hmotě.

III.9.2 Klimatické podmínky

Klima je jedním z klíčových faktorů, které ovlivňují zemědělství. Prostřednictvím teploty, větru, sněhové pokrývky, srážkového úhrnu a slunečního svitu vstupuje do vzájemného interakčního procesu s půdou a vegetací. Klimatem jsou také vymezeny vhodné oblasti pro pěstování zemědělských plodin.

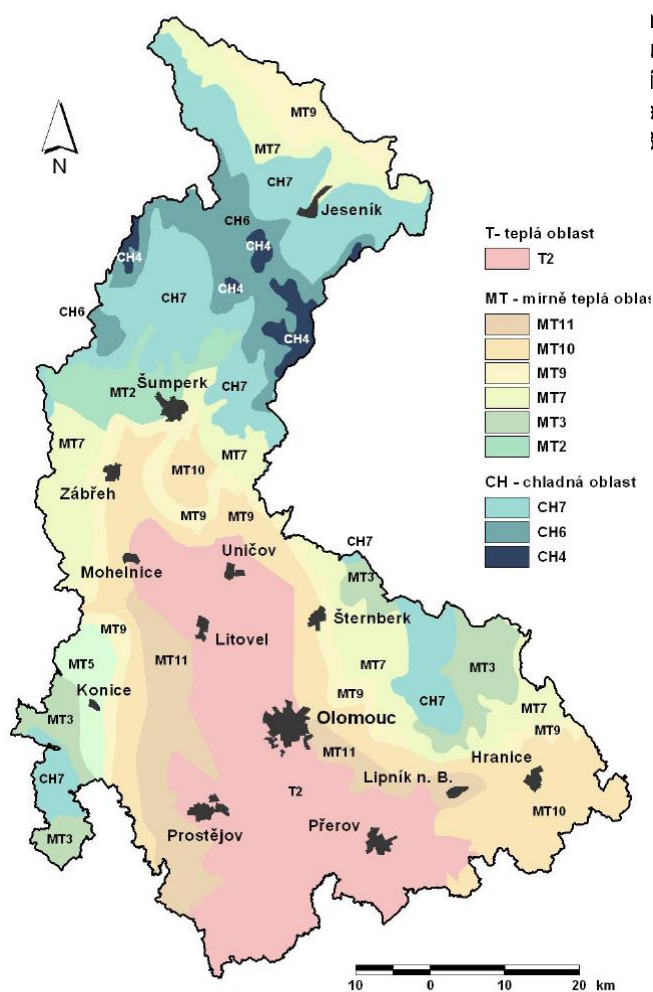
V celé České republice pronikají a mísí se oceánské a kontinentální vlivy. V Olomouckém kraji převažují vlivy kontinentální. Hlavním činitelem podnebí je jako v celé České republice výšková členitost (s nadmořskou výškou klesá teplota a zvyšují se srážky).

Na území MAS Regionu Haná můžeme dle Quitta (1971) pozorovat celkem 1 klimaticky teplou podoblast (T2) a 5 klimatických mírně teplých podoblastí. Jedná se o klimatické podoblasti MT 11, MT 10, MT 9, MT 5 a MT 3, jejichž výskyt závisí především na geomorfologických poměrech studovaného území.

Do klimaticky teplé podoblasti T2 je zařazena celá oblast Hornomoravského úvalu. V rámci území MAS Region Haná se jedná o obce v blízkém okolí krajského města Olomouc (např. obce Ústín, Hněvotín, Těšetice, atd.). Přibližnou hranici mezi podoblastí T2 a mírně teplou podoblastí MT 11 tvoří spojnice mezi obcemi Dubčany - Senice na Hané - Slatinice - Kostelec na Hané, která vede od severní části území k jižní. Tato spojnice, která je přechodem mezi Hornomoravským úvalem a Konickou vrchovinou na jihozápadě a Bouzovskou vrchovinou na severozápadě, je zároveň přechodem klimatických podoblastí MT 11, MT 10 a MT 9. Tyto oblasti tvoří úzké pásy od východu na západ, které v okolí města Konice přecházejí v podoblast MT 5. Území Regionu Haná rozprostírající se západně od města Konice je zařazeno do klimatické podoblasti MT 3. Viz. mapa klimatických podoblastí.

Klimatické oblasti na území Olomouckého kraje

Podoblast T2 se vyznačuje dlouhým, teplým a teplým až mírně teplým jarem a podzím zimą. Podoblast MT 11 má oproti T2 por sněhové pokrývky. Podnebí mírně teplých c drsnější. V dané oblasti je z mírně teplý nejchladnější a nejvlhčí. Bližší specifikace d

Tabulka Jednotlivé klimatické charakteristiky klimatických oblastí MAS Regionu Haná podle

Klimatické charakteristiky	Klimatická oblast					
	T2	MT 11	MT 10	MT 9	MT 5	MT 3
Počet letních dnů	50 - 60	40 - 50	40 - 50	40 - 50	30 - 40	20 - 30
Počet dnů s průměrnou teplotou 10° C a více	160 - 170	140 - 160	140 - 160	140 - 160	140 - 160	120 - 140
Počet mrazových dnů	100 - 110	110 - 130	110 - 130	110 - 130	130 - 140	130 - 160
Počet ledových dnů	30 - 40	30 - 40	30 - 40	30 - 40	40 - 50	40 - 50
Průměrná teplota v lednu	-2 - -3	-2 - -3	-2 - -3	-3 - -4	-4 - -5	-3 - -4
Průměrná teplota v červenci	18 - 19	17 - 18	17 - 18	17 - 18	16 - 17	16 - 17
Průměrná teplota v dubnu	8 - 9	7 - 8	7 - 8	6 - 7	6 - 7	6 - 7
Průměrná teplota v říjnu	7 - 9	7 - 8	7 - 8	7 - 8	6 - 7	6 - 7
Průměrný počet dnů se srážkami 1 mm a více	90 - 100	90 - 100	100 - 120	100 - 120	100 - 120	110 - 120
Srážkový úhrn ve vegetačním období	350 - 400	350 - 400	400 - 450	400 - 450	350 - 450	350 - 450
Srážkový úhrn v zimním období	200 - 300	200 - 250	200 - 250	250 - 300	250 - 300	250 - 300
Počet dnů se sněhovou pokrývkou	40 - 50	50 - 60	50 - 60	60 - 80	60 - 100	60 - 100
Počet dnů zamračených	120 - 140	120 - 150	120 - 150	120 - 150	120 - 150	120 - 150
Počet dnů jasných	40 - 50	40 - 50	40 - 50	40 - 50	50 - 60	40 - 50

Pramen: QUITT, E., 1971

III.9.3 Hydrologické poměry

Území MAS Region Haná spadá pod oblast povodí Moravy, které je čtvrté největší na území České republiky. Oblast povodí Moravy zasahuje v České republice celkem do pěti krajů. V kraji Olomouckém je oblast povodí Moravy ve správních obvodech 13 obcí s rozšířenou působností, a to Hranic, Jeseníku, Konice, Lipníku nad Bečvou, Litovle, Mohelnice, Olomouce, Prostějova, Přerova, Šternberka, Šumperka, Uničova a Zábřehu. Oblast povodí Moravy má protáhlý tvar ve směru sever-jih, s výrazným výběžkem směrem k východu, který tvoří řeka Bečva. Hlavním tokem oblasti povodí Moravy je stejnojmenná řeka Morava. Po stránce hydrologické patří oblast povodí Moravy k úmoří Černého moře. Voda je odváděna prostřednictvím řeky Moravy do Dunaje. Hlavní pramenou oblast představují Jeseníky, Beskydy a Bílé Karpaty.

Významnými toky povodí Moravy na území Regionu Haná jsou řeky Morava a Romže (Valová).

Řeka Morava je největším a nejdelším tokem v oblasti povodí Moravy. Morava pramení pod Králickým Sněžníkem ve výšce cca 1 370 m n. m. Protéká přes Mohelnickou brázdou nejprve Hornomoravským a pak Dolnomoravským úvalem. Ve svém nejhornějším úseku protéká úzkým údolím až k soutoku s Desnou u Postřelkova, kde se náhle otevírá široké údolí s inundacemi. Kolem Litovle pak Morava protéká malebným Litovelským Pomoravím. Pod Olomoucí se stéká se svým největším levobřežním přítokem – řekou Bečvou. S druhou nejvýznamnější řekou celého povodí Moravy, s řekou Dyjí, se stéká na hranici s Rakouskem v nadmořské výšce cca 150 m n. m.

Romže je malá řeka pramenící u obce Dzbel na Konicku v nadmořské výšce 492 m. n. m. Romže teče přibližně jihovýchodním směrem a odvodňuje velkou část Prostějovska. U obce Uhřetice ústí do řeky Moravy. Délka toku činí 53 km. Plocha povodí měří 456,53 km². Od ústí svého nejvýznamnějšího přítoku říčky Hloučely ve Vrahovicích je Romže označována jménem Valová.

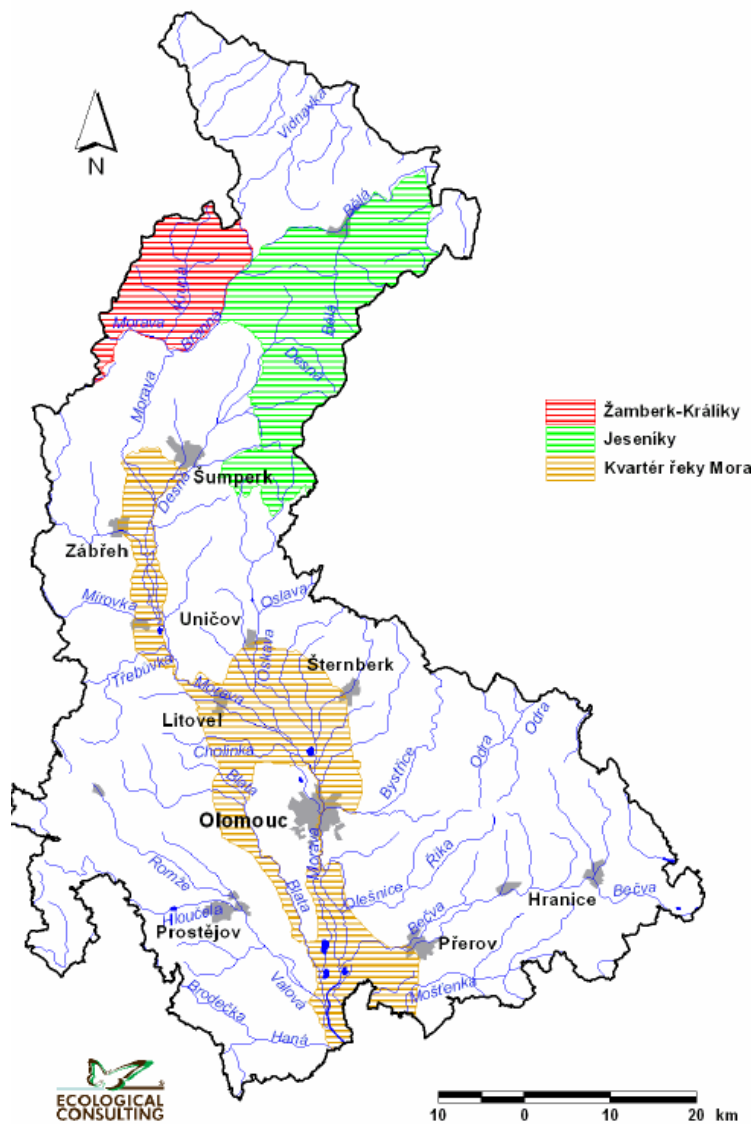
Poslední významnou řekou na území Regionu Haná je řeka Blata. Řeka Blata je pravostranný přítok řeky Moravy, který protéká okresy Olomouc, Prostějov a Přerov. Pramen řeky se nachází poblíž obcí Bílsko a Vilémov v nadmořské výšce 423,8 m. Blata se vlévá se do řeky Moravy nedaleko Lobodic v nadmořské výšce 193,8 m. Délka toku činí 45,3 km. Plocha povodí měří 315 km². Většími přítoky jsou z levé strany Stouška a Romza, z pravé strany jsou to Šumice, Zlatá stružka, Deštná

Nejvodnějším měsícem na vodních tocích je zpravidla březen, nejnižší průtoky můžeme pozorovat od srpna do listopadu. Velmi nebezpečné jsou lokální letní povodně z bouřkových dešťů na malých vodních tocích, dostávají se i povodně z tání sněhu a z regionálních letních dešťů. Odtok vody je silně ovlivněn blokací orné půdy (vytvářením velkých bloků orné půdy dochází ke zrychlení povrchového odtoku a tím i ke zrychlené erozi půdy) a napřimováním vodních toků, což vede ke zrychlení odtoku a k prohlubování epizod sucha.

Část území Regionu Haná zasahuje ochranné pásmo vodních zdrojů (CHOPAV) - Kvarter řeky Moravy. Jedná se o chráněnou vodohospodářskou pramennou oblast z níž se odebírá voda pro hromadné zásobování obyvatelstva. V této oblasti je zakázáno: zmenšovat rozsah lesních pozemků, odvodňovat lesní pozemky, odvodňovat zemědělské pozemky, těžit rašelinu, těžit nerosty povrchním způsobem nebo provádět jiné zemní práce, které by vedly k odkrytí souvislé hladiny podzemní vody, těžit a zpracovávat radioaktivní suroviny, ukládat radioaktivní odpady. Kvarter řeky Moravy zaujímá 11 % rozlohy kraje. Lokaci této chráněné oblasti je možné vidět na mapce pod textem.

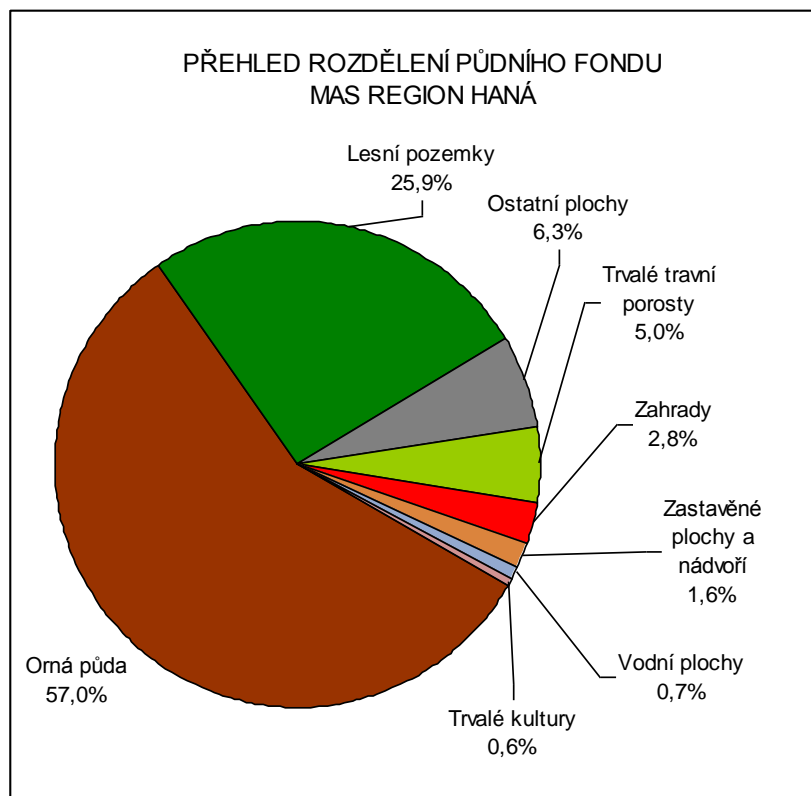
Chráněné oblasti přirozené akumulace vod

III.9.4 Krajinná matrice

Celková výměra zemědělského půdního fondu MAS Region Haná k datu ??? (zeptat se) činí 27 870 ha, což je přibližně 65 % z celkové rozlohy půdního fondu na tomto území. Většinu zemědělské půdy zaujímá orná půda o rozloze 24 305 ha. Výměra trvalých travních porostů činí 2 123 ha. Nejvyšší zastoupení trvalých travních porostů je v katastrálních územích spadajících pod správní obvod města Konice. Vyšší výskyt trvalých travních porostů na tomto území odpovídá chladnějším klimatickým podmínkám oproti ostatním částem MAS Region Haná. Zahrady (1 196 ha) i ovocné sady (179 ha) jsou rovnoměrně zastoupeny po celém území bez ohledu na klimatické podmínky. Nepatrná část zemědělského půdního fondu je tvořena chmelnicemi v obcích Hněvotín a Senice na Hané. Rozloha chmelnic činí 65,2 ha. Naprostou ojedinělostí na tomto území je vinice o ploše 0,4 ha v obci Slatinky.

Nezemědělská půda je zastoupena přibližně na 35 % půdního fondu. Z těchto 14 758 ha je největší část tvořena lesními pozemky o ploše 11 151 ha. Lesnatost regionu je s 25,9 % oproti průměru Olomouckého kraje, který má lesnatost 34 %, velmi nízká. V současné době dochází v rámci územních plánů k záměrům zalesňovat zemědělsky nevyužívané plochy. Zároveň v důsledku dotační politiky, která umožňuje vlastníkům půdy získat výhodnou podporu na zalesnění jejich pozemků, se očekává další zvyšování výměry lesních pozemků. Vodní plochy zaujímají z nezemědělské půdy 308 ha. Zbýlých 3 398 ha tvoří ostatní plochy a zastavěné plochy a nádvoří.

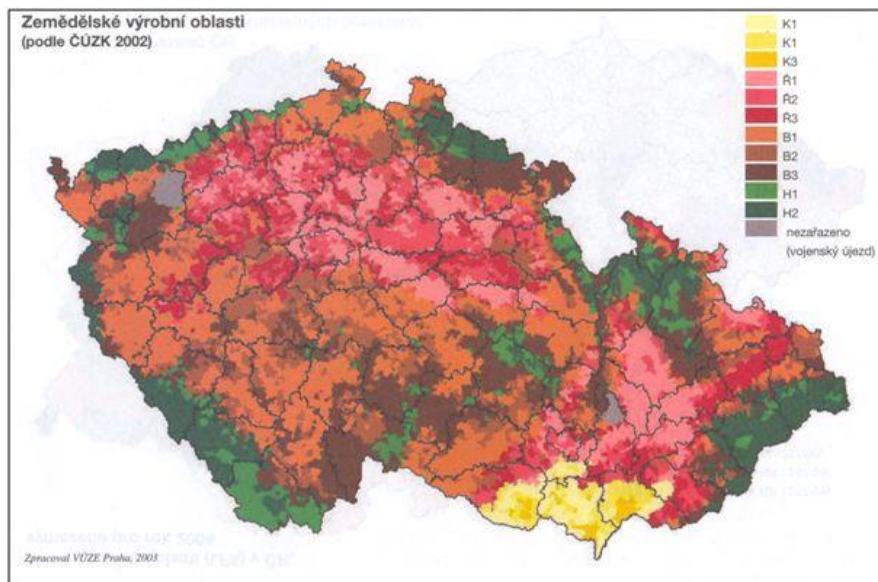

III.9.5 Kategorizace zemědělské půdy

III.9.5.1 Zemědělské výrobní oblasti

MAS Region Haná se většinou svého území nachází v řepařské výrobní oblasti, která je zastoupena podtypy Ř1 a Ř2. V západní části regionu okrajově zasahuje i bramborářská oblast, která je zastoupena podtypem B1.

Řepařská oblast je charakteristická rovňým až mírně zvlněným reliéfem s nadmořskou výškou 250 - 300 m, teplou suchou až teplou mírně vlhkou klimatickou oblastí s průměrnou roční teplotou 8 - 9 °C a průměrnými ročními srážkami 500 - 650 mm. V řepařské oblasti převládají černozemě, hnědozemě a nivní půdy. Zrnitostně zastupují tuto oblast půdy hlinité a hlinitopísčité. Hlavními zemědělskými plodinami jsou: ozimá pšenice, jarní ječmen, cukrovka, rané brambory, ozimá řepka, slunečnice, vojtěška a kukuřice na siláž.

Podoblast Ř1 - v této oblasti jsou kromě cukrovky optimální produkční předpoklady pro pěstování potravinářské pšenice a sladovnického ječmene.

Podoblast Ř2 - zahrnuje území s výraznou převahou nejproduktivnějších řepařských půd. Pěstitelské předpoklady jsou podobné jako u Ř1. Kromě cukrovky, pšenice a ječmene se zde pěstuje také chmel.

Bramborářská výrobní oblast je charakteristická středně zvlněným až silně svažitým reliéfem terénu s nadmořskou výškou 400 - 650 m, mírně teplou vlhkou až mírně chladnou vlhkou klimatickou oblastí s průměrnou roční teplotou 5 - 8 °C a průměrnými ročními srážkami 550 - 900 mm. V bramborářské oblasti převládají hnědozemě. Zrnitostně zastupují tuto oblast půdy hlinitopísčité a písčitohlinité. Hlavními zemědělskými plodinami jsou: krmné obilniny, brambory, ozimá řepka, len, jetel luční, kukuřice na siláž.

Podoblast B1 - převažují zde půdy s průměrnou produkční schopností, které jsou vhodné pro pěstování obilnin, krmných plodin a řepky olejné. Nejvhodnější plodinou této podoblasti jsou však brambory.

III.9.5.2 Bonita a cena zemědělské půdy

Kvalita zemědělského půdního fondu v ČR je měřena na základě bonitace. Bonitační kvalifikace byla zpracována pro veškerou zemědělskou půdu bez rozlišení druhů pozemků. Výchozím podkladem byl komplexní průzkum půd zpracovaný v 70. letech minulého století. V současnosti probíhá aktualizace a další upřesňování (rebonitace) a dobonitace dosud neohodnocených pozemků, kterou mají na starost pozemkové úřady. Základní jednotkou bonitační soustavy je bonitovaná půdně-ekologická jednotka (BPEJ), která je přiřazena územnímu celku, který má shodnou hodnotu produkčního potenciálu vzhledem ke svému stanovišti. Konkrétní vlastnosti určitého areálu BPEJ jsou vyjádřeny pětimístným číselným kódem, který charakterizuje: klimatický region (1. číslice), hlavní půdní jednotku 2.a 3.), sklonitost a expozici (4.), skeletovitost a hloubku půdy (5. číslice).

Systém BPEJ velmi dobře vyjadřuje stanovištní podmínky ČR v celé variabilitě a tím je zárukou zohlednění rozdílných půdně-klimatických podmínek jednotlivých oblastí. Způsob vedení a aktualizace BPEJ je stanovena ve vyhlášce 327/1998 Sb., ve znění vyhlášky č. 546/2002 Sb. Správcem systému BPEJ je Výzkumný ústav meliorací a ochrany půdy Praha-Zbraslav. Tento celorepublikový systém je digitalizován a zaveden do katastru nemovitostí.

Ceny zemědělské půdy

V ČR se uplatňují dva druhy cen zemědělské půdy:

a) CENA ÚŘEDNÍ

Používaná k oceňování konkrétních pozemků pro účely daně z nabytí nemovitých věcí, pro prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav. Úřední cena může také sloužit i ke stanovení výše sazby nájmu ze zemědělské půdy. Tyto průměrné ceny zemědělských pozemků jsou vypočteny jako vážený aritmetický průměr z cen BPEJ a jsou přiřazeny jednotlivým katastrálním územím.

Ceny dle BPEJ zůstávaly poměrně dlouho na stejné úrovni. Poslední plošná úprava byla provedena v roce 2008, kdy došlo k navýšení u všech BPEJ o 15-50%. Poslední cenovou úpravu zahrnuje nová oceňovací vyhláška č. 441/2013 Sb. (Vyhláška k provedení zákona o oceňování majetku), která vstoupila v účinnost od 1. 1. 2014. Vyhláška však pouze aktualizuje ceny v malém počtu katastrálních územích – např. po obnově katastrálního operátu, upřesnění výměr, rebonitaci apod.

Meziroční porovnání úředních cen, které jsou aktualizovány pro katastrální území umožňuje posoudit míru změny kvality půdy v daném katastrálním území. K navýšení či snížení ceny dochází například upřesněním sklonitosti, skeletovitosti, expozice či hloubky půdy. Dále může dojít ke změně hlavní půdní jednotky a to např. vlivem přehodnocení hydromorfních podmínek či zjištěním degradačních procesů. K výraznému snížení ceny zemědělské půdy může dojít i degradací půdního pokryvu. Častým důvodem je proces eroze a intenzivní obdělávání pozemků na svažitém a členitém území. Dalším důvodem snížení průměrné ceny v katastrálním území je také zvyšování zastavěných ploch.

b) CENA TRŽNÍ

Tržní cena se používá pro účely trhu se zemědělskými pozemky. Častým vodítkem pro určení očekávané tržní ceny za zemědělské pozemky je "úřední cena dle BPEJ", která alespoň základním způsobem naznačuje kvalitu pozemků. Skutečná cena však může být nižší nebo naopak několikanásobně vyšší. Na výši tržní ceny má vliv několik faktorů. Těmito faktory jsou:

- kvalita pozemků pro zemědělské účely (často vyjádřená „úřední cenou“ dle BPEJ),
- druh pozemků (orná půda, trvalé travní porosty, ostatní plocha),
- poloha pozemků v krajině a atraktivnost lokality,
- celková výměra a počet samostatných pozemků, tvar pozemků,
- přístup k pozemkům,

- průběh pozemkových úprav v lokalitě,
- evidence pozemků (zjednodušená evidence nebo evidence katastru nemovitostí),
- konkurence mezi kupujícími v dané lokalitě.

Tržní cenu výrazně ovlivňují také nevýhodné nájemní smlouvy s uživateli pozemků. Pro vlastníky pozemků jsou velmi nevýhodné dlouholeté nájemní smlouvy bez neumožňující jejich výpověď.

Na území MAS Region Haná se tržní cena nejčastěji pohybuje v rozmezí od 5 - 20 Kč/m² zemědělské půdy. Ve výjimečně kvalitních lokalitách může být cena i vyšší. Na tržní cenu mají také vliv regionální rozdíly. Tržní cena půdy se v centrální části Hané pohybuje v rozmezí od 15 - 20 Kč/m². V některých případech může být cena i vyšší. V méně příznivých oblastech Konicka může tržní cena začínat na 5 - 8 Kč/m².

III.9.6 Méně příznivé oblasti (LFA)

LFA je zkratka anglického spojení Less Favoured Areas, což v překladu znamená Méně Příznivé Oblasti. V České republice sem patří oblasti, kde je zemědělské podnikání podporováno pomocí vyplácení dotací na plochu TTP. Cílem podpory je stimulovat snížení zornění zemědělské půdy v těchto oblastech, přispět k udržitelnému využití zemědělské půdy a ochraně ostatních přírodních zdrojů (zejména vodních zdrojů), přispět ke stabilizaci venkovské populace, udržet atraktivitu krajiny (krajinný ráz), podpořit systémy hospodaření přátelské k životnímu prostředí.

LFA jsou rozděleny do 3 oblastí:

A) Horské méně příznivé oblasti

Kriteria pro vymezení horských méně příznivých oblastí jsou existence velmi nepříznivých klimatických podmínek daných nadmořskou výškou, která je vyšší nebo rovna 600 m. n. m. V důsledku vysoké nadmořské výšky dochází podstatnému zkrácení vegetačního období. Druhým možným kritériem je nadmořská výška od 500 m. n. m v kombinaci s vyšší sklonitostí než 7° na 50 % zatravněné plochy, kdy oba faktory znamenají přiměřeně značnou nevýhodu.

Horské méně příznivé oblasti se dělí na 2 typy:

- Horská oblast typu H^A - obce nebo katastrální území s nadmořskou výškou nad 600 m n. m. nebo s výškou 500 až 600 m. n. m. a zároveň se svažností vyšší jak 7° na 50 % území této obce nebo katastrálního území. Sazba vyrovnávacího příspěvku je podle § 9 nařízení vlády stanovena v oblasti typu H^A na 4 680 Kč/ha travních porostů. V rámci území Regionu Haná je do horské oblasti typu H^A zařazeno katastrální území Kladky.
- Horská oblast typu H^B - obce nebo katastrálního území nesplňující kritéria pro oblast typu H^A, které však byly za účelem zachování celistvosti horské oblasti do této oblasti zařazeny. Sazba vyrovnávacího příspěvku je podle § 9 nařízení vlády stanovena v oblasti typu H^B na 4 014 Kč/ha travních porostů. V rámci území Regionu Haná jsou do horské oblasti typu H^B zařazeny katastrální území Brodek u Konice a Horní Štěpánov.

B) Ostatní méně příznivé oblasti

Kriteria pro vymezení ostatních méně příznivých oblastí jsou výskyt půdy nízké produktivity, nesnadno obdělávatelné a s omezeným potenciálem, který není možné zvýšit jinak než vynaložením nadměrných nákladů a které jsou vhodné hlavně pro extenzivní živočišnou výrobu a zároveň výnosnost území je < 34 bodů (80 % průměru). Druhým kritériem je malá nebo snižující se hustota obyvatelstva, které je převážně závislé na zemědělské činnosti a jehož další pokles by mohl ohrozit životaschopnost oblasti. Hustota obyvatel < 75 na km²; ≥ 8 % ekonomicky aktivní populace pracuje v zemědělství, rybářství a lesnictví.

Ostatní méně příznivé oblasti se dělí na 2 typy:

- Ostatní méně příznivá oblast typu OA - obce nebo katastrálního území s výnosností zemědělské půdy nižší než 34 bodů, které nepatří do horské oblasti a které jako celek v průměru splňují demografická kritéria - hustota obyvatel nižší než 75 obyvatel/km² a podíl pracujících v zemědělství na celkovém počtu praceschopného obyvatelstva vyšší než 6 %. Sazba vyrovnávacího příspěvku je podle § 9 nařízení vlády stanovena v oblasti typu OA na 3 490 Kč/ha travních porostů. V rámci území Regionu Haná jsou do ostatní méně

příznivé oblasti typu OA zařazeny katastrální území Březsko, Dzbel, Hačky, Hvozď, Jesenec, Konice, Lipová, Ludmírov, Ochoz, Polomí, Rakůvka, Skřípov a Suchdol.

- Ostatní méně příznivá oblast typu OB - obce nebo katastrálního území s výnosností zemědělské půdy 34 - 38 bodů, které však byly za účelem zachování celistvosti ostatní méně příznivých oblasti do této oblasti zařazeny. Sazba vyrovnávacího příspěvku je podle § 9 nařízení vlády stanovena v oblasti typu OB na 2 820 Kč/ha travních porostů. V rámci území Regionu Haná je do ostatní méně příznivé oblasti typu OB zařazeno katastrální území Stražisko.

C) Specifické méně příznivé oblasti

Oblasti, postižené specifickými nevýhodami, kde by ale zemědělská výroba měla v případě potřeby a za určitých podmínek pokračovat, aby bylo možné chránit nebo zlepšovat životní prostředí, zachovat venkovskou krajinu a turistický potenciál oblasti. Do specifických LFA patří území obcí v podhorské oblasti na severozápadě a východě země s výnosností půdy < 34

bodů, nebo jednotlivá území uvnitř nezařazených oblastí s výnosností půdy < 34 bodů, nebo území s výnosností ≥ 34 bodů a < 38 bodů a zároveň sklonitostí nad 7° na 50 % zatravněné půdy. Na území Regionu Haná se nevyskytují žádné specifické méně příznivé oblasti.

III.9.7 Zranitelné oblasti

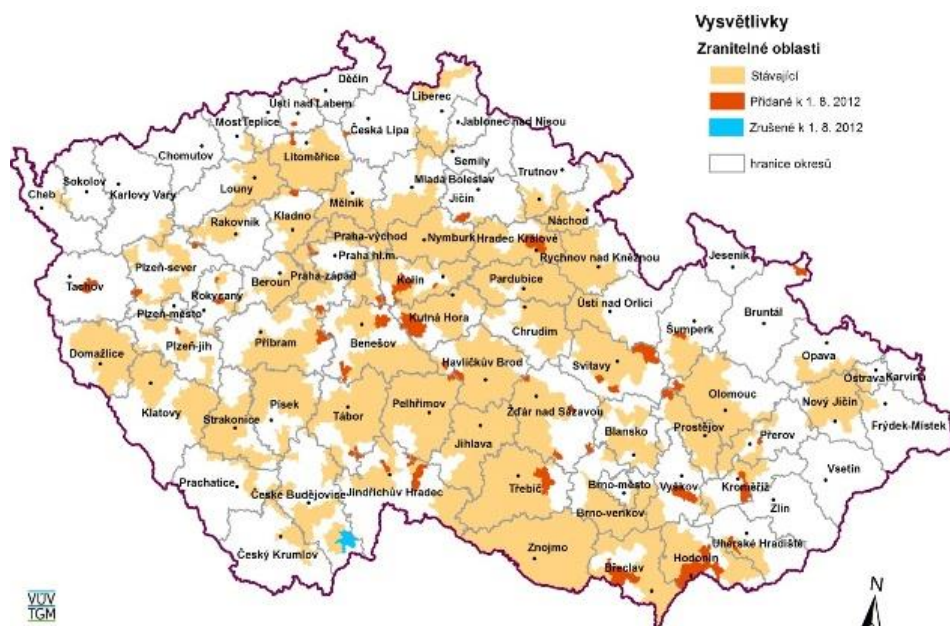
Zranitelné oblasti jsou územím s povrchovým nebo podzemním zdrojem vody, který je určen nebo využíván jako zdroj pitné vody, a u kterého hodnoty koncentrace dusičnanů přesahují 50 mg/l, nebo mohou této hodnoty dosáhnout. Do zranitelných oblastí se také řadí zdroj povrchové vody, u něhož může dojít ke zhoršení jakosti vody v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů. Zranitelná oblast je definována Nitrátovou směrnicí (SR 91/676/EHS). Zvýšením dusičnanů ve vodě dochází k eutrofizaci vody, která má za následek nepříznivé dopady na celý vodní ekosystém.

Do Registru chráněných území podle Rámcové směrnice jsou v současné době zařazeny zranitelné oblasti podle přílohy č. 1 nařízení vlády č. 262/2012 Sb., v rozsahu vyjmenovaných katastrálních území. Technickým podkladem je geografická vrstva katastrálních území předaná pro potřeby vymezení Českým úřadem zeměměřickým a katastrálním.

V oblasti povodí Moravy leží nebo částečně zasahuje do zranitelných oblastí 306 katastrálních území o celkovém rozsahu 1 973 km² (19,7 % celkové rozlohy oblasti povodí). Povodí Moravy má nejmenší podíl rozlohy zranitelných oblastí ze všech oblastí povodí v ČR.

V rámci území MAS Region Haná je zařazeno do zranitelných oblastí podle přílohy č. 1 nařízení vlády 262/2012 Sb., 44 katastrálních území z celkových 48. Pouze katastrální území Brodek u Konice, Dzbel, Horní Štěpánov a Lipová nejsou ohroženy zvýšenou koncentrací dusičnanů ve vodě. Všechny 4 katastrální území jsou vedeny pod správním obvodem města Konice.

Zranitelné oblasti v ČR jsou vyznačeny na mapě.

III.9.8 Meliorace

III.9.9 Eroze půdy

Eroze ochuzuje zemědělské půdy o jejich nejurodnější část, ornici. Tím dochází k zhoršování fyzikálně-chemických vlastností půd, zmenšování mocnosti půdního profilu, zvýšení štěrkovitosti, snižování obsahu živin a humusu, poškozování pěstovaných plodin. Následky nadměrné půdní eroze lze pozorovat i mimo zemědělské pozemky. Dochází k zanášení komunikací, povrchové kanalizace obcí, příkopů, nadměrnému usazování sedimentů v přirozených i umělých vodních tocích a nádržích. Sedimenty zmenšují jejich kapacitu a chemické látky vázané na transportované částice půdy ovlivňují kvalitu vody.

Úrodnost půdy a kvalitu půdního fondu do ohrožuj 2 typy eroze - vodní a větrná.

III.9.9.1 Větrná eroze

Podstata větrné eroze je v mechanické síle větru, rozrušování půdního povrchu a jeho unášení do míst sedimentace. Větrnou erozi můžeme rozdělit na 2 typy. Posuvnou erozi, při které přenáší vítr půdní částice jen po půdním povrchu a transportuje je jen na malé vzdálenosti. Prašnou bouři, při které se půdní částice vznášejí ve vzduchu a vítr je transportuje na velké vzdálenosti (100 až 1 000 km i více).

Intenzitu větrné eroze ovlivňují:

- klimatické faktory (výskyt, směr a rychlost vyskytujícího se proudění, atmosférické srážky, teplota a vlhkost vzduchu, výskyt záporných teplot),
- půdní a geologické faktory (geologická skladba území, velikost a tvar půdních částic, vlhkost půdy, půdní struktura, mechanická stabilita půdy),

- vegetační faktory (vegetační kryt, posklizňové zbytky),
- geomorfologické faktory (tvar a rozmístění místních svahů, výskyt rovin a závětrných lokalit),
- antropogenní faktory (délka a orientace pozemků, způsob hospodaření, závlahy).

Základem technického řešení protierozní ochrany pozemků je organizace půdního fondu vytvořením vhodných tvarů, uspořádáním a velikostí pozemku. Tím dojde k účinnému snížení rychlosti větru pod kritickou rychlost. K snížení rychlosti větru při povrchu se používají tato opatření:

- ochrana proti větru pomocí pěstitelských metod
- ochrana proti větru občasnými umělými zábranami
- ochrana proti větru trvalými porosty

V České republice větrná eroze způsobuje značné škody zvláště v sušších a teplejších klimatických oblastech s lehkými půdami. Na Moravě a ve Slezsku je ohroženo 41 % orné půdy. V Olomouckém kraji jsou převážně ohroženy půdy v jeho jižní části (Olomoucko, Blatecko, Těšeticko a Litovelsko).

III.9.9.2 Vodní eroze

V důsledku rostoucích trendů výskytu vyšších denních srážkových úhrnů, a to i přes klesající celkový roční úhrn srážek dochází ke zvyšování vodní eroze na zemědělských půdách. Vodní eroze ohrožuje více jak polovinu ploch zemědělského půdního fondu ČR. Mechanismus erozních procesů v případě vodní eroze se řídí působením a vzájemnou interakcí různých faktorů, které ovlivňují její vznik a průběh. Nejvýznamnějšími faktory ovlivňující vodní erozi jsou srážky a z nich vznikající povrchový odtok, morfologie území, geologické a půdní poměry, vegetační kryt půdy a způsob využívání půdy.

Základní podmínkou pro vznik erozního procesu je existence povrchového odtoku, jehož předpokladem je větší úhrn deště, než je schopen povrch půdy včetně vrstvy vegetace zadržet, a vyšší intenzita deště, než je současná intenzita vsaku. Hlavní důsledky vodní eroze jsou ztráta půdy, transport a sedimentace půdních částic a transport chemických látek. Podle toho, jak se projevuje vodní eroze na povrchu půdy se rozlišuje na plošnou, rýhovou a výmolovou erozi.

Protierozní opatření je možno rozdělit na organizační a agrotechnická. Organizační spočívají v celkovém pojetí využívání krajiny. Jedná se především o rozdělení využívaných ploch podle svažitost. Mezi organizační opatření patří zatravnování a zalesňování, protierozní rozmísťování plodin, pásové střídání plodin, změna velikosti a tvaru pozemku. Agrotechnická protierozní opatření jsou jednodušší, levnější a mohou být dočasného charakteru směřována pouze k jedné erozně náchylné plodině. Mezi tyto protierozní opatření patří vrstevnicové obdělávání pozemků, pásové střídání plodin, protierozní oseední postup, technologie bezorebného zpracování, rozory a mulčování.

Olomoucký kraj patří mezi oblasti se zvýšeným rizikem vodní eroze. Rizikové oblasti se nacházejí podél řeky Moravy a na Těšeticku a Uničovsku.

III.9.10 Zemědělské podnikání a výroba

III.9.10.1 Zastoupení zemědělských podniků v regionu Haná

Dle portálu ministerstva Zemědělství - eagri je na území Regionu Haná evidováno 184 zemědělských podnikatelů. Avšak aktivně hospodařících podnikatelských subjektů, které hospodaří na výměře okolo 17 450 hektarů, je pouze 95. Druhá polovina evidovaných zemědělských subjektů jsou družstva a jiné podniky v likvidaci či podnikatelé, kteří se stali fyzickými osobami z důvodu chovu hospodářských zvířat pouze pro svoji potřebu. Zemědělské podnikatele můžeme rozdělit na území Regionu Haná do 3 skupin, podle výměry na které hospodaří, na podniky o výměře do 30 ha, od 30 - 500 ha a podniky s výměrou nad 500 ha.

III.9.10.2 Podniky o výměře do 30 ha

Ve většině případů se jedná o podnikatele, pro které je zemědělství vedlejším zdrojem příjmu. Tito podnikatelé se věnují zemědělské činnosti pouze částečně. Mezi výjimky patří pěstitelé zeleniny, kteří se zemědělské činnosti věnují na plný úvazek. Zázemí a vybavenost těchto podniků bývá na velmi nízké úrovni. Živočišná výroba je zastoupena pouze výjimečně nebo pro vlastní potřebu zemědělských podnikatelů. Nejvýznamnějšími plodinami jsou pšenice, ječmen, brambory a zelenina. Jelikož je vlastní mechanizace podniku velmi omezená nedochází k diverzifikaci zemědělské činnosti ani spolupráci s obcemi. Odbyt rostlinné produkce není nijak smluvně ošetřen. Produkce nebývá ani nijak dále zpracovávána. Ve většině případů v minulosti tyto podniky nedosahovali na žádné dotační tituly z důvodu nedostatku financí na jejich realizování.

III.9.10.3 Podniky o výměře od 30 do 500 ha

Jedná se o rodinné farmy a středně velké podniky s tradicí, které se živí zemědělstvím na plný úvazek. Mají často i několik zaměstnanců. Zaměřují se i na diverzifikaci zemědělství. V zimním období spolupracují s obcemi a pomáhají jim s údržbou pozemních komunikací. Některé podniky se zaměřují i na agroturistiku, lesnickou činnost, zpracování biomasy a jiné diverzifikační činnosti. Využívají převážně vlastní mechanizaci, která je na poměrně vysoké úrovni. Nejčastěji pěstovanými plodinami jsou pšenice, ječmen, cukrovka a řepka. Odbyt rostlinné produkce je ve většině případů zajištěn smluvně. Tyto podniky mají vybudované skladovací prostory, posklizňové linky a dobré zázemí pro další rozvoj podniku. Polovina podniků se také specializuje na živočišnou výrobu. Nejčastější specializace je na skot. Vyskytují se však i chovatelé koní, prasat a koz. Zemědělské podniky v minulosti nejvíce využívaly dotační programy PGRLF a PRV. Podniky v této kategorii mají největší potenciál pro rozvoj v zemědělském podnikání.

III.9.10.4 Podniky s výměrou nad 500 ha

Na území regionu Haná se nachází 13 podniků s výměrou zemědělské půdy přesahující 500 ha, které obhospodařují 80 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu Regionu Haná. Všechny podniky jsou právními osobami z toho 7 zemědělských družstev, 3 akciové společnosti a 3 společnosti s ručením omezeným. Dle informací z dotazníkového šetření se jedná o zemědělské subjekty hospodařící konvenčním způsobem na průměrné výměře okolo 1000 ha. Podniky hospodaří minimálně na 50 % pronajaté půdy. Tyto podniky se zaměřují na rostlinnou i živočišnou produkci. Skladba pěstovaných plodin je stejná jako u podniků od 30 do 500 ha. Velmi častá je i přidružená výroba a zpracování vlastních produktů. Diverzifikace zemědělské činnosti není prováděna. Taktéž není častá bližší spolupráce s obcemi. Z dotačních programů podniky nejvíce využívaly PGRLF, PRV a OPŽP.

III.9.11 Analýza problémů

Název rizika	Název opatření ke snížení významnosti rizika	Vlastník rizika
Finanční riziko		
Nedostatek financí na běžný provoz a opravy	více peněz	menší zemědělské subjekty do 70 ha
Nedostatek financí na investice a vybavení	více peněz	všechny zemědělské subjekty
Nedostatek financí na platy	více peněz	větší zemědělské subjekty
Organizační riziko		
Nízká sektorová gramotnost	informační servis zemědělství a venkova	všechny zemědělské subjekty
Snižování pracovní síly v zemědělství (nepříznivý demografický vývoj, nízká atraktivita zemědělství)	zvýšení atraktivnosti zemědělství pomocí marketingových nástrojů, vyšší platy	školy, zemědělské subjekty
Nezájem či neochota vzájemné spolupráce zemědělských subjektů	spolupráce zemědělských subjektů v rámci regionu vedoucí ke zvyšování konkurenceschopnosti	všechny zemědělské subjekty
Nezájem či neochota obcí na spolupráci se zemědělci	jednání se zástupci obcí	obce a zemědělské subjekty daného území
Právní riziko		
Legislativní negramotnost	zajistit poradenskou činnost - částečné přebírání byrokratické zátěže	menší zemědělské subjekty
Změna legislativy, která povede k vynuceným investicím	nevymýšlet nesmyslná nařízení	zemědělský podnik
Reformy, které zhorší konkurenceschopnost podniku	nevymýšlet nesmyslná nařízení	zemědělský podnik
Technické riziko		
Špatný technický stav provozoven a zemědělských budov	více investic do inovací rostlinné a živočišné výroby	zemědělský podnik
Zastaralá či nevyhovující mechanizace	více investic do inovací rostlinné a živočišné výroby	zemědělský podnik
Věcné riziko		
Špatné řízení podniků	omezení korupce, lepší platové ohodnocení vedoucích pracovníků, školení, vzdělávání	velké zemědělské podniky
Nízká kvalita nových pracovníků	odborné vzdělání, postgraduální vzdělávání, školení	SOŠ, SOU, vysoké školy
Špatná reputace zemědělství v očích veřejnosti	zlepšit informovanost veřejnosti o zemědělství, využít marketingových nástrojů pro propagaci regionálních produktů	zemědělské podniky
Personální rizika (vzdělání, stárnutí zemědělské veřejnosti, ...)	zlepšení platových podmínek v zemědělství, zvýšení atraktivity zemědělství	celý zemědělský sektor

III.9.12 Analýza potřeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace
všechny zemědělské subjekty	zlepšení sektorové gramotnosti	malý zájem zemědělců se vzdělávat	odborné přednášky, semináře a školení, webové stránky
všechny zemědělské subjekty	zajištění kompletního informačního servisu		webové stránky, poradenská činnost prostřednictvím osobní komunikace
zemědělské subjekty se specializací na živočišnou výrobu	inovace živočišné výroby	nedostatek prostředků pro realizaci projektu	poradenská činnost
zemědělské subjekty se specializací na rostlinnou výrobu	inovace rostlinné výroby	nedostatek prostředků pro realizaci projektu	poradenská činnost
všechny zemědělské subjekty	zemědělské inovace zlepšující dopad na životní prostředí	omezení realizace legislativními předpisy	poradenská činnost
zemědělské subjekty zpracovávající vlastní produkty	investice do vývoje nových produktů, postupů, procesů a technologií zpracování produktů	omezení realizace legislativními předpisy, nedostatek prostředků pro realizaci projektu	poradenská činnost
zemědělské subjekty prodávající své produkty konečnému spotřebiteli	marketingová podpora a vytvoření nových distribučních cest ke konečnému spotřebiteli	nenávratnost investice	reklama, webové stránky, letáky,
hospodářské subjekty v regionu	vyšší vzájemná spolupráce mezi hospodářskými subjekty	konkurenční boj	osobní komunikace
všechny zemědělské subjekty	rozvoj nezemědělské činnosti vedoucí k odolnosti a ekologické hodnotě krajinných ekosystémů	nedostatek finančních prostředků pro rozvoj těchto činností	
venkovské obyvatelstvo	zvýšení atraktivity venkova	nedostatek finančních prostředků v zemědělství, neschopnost komunikovat se zákazníky	agroturistika, nové informační tabule, turistické stezky na venkově, reklama, prodej produktů ze dvora, farmářské slavnosti

III.9.1 Analýza SWOT

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlouholetá tradice zemědělství v regionu - vysoké zastoupení rodinných farem - kvalitní regionální produkty - moderní zemědělská technika - vybudované stabilní zázemí (sila, haly, sklady) - snadný přístup k sezónním pracovníkům - prodej produktů do zahraničí - příznivé klimatické podmínky - v nížinných oblastech - velmi kvalitní půdy zajišťující vysoké výnosy - ve vyšších nadmořských výškách je rozšířená diverzifikace zemědělské činnosti - velmi dobrá spolupráce s obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> - dovoz levných zemědělských komodit z cizích zemí, snižující konkurenceschopnost místních zemědělských podniků - neatraktivnost zemědělského sektoru - omezená spolupráce zemědělských subjektů - absence marketingových nástrojů propagujících zemědělské produkty - omezená dostupnost regionálních výrobků z důvodu přísných legislativních nařízení - omezená znalost software používaných v zemědělství - drahé poradenské služby v zemědělství - závislost na počasí a nepravidelné příjmy - pouze 50 % zemědělské půdy v osobním vlastnictví zemědělských subjektů - absence informačního servisu v zemědělství - nízká znalost zemědělské legislativy - nedostatečně kvalifikovaní sezónní pracovníci - vysoké počáteční investice při pořízování nebo obnově zemědělské mechanizace - vysoké investice při výstavbě nebo rekonstrukci stávajících budov - vysoké investice při zavádění inovačních a automatizačních procesů v rostlinné výrobě a živočišné výrobě.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšení technického vybavení zemědělských podniků - spolupráce s obcemi, neziskovými organizacemi, školami a školkami - vzájemná spolupráce mezi menšími zemědělskými subjekty v rámci regionu - zvyšující se atraktivita venkova - rozšíření sítě regionálního prodeje - nová pravidla dotační politiky - církevní restituce - stabilizace či snížení zatíženosti půd erozí prostřednictvím prostřednictví původních melioračních a zpevňujících dřevin - přeměna neproduktivních a problematických ploch v rámci krajinné tvorby - vytvoření ekologicky pestré a stabilní krajiny - zpomalování odtoku vody z krajiny - ekologický systém hospodaření v méně příznivých oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> - úbytek pracovní síly v zemědělství - zvýšení byrokratické zátěže v zemědělství - změna klimatu - sankce při nedodržení dotačních pravidel - neschopnost splácení splátek úvěru včas

III.10 Cestovní ruch

III.10.1 Situační analýza - Úvod

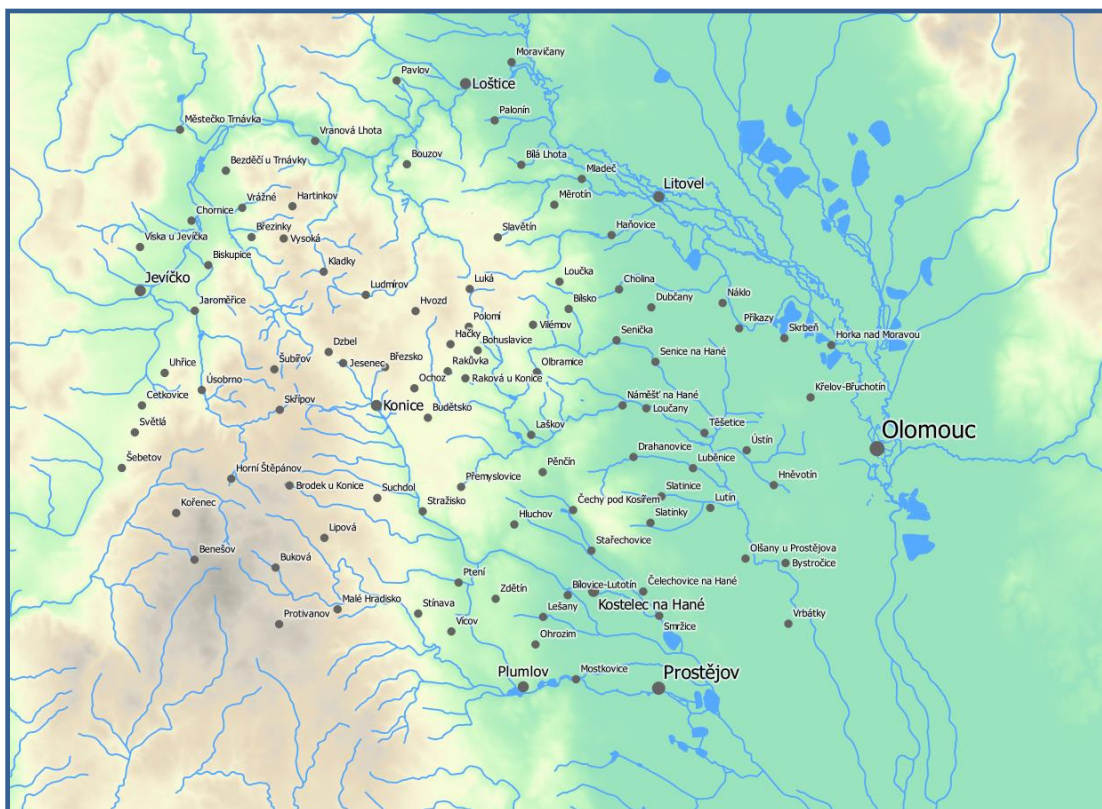
Region HANÁ je i přes svou nevelkou rozlohu velmi přírodně, kulturně a společensky bohatým regionem, který nabízí z pohledu turisty zajímavé destinace k návštěvě, které mohou být spojeny zároveň s poznáním tradičních zvyků a obyčejů. V rámci Regionu můžeme vyčlenit jak kulturně-historické zajímavosti a památky, tak přírodní zajímavosti. Jejich dostupnost je vzhledem k morfologii a infrastruktuře velmi vhodná jak pro pěší turisty, tak pro cykloturisty, ale také autem, případně veřejnou dopravou.

III.10.2 Obecné podmínky regionu

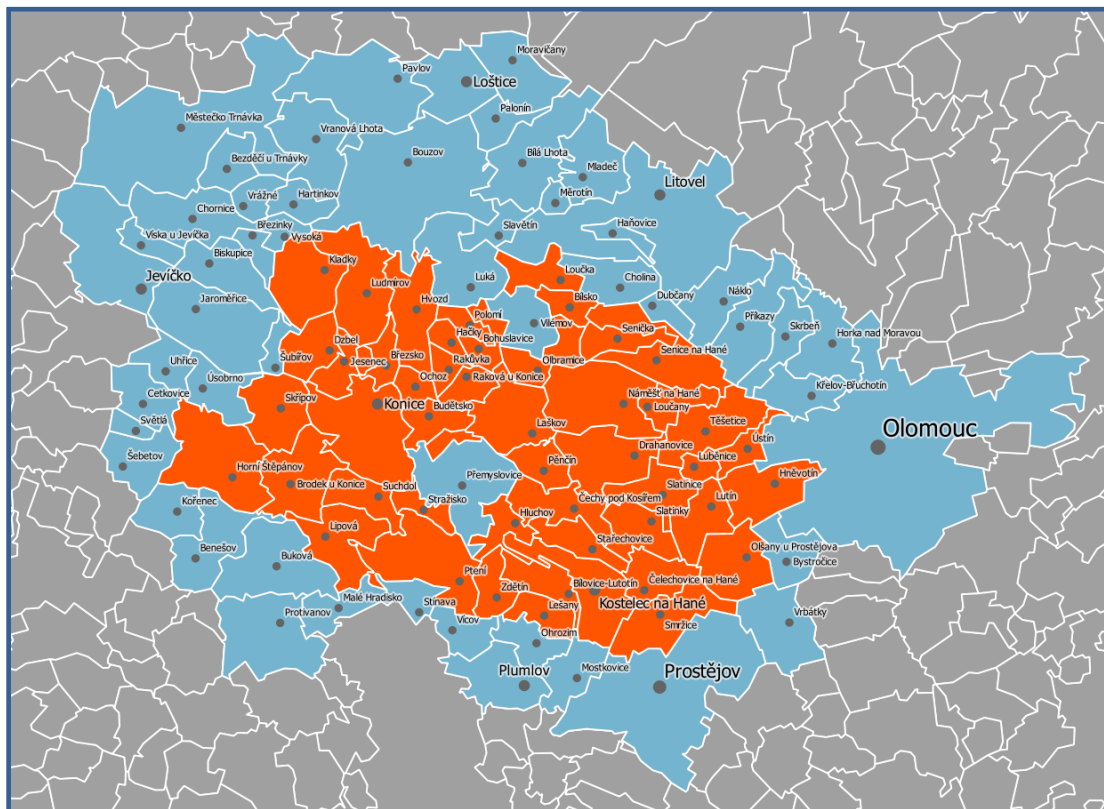
III.10.2.1 Poloha regionu v rámci ČR

MAS Region Haná se nachází v západní části Olomouckého kraje na rozhraní rovinaté Hané a členitější Zabřežské vrchoviny. Oblast je velmi dobře dostupná jak z krajského města Olomouce, tak i z dalších okolních měst Prostějova a Litovle.

Fyzicko-geografická charakteristika

Správní uspořádání

III.10.3 Trendy v oblasti cestovního ruchu

III.10.3.1 Současné světové trendy v cestovním ruchu

V současné době existuje v cestovním ruchu několik základních trendů, jako například:

Stálý růst počtu zahraničních turistů – při prostudování výše uvedené interpretace historických dat za období 1950–2005, je okamžitě jasné, že tento trend mezinárodní cestovní ruch provází, je v současnosti platný a stále roste. Otázkou je, kde se jeho růst zastaví, protože tato tendence je dlouhodobě neudržitelná.

Dalším z těchto trendů je značný růst infrastruktury cestovního ruchu, kvůli rozšíření kapacit a umožnění rozvoje odvětví cestovního ruchu. Tento rozvoj však často o nebývá regulován a koordinován.

Stále se také zvětšují vzdálenosti, na které se mezinárodní cestovní ruch uskutečňuje. To je dáno již dříve zmíněnými faktory globalizace, technického pokroku, zrychlování dopravy, zlepšování a zahušťování komunikační sítě, zvyšování bezpečnosti do pravy, legislativních kroků, uvolňování hranic, omezení tarifních dovozů a bariér, dostupnost informací... Mezinárodní cestovní ruch se tak odehrává na čím dál větší ploše od svého ohniska, odkud návštěvník cestuje.

Zároveň s výše uvedenými tendencemi však také roste vliv turistických aktivit, které mají dopad na životní prostředí a toto prostředí zatěžují. Ať už jde o dopravu či masovou koncentraci turistů v cílových oblastech. Tento faktor má za následek fyzické vyčerpávání krajiny a do budoucna úbytek nebo úplnou devastaci jejího potenciálu. V souvislosti s těmito negativními přírůsky cestovního ruchu se dnes často mluví o udržitelném cestovním ruchu. Jde v podstatě o uvážlivé využívání zdrojů, které prostředí destinací nabízí a jeho zachování pro budoucnost. Tímto problémem se také zabývá Globální etický kodex cestovního ruchu (The Global Code of Ethics for Tourism), který byl uveden v platnost rozhodnutím UNWTO v Istanbulu v roce 1997 a je příkladem současného trendu

cestovního ruchu a snahy o regulaci jeho vývoje (dostupné na http://www.unwto.org/code_ethics/eng/global.htm). Jedná se o soubor principů, který má za účel radit subjektům cestovního ruchu, jak se chovat. Tento kodex má nastavit rámec pro zodpovědný a udržitelný rozvoj cestovního ruchu.

Spousta nových skupin a dělení stále vzniká, protože se objevují stále aktuálnější témata, na která cestovní ruch navazuje. Úzce souvisí s trendy v cestovním ruchu, kterými se zabývají další oddíly. Do povědomí se dostává například:

Agroturismus - turistické nebo rekreační pobyty na venkově na rodinných farmách, jejichž hlavní náplní je poznávání alternativního způsobu života v blízkém kontaktu s přírodou, přímá spoluúčast na zemědělských činnostech a aktivní odpočinek, pěší turistika a cykloturistika, poznávání původních technik výroby potravin, jízda na koni, chov hospodářských zvířat, krocení zvířat apod. Agroturismus je rozvíjen zejména v Evropě jako ucelený program, je součástí venkovského cestovního ruchu. Agroturismus je modelovým příkladem směřování k udržitelnému cestovnímu ruchu s aspekty ekologickým a sociokulturním (není třeba budování nové suprastruktury cestovního ruchu, využívá již existující zdroje a místní stavby.

(Pramen: Udržitelný cestovní ruch (on-line), Fakulta informatiky a managementu Univerzita Hradec Králové, 2007. Dostupné na WWW: http://ucr.uhk.cz/page.aspx?page_id=31)

Ekoagroturismus – forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni pobytem na rodinných farmách zabývajících se alternativním zemědělstvím. Mezi aktivity návštěvníků patří zejména konzumace alternativně pěstovaných a upravovaných potravin ze zdrojů farmy, práce na farmě, jízda na koni, blízký kontakt s přírodou - pěší turistika, cykloturistika, pozorování zvířat a péče o ně.

(Pramen: Udržitelný cestovní ruch (on-line), Fakulta informatiky a managementu Univerzita Hradec Králové, 2007. Dostupné na WWW: http://ucr.uhk.cz/page.aspx?page_id=31&mode=1&letter=5)

Ekoturistika – návštěvníci jsou motivováni přírodou, jejím poznáváním a prociťováním. Směřuje do přírodních, lidskými aktivitami minimálně narušených oblastí, míst vhodných k pozorování planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů (pozorování ptactva, pozorování velryb, safari, pozorování volně žijících živočichů atd.). Speciálním typem přírodního cestovního ruchu je ekoturismus (zúženě označovaný ekoturistika) – návštěvy vzácných, přírodně hodnotných ekosystémů. Dalšími aktivitami přírodního CR jsou pěší turistika, vysokohorská turistika, horská turistika, andinismus, alpinismus, speleoturistika, vodní turistika aj.). Do přírodního cestovního ruchu není zahrnována rekreace u vodních ploch v rámci masového cestovního ruchu.

(Pramen: Udržitelný cestovní ruch (on-line), Fakulta informatiky a managementu Univerzita Hradec Králové, 2007. Dostupné na WWW: http://ucr.uhk.cz/page.aspx?page_id=31&mode=2)

III.10.4 Marketing a management v cestovním ruchu

Krajský úřad Olomouckého kraje v rámci svého šetření vytyčil turistické lokality v turistickém regionu Střední Morava, které se týkají tří hlavních lokalit, a to: Olomoucko, Prostějovsko, Litovelsko. Tyto tři regiony zasahují významným podílem do územní působnosti MAS Region HANÁ a v rámci těchto území bylo vymezeno i 27 obcí spadajících do Regionu, které zároveň spadají pod turistické lokality. Viz tab. 07.

Tab. 07 Turistické lokality na území Regionu HANÁ

Turistická lokalita	Obce	Turistická lokalita	Obce	Turistická lokalita	Obce
Olomoucko	Drahanovice	Prostějovsko	Bílovice-Lutotín	Litovelsko	Bílsko
	Hněvotín		Čechy p. Kosířem		Loučka
	Luběnice		Čelechovice n./H.		Loučany
	Lutín		Hluchov		Náměšť n./H.
	Slatinice		Laškov		Olbramice
	Těšetice		Lešany		Senice n./H.
	Ústín		Olšany u PV		Senička
			Penčín		
			Ptení		
			Slatinky		
			Smržice		
			Stařechovice		
			Zdětín		

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz

V těchto lokalitách pak byly stanoveny klíčové a ostatní aktivity, které by měly přispět k rozvoji cestovního ruchu. V případě daných turistických lokalit jsou to:

Turistická lokalita Olomoucko

Klíčové aktivity: poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika, ostatní sportovní turistika (golf)

Ostatní aktivity: pěší turistika, zimní turistika, kongresová a incentivní turistika, lázeňství, venkovská turistika, hipoturistika, akční turistika (kultura, sport)

Turistická lokalita Prostějovsko

Klíčové aktivity: turistika u vodní plochy, městská turistika, poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika, ostatní sportovní turistika (tenis)

Ostatní aktivity: ostatní sportovní turistika (rybaření, adrenalinové aktivity, vodní sporty), pěší turistika, lázeňství, venkovská turistika, hipoturistika, akční turistika (kultura, sport)

Turistická lokalita Konicko

Klíčové aktivity: pěší turistika, cykloturistika, hipoturistika

Ostatní aktivity: poznávací turistika (přírodní, kulturní), zimní turistika, akční turistika (kultura)

Turistická lokalita Litovelsko

Klíčové aktivity: poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika

Ostatní aktivity: pěší turistika, hipoturistika, ostatní sportovní turistika (vodáctví), akční turistika (kultura, sport)

III.10.5 Analýza nabídky v CR I - atraktivita regionu

III.10.5.1 Památky

Hrady, zámky

Jedním z hlavních cílů návštěvníků Regionu HANÁ jsou bezpochyby tvrze a zámky, kterých je na území Regionu celkem osm, z nichž přístupné veřejnosti jsou tvrz Drahanovice a zámky Náměšť na Hané, Konice (muzeum) a Laškov (dnes obecní úřad).

Zámek Čechy pod Kosířem - veřejnosti přístupný objekt

zámek

Klasicistní zámek obklopený přírodně krajinářským parkem o rozloze 21,5 hektaru, který patří k nejcennějším objektům historické zeleně na Moravě, je spjat se šlechtickým rodem Silva-Tarouca. V současné době zámek prochází rozsáhlou rekonstrukcí, prohlídková trasa by měla být veřejnosti zpřístupněna v roce 2015.

<http://www.zamekcechy.cz/>

Tvrz Drahanovice (Černá věž) - veřejnosti přístupný objekt

tvrz

Černá věž je pozůstatkem gotické tvrze ze 13. až 14. století a je ojedinělou památkou stavební činnosti nižší šlechty na střední Moravě. V prostorách Černé věže se nachází stálá expozice Vlastivědného muzea Olomouc vztahující se k archeologii a historii obce a jejího okolí. Nejvyšší patro je upraveno jako malá galerie a slouží pro pořádání výstav různých žánrů.

<http://www.cernavez.cz/>

Zámek Jesenec - veřejnosti nepřístupný objekt

zámek

Barokní patrový zámek byl vybudován v roce 1711 na místě bývalé tvrze jako letní klášterní rezidence. Od roku 1794 vystřídal několik majitelů načež v roce 1933 přešel do vlastnictví sester dominikánek v Řepčíně, které zde zřídily zdravotní ústav. Zámek je zajímavý především díky své bohatě členěné fasádě jižního průčelí, ke kterému vede překrásné dvouramenné schodiště.

<http://www.mikroregionkonicko.cz/jesenec/>

Zámek Konice - veřejnosti přístupný objekt

zámek

Barokní zámek byl postaven v letech 1703 - 1705 olomouckým stavitelem Lukášem Glöckelem na místě bývalé středověké tvrze. Dnes je v zámku obřadní síň se vzácnými stropními freskami, zámecká galerie, expozice zvyků a řemesel s největší sbírkou seker v České republice a informační centrum.

<http://www.mekskonice.cz/zamek.htm>

Zámek Krakovec – veřejnosti nepřístupný objekt

zámek

Zámek v Krakovci je kompletně zrekonstruován. Pohled na něj je možný pouze přes nádhernou kamennou zídku z obce. Tvrz v Krakovci je doložena k roku 1397. Upravena byla v pozdní gotice a tvoří východní a severní křídlo dnešního zámku. Zástřizlové přestavěli tvrz roku 1613 na renesanční zámek, přistavěno bylo západní a jižní křídlo.

<http://www.turistika.cz/mista/krakovec-mistni-cast-laskova>

Zámek Laškov – veřejnosti přístupný objekt (dnes obecní úřad)

zámek

Zámek vybudovaný z bývalé tvrze z 15.století. Nyní v zámku sídlí úřady obce. K zámku náleží také krásný park, ve kterém rostou některé vzácné dřeviny jako je např. liliovník tulipánokvětý, borovice hedvábná, tis červený a další.

<http://www.turistika.cz/mista/laskov-zamek>

Zámek Náměšť na Hané - veřejnosti přístupný objekt

zámek

Zámek si nechal na tzv. "zelené louce" postavit Ferdinand Bonaventura hrabě z Harrachu. Nejkrásnějšími interiéry zámku jsou Červený a Zlatý salonek a knihovna. Z vybavení přitahují největší pozornost honosné kočáry ze sbírek olomouckého arcibiskupství. Zámek je obklopen parkem s lipovou alejí.

<http://zamek.namestnahane.cz/>

Zámek Ptení

zámek

První zpráva o tvrzi pochází z roku 1378. Až do roku 1757 často střídali majitele a v tomto roce ho koupil ptenický statek klášter sv. Kláry v Olomouci, který jej držel až do zrušení kláštera v roce 1782. Dnes je majetkem města Prostějov.

<http://www.turistika.cz/mista/pteni-zamek>

Církevní památky (kostely, poutní místa, křížové cesty)

Na území regionu se nachází celkem 16 římskokatolických farních kostelů z nichž největší perlou je barokní poutní kostel sv. Libora v Jesenci postavený snad podle návrhu Jana Blažeje Santiniho, který je autorem také známého chrámu Panny Marie ve Křtinách.

Kostel sv. Bartoloměje - Bohuslavice

Kostel

V obci Bohuslavice u Konice stojí uprostřed návsi kostel sv. Bartoloměje. Byl postaven na místě předchozího gotického svatostánku, který je v listinách připomínán již roku 1386. V roce 1714 byl přestavěn. Věž pochází z roku 1768.

Kostel sv. Petra a Pavla – Brodek u Konice

kostel

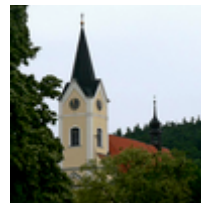

Kostel sv. Petra a Pavla byl postaven v letech 1801-02 zřejmě na místě starší kaple z roku 1725, která svou velikostí již nedostačovala potřebám věřících. Dnešní vzhled kostela je výsledkem rekonstrukce střechy, krovů a fasád provedené v letech 2003-5.

Kostel sv. Jana Křtitele - Čechy pod Kosířem

kostel

Pravděpodobně první kostelík v Čechách stával vedle staré tvrze na pahorku v místech dnešní zámecké rozhledny. Stáří však není známé, ví se jen, že obnoven a rozšířen byl v roce 1631. Tehdy měl tři oltáře, hlavní patřil sv. Janu Křtiteli. Časem však opět sešel, a tak v roce 1781 byl postaven kostel nový na jiném místě.

Kostel sv. Jakuba Většího - Drahanovice

kostel

Tento starobylý kostel je dnes státem chráněnou kulturní památkou. Farnost byla podle místní kroniky založena v roce 1341, ale je mnohem starší. Zdejší barokní kostel, který vznikl přestavbou středověké kaple, má původní kněžiště a klenbu z kamene, přístavbu tvoří chrámová loď a boční kaple. Půdorys svatostánku tvoří kříž.

Kostel sv. Vavřince – Horní Štěpánov

kostel

Barokní kostel vznikl přestavbou staršího, zřejmě gotického kostela (středověké jádro), která byla provedena v letech 1710-1712. V sanktusníku zachován zvonek s letopočtem 1558. U kostela stojí krucifix, datován r. 1835. Kostel i krucifix patří od r. 1958 mezi chráněné památky ČR. V l. 2002 - 2006 prošel jeho interiér kompletní rekonstrukcí.

Kostel Navštívení Panny Marie - Jednov

kostel

Barokní kostel vděčí za vznik studánce zvané Svatá voda, kde podle pověstí docházelo k zázračným uzdravením. Z vděčnosti byla na dubě u pramene pověšena socha Bolestné Panny Marie, kde chodívali lidé se svými prosbami. Vyrůstající počet lidí byl důvodem pro postavení kaple, což učinil klášter sv. Kláry z Olomouce v r. 1766. V l. 1807-10 byla zahájena přestavba na kostel, aby v l. 1905-10 přístavbou věže a průčelí chrámu byla stavba dokončena.

Kostel sv. Libora - Jesenec

kostel

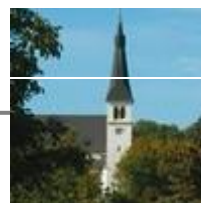
Barokní kostel byl postaven v letech 1711-1714 díky finančnímu daru Zuzany Kateřiny Liborie z Dietrichsteina zábrdovickému klášteru premonstrátů. Není jisté kdo byl architektem, mohl jím být Giovanni P. Tencalla či Jan Blažej Santini-Aichl. Klenbu kostela vyzdobil malbami Karel Haringer z Olomouce.

<http://ado.cz/poutni/jesenec/jesenec.htm>

Kostel sv. Cyrila a Metoděje - Kladky

kostel

Kostel sv. Cyrila a Metoděje v Kladcách je neorientovanou volně stojící stavbou situovanou v západní části obce. V jádru stávající stavby zůstaly zachovány reliktů staršího barokního kostela sv. Mikuláše, pocházejícího patrně z počátku 18. století. Nynější kostel byl vybudován podle návrhu E. Demarteau na přelomu šedesátých a sedmdesátých let 19. století.

Kostel Narození Panny Marie - Konice

kostel

Kostel Narození Panny Marie v Konici je nepřehlédnutelnou dominantou celého města. Stojí v těsné blízkosti zdejšího barokního zámku a je s ním i stavebně propojen. Samotný kostel je jednolodní budova s odsazeným a uzavřeným kněžištěm. Loď obdélníkového půdorysu má po obou stranách kaple sv. Trojice a Panny Marie Bolestné. Ke kostelu se váží první písemné zprávy již z roku 1371.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Laškov

kostel

Farní kostel Nanebevzetí Panny Marie v Laškově byl vybudován v letech 1612–1620. Kostel dal postavit Bohuš starší Kokorský z Kokor a na Laškově, jehož připomíná nádherná pamětní deska. Kostel vznikl podle všeho přestavbou staršího kostela nebo kaple, čemuž nasvědčuje také nález zdiva při opravách v roce 1939.

Kostel sv. Kunhuty - Náměšť na Hané

kostel

Kostel sv. Kunhuty v Náměšti na Hané, pochází nejméně z roku 1656. Tehdy byl kolem kostela hřbitov. Zrušen byl roku 1833. V roce 1869 byl kostel ve velmi špatném stavu. Četné trhliny zdiva způsobily jeho uzavření a později stržení. Stavbu nového kostela provedl litovelský stavitel V. Crha v letech 1871 – 73 v novorománském slohu.

Kostel sv. Martina - Ptení

kostel

Ptenský kostel je zasvěcen sv. Martinovi. Pravděpodobně jeho základy sahají již do 12. století. Kostel časem prošel mnoha úpravami, takže ztratil znaky původního slohu. První písemnou zmínku máme až z 15. století. V roce 1695 zde vznikla před oltářem rodinná hrobka rodu Miniati. Počátkem 18. století byl kostel rozšířen nákladem 300 zlatých.

Kostel sv. Maří Magdalény - Senice na Hané

kostel

Kostel sv. Maří Magdalény se prvně zmiňuje r. 1333. Do r. 1654 se kolem kostela rozkládal hřbitov. Prvními majiteli kostela byli vladkové ze Senice. Roku 1516 kostel do své správy převzala olomoucká kapitula. Kostel se poté zmiňuje až roku 1654, kdy bohužel vyhořel. Kostel byl zničen do té míry, že byla zachována jen gotická věž a zbytek byl nově vystavěn v barokním stylu.

Kostel Nanebevzetí Páně - Skřípov

kostel

Skřípovský kostel Nanebevstoupení Páně byl postaven v roce 1792, kdy byla obec jednou z největších na Dražanské vrchovině.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie - Slatinice

kostel

Barokní kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Slatinicích byl postaven v letech 1769–72 Janem Freiwaldem z Prostějova na oválném půdorysu. Stojí na místě staršího svatostánku, písemně zmíněného roku 1720. V kostele jsou varhany z roku 1773, cenné nástropní fresky od Jana Pillze, ve věži se nachází tři zvony. Do roku 1878 byl kolem kostela hřbitov.

Kostel Andělů Strážných - Stražisko

kostel

Kostel stojí na místě někdejšího hradu, který zde existoval od 13. do 16. století, kdy hrad zcela zpusťl. Barokní kostel byl vystavěn v roce 1728, jak napovídá vročení na erbů nad vstupem do kostela. Po původní hradní zástavbě zde zůstaly pouze zbytky příkopu.

Středověké zříceniny, pravěká a raně středověká hradiště

Kromě novověkých zámků a středověkých tvrzí dokreslují obraz naší historické krajiny také mnohé zříceniny středověkých hradů a pravěkých hradišek starých i více jak 4000 let. Velmi cenné je především hradiště v lokalitě Rmíz, které je nejstarší dosud odkrytou kamennou architekturou podobného charakteru ve střední Evropě.

Zřícenina hradu Náměšť na Hané

zřícenina hradu

Náměšťský hrad stával na ostrožně nad pravým břehem potoka Šumice na jihozápadním okraji obce Náměšť, zvané Kapounov, v místě, kde se dosud říká Na hradě. Jádrem hradu chránila od jihozápadu k jihovýchodu ve velkém oblouku soustava příkopů; celé hradiště má obvod 150 m a největší průměr 50 m. První písemná zpráva o hradu pochází z r.1423.

<http://www.hrady.cz/index.php?OID=611>

Zřícenina hradu Stražisko

zřícenina hradu

Na vyvýšenině nad vsí Stražiskem, kde dnes stojí barokní kostel, stával v minulosti hrad Stražiště (Grünberg). Hrad vznikl pravděpodobně v druhé polovině 13. století a jeho prvním známým majitelem byl Adam z Konice, který v r. 1326 používal na pečeti titulu Adam z Grünberku. Z hradu dnes zbyla pouze část hradního příkopu.

<http://www.hrady.cz/index.php?OID=624>

Pravěké hradiště u Běleckého Mlýna

pravěké hradiště

Lokalita vzdálená asi 2,8 km severovýchodně od středu obce Ptení, nad jižním vyústěním údolí Řeky Romže v oblasti Bouzovské vrchoviny. Leží v nadmořské výšce asi 340 m, na ostrožně obtékané řekou Romží a jejím pravobřežním přítokem, Brodeckým potokem. V devadesátých letech minulého století zde byla získána keramika kultury s moravskou

malovanou keramikou z mladší doby kamenné.

Hradiště na Dubovém kopci u Drahanovic

pravěké hradiště

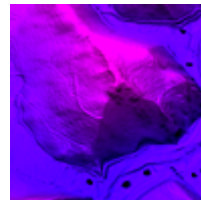
Patrně nedokončené raně středověké hradiště nacházející se 1,5 km jihozápadně od obce Drahanovice na západním výběžku Velkého Kosíře. Hradiště zaujímá půdorys o rozměrech 50 a 65 metrů.

Pravěké hradiště u Kladek

pravěké hradiště

Hradiště z pozdní doby bronzové (cca 1050 - 800 př. n. l.) objevené v roce 2010 při terénní archeologické prospekci. Na základě zjištěných skutečností se předpokládá vazba hradiště na komunikaci propojující úrodné enklávy Hané a Malé Hané. Nejstarším zjištěným předmětem je jehlice varianty Sodoměřice datovaná do fáze B B1.

Pravěké hradiště Rmíz u Laškova

pravěké hradiště

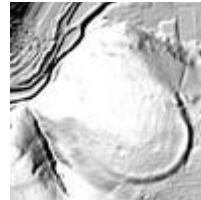
Mohutné hradisko (cca 10 ha) bylo v blízkosti Náměště na Hané a Laškova vystavěno na počátku eneolitu lidem, který přišel od severu a přinesl tzv. baalberskou keramiku staršího stupně kultury nálevkovitých pohárů. Opevnění hradiska s čelní kamennou zdí z 1. třetiny 4. tis. př.n.l. je možno označit za „nejstarší dosud odkrytou kamennou architekturu podobného charakteru ve střední Evropě“.

Pravěké hradiště u Seničky

pravěké hradiště

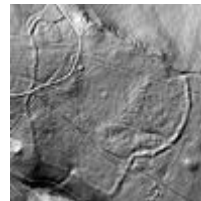
Jedná se o nově objevenou lokalitu doposud neznámého stáří. Vzhledem k dispozici valu se patrně jedná o pravěké hradiště.

Pravěké hradiště u Slatinek

pravěké hradiště

Hradiště leží na hřbetu mírně se svažujícím k východu v poloze „U Varhan“. Hradiště má oválný půdorys o rozloze 7 hektarů. Je opevněno valem o výšce pohybující se mezi 0,5 až 2 metry. Dle archeologických nálezů lze hradiště datovat do kultury nálevkovitých pohárů z pozdní doby kamenné (cca 3500 př. n. l.).

Rozhledny, technické památky a další zajímavosti

Rozhledna Velký kosíř

rozhledna

Na vrchu Velký Kosíř u Slatinek na Prostějovsku se nachází nová rozhledna vysoká 28 metrů. Z rozhledny se můžete pokochat pohledem na rovinatou Hanou, kopce Drahanské vrchoviny i siluetu Nížkého Jeseníku. Velký Kosíř (441 m n.m.) je dominantou hanácké roviny, nachází se mezi městečky Kostelec na Hané, Čechy pod Kosířem a Slatinice.

<http://www.kosir.cz/>

Technické památky - Kruhovský mlýn u Kandie

vodní mlýn

V údolí toku Šumice v úseku mezi Kandíí a Krakovcem se nacházejí pozůstatky starého vodního mlýna místními lidmi označovaného jako „Kruhák“. Jeho počátky lze klást již do období pozdní gotiky (zachovány jsou dnes pouze gotické sklepy). V současnosti je plánována kompletní rekonstrukce staveb i s nádvořím. Součástí objektu budou bytové jednotky k pronájmu, společenská místnost a malá restaurace.

Technické památky - Ondráškův Mlýn u Vojtěchova

vodní mlýn

Odráškův mlýn nedaleko Vojtěchova je skutečnou perlou zdejšího kraje. Najdeme jej při cestě k Milkovu nedaleko hájovny Jalovčí na horním toku potoka Špraňku, který protéká údolím. Poprvé je zmiňován jako mlýn patřící k vesnici v roce 1545. Není ovšem jasné, zda se jednalo o tento konkrétní mlýn. Skutečně první věrohodná zmínka o Odráškově mlýně spadá až do 17. století.

http://www.rozhlas.cz/olomouc/kraj/_zprava/mlyn-ve-hvozde--1325491

Technické památky - Růžový mlýn u Náměště na Hané

vodní mlýn

Stavení se nachází v počáteční části údolí ve směru od Náměšti. Jeho součástí bývala dřív též panská pila. K osamělému Růžovému mlýnu se váže také několik lidových pověstí, o kterých se můžeme dočíst na informačním panelu naučné stezky.

Technické památky - Větrný mlýn v Hačkách

větrný mlýn

Původně dřevěný beraní mlýn z roku 1826 byl po požáru v roce 1911 přestavěn do dnešní podoby. Mlýn pouze šrotoval a vyráběl kroupy, později pomocí spalovacího motoru. Šestiramenné větrné kolo je původní.

<http://www.strednimorava-tourism.cz/cil/mlyn-hacky>

Technické památky - Větrný mlýn u Jednova

větrný mlýn

Větrný mlýn holandského typu stojí v části Jednov obce Suchdol, 11 km jižně od Konice. Postaven byl asi v roce 1842 a jisté je, že roku 1875 byl v provozu. Roku 1931 se ulomila křídla při vichřici a tehdy přestal sloužit svému původnímu účelu. Mlýn byl roku 1952 upraven k obytným účelům. Na mlýně je nainstalována napodobenina větrného kola, která nemá nic společného s větrným kolem původním. V současné době je mlýn v soukromém vlastnictví, využíván k rekreačním účelům a proto je veřejnosti nepřístupný.

<http://www.hrady.cz/?OID=968>

Technické památky – Metro u Bohuslavice

nakladní drážka

Jedná se o tunelový tubus již dávno zrušené nákladní drážky, místními

nenazývané jinak než Bohuslavické metro či Podzemka. Jde o velmi cennou technickou památku, jejíž obdobu bychom ve střední Evropě jen těžko hledali. Vždyť podstatná část tratě zde byla vedena pod úrovní země a do prudkého svahu. O to smutnější je však její osud a dnešní stav. Koleje vytrhané, budovy pobožené, vzpomínky zapomenuté. Dnes ze samotné polní drážky takřka nic nezbylo, nemluví se o ní a její historie není veřejnosti známá.

http://www.geocaching.com/geocache/GC32J67_metro-v-bohuslavicich?guid=37f3410e-fc1b-4fa0-bc8a-24aed4643be1

Válečné stopy - Vojenské polní opevnění u Luděřova

vojenské polní opevnění

Lokalita příznačně označovaná jako "Švédské šance" byla dle některých badatelů vybudována již v době latěnu jako keltská svatyně. Podle posledních průzkumů se však zdá pravděpodobnější, že objekt vznikl až v novověku v souvislosti vojenskými přesuny. Valy byly totiž postaveny přímo na úvozových cestách, které jsou dle dosavadních nálezů novověkého původu.

Válečné stopy - Vojenské polní opevnění u Olbramic

vojenské polní opevnění

Novověké polní opevnění zvané reduta vzniklo pravděpodobně během třicetileté války, jak naznačují i archeologické nálezy. Válečné události postihly střední Moravu hlavně v letech 1642 – 1650, kdy byla Olomouc obsazena Švédy a císařské vojsko se několikrát neúspěšně pokoušelo dobýt město nazpět. Lze předpokládat, že valy jsou ze stejné doby jako ty u Luděřova.

Drobné památky na cestách - Menhir u Střížova

menhir

Obelisk byl vztyčen teprve nedávno skupinkou obdivovatelů keltské kultury, a to v souvislosti s novými archeologickými nálezy učiněnými na lokalitě "Švédské šance", podle nichž by valy mohly pocházet již doby latěnu, kdy sloužily jako keltská svatyně. Podle posledních průzkumů se však zdá pravděpodobnější, že objekty přece jen vznikly až v novověku v souvislosti vojenskými přesuny.

Drobné památky na cestách - Smírčí kříž v Bílsku

smírčí kříž

Tajemný smírčí kříž v Bílsku není nijak skryt. Najdeme ho na okraji obce směrem od Litovle vpravo, vedle božích muk. Jeho stáří je cca 400 let. Jedná se o dvojici na sobě nezávislých kamenů.

<http://www.mikroregionlitovelsko.cz/cil/333/>

Drobné památky na cestách - Smírčí kříž v Krakovci

smírčí kříž

Objekt se nachází na jižním okraji obce Krakovec u silnice směřující z Krakovce na Laškov (napravo od kapličky). Kámen je již ve velmi zdevastovaném stavu.

Drobné památky na cestách - Smírčí kříž v Senici na Hané

smírčí kříž

Smírčí kříž stojí na kraji obce vedle sochy svatého Tomáše v ulici Hliníky. Jedná se o pískovcový kříž s rameny a hlavou do kruhu. Na čelní straně je vysekán tvar kopí.

Drobné památky na cestách - Smírčí kříž v Seničce**smírčí kříž**

Smírčí kříž se nachází vedle obecní váhy na kraji obce směrem k Senici na Hané. Je umístěn v kapličce z 19. století. Ramena kříže jsou již sotva znatelná, staří kříže je cca 400 let.

Drobné památky na cestách - Smírčí kříž ve Slatinicích**smírčí kříž**

Klínový kříž z pískovce s odlomeným pravým ramenem, na přední straně reliéf meče, na zadní letopočet 1759 (druhá číslice je nejasná). Stojí v obci v parčíku vpravo od silnice Slatinice - Luběnice, poblíž nádraží vedle (Božích muk).

III.10.5.2 Lázně**Lázně Slatinice**

Při jihovýchodním okraji Bouzovské vrchoviny v obci Slatinice se nacházejí léčebné lázně s unikátním přírodním pramenem středně mineralizované vody s obsahem sirovodíku, který blahodárně působí na kloubní chrupavku. Díky svému jedinečnému minerálnímu složení, pramen léčí a uzdravuje již více než 450 let. Můžete si vyzkoušet více než 100 procedur a masáží, unikátní léčebný pramen i výbornou kuchyni.

<http://www.lazneslatinice.cz/>

III.10.5.3 Kultura, umění, zábava**Muzea, galerie**

Dalším z návštěvnicky atraktivních míst jsou galerie a muzea, kterých můžeme najít v Regionu HANÁ celkem šest. Nabízejí různorodé expozice, od historického hasičského vybavení v případě Hasičského muzea v Čechách pod Kosířem přes historické kočáry v muzea kočárů ve stejné obci až po Muzeum veteránů ve Slatinicích.

Galerie keramiky (Keramika u Kocoura)**galerie**

Keramická dílna s možností zakoupení výrobků. Galerie Vás uvítá v příjemném prostředí, dozvíte se mnoho informací, v praxi si v rámci keramických kurzů vyzkoušíte práci s keramickou hlinou a odnesete si hotové výrobky. Můžete si zakoupit autorskou modelovanou keramiku, zahradní keramiku, keramické obrázky a jiné řemeslné výrobky.

<http://www.keramikaukocoura.cz/>

Hasičské muzeum v Čechách pod Kosířem

muzeum

Muzeum stojí na místě někdejší slavné továrny na výrobu hasičské techniky tří generací rodiny Smekalů. Továrna byla založena jako první výrobní hasičské techniky v tehdejším Rakousku-Uhersku. Její výrobní program nebyl zaměřen jen na hasičství, i když toto bylo hlavní součástí výroby. Z brány továrny vyjžděly např. čistící vozy, návěsy, cisterny atd.

<http://www.cechypk.cz/hasiske-muzeum>

Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem

muzeum

Jedná se o ojedinělou a největší sbírku historických kočárů a luceren ve střední Evropě. Můžete se těšit na největší kočár všech dob, 50 kočárů - včetně saní, největší sbírku smutečních kočárů, sbírku biskupských kočárů, kočáry zrestaurované i v původním stavu, restaurátorskou dílnu, která je součástí prohlídky, galerie dokumentů, zvukovou, světelnou a filmovou projekci atd.

<http://www.historickekočary.cz/>

Muzeum řemesel Konicka

muzeum

Expozici zvyků a řemesel na Konicku najdete v přízemí konického zámku. Seznámíte se zde s řadou řemesel, která mají na Konicku dlouholetou tradici, např. mlynářství, vahařství, kovářství, pivovarnictví, krejčovství a řada jiných. Najdete tu mimo jiné i řadu vzácných exponátů, jako dochovaný nejstarší věžní hodinový stroj na Konicku či zbraně z napoleonských válek nebo sbírku sekerek.

<http://www.olomoucregioncard.cz/vylet/zamek-konice/>

Muzeum veteránů ve Slatinicích

muzeum

Na ploše 400 m² najdete sbírku starých automobilů a motocyklů (Mercedes Benz, BMW, KdF), převážně z 30 let minulého století a množství dobových artefaktů. Upoutá vás kulisa dobové Olomouce, autodílna s benzínovou pumpou ze začátku 20. století i venkovská stodola s veteránem „uloženým“ pod slámou. Ve vitrinách naleznete modely aut, historické nářadí i ukázky staré automobilové techniky.

<http://www.veteranmuseum.cz/>

Zahradní železnice ve Střížově

muzeum

Nejen milovníkům vlaků, ale i oblíbencům modelářství, velkým i malým je určena zahradní železnice ve Střížově. V zahradní železnici si prohlédnete všechna měřítká modelů vlaků proplétajících se v zahradě mezi stromy a květinami. Návštěva venkovního kolejiště zasazeného do zahrady nabízí pěkný zážitek nejen dětem, ale i dospělým.

<http://www.zahradnizeleznice.cz/>

III.10.5.1 Přírodní atraktivity

Velkoplošná a maloplošná chráněná území

Region HANÁ je současně se svou kulturní a společenskou tradicí a historií zároveň také územím s velmi pestrým přírodním prostředím. O tom svědčí celkový počet 18 zvláště chráněných území v rámci Regionu viz Tab. 03. Nejvyšší statut národní přírodní památky mají tři chráněné celky, a to NPP Na Skále, NPP Růžičkův lom a NPP Státní lom. Dalších 5 chráněných území nese statut přírodní rezervace, další mají statut přírodní památky. Rozlohou největší území tvoří PR Terezké údolí o rozloze 85,9 ha. Celkem zvláště chráněná území v Regionu HANÁ zaujímají území o rozloze 281,5 ha.

PR Andělova zmla

Tato přírodní rezervace se nachází na Velkém Kosíři poblíž vesnice Čechy pod Kosířem. Chrání lesní porost acidofilních doubrav s výskytem vzácných druhů rostlin.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---lesni-a-ostatni/pr-andelova-zmla.html>

PR Malý Kosíř

Tato území, nacházející se u Slatinic je ukázkou toho jak člověk pozitivně ovlivnil přírodu. Území je cenné díky suchomilné vegetaci, kde se vyskytuje velké množství vyšších rostlin a také motýlů a brouků. V oblasti je naučná stezka.

<http://www.sagittaria.cz/cs/prirodni-rezervace-maly-kosir>

PR Lipovské upolínové louky

Přírodní rezervace Lipovské upolínové louky se rozkládá v k.ú. Lipová a Brodek u Konice. Má celkovou rozlohu 5,3 ha a rozkládá se v úzké nivě pramenné části říčky Okluka, která územím protéká směrem od západu k obci Lipová. Území má protáhlý tvar od západu k východu, tvoří jej vlhké až podmáčené louky. Chráněné území částečně zabírá také svahy nad nivou, z jižní strany je území lemováno souvislým lesem. Hlavním motivem ochrany území byl v době vyhlášení výskyt upolínu nejvyššího (Trollius altissimus) a zachovalá vlhkomilná a mokřadní společenstva a organismů v nivě pramenné části potoka, málo poznamenaného melioracemi.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---mokrady/pr-lipovske-upolinove-louky.html>

PR Pod Švancarkou

Tato přírodní rezervace, která údajně chrání zbytek přirozené bikové bučiny (tradováno v literatuře), je ve skutečnosti z větší části tvořena vlhkými až podmáčenými loukami a částečně olšinami. Uváděná bučina se tam opravdu nikde nevyskytuje. Lokalitu najdeme v nivě říčky Bělé necelé 2 km S od obce Kořenec, katastrálně patří území ještě k Hornímu Štěpánovu.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---mokrady/pr-pod-svancarkou.html>

PR Průchodnice

Poblíž obce Ludmírov se nachází vápencové bradlo s jeskyněmi a závrtý s výskytem několika druhů netopýrů. Porost je tvořen květnatou bučinou s rostlinami prevernálního (předjarního) aspektu. Doporučuje-me navštívit v období jara.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---lesni-a-ostatni/pr-pruchodnice.html>

PR Rudka

Přírodní rezervace je jedna z dalších území chránící bučiny na vápenci. Představuje významnou lokalitu s množstvím chráněných druhů rostlin. Území se nachází západně od obce Ponikev.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---lesni-a-ostatni/pr-rudka.html>

PR Terezké údolí

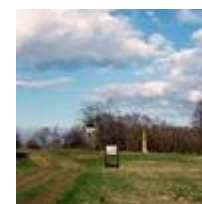
Rezervace se nachází ve stejnojmenném malebném údolí a přírodním parku poblíž Náměště na Hané. Chrání teplomilné doubravy a trávníky s výskytem vzácných rostlinných i živočišných druhů. V oblasti jsou i historické objekty a prochází zde naučná stezka.

<http://www.namestnahane.cz/udalosti-v-obci/kam-do-prirody/terezske-udoli/>

PR Uhliska

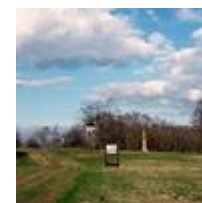
Přírodní rezervace Uhliska o rozloze 15,5 ha se rozkládá v nivě pramenného území pravostranného přítoku říčky Bělá, která k území přitéká od jihu z oblasti Pavlovských mokřadů. PR Uhliska leží na JV okraji obce Horní Štěpánov v nadmořské výšce 620 - 640 m. Je to jedno z nejhodnotnějších zvláště chráněných území vrcholové části Dražanské vrchoviny s mozaikou dříve hojnějších rostlinných společenstev mokřadních biotopů.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---mokrady/pr-uhliska.html>

PP Brus

Tato přírodní památka se nachází JZ od Čech pod Kosířem na katastrálním území Služín o celkové rozloze asi 42ha. Důvodem ochrany jsou společenstva teplomilné vegetace a výskyt vzácných motýlů rodu Lepidoptera, Rhopalocera a Zygaenidae. Floristicky pozoruhodná jsou nakupení několika druhů růží na poměrně malé lokalitě.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---lesni-a-ostatni/pp-brus.html>

PP Na Kozénku

Území se nachází severně od obce Dzbel. Jedná se o ochranu travnatých společenstev a opuštěného vápencového lomu s výskytem sasanky lesní.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Na_Koz%C3%A9nku

PP Pohorská louka

Přírodní památka vyhlášená v roce 1997 se nalézá na východním okraji osady Pohora. Leží v pramenné oblasti Pohorského potoka, v místě bývalého velkého rybníku. Větší část zdejšího mokřadu byla zničena neuváženou výstavbou nádrže pro rekreační účely.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---mokrady/pp-pohorska-louka.html>

PP Skalky

Tato památka se nachází poblíž obce Ludmírov. Důvodem ochrany je skalnaté návrší s původním smíšeným lesem a bohatým bylinným podrostem.

http://cs.wikipedia.org/wiki/Skalky_%28p%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_pam%C3%A1tka,_okres_Prost%C4%9Bjov%29

PP Skřípovský mokřad

Mokřadní louky a jezírka na okraji obce Skřípov na Prostějovsku. Území je pozůstatkem rozlehlého vrchoviště, tzn. zamokřeného vyzdvihnutého rašeliniště, kde je voda doplňována pouze srážkami. Najdeme zde různé druhy ostřic (*Carex*), sítiny (*Juncus*), suchopýr úzkolistý (*Eriophorum angustifolium*), zvonečník hlavatý (*Phyteuma orbiculare*), kosatec sibiřský (*Iris sibirica*), hořec hořepník (*Gentiana pneumonanthe*) a upolín nejvyšší (*Trollius altissimus*).

<http://www.sagittaria.cz/cs/prirodni-pamatka-skripovsky-mokrad>

PP Studený kout

Přírodní památka se nachází poblíž obce Slatinky. Důvodem ochrany je lokalita mravenišť (*Formica rufa*).

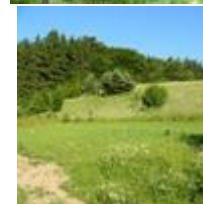
http://cs.wikipedia.org/wiki/Studen%C3%BD_kout

<http://www.outdoorguide.cz/studený-inkubátor-mravencu---velký-kosír-na-prostejovsku-1597.html>

PP Taramka

Tato přírodní památka se nachází mezi obcemi Hvozd a Vojtěchov. Významnými cíli ochrany jsou vápnomilné bučiny a smíšené lesy. Velmi vzácně je zde možné najít druhy rostlin především z čeledi vstavačovité.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---lesni-a-ostatni/pp-taramka.html>

PP U nádrže

Přírodní památka nacházející se nedaleko prameniště Špraňku poblíž obce Kladky. Cílem ochrany jsou luční a keřová společenstva s nemálo vzácnými druhy rostlin.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chranena-i-nechranena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chranena-uzemi---mokrady/pp-u-nadrze.html>

PP Vápenice

Vápenice je přírodní památka poblíž obce Slatinky. Území tvoří nerovnosti těžebního původu porostlé teplomilnými trávničky.

http://cs.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1penice_%28p%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_pam%C3%A1tka%29

PP V chaloupkách

Malé zvláště chráněné území (rozloha 4,6 ha) najdeme na JZ okraji obce Horní Štěpánov. Chrání prameništní louku, kde pramení drobný potůček, pravostranný přítok Bělé. Louky byly pravidelně koseny soukromými vlastníky do konce 90. let 20. století, a v té době patřily k jedněm z nejkvalitnějších na Dražanské vrchovině. Poté byly luční porosty asi 5 let nekosené a jejich druhová diverzita značně poklesla.

<http://www.csophorepnik.estranky.cz/clanky/predstavujeme-vam-chronena-i-nechronena-uzemi-a-rostliny-cr/zvlaste-chronena-uzemi---mokrady/pp-v-chaloupkach.html>

Krasové oblasti a jeskyně**Krasové útvary v lokalitě Na Dlouhém**

Jihovýchodní část oblasti NPR Špraněk tvoří výrazný pás skalních výchozů devonských vápenců doplněný sérií různě hlubokých závrtů. Bradlo devonských vápenců vyčnívá z okolního území, které je budované nadložními kulmskými břidlicemi a drobnými.

Krasové útvary v lokalitě Boučí

V lokalitě Boučí se zachovala svahová Kadeřínská jeskyně a říční jeskyně Velká jezevčí díra modelovaná Blažovským potokem a spadající do úrovně krasovění 440 - 465 m n. m. Kromě jeskyních systémů zde vystupují také krátké vápencové hřbety s příkrými, skalnatými, často konkávními svahy.

Jeskyně ve Hvozdecké hoře

Jeskyně se nachází v severním svahu vápencového vrchu Horka (též Hora nebo Hvozdecká hora), jižně od samoty Na Skalce, v malém vápencovém lomu na okraji lesa. V současnosti jsou prozkoumány prostory v délce 31,5 m.

Vývěr „Andělička“

Vývěr „Andělička“, který je ve starší literatuře nazýván „Andělka“ je situován v severozápadní skalní stěně Hvozdecké stráně. Vývěr je stálým pramenem a dle ústního sdělení speleologů ze skupiny CSS 7–03 „Javoříčko“ je „Andělička“ pravděpodobně vývěrem Ponikevských vod. Voda vytékající z vývěru je vždy čirá, což naznačuje přítomnost velkých podzemních dutin.

Závrt „U Koní“

Východně od lokality Suchý žleb pod Hvozdeckou strání vznikl v místě dřívějšího propadání Ponikevského potoka nálevkovitý závrt nazývaný „U Koní“ o rozměrech 20,4 x 20,5 m s nečinným paleoponorem na dně. Jižním směrem od tohoto závrtu na druhé straně, (v pravo) od mostku na cestě z Hvozdu do Ludmírova, se vytvořily dva další závrtů menších rozměrů.

Krasové útvary v lokalitě Průchodnice

Na stejnojmenném kopci (534 m.n. m.) porostlém bukovým lesem vystupují z podloží dva vápencové skalní útvary. Větším z nich, o délce 60 m a výšce cca 12 m, prochází tři chodbovitě jeskyně. V okolí byly nalezeny pozůstatky pravěkého osídlení, kosterní zbytky čtvrtohorních zvířat a další pravěké nálezy.

Vápencový lom u Ludmírova

Těžba zde započala v letech 1946 – 1947. Místní lidé jej tehdy nazývali „Odehnalův kamenolom“ dle svého majitele. Později přešel do majetku obec Ludmírov. Lom sloužil svému účelu až do šedesátých let minulého století.

Krasové útvary v lokalitě Bradlo

Kromě několika skalních výchozů byla v lokalitě objevena také nová jeskyně (v r. 1998), která však zatím nebyla detailněji zkoumána. Nachází se v nejsevernějším výběžku lesa Bradlo asi tři sta metrů západně od Ludmírova.

Krasové útvary v lokalitě Skalky

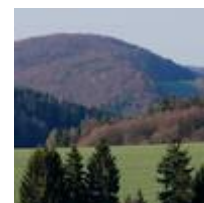
Skalnaté návrší s původním smíšeným lesem a bohatým bylinným podrostem. Lokalita se nachází cca 600m jižně od obce Ludmírov uprostřed přírodního parku Kladecko.

Krasové útvary v lokalitě Rudka

Jihozápadním směrem od Ludmírova, v lesní trati Roudná, se nachází několik výrazných skalních výchozů a závrtové pole tvořené mělkými zahliněnými závrtvy. Největší z nich se nazývá „Propadlý důl“. Má okrouhlý půdorys o rozměrech 34 x 9 m a je hluboký 1,9 m.

Přírodní parky, zámecké parky**Přírodní park Kladecko**

Přírodní park zahrnuje přírodní rezervace Průchodnice a Rudka, a přírodní památky Skalky, Taramka, U nádrže a Na Kozénku. Na mnoha místech se vyskytují ohrožené a vzácné druhy rostlin a živočichů. obce na Kladecku mají stále svůj původní vrchovinný ráz a krajina není zasažena chatovou zástavbou.

Přírodní park Terezké údolí

Oblast přírodního parku zahrnuje jak vlastní průlomové údolí říčky Šumice s přilehlými svahy, tak i bezprostředně navazující komplex lesů. Terezké údolí leží v západní části okresu Olomouc mezi obcemi Laškov a Náměšť na Hané a představuje geomorfologicky, botanicky, zoologicky a archeologicky mimořádně hodnotné území.

Přírodní park Velký Kosíř

Nejvýznamnějšími lokalitami parku jsou PR Malý Kosíř, NPP Růžičkův lom, PR Andělova zmla a PP Studený kout. Velký Kosíř je z jižní strany porostlý zakrslou doubravou se suchomilnou vegetací. Mnohé druhy zde rostou na nejsevernější hranici svého rozšíření. Kosíř je znám i archeologickými nálezy.

Zámecký park v Čechách pod Kosířem

Zámecký park v Čechách pod Kosířem, rozkládající se na ploše 21,5 ha, patří mezi nejceněnější romantické krajinářské realizace v České republice. Na jeho tvorbě se významnou měrou podílel původem portugalský hraběcí rod Silva-Tarouca, proslulý dlouhou tradicí zájmu o zahradní tvorbu. Objekt je také významný častými pobyty malíře Josefa Mánese mezi lety 1849–1871.

<http://www.zamekcechy.cz/rubriky/park/>

Park za cukrovarem v Drahanovicích

Park je dílem šlechtického hraběcího rodu Silva Tarouca. Je registrován jako významný krajinný prvek. Cílem ochrany je zachování historického parku se sbírkou významných domácích i exotických dřevin s nezanedbatelnou funkcí refugia řady druhů planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů, včetně ohrožených druhů.

Lázeňský park ve Slatinicích

Rozlehlý park je součástí lázeňského areálu, který má plochu přes 35 tis. m² a zároveň také součástí krajinářsky velmi cenného přírodního parku Velký Kosíř, který plynule pokračuje západním směrem od obce. V posledních letech prošel park rozsáhlou úpravou.

Zámecký park v Jesenci

Park je státem chráněnou památkou. Lidskou rukou dotvářený krajinný reliéf dnes nemá návštěvník možnost docenit, neboť celá plocha je zarostlá velkým množstvím náletových dřevin. Z uměle nasypané kopce, který spirálovitě obtáčela stezka a který korunoval altánek, byl kdysi pěkný výhled na zámek i celý kraj.

<http://www.olomouc.cz/view.php?cislocianku=2004031608>

Zámecký park v Konici

Park je umístěn nad konickým zámekem ve směru k náměstí. Nachází se zde vzrostlé listnaté a jehličnaté stromy staré i více jak 100 let. V současnosti je park využíván pro pořádání různých kulturních a společenských akcí.

http://www.regenerace-konice.cz/?page_id=427

Zámecký park v Laškově

Park se nachází v blízkosti zámku, který byl vybudovaný z bývalé tvrze z 15. století. Zelená plocha ohraničené starou kamennou zdí dnes slouží jako obecní park. V parku rostou některé vzácné dřeviny jako je např. liliovník tulipánokvětý, borovice hedvábná, tis červený, březovec trojtrnný a další.

Zámecký park v Náměšti na Hané

Kruhový park, v jehož středu se nachází nádherný neoklasicistní zámek, byl vybudován ve francouzském stylu podle návrhu slavného zahradního architekta Křemene. V parku najdeme altán, bazén, kolonádu a dokonce lipové aleje (se stromy starými přes 200 let), které vyběhají do čtyř světových stran.

Rekreační vodní plochy**Bohuslavické rybníky**

Soustava 6 rybníků se nachází východně od obce Bohuslavice u Konice. Jejich výstavba započala roku 1950 a poslední šestý rybník byl vystavěn v roce 2005. Jsou mokřadním biotopem ptáků. Účel plní jako chovné rybníky, proto je zde celoroční zákaz rybolovu!

<http://www.obec-bohuslavice.cz/index.php?nid=6084&lid=cs&oid=902738>

Přehrada Kladky

Tato vodní nádrž se nachází nedaleko Kladek a je napájena známým potokem Špraňkem. Je rybářským revírem a v letních měsících je zde možnost koupání.

<http://www.mrsmokonice.cz/fotoalbum/fotografie-prehrada-kladky/foto-1/>

Přehrada Loučka

Přehrada leží nedaleko obce Loučka. V letním období je zde možnost koupání.

<http://www.obec-loucka.cz/fotogalerie/prehrada-2006/>

Nebeský rybník Pěňčín

Unikátní rybník uprostřed Pěňčina, který nemá žádné přítoky a je napájen spodními prameny. Na rybníku je možnost rybolovu.

<http://www.hrady.cz/?OID=10873>

Čertovy rybníky - Čunín

Vodní plochy využívané ke komerčnímu sportovnímu rybolovu se nacházejí nedaleko Čunína na Konicku. Za rybařením je zde možné dojet i po železnici.

<http://www.certovyrybniky.cz>

Konické rybníky

Jižně od zastavěné oblasti se rozkládají tři rybníky: Nohávka, Kamenný rybník a nádrž Na Střelnici. Další rybník s názvem Pod Vyšehradem leží východně od města a skupina několika menších je pak severně na potoce Jordán, což je levostranný přítok Romže.

Soustava vodních nádrží na Skřípovsku

V roce 2007 byla dokončena výstavba soustavy 3 kaskádovitých vodních nádrží v úseku "Farský lesík-mrtvá cesta"

<http://www.ou-skripov.cz/foto/Panoramata/index.html>

<http://ou-skripov.cz/foto/Skalnvoda/index.html>

Prameny a studánky**Ochozská Kyselka**

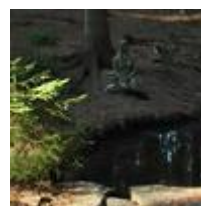
Již před rokem 1900 byly známy prameny, jež vyvěraly ve svahu ze tří žlábků. Z jednoho žlábků vyvěrala kyselka, z druhého sirná voda a ze třetího povrchová voda. Chemické rozborů ukázaly, že kyselka je železito-alkalická. Po roce 1925 se tu budovaly lázně (budoval je Dr. Josef Špaček, rodák z Laškova), ale brzy zanikly. Několik let zde fungoval hostinec a taneční sál.

<http://www.estudanky.eu/3792-studanka-ochozska-kyselka>

Pramen Pilavky

V západní části katastru při hranici s obcí Hačky se nachází pramen říčky Pilávky (pravostranný přítok Šumice), u něhož najdeme kamennou sochu stejnojmenné víly, k níž se váže jedna z místních pověstí. V lese Březina pak lze nalézt i další menší vodní plochy. Jedno z takových míst je nazýváno U Dvou studánek a je zde zbudována chatka ZŠ Hvozď.

<http://www.estudanky.eu/3981-pramen-pilavky>

Pramen Špraňku

Pramen je krásně vyčištěn a zastřešen. V blízkosti studánky se nachází malá lávka přes potok, lavička a stolek. Oprava proběhla v červenci roku 2012.

<http://www.estudanky.eu/4570-pramen-spranku>

Studánka Pod Kapličkou

O prameni u kapličky Sv. Jana Nepomuckého se zmiňují i historické údaje: "V těchto místech, kde se formani i koně mohli u chladného pramene občerstviti...". V současné době se kaplička jakoby propadá a v pravém rohu před kapličkou se neustále zadržuje voda, zřejmě pozůstatek pramene.

Svatá voda u Cakova

Září 2011 - proběhla oprava a nátěr kapličky, počítá se s opravou střechy - rodina Bubeníkova a Ošťádalova.

<http://www.estudanky.eu/1304-studanka-svata-voda>

III.10.1 Analýza nabídky v CR II – infrastruktura / služby

III.10.1.1 Gastronomická zařízení

Tabulka - Poskytovatelé služeb v Regionu - přehled

Č.	Poskytovatel	Obec	Druh služby	Popis
1.	Penzion Mánes	Čechy pod Kosířem	Ubytování	kapacita 40 osob, ceny od 700-1300 Kč
2.	Penzion – U veterána	Slatinice	Ubytování	kapacita 15 osob + 8 přistýlek, cena 800 Kč i se snídaní
3.	U Minářů	Slatinice	Ubytování	kapacita 11 osob, ceny od 350-1300 Kč
4.	Penzion a restaurace na Figleně	Slatinice	Ubytování	kapacita 24 osob, ceny od 450-700 Kč
5.	Penzion Martin	Slatinice	Ubytování	Turistická ubytovna jen pro 9 osob
6.	Ranč u buvolího ucha	Náměšť na Hané	Ubytování	Soukromé ubytování
7.	Penzion Majorka	Slatinice	Ubytování	kapacita....., ceny od 780 do 1500 Kč
8.	Ubytovna na faře v Náměšti na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 8 osob, cena 250 Kč
9.	ubytovna TJ SOKOL Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 12 osob, cena 250 Kč
10.	turistická ubytovna SK Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 84 osob, cena 150 Kč,
11.	Chalupa Bohunka	Kladky	Ubytování	kapacita 4-8 osob, cena 200 Kč
12.	Sport Klub Hvozd	Hvozd	Ubytování	cena 350 Kč
13.	Lázeňský dům Hanačka	Slatinice	Ubytování	Ceny od 850 Kč
14.	Penzion U SEDLÁKA	Kladky - Ošíkov	Ubytování	http://www.penzionusedlaka.cz/
15.	Statek u Mohykána	Vojtěchov	Ubytování	
16.	Hospůdka Na chalupě	Hačky	Ubytování	http://www.hospudkanachalupe.cz/ , ubytování od 250 Kč, až 8 osob
17.	Chaloupka „U Vejvodů“	Skřípov	Ubytování	http://www.uvejvodu.com/ , až 8 lůžek, cena od 240 Kč
18.	Chatka „U jedle“	Skřípov	Ubytování	http://www.uvejvodu.com/ , až 6 lůžek, cena od 240 Kč
19.	Lázeňský dům Hanačka	Slatinice	Ubytování	cena ubytovní od 700 Kč se snídaní
20.	Turistická základna TJ SOKOL II Prostějov	Ptenský Dvorek	Ubytování	ubytování od 110 Kč
21.	Jakimiková Emílie	Slatinice	Ubytování	ubytování v soukromí 350 Kč se snídaní, max 4 osoby
22.	Ubytování u Minářů	Slatinice	Ubytování	

III.10.1.1 Farmy, obory

AMALTHEA s. r. o. - ekologická farma

Hvozď

Hospodaření v režimu ekologického zemědělství. Chov ušlechtilých bílých koz s produkcí kozího mléka a skupinky mléčných krav, chov masných ovcí. Přímý prodej čerstvého mléka přímo z farmy, farmářská výroba mléčných výrobků.

<http://farmahvozď.webpark.cz>

Bělecký Mlýn

Areál Bělecký Mlýn nabízí ZOO koutek, rybolov, jízdu na koni, paintball, ubytování i restauraci. Bělecký Mlýn se nachází v klidném prostředí na úpatí Dražanské vrchoviny. Je ideálním místem pro dovolenou s dětmi, agroturistiku, cykloturistiku aj.

<http://www.beleckymlyn.cz>

Farma Bratrů Solovských

Olbramice

Nabídka produktů rostlinné a živočišné výroby. Kromě čerstvého kravského mléka a jsou v nabídce další mléčné výrobky - tvaroh, sýry a jogurty.

<http://www.asz.cz/cs/regiony/olomoucko/bratri-solovsti-nekdy-nevime-zda-jsou-nejruznejsi-legislativni-narizeni-spise-k-smichu-ci-k-placi.html>

Obora Žouželka

Kladky

Farma se zabývá chovem daňků, muflonů a jelena siky. Nachází se zde několik mysliveckých zařízení na výhodných loveckých pozicích.

Nadmořské výšce 505 m.n.m. odpovídají i drsnější podmínky. Dostatek úkrytů, napajedel a nerovností i celkové uspořádání obory nabízí výjimečné lovecké zážitky s vysokou úspěšností odlovu. Lov je prováděn za doprovodu mysliveckého hospodáře, jehož pokyny se lovecký host řídí.

<http://www.oborazouzelka.cz/>

III.10.1.2 Naučné stezky

Na území Regionu HANÁ se nachází v současné době čtyři naučné stezky, dvě z nich jsou v okolí vrcholu Velký Kosíř, další pak Terezkým údolím a v okolí Kladecka. Všechny tyto stezky jsou vhodné jak pro pěší turistiku, tak pro cykloturisty.

Naučná stezka Kladecko

naučné stezka

Stezka je vhodná pro pěší turistiku i horská kola. Naučná stezka je dostupná ze zastávky Šubířov po žluté turistické značce a končí v obci Jesenec na zelené turistické značce. Cestou můžete obdivovat vzácné druhy rostlin a živočichů. Jednotlivá zastavení na trase si všimají také zaniklých osad a míst, kde byla v minulosti dobývána železná ruda.

Délka trasy: 8 km

Převýšení trasy: 152 m

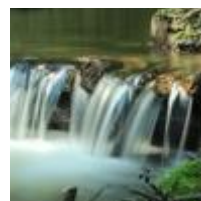
Naučná stezka Terezkým údolím

naučné stezka

Naučná trasa přírodním parkem Terezké údolí prochází z Náměště na Hané k zámku v Laškově a je vhodná pro pěší turistiku i pro klidný cyklovýlet. Vede převážně po loukách, polních i lesních cestách v údolí říčky Šumice. Informační tabule naučné trasy si rovněž všimají historie území a jeho pravěké osídlení, které sahá hluboko do minulosti.

Délka trasy: 6 km

Převýšení trasy: 56 m

Naučná stezka Velký Kosíř

naučné stezka

Okružní stezka přírodním parkem Velký Kosíř za přírodními a historickými zajímavostmi. Stezka není fyzicky náročná a je dostupná pěšky nebo na horském kole. Její začátek leží na zelené turistické značce vedoucí od železniční zastávky v Čelechovicích na Hané. Kosíř s blízkým okolím je významnou paleontologickou a archeologickou lokalitou.

Délka trasy: 10 km

Převýšení trasy: 198 m

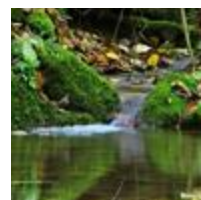
Naučná stezka Velký Kosíř II.

naučné stezka

Naučná stezka Velký Kosíř II. volně navazuje na stávající stezku Velký Kosíř. Trasu tak prodlužuje o dalších 7 zastavení a zavede nás až k malebné lázeňské obci Slatinice. Procházku krajinou zpestří sedm zastavení, turisté se seznámí s místními zemědělskými zajímavostmi, chráněnými dřevinami a bylinami, rozhlédnou se z místa zvaného "Kobylí hlava".

Délka trasy: 9 km

Převýšení trasy: 207 m

III.10.1.3 Pro cyklisty

Jak již bylo zmíněno, naučné stezky jsou dostupné i cykloturistům a z pohledu cykloturistiky je dostupnost veškerých turisticky atraktivních míst v Regionu HANÁ na velmi dobré úrovni ať již po značených cyklotrasách nebo po silnicích nižších tříd, v případě MTB pak po turistických cestách, případně po dalších neznačených lesních či polních cestách dle vlastního výběru. Přehled cyklotras je uveden níže v Tab 04.

Tab. 04 Cyklotrasy

č.	odkud - kam	km	obtížnost	typ kola	třída
5	Smržice - Olšany u Prostějova	7,5	lehká	všechny	I.
5028	Boskovice - Konice - Prostějov	52	střední	MTB, trekking	IV.
5030	Bouzov - Konice	20	střední	MTB, trekking	IV.
5031	Konice - Ptení - Plumlov	18,5	lehká	všechny	IV.
5039	Horní Štěpánov - Čelechovice	27	střední	všechny	IV.
6025	Olomouc - Bouzov	38,5	lehká-střední	všechny	IV.
6025a	Neředín - Vojnice	7	střední	MTB, trekking	IV.
6033	Pěnčín - Nový Dvůr u Červenky	22,5	střední	všechny	IV.
6034	Těšetice - Čechy pod Kosířem	15	střední	všechny	IV.
6037	Ješov - Nové Pole - Krakovec	11	střední	všechny	IV.

Zdroj: cyklotrasy.cz

Níže vypsané cyklotrasy na své délce protínají turisticky atraktivní místa, kterými jsou např.:

Cyklotrasa č. 5028: zámek Čechy pod Kosířem, NS Velký Kosíř, zámek Laškov, zámek Konice

Cyklotrasa č. 5030: zámek Konice

Cyklotrasa č. 5031: zámek Konice, zámek Ptení

Cyklotrasa č. 5039: zámek Ptení

Cyklotrasa č. 6025: zámek Náměšť na Hané

Cyklotrasa č. 6033: zámek Náměšť na Hané

Cyklotrasa č. 6034: lázně Slatinice, NS Velký Kosíř, zámek Čechy pod Kosířem

III.10.1.4 Pro jezdce na koních (hipoturistika)

Areál Bělecký Mlýn

Rybolov, jízda na koni, paintball

Paintball probíhá ve vlastních prostorách, ve členitém lesním terénu.

Projíždky na koních se provádějí na tzv. Zámečku u Běleckého Mlýna, kde jsou stáje, výběhy a odborný personál. Rybník se nachází v těsné blízkosti budovy Běleckého Mlýna. Jsou zde vysazeni kapři, cejni a karasy.

<http://www.beleckymlyn.cz/>

Dostihová stáj Hvozď

Rodina Popelků se koním věnuje přes čtyřicet let. Senior Stanislav budoval v letech 1968 – 1969 jezdeckou stáj Diadém pod hlavičkou tehdejšího SSM. Spolu se Stanislavem juniorem koně přestěhovali na pastviska na Srdéčko, kde začala velká éra Stáje Popelka Hvozď.

<http://www.dostihovastajhvozdz.estranky.cz/>

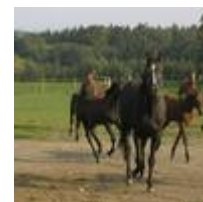

Hřebčín Murhof

Jesenec

Hřebčín Murhof Jesenec má mnohaletou tradici v chovu a odchovu koní, která sahá až do 70 let minulého století. V posledním desetiletí se činnost hřebčína Murhof Jesenec začala orientovat na výuku na výcvik začínajících jezdců a to nejenom dětí, ale i dospělých nadšenců.

<http://www.jezdectviolomouc.cz/>

JK Eldorado Odrlice

Hlavním záměrem JK Eldorado Odrlice je sportovní výcvik jezdců i koní, ustájení koní a celoroční akce pro děti a mládež s využitím koní. Dále nabízí všem milovníkům koní možnost využít širokou paletu celoročně poskytovaných služeb.

<http://www.eldorado-odrlice.cz>

JK Stáj Brettynka

Jezdecký klub pořádá letní tábory u koní, víkendové pobyty pro děti, celodenní akce pro rodiny s dětmi, malé firemní skupiny aj.

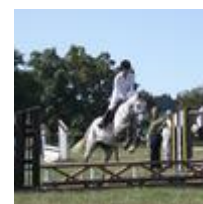
<http://brett.webnode.cz>

Stáj Ludmírov

Tato stáj vznikla v roce 2009 a také náš výcvik a chov koní. Sídlíme v malé vesničce v Ludmírově u Konice. Okolí Ludmírova tvoří lesy, louky a rozlehlá pole. Můžete nás kdykoliv navštívit. Stáj reprezentují Kateřina Nevrlá a Natálie Bednářová.

<http://www.stajludmirov.estranky.cz/>

III.10.1.5 Turistická infrastruktura pro zimní sporty

Běžecské tratě, sjezdovky, bruslení

Lyžařský areál Kladky

Sjezdové lyžování

Lyžařský areál Kladky je střediskem pro malé i velké, začátečníky i středně pokročilé lyžaře. Nadmořská výška 610 m.

Délka sjezdovky 710 m.

Sokol Kladky,

Tel.: 604 135 026,

E-mail: lyzovanikladky@seznam.cz

<http://www.lyzovanikladky.cz>

Běžecské stopy v Kladkách

Běžky

Udržované běžecské stopy najdou lyžaři v Kladkách nedaleko sjezdovky směrem do Kladek. Další udržované stopy se nachází na cestě zvané Napoleonka. Ta vede ke Konici. Za zmínku stojí, že zdejší Sokoli si na protahování běžecských tratí půjčili od prostějovské radnice sněžný skútr. Používají jej i na místní sjezdovce.

<http://www.lyzovanikladky.cz>

Kluziště sportovní hala Konice

Bruslení, hokej

Sportovní hala vedle gymnázia Konice od 1. prosince, pro veřejnost denně 14.00–16.00.

Rozměr kluziště 16x32 m, plně zastřešeno.

Kontakt: Tyršova 609, 79852 Konice,

Tel.: 608 607 124

www.sluzbykonice.cz/kluziste.php

III.10.1.6 Doprovodná turistická infrastruktura

Aquaparky, bazény, koupaliště a rekreační vodní plochy

Koupaliště Náměšť na Hané

Koupaliště

Koupaliště se nachází nedaleko areálu zámeckého lesoparku na západním konci městyse. Kontakt: tel. 585 757 812

<http://www.namestnahane.cz/udalosti-v-obci/kam-za-sportem/koupaliste/?ftresult=koupali%C5%A1t%C4%9B>

Koupaliště Stražisko

Provoz koupaliště denně 9.00 -19.00 hodin.Od 19.00 - 22.00.hodin , noční

koupání- vstup 30,-Kč; Vstupné: dospělí : 60.-Kč, děti : 20.-Kč, děti do 3 let zdarma. V případě nepříznivého počasí v provozu pouze restaurace.

<http://strazisko.vesnice.net/Fotogalerie/Koupaliste-38/>

Sportovní areály a haly (tenis, squash, bowling atd.)

Umělá tráva Konice

Fotbal

Možnost pronájmu hrací plochy umělé trávy. Včetně kompletního zázemí, součástí areálu je i restaurace.

Sokol KONICE, Sportovní 205, 79852 Konice.

E-mail: fotbal.konice@seznam.cz, Tel.: 582 396 700

<http://www.fotbal-konice.cz>

Víceúčelové hřiště Senice na Hané

Futsal / Nohejbal / Volejbal / Házená

Široké využití nabízí víceúčelové hřiště s umělým povrchem.

Rekonstruované v roce 2013.

TJ Senice na Hané,

E-mail: katkapruckova@centrum.cz

<http://tjsenice.webnode.cz/>

Tenisový kurt Kladky

Tenis

Tenis a nohejbal na antukovém kurtu. Tenisový kurt v Kladkách. Pro místní děti a studenty zdarma, pro přespolní hráče 40 Kč/h.

Kladky 92, Tel.: 582 383 424

www.obeckladky.cz

Golf Resort Kostelec na Hané

Kostelec na Hané

Golfový areál zaměřený na začínající golfisty, je zároveň ideálním místem k tréninku pro zkušené golfisty. Driving range o délce 300 metrů, velký putting green, chipping green s bunkerem, 3 jamková akademie, klubovna s recepcí, barem a sociálním zázemím s kapacitou 40 osob uspokojí každého milovníka golfu. Parkování na parkovacích plochách golfového areálu.

<http://golfprostejov.cz/>

Sport Klub Hvozd

Squash / Stolní tenis / Fitness / Kulečnick

Nabídka několika sportů na jednom místě.

Součástí je i penzion a restaurace.

On-Line rezervační systém.

Hvozd 97, 798 55,

Tel.: 604 222 204,

E-mail: pvsportklub@seznam.cz

<http://www.sportpenzion.cz>

Sportovní hala Hvozd

Futsal / Volejbal / Házená / Tenis / Nohejbal

Hala nabízející široké využití pro halové (in-door) sporty. Včetně zázemí

šaten, sprch a parkoviště. Součástí budovy i je hospoda.

V těsné blízkosti fotbalového hřiště.

Hvozd 90, 798 55,

Tel.: 585 346 228, 606 757 340

<http://www.hvozd.cz>

Dům aktivního odpočinku Svatojánská zahrada

Fitness posilovna / Sauna / Biosolárium / Masáže / Laserová střelnice /

Pára / Elektronická lymfodrenáž

Komplex služeb v oblasti fitness, podpořený o regenerační a relaxační zónu v příjemném atraktivním prostředí.

DAOSZ, s.r.o., Sokolská 560,

Náměšť na Hané 783 44, Tel.: 585 951 200, E-mail: info@daosz.cz

<http://daosz.cz>

Multifunkční budova pro kulturu a sport – Čechy pod Kosířem

Nová budova v centru vesnice slouží především pro setkávání lidí všech věkových kategorií, a to ať je již společnou aktivitou sport nebo kulturní či společenská akce.

<http://sport.mraveniste.cz/evropa-multifunkcni-budova/>

Bowling - Kostelec na Hané

Bowling

4 bowlingové dráhy.

Pizzeria Sole Mio, Třebízského 393, Kostelec na Hané,

Tel.: 605 020 313

Balony Konice

Lety horkovzdušným balonem

Naše společnost nabízí lety horkovzdušným balónem. Připravíme pro Vás takový let, ze kterého si odnesete vzpomínky na celý život.

Kontakt: Nad Šafranicí 683, 798 52 Konice,

E-mail: smidalubomir@seznam.cz,

Tel.: 602 85 29 04

<http://www.balonykonice.cz/>

III.10.1 Analýza poptávky v CR

Tab. 05 Počet návštěvníků vybraných turistických cílů v Regionu HANÁ

	2011	2010	2009	2008	2007	2006
Zámek Čechy pod Kosířem - Pamětní síň J. Mánesa	4 918	4 665	5 857	5 091	5 541	5 169
Zámek Náměšť na Hané	25 672	29 365	29 102	29 109	29 215	24 063
Muzeum veteránů Slatinice	1 350	1 986	1 564	-	-	-
Hasičské muzeum Čechy p. Kosířem	4 792	5 747	5 489	3 401	3 349	3 133
Černá věž Drahanovice	1 367	1 723	1 918	1 932	2 243	2 214
Muzeum kočárů Čechy p. Kosířem	11 490	10 000	5 500	-	-	-
Barokní sýpka Luděřov	106	-	-	-	-	-
	2005	2004	2003	2002	2001	2000
Zámek Čechy pod Kosířem - Pamětní síň J. Mánesa	-	-	-	-	-	-
Zámek Náměšť na Hané	26 067	22 605	20 695	20 120	17 500	16 500
Muzeum veteránů Slatinice	-	-	-	-	-	-
Hasičské muzeum Čechy p. Kosířem	3 554	3 391	3 010	3 883	2 991	1 968
Černá věž Drahanovice	1 933	-	-	-	-	-
Muzeum kočárů Čechy p. Kosířem	-	-	-	-	-	-
Barokní sýpka Luděřov	-	-	-	-	-	-

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz

Jak plyne z výše uvedené tabulky, nejnavštěvovanějším turistickým cílem Regionu HANÁ je zámek v Náměšti na Hané, který průměrně navštíví za rok mezi 25 000 – 30 000 turistů, další destinací s návštěvností přes 10 000 turistů / rok se stalo Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem. Další lokality uvedené v tabulce již takovou návštěvnost nemají, za zmínku stojí např. ještě zámek nebo Hasičské muzeum, taktéž v Čechách pod Kosířem, kde se návštěvnost pohybuje mezi 3000 – 5000 turistů / rok. Celkem za rok 2011 vybrané turistické cíle v Regionu HANÁ navštívilo 49 695 turistů. Toto číslo není kompletní, ostatních turistických cílů v rámci Regionu se sčítání pod záštitou Olomouckého kraje bohužel nekonalo.

III.10.2 Analýza ukazatelů pro rozvoj cestovního ruchu

- 8.1 Rajonizace území dle cestovního ruchu
- 8.2 Potenciál rekreační plochy
- 8.3 Turisticko-rekreační funkce
- 8.4 Turisticko-rekreační zatížení území
- 8.5 Hodnocení potenciálu cestovního ruchu

Hodnocení potenciálu cestovního ruchu a funkční typologie středisek cestovního ruchu

Aby bylo možné zhodnotit celkový potenciál cestovního ruchu každé z NN obcí regionu, bylo nutné obec zařadit do jedné z kategorií hodnocených předpokladů cestovního ruchu. Každému typu potenciálu cestovního ruchu byla v rámci souboru daných předpokladů přiřazena procentní váha dle jeho významu. Počet bodů pro hodnocení jednotlivých kategorií, které vychází z obsahu předcházejících kapitol, je určen dle jejich atraktivitu pro cestovní ruch (čím vyšší atraktivita, tím vyšší počet bodů pro kategorii). Následuje stanovení typů středisek cestovního ruchu na území regionu.

1 Lokalizační potenciál cestovního ruchu

1.1 Hodnocení přírodního potenciálu cestovního ruchu

Chráněná území – váha v souboru lokalizačních předpokladů (dále jen váha): váha 40 %

a) Přírodní park:	20
b) Chráněná krajinná oblast:	30
c) Národní park:	50

Potenciál rekreační plochy váha: 30 %

a) Hodnota ukazatele nižší než 15 %:	5
b) Hodnota ukazatele vyšší nebo rovno 15 % a nižší než 35 %:	10
c) Hodnota ukazatele vyšší nebo rovno 35 % a nižší než 55 %:	15
d) Hodnota ukazatele vyšší nebo rovno 55 % a nižší než 75 %:	25
e) Hodnota ukazatele vyšší nebo rovno 75 %:	45

Reliéf váha: 20 %

Sníženiny:	5
Pahorkatiny:	15
Vrchoviny:	30
Hornatiny:	50

Vodní plochy váha: 10 %

Regionální význam:	30
Národní význam:	70

1.2 Hodnocení kulturně-historického potenciálu cestovního ruchu**Kulturně-historické památky** váha: 60 %

Lokální význam:	5
Regionální význam:	15
Národní význam:	30
Mezinárodní význam:	50

Kulturní zařízení váha: 20 %

Ostatní obce	20
Brno	50

Společenské akce váha: 20 %

Akce regionálního významu:	20
Akce národního významu:	50

1.3 Hodnocení lokalizačního potenciálu cestovního ruchu

Pro celkové hodnocení lokalizačních předpokladů jednotlivých obcí JMK byly stanoveny následující kategorie na základě součtu bodů u každé obce a upravení o váhu:

Přírodní potenciál:

Nízký potenciál: méně než 7,5 bodů: NN obcí
 Základní potenciál: více nebo rovno 7,5 a méně než 15 bodů: NN obcí
 Zvýšený potenciál: více nebo rovno 15 a méně než 22,5 bodů: NN obcí
 Vysoký potenciál: více nebo rovno 22,5 a méně než 30 bodů: NN obcí
 Velmi vysoký potenciál: více nebo rovno 30 bodů: NN obcí

Prostorové rozložení přírodního potenciálu v územní podrobnosti obcí znázorňuje přiložený kartogram – viz. Příloha č. 5.

Kulturně-historický potenciál:

Nízký potenciál: méně než 10 bodů: NN obcí
 Základní potenciál: více nebo rovno 10 a méně než 20 bodů: NN obcí
 Zvýšený potenciál: více nebo rovno 20 a méně než 30 bodů: NN obcí
 Vysoký potenciál: více nebo rovno 30 a méně než 40 bodů: 3 obce
 Velmi vysoký potenciál: 50 bodů: NN

Bez kulturně-historického potenciálu je 543 obcí Jihomoravského kraje. Prostorové rozložení kulturně-historického potenciálu v územní podrobnosti obcí znázorňuje přiložený kartogram – viz. Příloha č. 5.

Lokalizační potenciál cestovního ruchu:

Nízký potenciál: méně než 10 bodů: NN obcí
 Základní potenciál: více nebo rovno 10 a méně než 20 bodů: NN obcí

Zvýšený potenciál: více nebo rovno 20 a méně než 30 bodů: NN obcí
Vysoký potenciál: více nebo rovno 30 a méně než 40 bodů: NN obcí
Velmi vysoký potenciál: více nebo rovno 40 bodů: NN obcí

Prostorové rozložení lokalizačního potenciálu v územní podrobnosti obcí znázorňuje přiložený kartogram – viz. Příloha č. 6.

1.4 Stanovení typu lokalizačního potenciálu cestovního ruchu

Ve struktuře podílů příspěvků přírodního a kulturně-historického potenciálu na celkové výstavbě potenciálu cestovního ruchu je možné nalézt určité charakteristické rysy a z nich odvodit typové skupiny potenciálu cestovního ruchu. Tato diferenciací však nemá vliv na stanovení souhrnného potenciálu cestovního ruchu a plní funkci doplňující informace o lokalizačním potenciálu obce. Byly stanoveny následující typy lokalizačního potenciálu v obcích Jihomoravského kraje:

Typ přírodní:

Patří sem obce s 80 – 100% podílem přírodního subsystému na celkovém potenciálu. Celkový počet těchto obcí na území Jihomoravského kraje odpovídá počtu 573 obcí.

Typ kulturní:

Obce s 60 – a více % podílem kulturního subsystému na celkovém potenciálu. Je to 32 obcí Jihomoravského kraje.

Typ smíšený:

Ostatní obce s nenulovou hodnotou celkového potenciálu cestovního ruchu. Jejich počet činí 67 obcí v Jihomoravském kraji.

Přehled typů lokalizačního potenciálu v obcích je uveden v příloze (viz. Příloha č. 7). Z důvodu vysokého počtu obcí přírodního typu jsou uvedeny pouze obce typu kulturního a smíšeného.

2 Realizační předpoklady cestovního ruchu

Kategorie pro hodnocení realizačních předpokladů byly stanoveny na základě počtu bodů a následně upravení o váhu následovně:

III.10.3 Analýza problémů

Název problému	Míra problému (1 – malá, 5 – velká)	Opatření ke zmírnění problému	Vlastník problému
Nedostatečná dopravní obslužnost pro cyklisty a lyžaře	5	jednání s obcemi a s dopravci ohledně zavedení cyklobusové a skibusové dopravy	obce, kraj
Nevhodné vedení cyklotras	3	jednání s KČT a se Správou silnic ve věci změny značení	obce, kraj
Zcela chybějící síť hipostezek	5	navržení nové sítě hipostezek ve spolupráci s chovateli koní a s obcemi	soukromé subjekty, obce
Chybějící úseky in-line stezek, cyklostezek a singltreků	5	jednání s obcemi ohledně možností čerpání dotací	obce
Nedostatečná struktura polních cest	4	jednání s obcemi ohledně komplexních pozemkových úprav	obce, ORP
Nekvalitní povrchy na vybraných úsecích cyklotras	4	jednání s obcemi ohledně možností čerpání dotací	obce
Nedostatečná vybavenost kulturně společenských a sportovně rekreačních zařízení	2	jednání s obcemi a s místními spolky ohledně možnosti čerpání dotací	obce, sokoly, SDH a další sdružení
Nízká kvalita ubytovacích zařízení	3	podpora nových investic	soukromé subjekty
Nízká kvalita stravovacích zařízení	3	podpora nových investic	soukromé subjekty
Nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení	4	rozšíření stávajících a výstavba nových objektů	soukromé subjekty
Špatný stav drobných památek v krajině	4	opravy a rekonstrukce	obce
Špatný stav větších stavebních památek	2	opravy a rekonstrukce	vlastníci památek, NPÚ
Špatný stav technických památek	2	opravy a rekonstrukce	vlastníci památek, NPÚ
Špatný stav přírodních prvků (parky, rybníky, prameny atp.)	3	revitalizace	vlastníci
Nedostatečná ochrana a informovanost o archeologických lokalitách v regionu	3	instalace informačních tabulí, drobných plastik, laveček, altánů atd.	soukromé subjekty, obce, kraj, NPÚ
Malá atraktivnost regionu	3	vytváření nových atraktivit (rozhledna,	soukromé subjekty, obce, kraj

		archeoskanzen)	
Nedostatečná informovanost potencionálních návštěvníků	4	vytvoření webových stránek, inzerce v médiích atd.	soukromé subjekty, obce, kraj
Chybějící nabídka produktů pro cílové skupiny	5	vytvoření produktových balíčků	obce, kraj
Nedostatečná kulturní spolupráce v regionu	3	jednání s občanskými sdruženími a dalšími zainteresovanými skupinami	sokol a jiné sportovní spolky, SDH, farnosti, umělecké spolky (výtvarné, hudební), turistické spolky atd.

III.10.4 Analýza potřeb

Název dotčené skupiny	Očekávání dotčené skupiny	Rizika spojené se skupinou	Způsob komunikace	Opatření
Vlastníci a správci atraktivit	zvýšení návštěvnosti atraktivit a lepší využívání doplňkových služeb	předražené vstupy, nedostatečná komunikace s obcemi	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	podpora investic ke zlepšování atraktivit a jejich propagace
Poskytovatelé pohostinských a ubytovacích služeb	zvýšení tržeb (preference vícedenních pobytů s plnou penzí)	nedostatek finančních prostředků ke zlepšování kvality služeb v CR	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	podpora investic ke zvyšování kvality služeb a do jejich propagace
Místní obyvatelé	vytváření nových pracovních míst v oblasti cestovního ruchu	negativní pohled některých skupin na investice do CR	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	nabídka nových pracovních míst
Návštěvníci	pestrá nabídka atraktivit a služeb v CR, kvalitní ubytování a gastronomie	znečištění krajiny, vyšší provoz v obcích, hluk	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	propagace na www stránkách, formou letáků, v médiích atd.
Spolky a sdružení	větší podpora ze strany soukromých subjektů, obcí a kraje	nedostatečná spolupráce s obcemi a mezi sdruženími navzájem	osobní komunikace, www stránky, letáky, pozvánky	častější setkávání spolků a jejich finanční podpora
Zástupci obcí	docílení pozitivního ekonomického dopadu na obec	slabá podpora investic do CR	osobní komunikace	častější společná jednání obcí s pracovní skupinou v CR
Stát	zvýšení návštěvnosti cizinců	nedostatečná prezentace regionu v zahraničí	-	-
Dopravci	vyšší zájem o cyklobusovou a skibusovou dopravu	špatná spolupráce s obcemi	osobní komunikace	jednání s obcemi a dopravci ohledně zavedení sezónní dopravy
CHKO a ochránci přírody	narušení a znečištění přírodně hodnotných lokalit	zamítavé posudky při vytváření nových turistických tras a atraktivit	osobní komunikace	navržení k přírodě šetrných opatření (singltreky namísto asfaltových cyklostezek apod.)
Lesy ČR	větší popularizace značky Lesy ČR	Nesouhlasná stanoviska ze strany Lesů ČR při vytváření nových turistických cest a atraktivit	osobní komunikace	vytvoření nové koncepce CR v úzké spolupráci s Lesy ČR

Další majoritní vlastníci turisticky dotčených pozemků	narušení a znečištění dotčených pozemků	Nesouhlasná stanoviska k nově vytvářeným turistickým trasám	osobní komunikace	pravidelné konzultace s majiteli turisticky dotčených pozemků
Média	poptávka po tématech v oblasti nabídky CR	negativní reklama regionu	-	-

III.11 Sociální podnikání

Sociální podnikání je jedním z nových přístupů k podnikání a k integraci obtížněji zaměstnatelných skupin obyvatel, kteří patří do skupiny nejvíce ohrožených sociální inkluzí. Sociální podnikání se odlišuje od běžného podnikání především tím, že cílem tohoto podnikání není pouze ekonomická stránka podnikání, tj. vytváření zisku, ale i stránka obsahující tzv. sociální přidanou hodnotu. V praxi se jedná především o zaměstnávání spoluobčanů se zdravotními, nebo jinými hendikepy a těch, kteří si obtížněji hledají uplatnění na trhu práce. Jsou to například mladí lidé bez praxe, matky po mateřské dovolené, lidé starší 50 let, nebo dlouhodobě nezaměstnaní a to především ti s nižší kvalifikací. Dalšími znaky sociálního podnikání jsou například péče o další rozvoj těchto pracovníků, péče o životní prostředí nebo aktivní zapojení sociálních podniků do rozvoje regionu a jejich spolupráce s podporovateli a příznivci sociálního podnikání.

Rozvoj sociálních podniků a sociálního podnikání nastal především v letech 2007 až 2014 a to zejména vlivem podpory sociálního podnikání z fondů EU. Za toto období vzniklo v ČR cca 200 nových sociálních podniků, nebo podniků, které se k principům sociálního podnikání přihlásily. Přes tuto podporu nevznikl na území MAS Region Haná žádný sociální podnik.

III.11.1 Situační analýza

Situační analýza se věnuje vyhodnocení socio-ekonomického vývoje všech 48 obcí sdružených v MAS Region Haná na základě statistických dat Českého statistického úřadu. Porovnává klíčové parametry demografického vývoje, nezaměstnanosti, podnikatelské a terciální sféry ve srovnání let 2008 a 2013. V další části situační analýzy je zkoumán potenciál rozvoje sociálního podnikání formou dotazníkového šetření mezi klíčovými stakeholdery SP v regionu.

Na základě situační analýzy a dotazníkového šetření byly v dalších kapitolách analyzovány problémy a potřeby rozvoje ve vztahu k sociálnímu podnikání. Na závěr je uvedena SWOT analýza oblasti rozvoje Sociální podnikání.

III.11.1.1 Socio-ekonomický vývoj MAS Region Haná

Demografický vývoj v obcích MAS Region Haná

Tab. 1 Demografický vývoj v obcích MAS Region Haná

	Počet obyvatel k 31.12.	Živě narození	Zemřelí	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Obyvatelé ve věku 0–14 let	Obyvatelé ve věku 15–64 let	Obyvatelé ve věku 65 a více let
Rok 2008	39 786	439	452	1 084	888	5 782	27 848	6 156
Rok 2013	40 306	407	438	948	938	6 088	27 222	6 996
Rozdíl	520	-32	-14	-136	50	306	-626	840

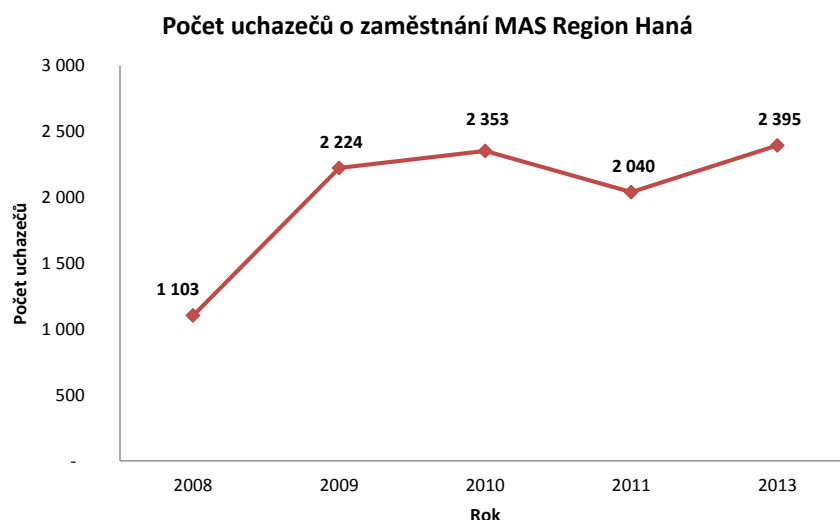
Zdroj: ČSÚ

Přestože celkový počet obyvatel v regionu vzrostl, objevuje se zde několik negativních trendů. Za nejvýznamnější lze považovat pokles ekonomicky činného obyvatelstva ve věku 15-64 let a to o 626 osob. Podíl na tak vysokém úbytku mají další dva negativní trendy - snižování počtu přistěhovalých osob a naopak zvyšování počtu vystěhovalých osob. Pozitivně lze hodnotit pouze rostoucí trend počtu dětí, nicméně největší nárůst má skupina obyvatel ve věku 65 a více, což bude představovat zvýšené nároky na služby a to především sociální služby, které jsou s touto cílovou skupinou spojeny. Současně však lze nárůst potřeby těchto služeb vnímat jako **potenciál pro rozvoj sociálního podnikání** v těchto službách.

Nezaměstnanost

Vývoj počtu uchazečů o zaměstnání od roku 2008 do roku 2013 souhrnně za všech 48 obcí sdružených do MAS Region Haná uvádí následující graf.

Graf Počet uchazečů o zaměstnání

Zdroj: ČSÚ, stavy k 31. 12. daného roku. Pozn./ Data za rok 2012 nebyly poskytnuty

Počet uchazečů o zaměstnání, vyjma mírného poklesu v roce 2011, neustále roste. Za sledované období se nezaměstnanost více než zdvojnásobila. Tento fakt je jeden z nejzávažnějších negativních faktorů, které působí na rozvoj regionu. Informace o počtu nezaměstnaných podle jednotlivých kategorií uchazečů o zaměstnání uvádí následující přehled.

Tab. Nezaměstnanost v obcích MAS Region Haná – podrobný přehled

	Počet uchazečů	Počet uchazečů - OZP	Počet mladistvých uchazečů (do 18 let věku)	Počet uchazečů ve věku 50 let a více	Počet uchazečů - absolventů	Počet uchazečů - evidence nad 24 měsíců	Podíl nezaměstnaných osob (dosaž. uchaz./ obyv. 15-64) - stav k 31.12.
Rok 2008	1 103	190	7	308	81	99	4,0
Rok 2013	2 395	264	12	752	120	482	8,4
Rozdíl	1 292	74	5	444	39	383	4,4
Nárůst o	117%	39%	71%	144%	48%	387%	110%

Zdroj: ČSÚ, stavy k 31. 12. daného roku

Největší počet nezaměstnaných tvoří uchazeči ve věku 50 let a více spolu s uchazeči, kteří jsou v evidenci více než 24 měsíců. Tato skupina nezaměstnaných vykazuje také největší procentní nárůst, a to o 387%. Třetí největší skupinu nezaměstnaných tvoří osoby zdravotně postižené. Pro všechny tyto kategorie nezaměstnaných je **komunitní sociální podnikání** jednou z nevhodnějších forem zaměstnávání a jeho podpora a rozvoj tak může výrazně snížit nezaměstnanost těchto cílových skupin.

Sociální služby a spolková činnost v regionu

Počty a kvalita sociálních zařízení a činnost nestátních a neziskových organizací a spolků vypovídá o úrovni poskytovaných sociálních služeb a kvalitě života v regionu. Sociální podnikání v praxi

těsně navazuje na sociální služby a může se stát faktorem, který sociální služby doplňuje, zkvalitňuje a zefektivňuje. Nestátní a neziskové organizace a spolky navíc mohou být buď přímo zakladateli sociálních podniků, nebo partneři při jejich rozvoji.

Zdrojem pro ověření počtu sociálních zařízení podle jednotlivých kategorií byla statistická data Českého statistického úřadu k 31. 12. 2012.

Tab. 3 Sociální zařízení v obcích MAS Region Haná

Obec název	Azylové domy - počet	Noclehárny - počet	Denní stacionáře - počet	Domovy pro osoby se zdravotním postižením - počet	Domovy pro seniory - počet	Chráněné bydlení - počet	Nízkoprahová zařízení pro děti a mládež - počet	Sociální poradny - počet
Náměšť na Hané	0	0	0	0	1	0	0	0
Bohuslavice	0	0	0	0	1	0	0	0
Jesenec	0	0	0	0	1	0	0	0
Kostelec na Hané	0	0	0	0	1	0	0	0
Ludmírov	0	0	0	0	1	0	0	0
Celkem	0	0	0	0	5	0	0	0

Zdroj: ČSÚ, stav k 31. 12. 2012

Z přehledu je zřejmé, že na území MAS Region Haná se k 31. 12. 2012 nacházelo celkem 5 domovů pro seniory, což koresponduje se zvyšujícím se počtem této skupiny obyvatel, nicméně jakékoli další zařízení v regionu chybí. Sociální podniky by mohly být využity v návaznosti na rozšiřování terénních sociálních služeb a rozvoje služeb pro domácnost.

V regionu bylo na základě místního šetření identifikováno celkem 148 nestátních neziskových organizací a spolků, z toho 39 sdružení dobrovolných hasičů, 29 sportovních organizací, 13 mysliveckých sdružení a další. Osloveným organizacím v rámci dotazníkového šetření a jejich zájmu o sociální podnikání se věnuje kapitola ...

Soukromý sektor

Stávající podnikatelé a zájemci o podnikání představují velký potenciál pro vznik regionálních sociálních podniků. Jejich předností je to, že ve své většině už mají zkušenosti s podnikáním jako takovým a jsou si vědomi rizik a problémů, které je v podnikání mohou potkat. Současně již většinou zvládají základní podnikatelské dovednosti. Sociální podnikání pro ně může představovat příležitost a šanci pro rozvoj nových podnikatelských aktivit.

Tab. Počet podnikatelských subjektů na území MAS Region Haná podle CZ NACE

	Rok 2008	%	Rok 2013	%	Nárůst/Pokles
Počet subjektů celkem	3807	100	4183	110	Nárůst o: 376 subjektů
Zemědělství, lesnictví, rybářství	336	100	351	104	Nárůst o: 15 subjektů
Těžba a Průmysl	755	100	769	102	Nárůst o: 14 subjektů
Zpracovatelský průmysl	729	100	716	98	Pokles o: 13 subjektů
Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu	2	100	32	1600	Nárůst o: 30 subjektů
Zásob. vodou; činnosti souvis. s odpad. vodami, odpady a sanacemi	24	100	21	88	Pokles o: 3 subjektů
Stavebnictví	536	100	602	112	Nárůst o: 66 subjektů
Velkoobchod a maloobchod; opravy a údržba motorových vozidel	748	100	619	83	Pokles o: 129 subjektů
Doprava a skladování	165	100	140	85	Pokles o: 25 subjektů
Ubytování, stravování a pohostinství	153	100	205	134	Nárůst o: 52 subjektů
Informační a komunikační činnosti	43	100	54	126	Nárůst o: 11 subjektů
Peněžnictví a pojišťovnictví	63	100	183	290	Nárůst o: 120 subjektů
Činnosti v oblasti nemovitostí	49	100	58	118	Nárůst o: 9 subjektů
Profesní, vědecké a technické činnosti	328	100	354	108	Nárůst o: 26 subjektů
Administrativní a podpůrné činnosti	32	100	45	141	Nárůst o: 13 subjektů
Veřejná správa a obrana; povinné sociální zabezpečení	107	100	116	108	Nárůst o: 9 subjektů
Vzdělávání	60	100	65	108	Nárůst o: 5 subjektů
Zdravotní a sociální péče	73	100	77	105	Nárůst o: 4 subjektů
Kulturní, zábavní a rekreační činnosti	83	100	97	117	Nárůst o: 14 subjektů
Ostatní činnosti	261	100	342	131	Nárůst o: 81 subjektů
Nezařazeno	15	100	106	707	Nárůst o: 91 subjektů

Zdroj: ČSÚ

Z uvedené statistiky vyplývá, že v porovnání let 2008 a 2013 došlo u většiny odvětví k nárůstu podnikatelských subjektů. Absolutně největší nárůst dosáhlo odvětví „Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu“, což odpovídá současným trendům a podpoře ekologických zdrojů výroby energií. Na dalších pořadích jsou nezařazená odvětví a podnikání v oblasti „Peněžnictví a pojišťovnictví“. Naopak k poklesu počtu podnikatelských subjektů došlo v oblastech „Zpracovatelský průmysl“, Zásobování vodou a činností související s odpadními vodami, odpady a sanacemi, „Velkoobchod a maloobchod“ a „Doprava a skladování“.

Sociální podnikání lze prakticky realizovat ve všech odvětví podnikání vhodných pro zaměstnávání osob znevýhodněných na trhu práce. Z přímé podpory sociálního podnikání byly v minulém programovém období 2008 - 2013 vyloučeny podnikatelé v oblastech zemědělství, lesnictví a rybářství, kteří byly podporováni z fondů rozvoje venkova. Další oblastí, jejíž rozvoj nebylo možné financovat z fondů podpory sociálního podnikání, byla oblast zdravotní a sociální péče. V novém programovém období 2014 – 2020 budou odvětví podporovatelná v rámci sociálního podnikání definována v prováděcích dokumentech operačních programů, příp. v podmínkách výzev.

Tab. Počet podnikatelských subjektů podle právní formy

	Státní organizace	Akiové společnosti (z obchod. společností celkem)	Obchodní společnosti	Družstevní organizace	Živnostníci	Svobodná povolání	Zemědělské podnikatelé	Ostatní
Rok 2008	39	21	307	32	2779	153	209	288
Rok 2013	44	27	396	29	2818	409	145	342
Rozdíl	5	6	89	-3	39	256	-64	54

Zdroj: ČSÚ

Největší počet podnikatelských subjektů tvoří živnostníci a největší nárůst subjektů nastal u svobodných povolání. Naopak pokles byl zaznamenán u zemědělských podnikatelů a družstevních organizací. Přitom družstevní organizace a to speciálně **sociální družstva** představují nevhodnější formu pro sociální podnikání. Proto bude potřeba věnovat osvětě a informacím o možných právních formách sociálního podnikání pozornost během informačních a motivačních akcí.

Tab. Hromadná ubytovací zařízení v obcích MAS Region Haná – r. 2013

Název obce	Hromadná ubytovací zařízení - hotely, motely	Hromadná ubytovací zařízení - penzióny	Hromadná ubytovací zařízení - turistické ubytovny	Hromadná ubytovací zařízení - kempy, chatové osady	Hromadná ubytovací zařízení - ostatní
Slatinice	0	2	0	0	1
Čechy pod Kosářem	0	1	0	0	0
Hvozd	0	1	0	0	1
Kladky	0	0	1	0	0
Konice	1	0	0	0	0
Kostelec na Hané	0	1	0	0	0
Ptení	0	0	1	0	0
Zdětín	0	1	0	0	0
Celkem	1	6	2	0	2

Zdroj: ČSÚ, stav k 31. 12. 2013. Pozn./ Oproti roku 2012 byly nově vybudovány dva penzióny ve Slatinicích a po jednom ve Hvozdu, Kostelci na Hané a ve Zdětíně.

Hromadná ubytovací zařízení lze využít i pro sociální podnikání, hlavně zařízení, která by se specializovala na cílovou skupinu OZP a další specifické služby, které tato skupina hendikepovaných vyžaduje.

III.11.1.2 Dotazníkové šetření – cílová skupina obce a MAS

Obce a MAS jsou jedním z významných zaměstnavatelů s vazbou na uplatnění sociální ekonomiky ve vlastních nebo iniciovaných podnikatelských aktivitách v regionu. Zejména obce jsou významným místním zaměstnavatelem skupin obyvatelstva a to především těch, kteří trpí různými hendikepy a jsou obtížněji zaměstnatelní. Bez tohoto zaměstnávání by tato skupina byla s největší pravděpodobností ohrožena sociálním vyloučením.

Sociální podnikání tak rozšiřuje množství nástrojů, pomocí kterých mohou obce a regiony buď přímo zaměstnat místní sociálně znevýhodněné občany, např. formou sociálního podniku anebo vznik sociálních podniků iniciovat a výrazně tak napomoci k integraci cílových skupin ohrožených sociální exkluzí do většinové společnosti.

Obce jsou také zadavatelem sociálních služeb, které jsou zajišťovány na jejich území. Sociální služby svým charakterem činností více či méně zasahují do oblasti sociální ekonomiky a to nejvíce službami, které se podílí na integraci nebo resocializaci osob z cílových skupin. Sociální podnikání jim umožňuje uplatnit nové přístupy a možnosti v této integraci.

Obce a regiony ovlivňují místní nebo regionální trh produkce a služeb, které jsou nejmarkantnější tržní příležitostí pro sociální podniky. Jejich role jako stakeholdera, iniciátora či zakladatele sociálního podniku je nezastupitelná.

Dotazníkové šetření

Průběh dotazníkového šetření:

Smyslem dotazníkového šetření bylo vyhodnotit potenciál rozvoje sociálního podnikání v regionu na základě představ zástupců obcí, nestátních a neziskových organizací a místních podnikatelů, kterým kromě vlastního podnikání záleží i na zlepšování kvality života v místě, kde žijí.

Struktura dotazníku byla konzultována se zadavatelem a byla k dispozici k vyplnění u příležitosti setkání starostů obcí sdružených v MAS Region Haná dne 13. 5. 2014. Dotazník vyplnilo 23 obcí ze 48 přímo na tomto setkání a ostatní obce byly vyzvány k vyplnění dotazníku elektronicky. Na základě opětovného oslovení vyplnilo dotazník dalších 9 obcí.

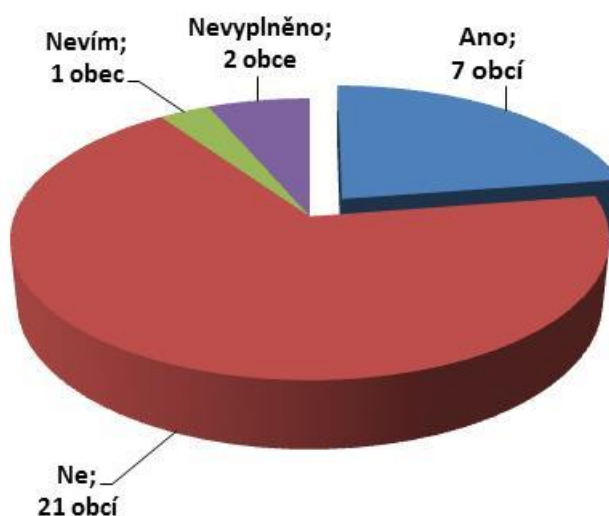
Z dotazníků vyplněných přímo na setkání starostů je jeden dotazník vyplněn anonymně a zároveň je v něm indikován nezáměr o problematiku sociálního podnikání. Starosta jiné obce vyplnil omylem dotazník určený pro nestátní a neziskové organizace. Oba dotazníky nebyly zahrnuty do celkového vyhodnocení.

Souhrnné vyhodnocení:

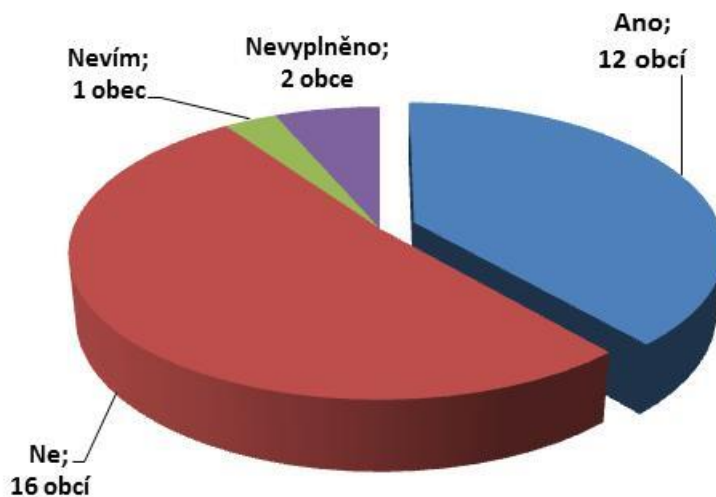
Počet oslovených obcí:	48
Počet vyplněných a vyhodnotitelných dotazníků:	31
Návratnost odpovědí dotazníkového šetření:	65%

Vyhodnocení po jednotlivých otázkách

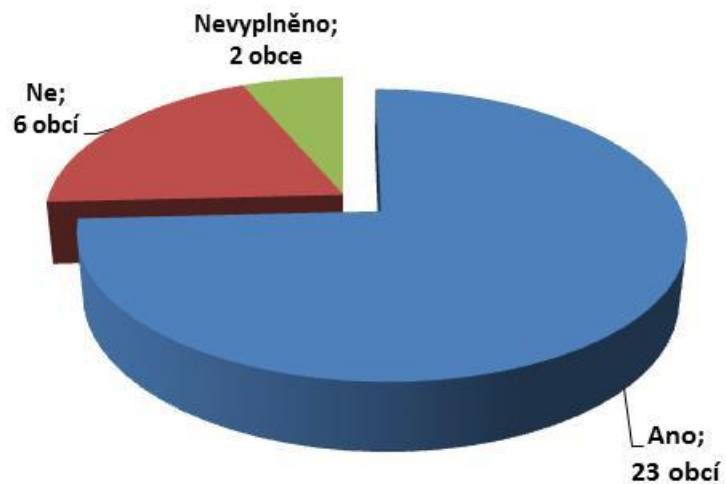
Prosazoval/-a byste v novém programovém období EU2014+ založení komunálního sociálního podniku Vaší obcí?

Prosazoval/-a byste v novém programovém období EU2014+ založení komunálního sociálního podniku společně s více obcemi?

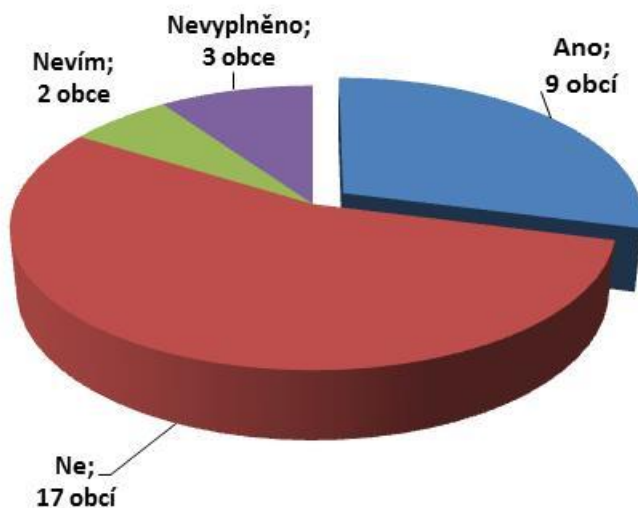

Prosazoval/-a byste v novém programovém období EU2014+ založení komunálního sociálního podniku společně na úrovni MASky/mikroregionu?

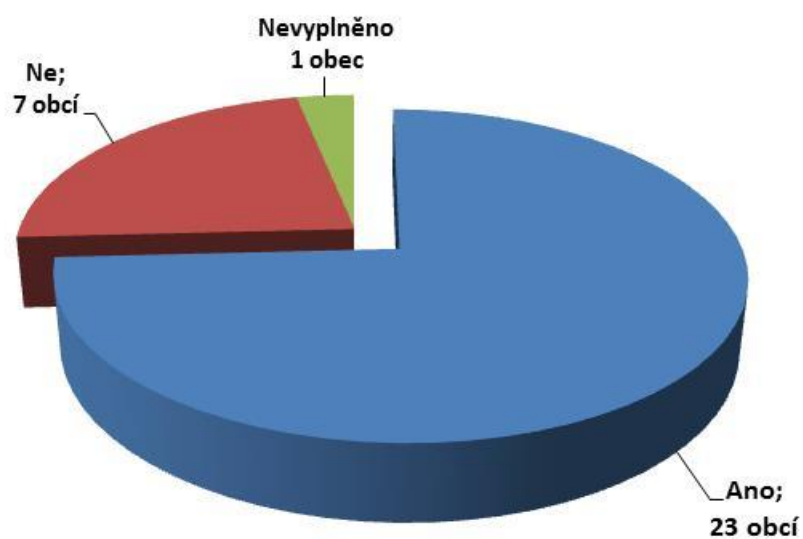

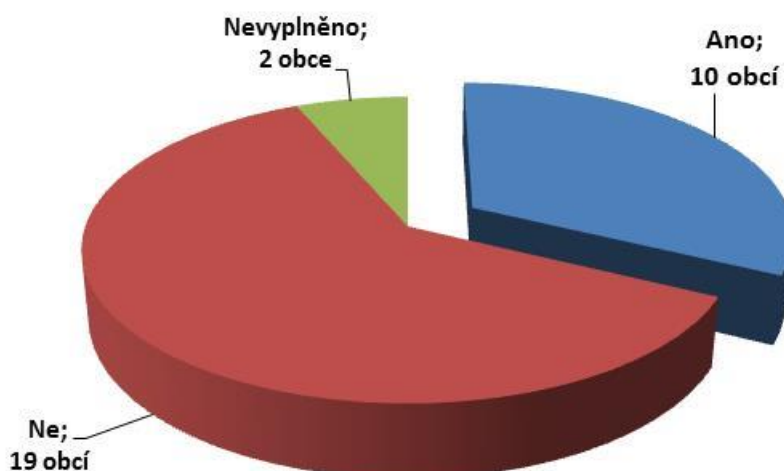

Prosazoval/-a byste v novém programovém období EU2014+ založení komunálního sociálního podniku společně s jiným partnerem/-y?

Byla by obec schopna podpořit sociální podniky nefinančně?

Byla by obec schopna podpořit sociální podniky finančně?**Jaké služby, sociální služby a produkty podle Vašeho názoru chybí ve vaší obci/ regionu?**

Reagovalo 16 obcí, z toho 4 obce uvedly, že neví, sumář zbylých 12 odpovědí je následující:

- úklid obce, údržba zeleně mimo obec, drobná pomoc seniorům (rozvoz obědů, úklid apod.)
- úklid ploch po KPÚ, sečení trávy, údržba zeleně v obci a mikroregionu, regionu Haná, přes zimní období úklid sněhu, chodníků, pomoc starším lidem s úklidem zahrad, údržba apod. To chybí v regionu, mikroregionu Konice.
- úklid a údržba obce, organizace kulturní a společenských akcí, ubytovací a hostinské služby
- pečovatelské a hygienické (kadeřník, holič aj.) služby pro starší občany. Sečení trávy a pomoc v domácnosti pro starší osamocené občany
- dům s pečovatelskou službou
- DPS, hospic, seniorská centra
- služby pro cestovní ruch, kvalitní občerstvení (kavárna, cukrárna atd.)
- služby pro turisty, ubytovací služby
- obchod + služby

Ostatní odpovědi:

- podle mého názoru je tato činnost povinností státu a né to zase vhodit na obce, ale u nás takové služby nejsou vůbec.
- o toto by se měl postarat stát
- máme prázdný bývalý obchod v místní části. Nemáme konkrétní ideu, jak jej v rámci SP využít.

Máte ve vaší obci někoho s potenciálem zabývat se sociálním podnikáním?

9 obcí ponechalo prázdné pole, 9 obcí odpovědělo ne/nemáme, 7 obcí neví nebo nezná.

6 obcí reagovalo pozitivně:

V jednom případě předán kontakt na konkrétní organizaci (Trilobit o.p.s. – oslovena v rámci dotazníkového šetření pro NNO)

Dále uvedeny odpovědi:

- ano, kontakt nemám u sebe

- vozíčkář
- možná maminky na mateřské a po ní
- ano
- v této době jsem se tím nezabýval, ale snad by se v případě potřeby někdo našel, jsou zde osoby, které rády pomohou.

Jaké máte v obci nevyužité zdroje, které byste mohli nabídnout k využití pro sociální podnikání?

16 obcí buď nevyplnilo, nebo přímo uvedlo, že žádné nevyužité zdroje v obci nejsou. Ve 4 případech obce uvedly obecně „nevyužitá/-é budova/-y“, v 1 případě obec uvedla „Budovy, pozemky, plochy, vybavení další zdroje“.

V 10 případech mají obce konkrétní představu:

- nevyužité prostory v části budovy zdravotního střediska
- budova bývalé ZŠ
- bývalé ordinace praktického lékaře
- bývalá záložna, zdravotní stanice, knihovna
- částečně prostory na zámku
- obecní budova č.p. 12, budova obecního úřadu č.p. 11 - 2. patro
- budova bývalého pionýrského tábora - v dezolátním stavu
- areál posádky
- nevyužitý obchod - v místní části.
- Máme budovu č.p. 119, kde jsme v minulosti chtěli vybudovat seniorské apartmány, ale dotaci ze Švýcarských fondů jsme nedostali a tak se vše odložilo, budova je k mání.

Znáte ve vašem okolí někoho, kdo by mohl podporovat nově vznikající sociální podnikatele?

8 obcí nevyplnilo, 12 obcí přímo uvedlo, že žádní podporovatelé v obci nejsou, 7 obce neví nebo žádné potenciální podporovatele neznají.

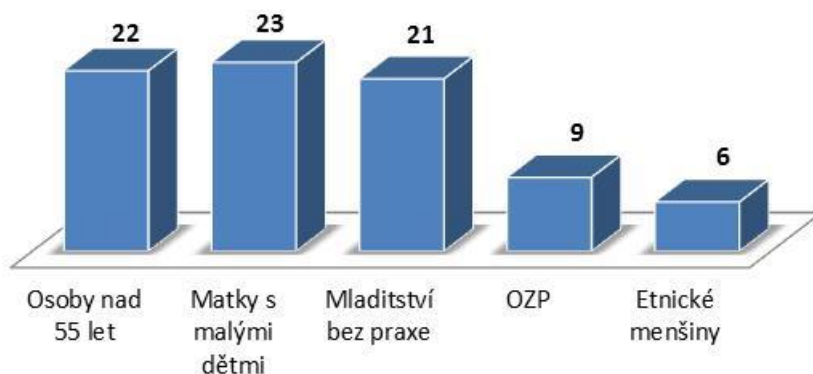
Ostatní odpovědi:

- firmy a podnikatelé u nás jsou - záleželo by na oslovení v konkrétním projektu
- snad škola
- obec
- ZŠ a MŠ Slatinice, místní spolky, farnost.

Jaká je dle Vašeho názoru nejpočetnější/nejproblémovější skupina osob znevýhodněných na trhu práce, resp. nezaměstnaných osob, ve Vaší obci?

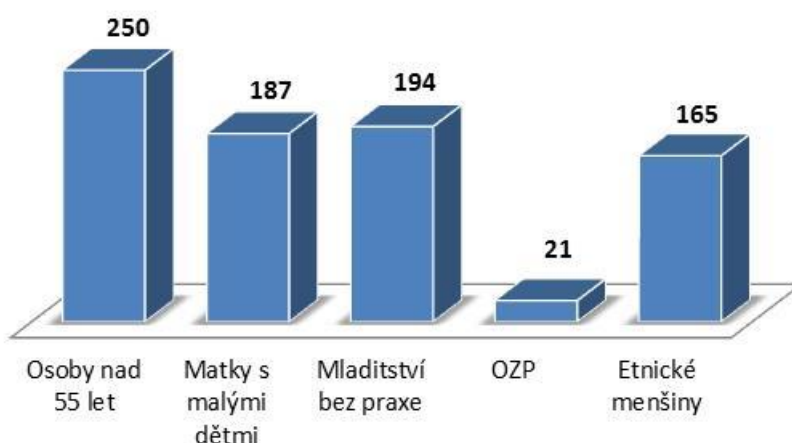
Nejpočetnější/nejproblémovější osoby znevýhodněných na trhu práce podle počtu pozitivních odpovědí (odpovězeno Ano, případně uveden konkrétní počet)

Nejpočetnější/nejproblémovější cílová skupina osob - podle počtu kladných odpovědí

Odhadovaný počet zástupců nejpočetnějších/nejproblémovějších cílových skupin osob znevýhodněných na trhu práce (součet odpovědí, u nichž byly uvedeny konkrétní počty)

Odhadovaný počet zástupců nejpočetnějších/nejproblémovějších cílových skupin

Pozn./ Uvedené počty nevyjadřují celkový počet zástupců cílových skupin v obcích MAS Region Haná (celkové počty viz statistika uchazečů o zaměstnání). Jedná se o odhadovaný počet osob, které starostové obcí vnímají jako nejvíce problémové.

V případě cílové skupiny etnické menšiny se jedná o součet za 3 obce, přičemž další 3 obce uvedly, že se jedná o problémovou cílovou skupinu, ale neuvedly konkrétní počet. Lze tedy říci, že tato cílová skupina je vnímána jako problémová u 6 obcí, viz předchozí graf.

Jako další problémová skupina osob jsou uvedeni dlouhodobě nezaměstnaní.

III.11.1.3 Dotazníkové šetření – cílová skupina nestátní a neziskové organizace a spolky

Nestátní a neziskové organizace a spolky, jsou různorodou skupinou, pokrývající velkou část výtěžných i nevýtěžných aktivit, z nichž část se týká také sociální ekonomiky. Neziskové organizace se sice většinou zabývají podnikáním jako svou doplňkovou činností (výjimkou je oblast sociálních služeb), část z nich ale uvažuje o rozšíření těchto aktivit do oblasti trvalého podnikání za účelem zajištění své hlavní činnosti financováním z dalších zdrojů. Pro tuto skupinu je sociální

podnikání šancí na udržení a zkvalitnění svých hlavních aktivit a zajištění vícezdrojového financování. Jejich slabou stránkou je ale většinou malé povědomí o podnikání a řízení sociálních podniků. Jejich zapojení je významné i proto, že pokrývají poměrně hustě celý region, zapojují se do společensky prospěšných aktivit a přímo pracují s cílovými skupinami, které jsou obtížněji zaměstnatelné.

Dotazníkové šetření

Na základě místního šetření bylo v MAS Region Haná identifikováno 148 nestátních neziskových organizací a spolků. Z nich bylo vybráno 19 organizací s potenciálem zabývat se sociálním podnikáním. Tyto organizace byly osloveny v rámci dotazníkového šetření dne 6. 6. 2014 a znovu kontaktovány telefonicky průběžně na konci června 2014.

Souhrnné vyhodnocení:

Počet oslovených nestátních a neziskových organizací a spolků:	19
Počet vyplněných a vyhodnotitelných dotazníků:	8
Návratnost odpovědí dotazníkového šetření:	42%

Vyhodnocení po jednotlivých otázkách

Zabývali jste se již v minulosti možnostmi začít sociálně podnikat?

Na tuto otázku odpověděly kladně čtyři neziskové organizace. Z toho dvě organizace mají zkušenosti s podáváním žádostí o dotaci. Z odpovědí ale není úplně zřejmé, jestli podávaly žádost přímo do speciálních programů na podporu sociálního podnikání.

Zaměřené činnosti organizací, které odpověděly kladně (v případě, že uvedly odpověď):

- organizace kulturních akcí pro děti, vánoční jarmark z prodejců a lidových řemeslníků v regionu
- zřízení miniškolky - hlídání dětí pro rodiče vracející se na trh práce - péče o dítě do 3 let, poskytování služeb pro rodinu a domácnost.

Ve vztahu k novému programovému období EU 2014+ byste měl jako představitel nestátní neziskové organizace zájem:

- **získat podrobnější informace o sociálním podnikání**
Získat podrobnější informace o sociálním podnikání má zájem všech 8 organizací, které dotazník vyplnily.
- **účastnit se informačního workshopu k sociálnímu podnikání**
O účast na workshopu, který by se zabýval problematikou sociálního podnikání, projevilo zájem 7 organizací, tedy naprostá většina.
- **osobní konzultaci k problematice sociálního podnikání**
Zájem o osobní konzultace projevily 3 organizace. Další čtyři momentálně neví a jedna nemá zájem.
- **podat žádost o dotaci na sociální podnikání jménem Vaší stávající organizace**
4 organizace mají zájem podat žádost o dotaci na podporu rozjezdu sociálního podnikání. 1 organizace nemá zájem a další 3 zatím neví, jestli by žádost podaly.
- **založit nový právní subjekt – sociální podnik ve vlastní režii**
Založit samostatně nový právní subjekt za účelem sociálního podnikání se nechystá žádný respondent. 5 organizací tento způsob založení nového sociálního podniku přímo odmítají a další tři zatím neví.
- **založit nový právní subjekt – sociální podnik společně s jiným partnerem/-y**

O založení nového subjektu na sociální podnikání s nějakým dalším partnerem by uvažovala 1 organizace. Zásadně proti jsou 2 organizace a 4 organizace tento problém nemají zatím ujasněn.

Pracujete s některou z uvedených cílových skupin?

Pokud se týká práce s cílovými skupinami, tak nejčastěji se vyskytuje cílová skupina mládež a mladí dospělí (v 6 případech). Dále následuje cílová skupina seniorů a jako jiné cílové skupiny uvedené maminky s malými dětmi (obě ve 3 případech). Dále následuje skupina osob se zdravotním postižením a osob pečujících o osobu blízkou (2 případy). Závěr četnosti práce s cílovými skupinami tvoří skupina osob závislých na návykových látkách (1 případ). Žádná z oslovených organizací se nezabývá cílovými skupinami osob dlouhodobě nezaměstnaných, etnickými menšinami ani osobami opouštějícími institucionální zařízení. Jako další cílová skupina byli uvedeni věřící v rámci ŘKF.

Jaké služby, sociální služby a produkty podle Vašeho názoru chybí ve vaší obci/regionu?

Na otázku, jaké služby chybí v regionu, se nejčastěji objevil problém s hlídáním dětí. Dále následoval výčet těchto chybějících služeb: provozování dětského hřiště, sportovní haly, volnočasové aktivity pro děti, služby tzv. „hodinového“ manžela, pěkná kavárna/cukrárna – ve 2 případech, odlehčovací služba, domov se zvláštním režimem, krizové bydlení, dluhové poradenství, preventivní terénní služby pro nezaměstnané a rodiny s dětmi, nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, zastřešující organizace pro dobrovolnictví.

Informace z řízených diskuzí

Z těchto diskuzí s NNO vyšlo několik konkrétních námětů na činnost a zřízení nových sociálních podniků v regionu. Největší aktivitu projevili NNO, které provozují sociální služby a v některých případech pociťují nedostatky v návazných službách na vlastní sociální služby. Konkrétně se jedná o nedostatky v kapacitě vývařoven, prádelen a žehlíren (oblast Konicka). Tyto náměty budou využity v dalších etapách tvorby strategie.

III.11.2 Analýza problémů

Analýza problémů byla zpracována na základě provedené situační analýzy a dotazníkového šetření mezi klíčovými aktéry rozvoje regionu, tj. zástupci obcí a nestátních a neziskových organizací (pozn. výstupy dotazníkové šetření mezi podnikateli budou doplněny až do příští verze dokumentu ISÚ). Problémy byly rozděleny podle jednotlivých zainteresovaných osob a organizací na klíčové problémy cílové skupiny osob, obcí a MAS a nestátních a neziskových organizací.

Klíčové problémy – cílové skupiny osob

Fyzické osoby jsou tradiční, velká a různorodá skupina s potřebou pomoci při získávání vhodného zaměstnání. Je také tradičně nejvíce ohrožena ztrátou zaměstnání. Přesto že existuje řada opatření z hlediska státu na podporu zaměstnávání lidí ohrožených na trhu práce, v praxi se tyto opatření nejeví jako dostatečně účinná. Sociální podnikání je jednou z možností, jak této situaci výrazně napomoc.

Statistická data potvrzují dlouhodobý trend **rostoucí nezaměstnanosti** na území MAS Region Haná. V porovnání let 2007 – 2013 došlo k více než dvojnásobnému zvýšení počtu nezaměstnaných osob na celkových 2 395 uchazečů o zaměstnání. Největší počet nezaměstnaných tvoří uchazeči ve věku 50 let a více (752 osob) spolu s uchazeči, kteří jsou v evidenci více než 24 měsíců (482 osob). Třetí největší skupinu nezaměstnaných tvoří osoby zdravotně postižené (264 osob).

Statistická data potvrzují i samotní starostové obcí, kteří byli osloveni v rámci dotazníkového šetření. Jako nejpočetnější a nejproblémovější vnímají právě skupinu osob nad 55 let, dále etnické menšiny a osoby zdravotně znevýhodněné. Upozornili také na početnou skupinu matek s malými dětmi a mladistvých bez praxe.

Všeobecně známé jsou trendy, podle kterých se tyto cílové skupiny potýkají s nemožností najít pracovní uplatnění u „běžných“ zaměstnavatelů. Ne všichni se ale chtějí spoléhat na pomoc od státu a rádi by si našli povolání, které odpovídá jejich fyzickým a duševním schopnostem. Sociální podnikání jim k tomu dává vynikající a jedinečnou příležitost.

Klíčové problémy – obce a MAS

Územní samosprávné celky jsou cílová skupina, kde se přes velký potenciál zatím moc nedařilo uplatnit sociální podnikání. Sociální podnikání zde přitom kombinuje možnosti zaměstnávání obtížně zaměstnatelných skupin místních obyvatel se zřízením služeb a činností, které v dané lokalitě chybí a výrazně by napomohly k místnímu rozvoji. Navíc může sociální podnikání výrazně snížit stávající závislost na financování zaměstnávání těchto osob ze strany státu.

Na základě provedeného dotazníkového šetření byly identifikovány následující klíčové problémy obcí:

vysoká nezaměstnanost osob ohrožených na trhu práce, zejména osob nad 55 let, matek s dětmi, mladistvých bez praxe, etnických menšin a osob se zdravotním postižením, viz výše

chybějící služby v obcích, zejména úklid a údržba obcí, pečovatelské a hygienické služby pro starší občany, dům s pečovatelskou službou a služby pro cestovní ruch

nevyužití zdroje v obcích, zejména budovy, pro které nemají obce využití a v současné době chátrají.

Klíčové problémy – nestátní neziskové organizace

Velkou skupinou, ze které se stávají sociální podnikatelé, jsou nestátní neziskové organizace. Část těchto organizací se při své činnosti zabývá podnikáním jako doplňkovým zdrojem příjmů. U některých organizací podnikatelské ambice časem vzrůstají a to buďto v případě, že v kolektivu se najde jednotlivec, nebo skupina, která má reálný potenciál pro podnikání a to buďto z osobních prestižních důvodů, nebo z důvodů snahy o snížení závislosti na státní a jiné finanční podpoře. Důvodem může být také nalezení atraktivního podnikatelského záměru, nebo spojení obou těchto faktorů. Jejich slabou stránkou je ale většinou malé povědomí o podnikání a řízení sociálních podniků.

V rámci MAS Region Haná bylo identifikováno 148 nestátních neziskových organizací a spolků. Z nich bylo vybráno 19 organizací s potenciálem zabývat se sociálním podnikáním, přičemž 8 z nich vyplnilo dotazník. Na základě dotazníkového šetření a řízených diskuzí byly definovány následující problémy:

- **omezené finanční prostředky** na provoz a na realizaci vlastních záměrů
- **chybějící služby** v rámci regionu – hlídání dětí a volnočasové aktivity pro děti, dluhové poradenství, preventivní terénní služby pro nezaměstnané a rodiny s dětmi, krizové bydlení, odlehčovací služby atd.
- **malé povědomí o sociálním podnikání** a možnosti jeho využití
- **nerozvinutý systém spolupráce** a podpory sociálního podnikání ze strany obcí a podnikatelů.

III.11.3 Analýza potřeb

Analýza potřeb z hlediska budoucího rozvoje sociálního podnikání

Analýza problémů ukázala několik vzájemně se doplňujících faktorů, které mohou přispět k rozvoji sociálního podnikání na území MAS Region Haná. Na jedné straně je to vysoká nezaměstnanost v regionu, která trápí zejména osoby ohrožené na trhu práce. Na druhé straně existují v obcích nevyužité budovy a prostory, které lze využít k zajištění chybějících služeb. Chybějící služby uváděly v rámci dotazníkového šetření i nestátní neziskové organizace, které zároveň projevily ochotu angažovat se v podpoře sociálního podnikání, ať již přímo jako zakladatelé sociálních podniků nebo nepřímo jako podporovatelé. Propojením zájmů obcí, nestátních neziskových organizací a cílových skupin osob tak mohou vzniknout konkrétní projekty na rozvoj sociálního podnikání.

Efektivní nastavení systému podpory sociálního podnikání a podniků však vyžaduje odstranění některých bariér, které brání jejich rozvoji. Zejména je potřeba:

- zvýšit informovanost o sociálním podnikání u všech zainteresovaných osob – obcí, nestátních a neziskových organizací, nezaměstnaných osob, ale i podnikatelů
- nastavit systém podpory a spolupráce při rozvoji sociálního podnikání v rámci regionu, ale i např. z úřadu práce, Hospodářské komory apod.
- zajistit finanční zdroje v souladu s principy vícezdrojového financování sociálních podniků
- vzdělávat manažery sociálních podniků
- založit a podporovat úspěšné sociální podniky, jako příklady pro ostatní potenciální zakladatele

Sociální podniky mohou vytvářet skutečná a dlouhodobě udržitelná pracovní místa. Počet vytvořených pracovních míst je přímo úměrný míře vstřícnosti prostředí, které umožní rozvoj sociálního podnikání.

SWOT analýza oblasti sociálního podnikání

Silné stránky

Byly identifikovány následující silné stránky:

existence cílových skupin, které potřebují podporu
zájem starostů a zastupitelů řešit problémy obce a regionu
zkušenosti vedení MAS s realizací dotačních programů a podporou obcí
využitelné zdroje v obcích k sociálnímu podnikání (budovy)

ochota starostů a zastupitelů podpořit konkrétní sociální podniky a jejich založení
poměrně velký počet fungujících NNO a jejich zájem o založení SP

Slabé stránky

Byly identifikovány následující slabé stránky:

neporozumění a neznalost principů a přínosů sociálního podnikání
neexistence strategie efektivní podpory SP na krajské úrovni
nezkušenost nových manažerů sociálních podniků
málo rozvinutá infrastruktura podpory SP
nedostatek vhodných podpůrných finančních nástrojů
neexistence komplexního přístupu ke vzdělávání zájemců o SP a sociálních podnikatelů.
neexistence příkladu úspěšného komunálního sociálního podniku v regionu
neexistence meziresortní koordinace a propojení institucí veřejného sektoru

Příležitosti

Byly identifikovány následující příležitosti:

přítomnost skutečných neuspokojených sociálních a ekonomických potřeb obcí a regionu
připravovaná podpora SE a SP v rámci nového programovacího období EU 2014+
možnost zapojení veřejného sektoru (obce a regiony) do sociálního podnikání a využití jeho specifických kapacit pro obecný prospěch – zkvalitnění života občanů
největší nárůst cílové skupiny obyvatel ve věku 65 a více
využití SP pro rozvoj služeb pro domácnost a terénních sociálních služeb
nárůst cílové skupiny uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci více než 24 měsíců
zájem o založení SP MASkou, nebo více obcemi

Hrozby

Byly identifikovány následující hrozby:

změny v EU, národní, regionální nebo místní vládní politice mohou ovlivnit financování a podporu SP
nastavení nereálných kritérií a podmínek podpory SP
riziko související s možností diskreditace značky „sociální podnik“ vlivem možných špatných zkušeností, neúspěchů soc. podniků nebo zneužití podpory
riziko, že buď veřejnost, nebo politická reprezentace není na myšlenku sociální ekonomiky ještě v současné době plně připravena a že principy sociální ekonomiky se nepodaří plnohodnotně zakotvit do českého prostředí
neexistují finanční instituce, které by se na podporu SP specializovaly. Sektor mikrofinancování není v ČR rozvinutý.
není využíváno možnosti daňově zvýhodnit sociální podniky, alespoň na počátku jejich podnikání
není řešena otázka překlenovacího příjmu v období, kdy znevýhodněné nezaměstnané osoby začínají svou živnost, tedy už nejsou nezaměstnaní, ale zároveň ještě generují velmi omezený nebo žádný příjem. Je potřeba nastavit motivační a podpůrný nástroj pro budoucí OSVČ či podnikatele.
nárůst cílové skupiny uchazeči o zaměstnání, kteří jsou v evidenci více než 24 měsíců.

IV. ZMAPOVÁNÍ STRATEGIÍ

Zmapování strategií, jejichž realizace se odehrává na území – přehled relevantních strategií, které mají na daném území dopad, aby mohly být jejich cíle zahrnuty do vznikající integrované strategie a nedocházelo k rozporům mezi existujícími strategiemi

Pro území Regionu HANÁ byly jako relevantní strategie vyhledány následující:

Nadnárodní strategie

Obnovená strategie EU pro udržitelný rozvoj
Evropa 2020
Územní agenda EU 2020

Realizované strategie nadregionálního charakteru

Politika územního rozvoje ČR 2008
Strategie regionálního rozvoje 2014-2020
Dopravní politika ČR 2005-2013
Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy (2004)
Dopravní sektorové strategie – 1.fáze, horizont do roku 2013 (2010)
Národní strategie bezpečnosti silničního provozu 2011-2020
Strategie podpory dopravní obsluhy území (2005)
Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016
Aktualizace Státní kulturní politiky na léta 2013-2014 s výhledem na roky 2015-2020
Strategie podpory využití potenciálu kulturního dědictví 2014+
Národní koncepce podpory rodin s dětmi (2008)
Koncepce podpory transformace pobytových sociálních služeb 2007-2013
Priority rozvoje sociálních služeb pro období 2009 - 2012
Národní akční plán podporující pozitivní stárnutí 2013 - 2017
Národní inovační strategie ČR 2012 - 2020
Státní energetická koncepce ČR 2010-2030
Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010-2020
Koncepce podpory malých a středních podnikatelů 2014 - 2020
Národní politika výzkumu, vývoje a inovací 2009-2015
Strategie celoživotního učení ČR 2007 - 2015
Koncepce státní politiky pro oblast dětí a mládeže 2007 - 2013
Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávání soustavy ČR 2011 - 2015
Strategie vzdělávání pro udržitelný rozvoj ČR 2008-2015
Národní program rozvoje vzdělávání v ČR - Bílá kniha (2001)
Strategie prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže 2009 - 2012
Strategie prevence kriminality 2012-2015
Koncepce požární prevence ČR 2012 - 2016
Zdraví 21 - Dlouhodobý program zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva ČR
NEHAP ČR - Národní akční plán zdraví a životního prostředí
Strategie pro růst - české zemědělství a potravinářství v rámci Společné zemědělské politiky EU po roce 2013
Národní strategický plán rozvoje venkova 2007 - 2013
Strategie ochrany před povodněmi pro území ČR (2000)

Akční plán pro biomasu v ČR 2012 - 2020

Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR s využitím technických a přírodně blízkých opatření (2010)

Zásady státní lesnické politiky (2012)

Politika ochrany klimatu ČR 2009-2020

Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020

Strategický rámec udržitelného rozvoje ČR

Plán odpadového hospodářství ČR 2003 - 2012

Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR

Státní politika životního prostředí ČR 2012 - 2020

Rámec programů udržitelné spotřeby a výroby ČR (2006)

Regionální strategie

Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje 2014-2020

Informační koncepce Olomouckého kraje

Regionální inovační strategie a inovační potenciál Olomouckého kraje

Program rozvoje Olomouckého kraje

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2015 – 2017

Krajský plán primární prevence na léta 2013 – 2014

Strategický protidrogový plán OK na 2011 – 2014

Strategie na úrovni obcí

Strategické rozvojové dokumenty (programy rozvoje obce) všech 48 členských obcí

Územně plánovací dokumentace všech obcí

V. STRATEGIE 2020

V.1 Definování MISE

Region HANÁ jako průkopník principů LEADER v České republice se se svou „Strategií 2020“ dostává do druhého desetiletí podpory rozvoje regionu uprostřed Hané.

Během posledních let se podařilo aktivizovat občany, podnikatele, zemědělce a především spolky a neziskové organizace a zapojit je do komunitně vedeného místního rozvoje. V této činnosti hodláme i v novém plánovacím období pokračovat.

Při přípravě strategie aktivně působilo několik pracovních skupin, které i nadále převezmou iniciativní roli v plánování a řízení rozvoje svých oblastí, prostřednictvím realizace cílů stanovených v této strategii.

Základní principy a teze integrované strategie:

- transparentnost, informovanost
- zapojení širokého spektra aktérů, aktivizace a přijetí zodpovědnosti za rozvoj své oblasti, motivace
- partnerská spolupráce
- inovace a moderní přístupy ve všech oblastech rozvoje, v souladu s tradicemi a kulturním dědictvím
- znalosti, odbornost, profesionalita
- konkurenceschopné zemědělství, šetrně využívající krajinné zdroje,
- podpora stratu mladých podnikatelů v zemědělství i obecně
- vytvářením příležitostí pro zaměstnání mladé generace ke stabilizaci venkovského obyvatelstva
- kultura a tradice, historické, kulturní a přírodní dědictví
- řešení specifických problémů našeho území

V.2 Vize strategie

Oblast rozvoje 1: Obce a místní samospráva

Vize: **Fungující a dostatečně financovaná samospráva jako základní předpoklad pro kvalitní život obyvatelstva venkova**

Oblast rozvoje 2: Spolky a neziskové organizace

Vize: **Využití potenciálu spolků a NNO v Regionu Haná pro zlepšení kvality života občanů. Zvýšit vzájemnou provázanost a spolupráci MAS, obcí, spolků a NNO.**

Oblast rozvoje 3: Školství

Vize: **Materiální vybavení škol odpovídající 21. století, kvalitní pracovní podmínky pro pedagogy k zajištění moderní výuky, zlepšení podmínek i pro nepedagogické pracovníky škol. Zkvalitnění podmínek pro mimoškolní a zájmovou činnost a zachování škol na malých obcích.**

Oblast rozvoje 4: Sociální oblast

Vize: **Funkční, vzájemně provázaná a dostupná síť sociálních a návazných služeb pro všechny občany Regionu Haná**

Oblast rozvoje 5: Sociální podnikání

Vize: **Sociální podnikání se stane jedním z trvalých činitelů, který kladně ovlivňuje rozvoj regionu, napomáhá zaměstnávat a integrovat obtížněji zaměstnatelné skupiny místních obyvatel a zabezpečuje jejich rozvoj. Využívá k tomu především místní zdroje a do aktivit zapojuje široké skupiny podporovatelů a příznivců.**

Oblast rozvoje 6: Zemědělství

Vize: **Venkov hrdý na své zemědělství produkující kvalitní potraviny a pečující o pestrou a ekologicky stabilní krajinu v srdci Moravy.**

Oblast rozvoje 7: Cestovní ruch

Vize: **Zvýšení návštěvnosti regionu a nárůst poptávky po službách cestovního ruchu, čímž dojde k posílení ekonomického rozvoje regionu a k podpoře zaměstnanosti jeho obyvatel. Odlišení se od okolních destinací tvorbou své vlastní image - využití tzv. destinačního marketingu.**

V.3 Definování z vize vyplývajících klíčových oblastí rozvoje území

V rámci zpracování strategie byly definovány jednotlivé klíčové oblasti rozvoje území. Tyto oblasti rozvoje jsou předmětem této rozvojové strategie MAS Region HANÁ. Jde o oblasti, u kterých se předpokládá možnost MAS ve spolupráci s našimi členy (případně konečnými příjemci) realizovat opatření a projekty k naplnění cílů v těchto oblastech.

Poznámka 08/2014: Definice klíčových oblastí je navržena ze stavu znalostí o možnostech realizace strategie k tomuto datu. Do doby konečné finalizace a schválení strategie (předpoklad 04/2015) dojde ke zpřesnění a případnému rozšíření či přeskupení klíčových oblastí rozvoje.

Prioritní oblasti rozvoje

Oblast rozvoje 1: Obce a místní samospráva

Oblast rozvoje 2: Spolky a neziskové organizace

Oblast rozvoje 3: Školství

Oblast rozvoje 4: Sociální oblast

Oblast rozvoje 5: Sociální podnikání

Oblast rozvoje 6: Zemědělství

Oblast rozvoje 7: Cestovní ruch

V.4 Stanovení strategických cílů

Oblast rozvoje 1: Obce a místní samospráva

Stanovení strategického cíle:

Cílem je zabezpečit podmínky pro rozvoj obcí, podporu místní samosprávy, a podmínky pro uskutečňování služeb obyvatelstvu. Investicemi do infrastruktury a obecního majetku vytvořit podmínky pro trvale udržitelný rozvoj venkovských obcí.

Oblast rozvoje 2: Spolky a neziskové organizace

Stanovení strategického cíle:

Využití potenciálu spolků a NNO v Regionu Haná pro zlepšení kvality života občanů. Zvýšit vzájemnou provázanost a spolupráci MAS, obcí, spolků a NNO.

Oblast rozvoje 3: Školství

Stanovení strategického cíle:

Materiálně vybavit školy, tak, aby vybavení odpovídalo 21. století. Zkvalitnit pracovní podmínky pro pedagogické i nepedagogické pracovníky. Zlepšit podmínky pro mimoškolní a zájmovou činnost. Zachovat počet škol v obcích bez rozdílu velikosti.

Oblast rozvoje 4: Sociální oblast

Stanovení strategického cíle:

Cílem rozvojové strategie MAS Region HANÁ v oblasti sociální jsou 4 klíčové oblasti. Udržení stávající sítě sociálních a návazných služeb a jejich rozvoje, vznik regionálního informačního

---

systému sociálních služeb, podpora zřízení nových služeb na základě zjištění potřeb zadavatelů, poskytovatelů a uživatelů sociálních služeb a podpora dobrovolnictví.

Oblast rozvoje 5: Sociální podnikání

Stanovení strategického cíle:

Vytvořit systém trvalé podpory sociálních podniků v regionu.

Oblast rozvoje 6: Zemědělství

Stanovení strategického cíle:

V rámci zemědělské dotační strategie si MAS Region Haná do roku 2020 stanovila jako hlavní cíl další zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských subjektů, vzájemnou spolupráci zemědělských subjektů, zlepšení propagace a dostupnosti kvalitních zemědělských produktů nejen na území Regionu Haná, hospodaření nejen zemědělských subjektů směřující k ochraně povrchových vod a zajištění ekologicky pestré a stabilní krajiny při současném zvýšení turistické atraktivnosti.

Oblast rozvoje 7: Cestovní ruch

Stanovení strategického cíle:

K naplnění vize v oblasti cestovního ruchu je třeba zlepšit stav infrastruktury cestovního ruchu, především dopravní infrastruktury pro pěší a cyklisty a také úroveň ubytovacích a stravovacích zařízení ve vybraných obcích. Dalším důležitým krokem je zlepšení propagace regionu zejména prostřednictvím moderních technologií.

VI. STANOVENÍ OPATŘENÍ K REALIZACI STRATEGIE

VI.1 *Oblast rozvoje 1: Obce a místní samospráva*

Opatření 1.1. – Investice do majetku obcí

Specifický cíl opatření 1.1.

Investicemi do majetku obcí umožnit všeobecný, trvale udržitelný rozvoj místní samosprávy.

Opatření 1.2. - Rozvoj infrastruktury

Specifický cíl opatření 1.2.

Investicemi do zvýšení kvality infrastruktury zlepšit podmínky pro rozvoj podnikání a cestovního ruchu.

Opatření 1.3. - Rozšiřování a zkvalitňování služeb

Specifický cíl opatření 1.3.

Cílem opatření je výrazné zvyšování kvality nabízených služeb.

Opatření 1.4. – Spolupráce, partnerství

Specifický cíl opatření 1.3.

Podpořit spolupráci na úrovni obcí, mikroregionů, spolupráci v rámci ČR i nadnárodní. Opatření si klade za cíl podpořit spolupráci nejen veřejných subjektů, ale především spolků a neziskových organizací či podnikatelských subjektů.

Opatření 1.5. – Zlepšení podmínek pro volnočasové aktivity

Specifický cíl opatření 1.3.

Podporou investiční i neinvestičního charakteru zabezpečit rozvoj volnočasových aktivit obyvatelstva. .

VI.2 *Oblast rozvoje 2: Spolky a neziskové organizace*

Opatření 2.1. - Investice do modernizace technologického a technického zázemí spolků a NNO

Specifický cíl opatření 2.1.

Modernizací technologického a technického zázemí se rozumí především bezbariérovost prostor (výtahy, šikmé rampy, orientační prvky) a základní technologické vybavení (hardware, software, vybavení pro digitalizaci, kompenzační pomůcky, zabezpečení informačních systémů, apod.) pro zlepšení úrovně činnosti a nabízených služeb spolků a NNO v regionu.

Opatření 2.2. - Zefektivnit činnost spolků a NNO zejména v oblasti nabídky služeb a aktivit pro veřejnost.

Specifický cíl opatření 2.2.

Podpora aktivit regionálních mateřských a rodinných center, spolků a NNO pracujících s dětmi, mládeží a adolescenty.

Zvýšení připravenosti předškolních dětí pro vstup do školního systému vzdělávání (přípravnými

a vzdělávacími aktivitami v rámci programu mateřských a rodinných center). Zapojením mládeže a adolescentů do aktivit spolků a NNO zajistit účelné a smysluplné využívání volného času u této cílové skupiny.

Opatření 2.3. - Investice do vzdělávání, odborného vzdělávání a odborné přípravy pro získání dovedností a do celoživotního učení rozvíjením infrastruktury pro vzdělávání a odbornou přípravu členů spolků a NNO i široké veřejnosti.

Specifický cíl opatření 2.3.

Zvýšení kvality vzdělávání v souladu s požadavky trhu práce, zajištění individuálního přístupu k žákům a studentům, zajištění rovného přístupu ke vzdělávání. Zajištění moderních prostor a vybavení vzdělávacích organizací. Zajištění dostatečné kapacity vzdělávacích zařízení.

Opatření 2.4. - Zajištění prevence sociální exkluze a výskytu sociálně patologických jevů prostřednictvím činností spolků a NNO v regionu.

Specifický cíl opatření 2.4.

Podpora sociálního začlenění a snižování sociálních nerovností díky lepšímu přístupu k sociálním, kulturním a rekreačním službám, které nabízí spolky a NNO.

Minimalizace negativních projevů soudobého životního stylu nabídkou činností a aktivit (jednorázové i pravidelné akce) reagujících na aktuální sociální potřeby cílových skupin v regionu.

Opatření 2.5. - Rozvoj infrastruktury pro realizaci environmentálních vzdělávacích programů, poskytování environmentálního poradenství a environmentálních informací.

Specifický cíl opatření 2.5.

Cílem podpory je vybudování plošné a dostupné sítě center environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty, informačních center a environmentálních poraden.

Opatření 2.6. - Zefektivnění prezentace, posílení ochrany a rozvoje kulturního a přírodního dědictví spolků a NNO

Specifický cíl opatření 2.6.

Specifickým cílem je aktivizovat potenciál kulturního a přírodního dědictví a využít ho k vyvážené rozvoji území. Dále ochraňovat a zpřístupňovat kulturní dědictví a spolupracovat v oblasti digitalizace, využití informačních a komunikačních technologií, snížení rozdílů v socioekonomické atraktivitě regionů.

VI.3 Oblast rozvoje 3: Školství

Opatření 3.1. Vzdělávání pedagogických pracovníků, zvýšení jejich kompetencí

Specifický cíl opatření 3.1.

Zkvalitnění přípravy a vzdělávání pedagogických pracovníků

Cílem je zvýšit přípravu a vzdělávání pedagogických pracovníků, zvýšit kompetence pedagogických pracovníků. Redukce obtíží nastupujících učitelů – vytvoření systému práce s absolventy, práce se zpětnou vazbou vedoucí ke zkvalitnění přípravy učitelů.

Opatření 3.2. Spolupráce s MŠ, ZŠ, SŠ a VŠ, s rodinou a různými subjekty v místě i zahraničí**Specifický cíl opatření 3.2.**

Zvyšování kvality vzdělávání formou spolupráce

Cílem je podpořit motivaci dětí, žáků a studentů ke studiu technických oborů a přírodovědeckých oborů, zlepšit odborné a podnikatelské kompetence a zvýšit uplatnění absolventů na trhu práce. Dílčím cílem je zvýšení formou spolupráce zájmu dětí a žáků o studium, zvýšení spolupráce škol a zaměstnavatelů, rozšíření spolupráce mezi školami vzájemně a s dalšími vzdělávacími subjekty, sdílení dobré praxe a propojení neformálního, zájmového a odborného vzdělávání žáků. Otevření ZŠ, MŠ a SŠ k větší spolupráci s rodinou a dalšími subjekty v místě i v zahraničí.

Opatření 3.3. Zájmové a neformální vzdělávání**Specifický cíl opatření 3.3.**

Podpora podnikavosti a kreativity dětí a žáků

Podporovány budou nové formy výuky a netradiční formy organizace výuky jako např. Flip teaching, výuky ve věkově heterogenních skupinách, mobilita apod. Bude podpořeno zájmové a neformální vzdělávání cíleně rozvíjející klíčové kompetence dětí a žáků. Zároveň budou podpořeny aktivity vedoucí k většímu pochopení změn ve výuce a významu rozvoje žáků a dětí v klíčových kompetencích ze strany široké veřejnosti a zejména rodičů.

Opatření 3.4. Investice – Investice do vzdělávání rozvíjením infrastruktury**Specifický cíl opatření 3.4.**

Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání

Prostřednictvím kvalitní infrastruktury se zajistí rovný přístup ke vzdělávání a získávání dovedností. Cílem podpory je vybavit zařízení pro vzdělávání (školská zařízení). Investice budou použity do formálního, zájmového i neformálního vzdělávání mládeže i dospělých. Pro dosažení cíle je nutné podpořit stavby, stavební úpravy a vybavení zařízení pro vzdělávání subjektů podílejících se na realizaci vzdělávacích aktivit pro výuku technických a řemeslných dovedností, přírodovědné a technické obory. Cílem je podpořit digitální vzdělávací zdroje výuky.

VI.4 Oblast rozvoje 4: Sociální oblast

Opatření 4.1. Udržení a zkvalitnění sociálních služeb v regionu Haná**Specifický cíl opatření 4.1.**

Zachování, zajištění a zkvalitnění stávajících sociálních služeb v regionu.

Opatření 4.1.2. Podpora procesů střednědobého plánování rozvoje sociálních služeb**Specifický cíl opatření 4.1.2.**

Podpora a zkvalitnění procesu komunitního plánování – vytvoření relevantních podkladů k plánování a tvorbě udržitelné základní a optimální sítě sociálních služeb v Regionu Haná – zmapování analytických podkladů, jako např. sociodemografických procesů, nových sociálních rizik, aktualizace analýzy financování sociálních služeb a analýzy potřeb poskytovatelů sociálních služeb – podklad pro aktualizaci či zpracování nového Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v regionu.

Opatření 4.2. Informování veřejnosti vytvořením a provozem interaktivního Elektronického katalogu sociálních a návazných služeb – odkazy na důležité dokumenty a dotační řízení*Specifický cíl opatření 4.2.*

Vznik Elektronického katalogu poskytovatelů sociálních služeb v Regionu Haná, pravidelná aktualizace Elektronického katalogu a zveřejňování příspěvků v tiskovinách a na webech.

Opatření 4.3. Zajištění krizového bydlení v obcích*Specifický cíl opatření 4.3.*

Zajištění sociální služby v regionu a zapojení této služby so sítě sociálních služeb v OL kraji.

Opatření 4.3.1. zajištění nových sociálních služeb*Specifický cíl opatření 4.3.1.*

Vznik zařízení sociálních služeb a služeb sociální péče – domov se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a různými typy demencí, odlehčovací služby a denní stacionář.

Opatření 4.3.2. Řešení oblastí sociální prevence*Specifický cíl opatření 4.3.2.*

Zajištění sociální služby v regionu a zapojení této služby so sítě sociálních služeb v OL kraji.

Opatření 4.4. Hledání dalších zdrojů podpory pro zkvalitnění poskytované sociální péče prostřednictvím dobrovolnictví*Specifický cíl opatření 4.4.*

Vznik zastřešující organizace pro dobrovolnictví, publicita informací o možnostech dobrovolnictví a veřejné ocenění dobrovolníků.

VI.5 Oblast rozvoje 5: Sociální podnikání**Opatření 5.1. Vznik sociálního družstva na úrovni MAS***Specifický cíl opatření 5.1.*

Založit sociální družstvo na úrovni MAS, které bude mít jako jednu z činností podporu nově vznikajícím i existujícím sociálním podnikům v regionu

Monitorovací indikátory:

Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře: 1

Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory: 1

Počet podpořených podpůrných institucí: 1

Opatření 5.2. Podpořit vznik sociálních podniků*Specifický cíl opatření 5.2.*

Podpořit vznik 2 sociálních podniků, které přispějí k řešení konkrétních problémů v regionu.

Monitorovací indikátory:

Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře: 2

Počet sociálních podniků vzniklých díky podpoře, které fungují i po ukončení podpory: 2

Zvýšení zaměstnanosti v podporovaných podnicích se zaměřením na znevýhodněné skupiny: 5

Opatření 5.3. Zajistit efektivní systém vzdělávání a rozvoje nových i existujících sociálních podnikatelů

Specifický cíl opatření 5.3.

Pořádání motivačních a manažerských kurzů

Monitorovací indikátory:

Celkový počet účastníků: 40

VI.6 Oblast rozvoje 6: Zemědělství**Priorita 6.1 - Zvýšení sektorové gramotnosti**

Specifický cíl:

Zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím zlepšování sektorové gramotnosti a zajištění informačního servisu zemědělství a venkova v Regionu Haná.

Opatření 6.1.1. Zvýšení sektorové gramotnosti

Zvýšení sektorové gramotnosti podporou odborného vzdělávání, informačních akcí s doprovodnými demonstračními činnostmi a získáváním nových dovedností. Například odborné přednášky, semináře a školení (školení bezpečnosti práce, školení pro získání a prodloužení platnosti strojního průkazu, školení na chemickou ochranu rostlin, seminář na téma nový občanský zákon a jeho dopad na život na venkově; udržitelné hospodaření v lesích nejen pro zemědělskou veřejnost či přednáškový běh na téma zemědělec a půda.

Opatření 6.1.2 Podpora využívání poradenských služeb.

Zajištění informačního servisu prostřednictvím poradenské podpory pod záštitou Regionu Haná. Ulehčení administrativní zátěže pomocí externích poradenských služeb.

Priorita 6.2 - Podpora investic v zemědělských podnicích

Specifický cíl:

Zajištění základních potřeb nezbytných pro podnikání v zemědělství, zvýšení kvality zemědělských produktů se sníženým dopadem na životního prostředí. Zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty venkovských ekosystémů.

Opatření 6.2.1 Inovace v živočišné výrobě

Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven v různých oblastech živočišné výroby. Zavádění inovačních a automatizačních procesů do živočišné výroby. Snižování ekologických zátěží z živočišné výroby. Zlepšení welfare a zdraví chovaných hospodářských zvířat v Regionu Haná. Podpora nových technologií pro zajištění kvalitní krmivové základny pro hospodářská zvířata.

Opatření 6.2.2. Inovace v rostlinné výrobě

Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven a skladových kapacit v různých oblastech rostlinné výroby. Zavádění inovačních a automatizačních procesů v rostlinné výrobě.

Opatření 6.2.3 Zemědělské inovace zlepšující dopad na životní prostředí

Podpora činností zlepšující kvalitu půd v Regionu Haná. Obnova stávajících melioračních zařízení. Zlepšení vodního režimu půd v Regionu Haná. Investice vedoucí ke zpomalení odtoku vody z krajiny. Podpora nových a obnovy původních krajinných prvků na území Regionu.

Priorita 6.3 - Podpora investic, které se týkají zpracování, uvádění na trh a vývoje zemědělských produktů.***Specifický cíl:***

Zvýšení zisků zemědělského podniku pomocí dalšího zpracování zemědělských produktů a jeho marketingové zviditelnění na regionálním trhu. Vytvoření regionálních potravin se zárukou kvality a původu.

Opatření 6.3.1. Podpora pilotních projektů a vývoje nových produktů, postupů, procesů a technologií zpracování produktů.

Podpora zemědělského podnikatele ve zpracování a rozšiřování jeho faremní rostlinné a živočišné produkce.

Opatření 6.3.2. Marketingová podpora, vytváření nových distribučních cest ke konečnému spotřebiteli v rámci regionu v oblasti rostlinné a živočišné výroby.

Podpora zvyšování viditelnosti a prosazování značky na krajském trhu pomocí marketingových nástrojů.

Priorita 6.4 Podpora spolupráce mezi hospodářskými subjekty v Regionu Haná při organizování společných pracovních procesů a sdílení zařízení a zdrojů a pro rozvoj služeb cestovního ruchu.***Specifický cíl:***

Zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím spolupráce subjektů pod záštitou Regionu Haná. Podpora nových myšlenkových procesů a jejich realizace vedoucí k zajišťování energetických potřeb na území regionu.

Opatření 6.4.1. Podpora vytvoření krátkých dodavatelských řetězců v regionálním trhu prostřednictvím spolupráce a propagace.

Podpora horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky dodavatelského řetězce k vytvoření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů a propagačních činností v místním kontextu, které souvisí s rozvojem krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů.

Opatření 6.4.2 Podpora spolupráce vedoucí k ochraně životního prostředí

Podpora společných akcí prováděných s cílem zmírnit změnu klimatu nebo přizpůsobit se této změně a společných přístupů k projektům v oblasti ochrany životního prostředí a stávajícím environmentálním postupům

Opatření 6.4.3 Podpora spolupráce zajišťující zpracování biomasy, využitelné k zajištění pokrytí energetických potřeb na území regionu.

Podpora horizontální a vertikální spolupráce mezi subjekty v dodavatelském řetězci v rámci udržitelného zajišťování biomasy pro použití v procesech výroby potravin a energie a průmyslových procesech.

Priorita 6.5. Podpora investic na založení nebo rozvoje nezemědělské činnosti

Specifický cíl:

Vytvoření činností nezemědělského charakteru směřující k ochraně povrchových vod a zajištění ekologicky pestré a stabilní krajiny při současném zvýšení turistické atraktivnosti. Zajištění udržitelného lesnictví na území Regionu Haná.

Opatření 6.5.1 Podpora investic ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty krajinných ekosystémů.

Investice do ochrany půd zatížených erozí prostřednictvím původních melioračních a zpevňujících dřevin. Podporování nákladů spojených s přeměnou neproduktivních a problematických ploch v rámci krajinné tvorby. Podpora neproduktivních investic a budování lesních stezek v lesích.

Opatření 6.5.1 Podpora investic lesnického a dřevozpracujícího charakteru.

Podpora investic do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů.

Opatření 6.5.2 Investice vedoucí ke zpomalení odtoku vody z krajiny

Tvorba nových či rekonstrukce stávajících vodních ploch za účelem produkčních nebo mimoprodukčních funkcí.

Opatření 6.5.3 Zvyšování atraktivity venkova

Podpora agroturistiky. Investice do budování turistických stezek. Vytváření a obnova turistických odpočívadel a tábořišť. Zvyšování atraktivity venkova pomocí informačních technologií.

VI.7 Oblast rozvoje 7: Cestovní ruch

Opatření 7.1. Dobudování infrastruktury cestovního ruchu

Specifický cíl opatření 7.1.

Rozšiřování dopravní a doprovodné infrastruktury, podpora projektů pro zlepšení vybavenosti zařízení v oblasti ČR

- V rámci **dopravní infrastruktury** je třeba zajistit dopravní obslužnost pro potencionální návštěvníky z blízkých okresních měst Olomouce a Prostějova především s ohledem na přepravu kol a lyží. Pro tyto účely navrhujeme zavést v letních měsících **cyklobusovou** dopravu a v zimních měsících naopak **skibusovou** dopravu. Jako výchozí místa byla vybrána pro cyklisty město Konice a obce Kladky a Horní Štěpánov a pro lyžaře obce Kladky a Horní Štěpánov.
- Práce na **doprovodné infrastruktuře** by měly zahrnovat výstavbu nových **cyklostezek**, budování a údržbu značení **cyklotras**, údržbu a vytváření nových povrchů **pěších stezek** a stezek pro **in-line**, dále **hiposteze** a **singltreků** včetně značení a v neposlední řadě také budování nových **naučných stezek** doplněných o interaktivní prvky, které by měly seznamovat návštěvníky se zajímavostmi regionu (památky, příroda atd.) Výstavba nových cyklostezek bude primárně realizována v intravilánech měst a větších obcí a v jejich blízkém okolí (do cca 7km) jako alternativa k dopravně vytiženým a nebezpečným úsekům

komunikací. Nové cyklostezky s asfaltovým povrchem jsou navrhovány v okolí obcí Náměště na Hané, Senice na Hané, Loučan, Těšetic, Drahanovic a Slatinic, dále v intravilánu města Konice a jeho blízkém okolí a také v obci Kladky, kde by stezky byly primárně určeny pro rekreační účely (pro cyklisty a inline-bruslaře) jako součást rekreačního střediska v Kladkách. Průběhy cyklotras budou upraveny s ohledem na aktuální potřeby cyklistů (vedené převážně po lesních a polních zpevněných cestách) v návaznosti na cyklobusovou dopravu. Na vybraných úsecích cyklotras s nekvalitním povrchem cest budou přednostně budovány přírodní singltreky, které jednak tolik nenarušují ráz krajiny jako v případě asfaltových cest, a jednak jsou také méně nákladné. V místech přechodu či souběhu s vodním tokem budou budovány dřevěné mostky a vysuté lávky pro pěší i cyklisty. Samostatnou kapitolou jsou hipostezky, které by měly propojovat jednotlivé hřebčiny a ranče. Vhodné je zkombinovat tyto stezky s trasami historických cest, které jsou v Regionu Haná na mnoha místech v terénu ještě stále patrné ve formě vyjetých svazků úvozů.

- Do doprovodné infrastruktury CR řadíme také **kulturně společenská zařízení** (kina, divadla, zábavní parky) a **sportovně rekreační zařízení** (sportovní haly, venkovní hřiště, koupaliště, bazény atd.). Investice by měly směřovat jednak do rekonstrukce stávajících prostor a také budování nových objektů. Jednou z větších investic by měla být rekonstrukce koupaliště v Náměšti na Hané s vybudováním kompletního zázemí (nové šatny, sprchy, sociální zařízení, občerstvení, dětský koutek, parkovací plochy atd.)

Opatření 7.2. Dobudování a zkvalitnění suprastruktury cestovního ruchu

Specifický cíl opatření 7.2.

Dobudování a zkvalitnění ubytovacích a stravovacích zařízení

- Cílem je podpořit projekty na dobudování a zkvalitnění ubytovacích a hostinských zařízení zejména v turisticky více atraktivních lokalitách. Nedostatek ubytovacích kapacit i nižší kvalitu ubytování sledujeme především v Náměšti na Hané, ve městě Konici a v obci Kladky, tudíž podpora by měla směřovat především do těchto lokalit.
- Dále je třeba zvážit možnost **rekonstrukce** zchátralých či neudržovaných **rekreačních objektů**, které sloužily, či ještě stále slouží pro turistické účely. Zde lze zmínit např. Dětskou ozdravovnu ve Vojtěchově či bývalý hotel Upolín poblíž osady Bělá v katastru obce Kladky. Oba objekty se nachází v turisticky velmi atraktivní oblasti přírodního parku Kladecko.
- Další možností navýšení ubytovacích kapacit je **rekonstrukce** a přebudování nevyužitých **starých far** na penziony či ubytovny. K dispozici jsou farní prostory v obcích Jesenec, Bohuslavice, Brodek u Konice, Čechy pod Kosířem a Náměšť na Hané – zde jsou prostory částečně využívány i jako ubytování.
- Pro ubytovací účely i jako restaurační zařízení lze využít také **rekonstruované technické památky** jako jsou např. vodní a větrné mlýny, sýpky, staré pily atd., které mohou být navíc vnímány i jako zajímavá atraktivita. Do této kategorie lze zařadit např. Kruhovský Mlýn u Laškova, Ochozský Mlýn či Špraňkův Mlýn (blíže viz následující kapitola).

Opatření 7.3. Revitalizace a zpřístupnění atraktivit v regionu a vytváření nových atraktivit

Specifický cíl opatření 7.3.

Revitalizace a zpřístupnění památek, kulturních objektů či přírodních atraktivit a vytváření nových atraktivit (rozhledna, archeoskanzen)

- Vzhledem k značnému významu lázeňství v regionu je třeba i nadále podporovat tuto oblast rozšiřováním služeb, což vyžaduje investice do nových zařízení a případně i nových objektů. Nezbytnou součástí lázeňského střediska je také dostatečně reprezentativní okolí: přístupové komunikace, lázeňský park apod.
- V Regionu Haná se nachází mnoho památek ve špatném či havarijním stavu, které vyžadují drobnější opravy či větší rekonstrukce. Zejména se jedná o drobné sakrální památky – kříže, boží muka, kapličky, sochy a sousoší atd. V případě větších stavebních

památek (kostely, zámky, tvrže atd.) jsou objekty většinou v přijatelném stavu s výjimkou zámku v obci Ptení, který vyžaduje zásadní rekonstrukci. Co se týče technických památek, v následujících letech je plánována rekonstrukce Kruhovského Mlýna, který by měl sloužit jako restaurační zařízení. Další technickou památkou, která vyžaduje jisté investice, je areál pily na místě bývalého Sovětského spojovacího zařízení – dnes je zde menší muzeum. Velmi zajímavou atraktivitou je i tzv. Metro u Bohuslavic. Jedná se o tunelový tubus již dávno zrušené nákladní drážky. Objekt však vyžaduje značné stavební úpravy.

- Jedním ze základních cílů regionu je také budování nových atraktivit, které by měly přilákat další potencionální návštěvníky. Mezi drobnější atraktivity lze zařadit nové studánky zřízené v místech významnějších pramenů a případně doplněné i o drobné plastiky, které by tematicky reflektovaly danou lokalitu. Tyto objekty lze samozřejmě umístit i na jiná zajímavá místa např. na návsi obcí, v blízkosti polních a lesních cest se zajímavým výhledem apod. Pro tyto účely lze dobře využít místních pověstí (může se jednat o dřevěné, kovové či kamenné sochy pohádkových postav – vodník, čert, víla atd.) dále různých historických událostí (Napoleonův borek, Pouť biskupa Zdíka atd.) nebo se může jednat čistě jen o sakrální tematiku. Tyto objekty mohou být v některých případech dále doplněny o lavečku, altán či informační tabuli případně další drobné prvky.
- Dalšími atraktivitami, které je možné situovat především do nivních oblastí, jsou malé či větší vodní plochy (túně, rybníky, přehrady) doplněné o vhodnou zeleň (keře a stromy). Také se může jednat o rekonstrukci zaniklého rybníka např. u obce Kandie či u Krakovce.
- Velmi potřebné jsou také investice do obnovy starých zámeckých parků, kterých je v Regionu Haná celkem 7. Zásadní úpravu vyžaduje především park v Jesenci a také v Drahanovicích za cukrovarem. Větší úpravy jsou plánovány také v parcích okolo knického zámku.
- Jak již bylo zmíněno v kapitole 7.1 v regionu se nachází značné množství reliktních starých cest novověkého, středověkého i pravěkého stáří. Vzhledem k historické hodnotě těchto reliktních cest navrhujeme na vybraných úsecích provést jednak jejich vyčištění a následně také úplné zprůchodnění. V blízkosti těchto cest by se následně instalovaly dobové repliky dopravních objektů jako jsou kamenné milníky, rozcestníky, brzdové kameny atd.
- Ve východní části regionu je plánovaná stavba nové rozhledny o výšce 32 metrů, díky níž by se měla zvýšit návštěvnost v doposud méně atraktivní oblasti. Pro tuto stavbu byl vybrán kopec Dubový vrch, který se nachází na samém okraji kopců Zábřežské vrchoviny, díky čemuž lze pozorovat daleké okolí od Přerova a Olomouce, přes Litovel a Uničov, až k Mohelnici a Zábřehu.
- Jedním z větších projektů, u kterého lze předpokládat pozitivní ekonomický dopad na region v rámci oblasti cestovního ruchu, je výstavba archeoskanzenu zaměřeného na téma historie dopravy (od pravěku až do poloviny 18. století, kdy nastupují železnice). Součástí výstavy by byly dobové listiny, kresby, staré mapy, virtuální prohlídky, fotografie, 3D modely krajiny, hradů a hradišť, cest a dopravních staveb (vše z regionu), archeologické nálezy z cest, repliky starých vozů, saní atd. Vzhledem k současnému trendu v cestovním ruchu, kdy návštěvníci stále více preferují zážitkovou turistiku, by bylo dobré zahrnout do areálu také výrobní dílny (kovárny, kolárny, atd.) Součástí by byl také hřebčín s možností vyjížděky na koni či na jiných nemotorových dopravních prostředcích (povozech, kočárech atd.). Aktuálně jsou diskutovány dvě možnosti realizace: 1) využití stávajícího opuštěného objektu s určitou historickou či architektonickou hodnotou, 2) výstavba nového objektu v historickém stylu. V obou případech by k hlavní budově měla přiléhat také větší zahrada, kde by byly umístěny další tematicky zaměřené objekty (různé typy cest se značením, dřevěné a kamenné mosty, převozní místa, celnice, mýtnice, krčmy, zájezdní hostince, přepřahací stanice, sakrální objekty, vojenské objekty, poštovní objekty atd.).
- Důležitá je také údržba a propagace archeologických lokalit ve formě informačních tabulí, které mohou být opět doplněny o plastiky, lavečku, altán případně další drobné prvky např. po vzoru švédských šancí u Luděřova, kde byl před několika lety instalován kamenný menhir, informační tabule a posezení. Instalace těchto objektů by byla možná např. u vojenského polního opevnění u Olbramic nebo v blízkosti pravěkých hradišť u Běleckého Mlýna, na Dubovém kopci u Drahanovic, u Kladek, v lokalitě Rmíz u Laškova, u Seničky či u Slatinek. Podobným způsobem by mohly být upraveny také lokality s pravěkými mohylovými pohřebišti jako např. v okolí Náměště na Hané (doposud jsou známy 4 lokality)

dále místa zaniklých středověkých vesnic (Staré Bohuslavice, Otínsko) či jen zaniklých středověkých objektů (soustava tvrzí v obci Roma – dnes Kladky, tvrz v Bohuslavicích, starý kostel na Skřípově atd.) Instalace doplňujících prvků by mohla být realizována také poblíž starých těžebních lokalit (železné rudy na Kladecku, grafitu u Věžnice, vápence v okolí Vojtěchova) s možností rekonstrukce těžebních šachet a souvisejících zařízení (hamry, vápenky atd.)

Opatření 7.4. Vytvoření turistické informační sítě

Specifický cíl opatření 7.4.

Zavedení destinačního managementu, vytvoření moderního informačního portálu pro celý region

- K zajištění správného rozvoje cestovního ruchu je důležitá především koordinace jednotlivých činností a kvalitní informační systém, což bude úkolem destinačního managementu. V regionu dojde ke kvalitnímu označení turistických atraktivit prostřednictvím informačního systému, vytvořením a distribucí turistických map a dalších materiálů, čímž bude dosaženo pozitivního image celého regionu.
- Hlavním prostředkem k prezentaci regionu bude především nový webový portál navržený zvláště pro stolní PC/notebook a zvláště pro mobilní zařízení. Systém by měl umožňovat také zasílání aktualit na mail a přes RSS. Součástí webového portálu bude také interaktivní mapa s možností vyhledávání atraktivních objektů a doporučených turistických tras s možností stažení ve formě GPX souboru.
- Prezentace regionu bude i nadále řešena také prostřednictvím inzerce v médiích – noviny, časopisy, rozhlas, televize; dále účastí na veletrzích, vydáváním tiskovin (Hanácké cestovatel), grantovými programy a dalšími aktivitami (billboardová kampaň, propagační film a spoty, propagační předměty, famtripy, presstripy, soutěže, internetové aktivity atd.).

Opatření 7.5. Tvorba produktů cestovního ruchu*Specifický cíl opatření 7.5.*

Příprava produktových balíčků v souladu s identifikovanými marketingovými celky, cílovými skupinami návštěvníků a podle dominance stávajících produktů cestovního ruchu

- Produktové balíčky budou rozděleny podle následujících cílových skupin návštěvníků: děti, mládež, rodiny s dětmi, „babyboomers“ (věková skupina lidí mezi 40-50 rokem, kteří mají již odrostlé děti a jsou ekonomicky aktivní se sklonem k cestování) a senioři
- Produktové balíčky budou vytvořeny dle následujících záměrů:
- Inovace stávajících a vytváření nových produktových balíčků zaměřených na rekreaci, relaxaci, lázeňské a ozdravné pobyty, spojených s poznáváním přírodních pozoruhodností.
- Inovace stávajících a vytváření nových produktových balíčků zaměřených na poznávání stavebních památek a jiných zajímavých objektů s doprovodným programem – poutě, místní folklór, tradiční jarmarky, nabídka místních produktů. Součástí je také agroturistika.
- Inovace stávajících a vytváření nových produktových balíčků zaměřených na aktivní pobyt a sportovní aktivity. Jedná se především o pěší turistiku, cykloturistiku, hipoturistiku, zimní sporty, sportovní létání, adrenalinové a extrémní sporty.
- Inovace stávajících a vytváření nových produktových balíčků zaměřených na profesně orientované aktivity, zejména obchodní jednání. Využití konferenčních a vzdělávacích kapacit ve speciálně uzpůsobených objektech a také lázeňských a rekreačních objektů v lázeňské obci Slatinicích.
- Aktivity regionu: 1) Tvorba produktů v souvislosti s cílovými skupinami. 2) Tvorba nabídkových balíčků (volný čas, sport). 3) Propagace atrakcí cestovního ruchu pomocí služby - projížďky na koních, využití lázní v regionu, naučné stezky, odpočinková místa (studánky) atd.

Opatření 7.6. Kulturní spolupráce v regionu*Specifický cíl opatření 7.6.*

Podpora kulturního vyžití v regionu

- Cílem Regionu Haná je zejména propagace tradičních kulturních akcí a jejich podpora formou grantových programů, čímž dojde ke zkvalitnění aktivního trávení volného času návštěvníků i místních obyvatel. Ve venkovských oblastech se vytvoří prostor i pro nové aktivity místních neziskových organizací s podmínkou vzájemné spolupráce.